

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Hovedutvalg for samfunnsutvikling	11/21	26.01.2021
Formannskapet	10/21	16.02.2021
Kommunestyret	3/21	01.03.2021

2. gangs behandling - Revidering rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu kommune - Med ny lokal forskrift - Gjennomgang høringsuttalelser - Januar 2021**Vedlegg:**

Oppsummering høringsuttalelser - Høring og offentlig ettersyn - Revidering av rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu kommune - Med ny lokal forskrift - 2020/2021

Statistikk 20210118 - utvalg til utskrift A3

Statistikk 20210118

Tilbakemelding på høring og offentlig ettersyn - Revidering av rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu kommune - ny lokal forskrift 2020

Offentlig ettersyn - Revidering av rekreasjonsløyper for snøscooter / snøskuter, med ny lokal forskrift 2020 - Selbu kommune

Henvendelse telefon - rekreasjonsløypenettet - spørsmål - høringsinnspill - pakking av snø og is på vei

Følgemail - Høringsuttalelse Mulders/Brønstad - Rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu

Høringsuttalelse - Rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu

Innspill til utvidelse av eksisterende snøscooter løyper på Sørungen

Følgemail - Høringsuttalelse til rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu.

Høringsuttalelse til rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu.

Rekreasjonsløyper

Avtale om drift og vedlikehold av tur- og isfiskeløyper for snøscooter

Henvendelse telefon - rekreasjonsløypenettet - høringsinnspill - lunneplass Blisjmyra - grunneiertyllatelse - merking

HØRINGSUTTAELSE OM SKUTERLØYPER

Spørsmål om antall kilometer rekreasjonsløyper

Svar - Spørsmål om antall kilometer med rekreasjonsløyper

Høringsuttalelse – Følgemail - Rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu kommune

Høringsuttalelse – Rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu kommune

Vedrørende forslag til nye snøscooterløyper ved Sørungen

Felles supplerende uttalelse høringa innsendt 241120

Supplerende høringsuttalelse til foreslått utvidede rekreasjonsløyper på og ved Sørungen

Høringsuttalelse - rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu

Høringsuttalelse - rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu

Innspill til høring om snøscooterløyper

Følgemail - Høringsuttalelse mot utvidede skuterløyper rundt og på Sørungen

Høringsuttalelse mot utvidede skuterløyper rundt og på Sørungen
Høringsinnspill snøscooterløyper Selbu kommune 23.11.2020
Følgemail - Høringsinnspill snøscooterløyper Selbu kommune 24.11.2020
Uttalelse til høring - Revidering av rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu kommune
Fylkeskommunens uttalelse - revidering av rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu kommune
- Med ny lokal forskrift - oktober 2020
Følgemail - Rekreasjonsløyper snøscooter Selbu
Rekreasjonsløyper snøscooter Selbu
Følgemail - Høringsuttalelse vedr rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu kommune
Høringsuttalelse vedr rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu kommune
Utsatt høringsfrist og svar på innsynsforespørsel
Følgemail - Uttalelse til kommunalt løypenett - fornøyelsesløyper i Selbu
Uttalelse til revidering av snøscooterløyper i Selbu kommune med ny lokal forskrift
Følgemail - Høring og offentlig ettersyn-Revidering av rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu.
- Med ny lokal forskrift 2020
Høring og offentlig ettersyn-Revidering av rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu. - Med ny lokal forskrift 2020
Tilleggsopplysning skrivefeil - Uttalelse til kommunalt løypenett - fornøyelsesløyper i Selbu
brev-av-20-oktober-2017-om-planlegging-av-snoscooterløyper-og-hensynet-til-reindriften
Sametingets planveileder
Avstandskrav sensitive arter - Naturmangfold og planlegging av snøskutertraseer -
Miljødirektoratet - 2016

Kommunedirektørens innstilling

1. Kommunedirektøren ber om en gjennomgang og vurdering fra Hovedutvalg for samfunnsutvikling etter høringen 01.10.2020. Gjennomgangen skal føre fram til hvilke traseer en ønsker å jobbe videre med, der målet er å innarbeide disse i ny lokal forskrift, med de vilkår en ønsker å sette for hver trasé.

Behandling i Hovedutvalg for samfunnsutvikling - 26.01.2021

Hovedutvalget ønsker følgende innspill i tillegg til kommunedirektørens innstilling:

Løype E13 og E14 tas ut. Resterende E-løyper vedtas for videre behandling og kartlegging.

A04N01 tas ut.

TB18 No 1 tas ut.

Når det gjelder løype B18 legger hovedutvalget fram en delt innstilling: (4 + 4 stemmer)

Forslag fra repr. T.K.Langseth, T.Engan, P.Røsseth, L.Grøtte:

Løype B18 tas ut av planen

Forslag fra repr. T.S.Alsethaug, M.Dyrdal, A.R.Rotvold, P.E.Sæther:

Løype B18 får fartsgrense 20 km/t.

Votering:

Kommunedirektørens innstilling vedtas. **Enst.** (8 stemmer)

Hovedutvalgets forslag til tillegg, del 1, vedtas. **Enst.** (8 stemmer)

Hovedutvalgets forslag til delt innstilling, tas med til videre behandling

Innstilling i Hovedutvalg for samfunnsutvikling - 26.01.2021

Hovedutvalg samfunnsutvikling vil rå kommunestyret til å støtte kommunedirektørens framlagte forslag til utvidelse/endring av eksisterende rekreasjonsløypenett, med følgende endringer;

Løype E13 og E14 tas ut. Resterende E-løyper vedtas for videre behandling og kartlegging.
A04N01 tas ut.
TB18 No 1 tas ut.

Alt. 1 - Løype B18 tas ut av planen

Alt. 2 - Løype B18 får fartsgrense 20 km/t

Behandling i Formannskapet - 16.02.2021

Forslag fra AP og H v/Ole Morten Balstad

1. Løype E13, E14 og A04N01 tas ut.
2. Resterende E-løyper vedtas for videre behandling og kartlegging. Kommunestyret ser ikke at disse løypene vil medføre vesentlig forringelse i forhold til friluftsinnteresser, da løypene legges både langs eksisterende veinett og i områder som er lite brukt som utfartsområder i dag.
3. Løype B18 vedtas med en fartsgrense på 20 km/t. Sørungen er et av de mest attraktive isfiskevannene i kommunen og det er viktig at en har mulighet til å nå dette med løypenettet.
4. Alle tilførselsløyper vedtas, men da med forutsetning at disse løypene ikke blir åpne, men kun til bruk for hytteeiere i de respektive hyttefelt. Det jobbes nå med en forskrift som tillater denne type regulering og tilførselsløypene som er angitt i forslaget skal underlegges dette. Dette vil ikke medføre økt ferdsel, da dette erstatter dagens dispensasjonssøknad for de hytter dette måtte gjelde.
5. Kommunestyret stiller spørsmålsteget ved både Statsforvalter og kommuneadministrasjonens anbefalinger om nye kartlegginger for, samt endring av åpningstid i allerede godkjente løypetraseer, og mener dette ligger utenfor både mandat og oppgave gitt i denne høringen.

Votering:

Pkt 1 i forslaget fra O.M.Balstad vedtas. **Enst.**

Pkt 2 i forslaget fra O.M.Balstad vedtas. **Enst.**

Pkt 3 i forslaget fra O.M.Balstad vedtas. Mot 2 stemmer. P. Røsseth og T.Engan

Pkt 4 og 5 i forslaget fra O.M.Balstad vedtas. **Enst.**

Innstilling i Formannskapet - 16.02.2021

Formannskapet vil rå kommunestyret til å fatte følgende

V e d t a k:

1. Løype E13, E14 og A04N01 tas ut.
2. Resterende E-løyper vedtas for videre behandling og kartlegging. Kommunestyret ser ikke at disse løypene vil medføre vesentlig forringelse i forhold til friluftsinnteresser, da løypene legges både langs eksisterende veinett og i områder som er lite brukt som utfartsområder i dag.

3. Løype B18 vedtas med en fartsgrense på 20 km/t. Sørungen er et av de mest attraktive isfiskevannene i kommunen og det er viktig at en har mulighet til å nå dette med løypenettet.
4. Alle tilførselsløyper vedtas, men da med forutsetning at disse løypene ikke blir åpne, men kun til bruk for hytteiere i de respektive hyttefelt. Det jobbes nå med en forskrift som tillater denne type regulering og tilførselsløypene som er angitt i forslaget skal underlegges dette. Dette vil ikke medføre økt ferdsel, da dette erstatter dagens dispensasjonssøknad for de hytter dette måtte gjelde.
5. Kommunestyret stiller spørsmålstegn ved både Statsforvalter og kommuneadministrasjonens anbefalinger om nye kartlegginger for, samt endring av åpningstid i allerede godkjente løypetraseer, og mener dette ligger utenfor både mandat og oppgave gitt i denne høringen.

Saksopplysninger

Bakgrunn:

Stortinget vedtok i mai 2015 endringer i lov 10. juni 1977 nr. 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven). Nye regler om snøscooterløyper for fornøyleseskjøring trådte i kraft 19. juni 2015, jmfør § 4a i motorferdselloven og § 4 a i forskrift om bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag. Kommunene har med dette anledning til å fastsette rekreasjonsløyper for snøscooter på snø i utmark.

Begrunnelse for tiltaket:

Selbu kommune ønsker å revidere og forbedre gjeldende nettverk av rekreasjonsløyper for snøscooter, for å fortsatt tilrettelegge for nye brukergrupper i utmarka, med snøscooterløyper for rekreasjonskjøring frem til isfiskevann/turhytter m.m. Dette er for mange et etterlengtet aktivitetstilbud vinterstid.

Høringsforslaget som har vært på høring omfattet følgende løypetraseer:

(Traseer merket A er vest/sørvest i kommunen, B i sør, D i nordvest og E i nordøst, og tilførselsløyper er markert med en innledende bokstav T og ellers samme nummerering.)

TA01N01, TA01N02, A02E01, A02N01, A04N01, TA04N01, TA04N02, TA04N03, A05E01, A05E02, A06E01, A07E01, A07N01, A08N01, TA08N01, TA08N02, A09E01, B08E01, TB10N01, TB10N02, TB10N03, B15E01, TB15N01, TB15N02, TB15N04, B18, TB18N01, B19, TB19N01, TD03N01, TD06N01, TD06N02, TD06N03, TD06N04, TD06N05, TD06N06, TD06N07, TD06N08, TD06N09, E01, E02, E03, E04, E05, E06, E07, E08, E09, E10, E11, E12, E13, E14 og B17K (avkortning trasé).

I høringsperioden har det i tillegg kommet merknader til eksisterende D6 og D7 (endret åpningstid). Det kom også merknader til noen traseer som ikke var ferdig utredet, men som fulgte med i en oversikt over traseer som er foreslått av Selbu Utmarksråd til kommunen (TE13N01, TE13N02, TE14N01 og E15).

Høringsuttalelser:

I forbindelse med offentlig høring og ettersyn har det kommet inn totalt 22 høringsuttalelser. Disse er gjennomgått, med administrasjonens vurdering og merknader, i et eget dokument vedlagt saken. Alle høringsuttalelsene er også vedlagt hver for seg.

Noen traseer har fått endret konsekvensvurdering (konfliktnivå). En oversikt over dette finnes i en egen tabell. Den viser en sterkt forenklet oversikt over om traseen kan etableres med eller uten tiltak. Tabellen finnes både som Excel-fil og som en noe forenklet PDF-utgave (for å få plass på et A3-ark).

Til nærmere vurdering

Viser spesielt til merknadene som står merket «Til nærmere vurdering». Dette er momenter administrasjonen oppfordrer til å vurdere nærmere politisk, eventuelt i samråd med administrasjonen. Spesielt følgende kan anbefales å drøfte nærmere på overordnet nivå:

1. Konfliktnivå:

Det er høyt konfliktnivå rundt rekreasjonsløyper for snøscooter og tilhørende støy og forstyrrelser som påvirker friluftsliv og fritidsbebyggelse/hyttefelt. Spesielt området Sørungen virker å ha særlig stort konfliktnivå, og hytteforeningen er delt på midten. Det har kommet en rekke høringsuttalelser fra dette området.

2. Medvirkning:

Før endelig vedtak bør kommunen åpne for at ulike berørte parter kan ta kontakt eller inviteres, for nærmere dialog der man drøfter utfordringer som har kommet fram i

høringen. Gode metoder for årlig evaluering er også viktig, der det er viktig å få innspill fra både brukere og berørte. Rekreasjonsløypenettets eksistens er avhengig av alle de berørte grunneiernes tillatelser.

3. Sikkerhet:

Gjennomføre kartlegging av fagkyndig for skredfare og sikkerhet på vann og over vassdrag. NVE viser til motorferdslovens § 4a som krever at kommunen skal ta hensyn til sikkerheten for de som kjører og andre (herunder redningspersonell). Selv om NVE «bare» har en sterk anbefaling, vurderer kommunen at anbefalt oppfølging er strengt nødvendig, for å sikre brukerne av rekreasjonsløypene (både eksisterende og nye/endrete traseer) best mulig mot ulykker. Skilting og fartsgrenser er også viktig.

4. Ansvar:

Utrede og avklare rundt hvem som har hovedansvar for sikkerheten ved etablering og drift av rekreasjonsløypenettet for snøscooter, og hvem som har ansvar dersom det skjer en ulykke, som for eksempel en skredhendelse.

5. Reindrift:

Gjøre overordnede vurderinger rundt åpningstider for løypenettet, herunder det å innarbeide i lokal forskrift at åpning av sesongen skal gjøres i samråd med reindriften. Sametingets planveileder og brev fra Miljødirektoratet 20.10.2017 legges til grunn dersom det skal jobbes videre med etablering av traseer i områder med samiske og reindriftens interesser. Medvirkning og dialog er nødvendig for nærmere avklaringer.

6. Kartlegging natur og friluftsliv:

Kartlegge hele løypenettet bedre for friluftsliv og naturmangfold. Kommunens friluftslivskartlegging fra 2014 mangler differensiering rundt hyttefelt og viktige utfartsområder. Den har også noen vurderinger av friluftslivsområder i grenseområder til andre kommuner med annen verdi enn nabokommunene har angitt. I tillegg til at Statsforvalteren har varslet påklaging dersom ikke naturmangfoldkartlegging gjøres for sensitive arter, som rovfugler og tidlighekkende arter, langs en rekke traseer. Det er også anbefalt å kartlegge hele løypenettet (også det eksisterende). Viktigst er hele det allerede etablerte løypenettet i Sørungen- og Østrungen-området. Med en bedre oversikt, vil det også kunne være enklere og raskere å saksbehandle fremtidige endringer og nye traseer i løypenettet.

7. Oppsummering av vekting og andre hensyn:

Kommunen bør før/i vedtaket beskrive sin egen vurdering av satsningen på rekreasjonsløypene, og synliggjøre vektingen opp mot andre hensyn. I videre saksbehandling, før endelig vedtak, bør det skrives en kortfattet oppsummering rundt de mest krevende områdene og de viktige verdiene som utfordres. Både fylkeskommunen og Statsforvalteren har påpekt dette.

8. Prioriteringer friluftsliv:

Fylkeskommunen trekker spesielt fram følgende:

- a) At det allerede går traseer, og er foreslått nye, i viktige og svært viktige friluftslivsområder.
- b) To av tre viktige områder for friluftsliv har allerede rekreasjonsløyper for snøscooter, og forslagene om traseene i område E berører det siste viktige samt det svært viktige friluftslivsområdet ved Selbuskogen skisenter (felles utfartsområde av regional betydning, hvor det er høy grad av tilrettelegging med direkte tilknytning til Hersjøen/Børsjøen).
- c) *«Dersom et løypenett i det siste viktige friluftsområdet blir vedtatt, vil det være i strid med hensynet bak forskriftens adgang til å etablere snøscooterløyper.»*

- d) Hensynet til viktige og svært viktige berørte friluftsområder må vektlegges.
- e) Kommunen skal prioritere hvilke områder som bør eller ikke bør ha en kombinasjon av både scooterløyper og tradisjonelt vinterfriluftsliv, noe som ikke er gjort.
- f) Konsekvenser for de kartlagte friluftsverdiene er for dårlig vurdert: Vurdere rekreasjonsløypas påvirkning på de kvalitetene som gir friluftslivsområdet høy verdi (kan variere sommer/vinter).

9. Flerbruk av veg og parkeringsplasser:

Nærmere vurderinger bør gjøres rundt flerbruk av veg og parkeringsplasser til bil og snøscooter. Allerede lovlig kjøring med snøscooter på privat veg kan fungere som et egnet alternativ til en snøscooterløype ved siden av, eller der det ikke kan etableres scooterløype. På den andre siden, kan det være utfordringer med isdannelse, konflikt med bilbruk (som økte kostnader) og sikkerhet for gående på vegen. For parkeringsplasser er kapasitet og konflikt mellom ulike brukergrupper sentralt. Viser igjen til dokumentet med gjennomgang av høringsuttalelsene for flere detaljer. Merk at bruk av privat veg og parkeringsplasser er en privatrettslig vurdering, men kommunens vedtak vil påvirke behovet for å bruke veg til snøscooter.

10. Tilførselsløyper:

Det er også kommet forslag om å skrinlegge alle forslag til tilførselsløyper, noe som eventuelt må opp til en overordnet vurdering.

11. Utvidet sesong:

I politisk behandling før høringen ble sesongslutt foreslått flyttet fra 1. til 5. mai for hele løypenettet, inkludert det eksisterende. Administrasjonen mener følgende må vurderes:

Primært: Administrasjonen vurderer samlet belastning som akseptabel, dersom det ikke etableres flere traseer med høyt konfliktnivå, eller konfliktene reduseres til akseptabelt nivå før etablering.

Sekundært: Ønskes det likevel etablering av løypenett med betydelig konflikt med naturmangfold, er det nødvendig for et gyldig vedtak at det redegjøres nærmere rundt naturmangfoldlovens § 10 *økosystemtilnærming og samlet belastning* i forkant av eller senest i selve vedtaket. (Det kan likevel bli påklaget av ulike årsaker.) Spesielt område E bør vurderes grundig med tanke på konflikt ovenfor vilt.

12. Generelle og øvrige vurderinger for hele løypenettet:

- a) En begrensning av åpningstidene for hele løypenettet (eksempelvis 15. januar til 15. april og nattestenging kl. 18.00-10.00), kan redusere flere konflikter (naturmangfold og reindrift).
- b) Flytting av traseer til minst 450 meter avstand til alle skiløyper og vinterutfartssteder (så langt det er mulig), vil redusere konflikter til friluftsliv.
- c) Gode retningslinjer for etablering av nye rekreasjonsløyper/tilførselsløyper kan også redusere konflikter. Det bør vurderes om retningslinjene skal etableres før eller etter at de første tilførselsløypene etableres.
- d) De strengeste restriksjonene og tydeliggjøring av reguleringene må gjelde for traseer som går tett på og i hyttefelt.
- e) Ved endringer eller permanent merking av traseer, skal kulturminnedatabasen Askeladden benyttes for å unngå konflikt/skade.
- f) Klimautslipp og bærekraft kan også vurderes.

Øvrig/praktisk:

Administrasjonen har ikke utarbeidet noe nytt forslag til forskrift eller kart etter høringen, og ber om å få gjøre det etter politisk behandling i Hovedutvalg for samfunnsutvikling. Da vil administrasjonen ha fått vite mer om hva kommunen ønsker å gå videre med. Dette av praktiske hensyn, for å unngå unødvendig arbeidsmengde og tidsbruk. Det betyr videre at HUSU må vurdere å innkalle til ekstraordinært møte for å behandle nytt utkast til forskrift og kart.

Endelig kart, med endelig nummerering av traseer, utarbeides helt til slutt, etter siste behandling i kommunestyret, av praktiske årsaker.

Vurdering

«Uakseptabel konflikt»

Noen av traseene har fått konsekvensvurdering -3, som betyr: «Uakseptabel konflikt. Løype fastsettes ikke. Ev. tiltak må iverksettes for å redusere konfliktnivå.» Det gjelder følgende 28 traseer: A02N01, A04N01, TA04N01, TA04N03, A05E02, A08N01, TA08N01, B08E01, B15E01, TB15N04, B18, TB18N01, B19, TB19N01, TD06N09, E01, E02, E03, E05, E06, E07, E08, E09, E10, E11, E12, E13 og E14.

Varsler om påklaging

Merk spesielt at følgende er varslet påklaget av Statsforvalteren, dersom de etableres (tiltak hjelper ikke) eller dersom de etableres uten tiltak:

B08E01, B15E01, TB15N04, B19, TB19N01, E01, E02, E03, E05, E06, E07, E08, E09, E11, E12, E13, E14

«Konflikt»

Tilsvarende har noen traseer fått konsekvensvurdering -2, som betyr: «Konflikt. Det bør vurderes tiltak som reduserer konflikt.» Dette gjelder følgende 9 traseer: A07N01, TA08N02, TB10N01, TB10N02, TB10N03, TD06N07, E04

Traseer med lavt konfliktnivå:

Øvrige traseer vurderes som egnet for vedtak og etablering uten videre justeringer. Etter konsekvensutredning av de ulike traseene, vurdering av høringsuttalelsene og en helhetsvurdering, anbefaler derfor kommunedirektøren at disse kan vedtas uten endringer: TA01N01, TA01N02, A02E01, TA04N02, A09E01, TB15N01, TB15N02, TD03N01, TD06N01, TD06N02, TD06N03, TD06N04, TD06N05, TD06N06, TD06N08, A05E01, A06E01 og A07E01

Parkeringsplasser

Tilhørende nye/endrete parkeringsplasser kan også vedtas uten endringer, dersom tilhørende traseer etableres: P08E, P13E og P15N.

Merknader for etablerte traseer

For allerede etablerte traseer D6 og D7 er det anbefalt å endre åpningstid: Fra 15. januar til 15. april.

Merknader alle traseer:

Bakgrunnen for vurderingene er i hovedsak hensyn til sikkerhet, reindrift, naturmangfold, friluftslivsområder og støy mot bebyggelse/hyttefelt. Viser til vedlegg for detaljer, og saksopplysningene ovenfor.

Administrasjonen understreker spesielt viktigheten av å gjøre grundige undersøkelser og vurderinger når det gjelder sikkerhet i hele rekreasjonsløypenettet. Viser til NVEs høringsuttalelse om dette, og administrasjonens vurderinger og merknader.

Administrasjonen viser også til høringsuttalelsene og egne vurderinger når det gjelder andre hensyn og konflikter.

Vurderinger

Uten endringer anbefaler kommunedirektøren at traseene med konsekvensverdi -3 ikke kan etableres som en del av rekreasjonsløypenettet for snøscooter. Sekundært: Der det er mulig å gjøre tiltak for å redusere konflikten, må det gjøres før traseer med konsekvensverdi -3 eventuelt kan etableres.

Tilsvarende anbefaler kommunedirektøren at det bør vurderes tiltak, endringer og justeringer som reduserer konflikt for traseene med konsekvensverdi -2, før de etableres.

Tiltak kan i mange tilfeller være relativt enkle, slik som begrenset åpningstid, utvidet nattestenging eller noe omlegging av trasé. I andre tilfeller kreves det, eller bør det være, bedre kartlegging for sikkerhet, friluftsliv og/eller naturmangfold og annet.

Vedlagte gjennomgang har gjort noen overordnede vurderinger for hver trasé, men det administrasjonens tilråding er at det er nødvendig med grundigere og lokale vurderinger enn dette for både enkelttraseene med høyt konfliktnivå og løypenettet som helhet, før en kan fastsette nytt løypenett i ny lokal forskrift.

Formaliteter

Når vedtak fattes, skal det fremgå av vedtaket hvordan innkomne uttalelser til forslaget og konsekvensene av snøscootertraseer med bestemmelser har vært vurdert, og hvilken betydning disse er tillagt. I tilfeller der tiltak eller trasé krever ytterligere vurderinger etter lovverket, eller avveining rundt det som allerede er gjort, skal dette gjøres i forkant av vedtaket, eller senest under behandlingen av selve vedtaket, slik at vedtaket blir gyldig. Eksempelvis dersom en foreslår en justering av en trasé som vil berøre andre arealer som har naturmangfold som ikke er vurdert. Det er eksempelvis også krav om å synliggjøre prioriteringer og avveininger mellom rekreasjonsløyper og skispor/friluftsliv. Viser til høringsuttalelsene for nærmere opplysninger.

Det er normalt ikke nødvendig med ny høring, dersom endringene fra 1. gangs til 2. gangs behandling er relativt små, og kommer som logisk følge av saksutredningen og høringsinnspillene.

Notat

Til:

Erik Brenna

Fra:

Erik Brenna

Sak nr:

2016/318-305/K01/ERIBRE Dok:1095/2021

Dato:

18.01.2021

Oppsummering høringsuttalelser - Høring og offentlig ettersyn - Revidering av rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu kommune - Med ny lokal forskrift - 2020/2021

Forslag til lokale forskrifter må endres senere, i tråd med de konklusjonene man gjør ut fra vurderingene nedenfor. Det er normalt ikke nødvendig med ny høring, dersom endringene er relativt små, og kommer som logisk følge av saksutredningen og høringsinnspillene.

Med begrepet «konfliktnivå» menes det samme som «konsekvensvurdering» i konsekvensmatrisen som er benyttet i utredningen.

Innhold

Nye vurderinger av konfliktnivå (oppsummering):	3
Hele - Statens vegvesen (20.10.2020).....	7
Hele - Norges Vassdrags- og Energidirektorat (NVE) (22.10.2020).....	7
Litjsjøen E09 - Potensiell hyttekjøper (telefon, 04.11.2020).....	10
Sørungen - Gertrude E Mulders og Pål-Anders Brønstad – hytteiere Skjeftesosen, gbnr. 071/007 (14.11.2020)	11
E01 Vinsmyra / Selbuskogen Skisenter (Elvervollveien) - Einar Jonny Langli, grunneier i området ved E01 og andelseier i Elvervollveien (telefon, 19.11.2020).....	14
E01 Vinsmyra / Selbuskogen Skisenter (Elvervollveien) - Einar Jonny Langli, grunneier i området ved E01 og andelseier i Elvervollveien (skriftlig, 19.11.2020)	18
Sørungen - Sørungen hytteforening (19.11.2020)	18
Sørungen - Guldseth utmarkslag (20.11.2020)	20
Sørungen - Solfrid Bedin og Ragnar Lyngen – hytteiere Skjeftesosen, Sørungen, gbnr. 071/006 (23.11.2020)	20

Hele - Forum for natur og friluftsliv Trøndelag, på vegne av: Naturvernforbundet i Trøndelag, Nord-Trøndelag Turistforening, Trondhjems Turistforening og Norsk Ornitologisk Forening avdeling Trøndelag. (23.11.2020).....	21
Sørungen - Evy Kristin Løkås og Morten Westgård – hytteiere Guldseth Nordre, Sørungen, gbnr. 148/018 (23.11.2020).....	44
Sørungen - Bjørn Warmdal, hytteier (19.11.2020)	45
Sørungen - Egil Helmer Evensen, hytteier (23.11.2020)	45
Sørungen - Asbjørn Johnsen, Bjørn Warmdal og Jo Halvard Halleraker, tidligere styremedlemmer (formenn 2009-2019) av Sørungen hytteforening (24.11.2020).....	46
Sørungen - Asbjørn Johnsen, hytteier Djupåosen (24.11.2020)	49
E07 Krokstaden / Børsjøåsen - Vekta - Haldor Kvello (24.11.2020)	53
Sørungen – Agnes Leth-Olsen og Jo Halvard Halleraker, hytteiere gbnr. 148/019, Guldseth Nordre / Setertjernremmet (24.11.2020).....	54
Samiske interesseområder – Sametinget / Saemiedigkie / Samediggi (24.11.2020)	56
Hele - Trøndelag fylkeskommune (24.11.2020).....	57
B19 - Gåebrien sijte (24.11.2020).....	65
Hele – Fylkesmannen/Statsforvalteren i Trøndelag (04.12.2020, utsatt svarfrist)	66
Essand Reinbeitedistrikt / Saanti Sijte (07.12.2020, utsatt svarfrist).....	77

Nye vurderinger av konfliktnivå (oppsummering):

I saksutredningen ble det gjort noen foreløpige vurderinger av konfliktnivå for en rekke ulike kategorier, i tråd med kravene for saksutredning definert i motorferdselforskriftens § 4, bokstav a. Noen av disse har nå fått en annen vurdering, ut fra høringsinnspillene, og i enkelte tilfeller ut fra hva administrasjonen selv har oppdaget under denne gjennomgangen. For noen av kategoriene er det viktige overordnede vurderinger, mens for de fleste er det gjort individuelle nye vurderinger for hver trasé eller type tema.

Dersom en likevel ønsker å etablere en trasé med konfliktnivå -3 («uakseptabel konflikt»), er det krav om å enten ikke etablerer traseen, eller gjøre tiltak slik at konfliktnivået reduseres til -2 eller bedre. Der det er konfliktnivå -2 bør det vurderes tiltak som reduserer konfliktnivået til -1 eller bedre. (Se om konsekvensmatrisen i saksutredningen.)

Merk at det også er gitt en rekke faglige råd i høringsinnspillene, som bør vurderes grundig. Disse er ikke listet opp innledningsvis, men finnes i tabell 2 («Oversikt høringsinnspill og administrasjonens vurdering»).

Det som ikke nevnes innledningsvis her, finnes også grundig gjennomgått i tabell 2 lenger ned.

«Sikkerhet for de som kjører og andre»

For kategorien er det kun gjort overfladiske vurderinger av konfliktnivå. Selv om noen allerede har fått angitt konfliktnivå til -2 eller -3, må en anta at betydelig flere traseer kan ha høyere konflikt enn hva saksutredningen har vist. Det kan gjelde for eksempel traseer i eller nedenfor bratt terreng (20 grader eller brattere), og de som krysser vann (spesielt regulerte) eller vassdrag. Verken kommunen eller NVE har gjort noen detaljert gjennomgang for å finne ut hvilke dette gjelder, noe en fagkyndig er best egnet til å svare på. Viser videre til «Administrasjonens vurdering for hvert punkt i tabell 2.

NVE viser til motorferdselforskriftens § 4a som krever at kommunen *skal* ta hensyn til sikkerheten for de som kjører og andre (herunder redningspersonell). Selv om NVE «bare» har en sterk anbefaling, vurderer kommunen at anbefalt oppfølging er strengt nødvendig, for å sikre brukerne av rekreasjonsløypene (både eksisterende og nye/endrete traseer) best mulig mot ulykker.

«Vurdering plassering opp mot øvrige friluftslivsområder i kommunen»

For denne kategorien er det ikke gjort noen nærmere vurderinger. I saksutredningen er alle traseene derfor vurdert til konfliktnivå 0. Statsforvalteren påpeker at kommunen skal prioritere områdene og vekte ulike hensyn, se punkt 101 nedenfor.

«Hensyn til bolig- og hytteområder, og samfunn forøvrig»

Et moment som er løftet fram flere steder nedenfor, er avveining mellom bruk av veg til snøscooter og det å ha separat scootertrasé utenom. Det kan være både fordeler og ulemper med dette, så konfliktnivået er ikke justert av hensyn til dette, og bør isteden drøftes nærmere.

Naturmangfold:

Vurderes konkret for hver kategori nedenfor, men naturmangfoldkartlegging er nødvendig for hele kommunen, og Statsforvalteren har varslet påklaging om det ikke skjer for en rekke traseer. Det gjelder spesielt for rovfugl, men også spillplasser for orrfugl, storfugl og eventuelt traner. Kartlegging av rovfugl bør gjennomføres i mars/april, når fuglene hevder territorier (spesielt for jaktfalk, kongeørn, hønsehauk og hubro), samt på sensommeren for å få noe oversikt over vellykkede hekkinger, og kan for eksempel utføres av Norsk Ornitologisk Forening.

Øvrige kategorier

For en del av de andre kategoriene, er det gjort nye vurderinger av konfliktnivå for enkelte traseer. Dette kommer fram av denne oversikten:

Forkortelser:

Friluftsliv =	Støy og andre ulemper for friluftsliv
Hyttefelt/boenheter =	Hensyn til bolig- og hytteområder, og samfunn for øvrig
Landskap:	Hensyn til landskap

Tabell 1:

Merk: Denne tabellen er *kun et utdrag* av vedlagte tabell med navn «Statistikk 20210118» eller «Statistikk 20210118 – utvalg til utskrift A3». (Det er ikke plass til hele inne i dette dokumentet.) Det bør refereres til den vedlagte fullversjonen for å se mer om årsak til endringene og annen utfyllende informasjon.

Trasé nummer	Opprinnelig vurdering (svakeste verdi)	Ny vurdering etter høringsinnspill (svakeste verdi)	Tiltak trasé	Påklaging varslet
TA01N01	-1	Uendret		
TA01N02	-1	Uendret		
A02E01	-1	Uendret		
A02N01	-2	-3	Ikke etablere, tiltak kanskje mulig	
A04N01	-3	-3 for flere tema	Ikke etablere	
TA04N01	-3	Uendret	Kan delvis etableres sørfra hvis A04N01 over Rensjøen utgår.	
TA04N02	-1	Uendret		
TA04N03	-3	Uendret	Kan delvis etableres sørfra hvis A04N01 over Rensjøen utgår.	
A05E01	0	Uendret		
A05E02	0	-3	Ikke etablere, tiltak kanskje mulig	
A06E01	0	Uendret		
A07E01	0	Uendret		
A07N01	-2	Uendret	Kan etableres, men det bør gjøres tiltak	
A08N01	-3	Uendret	Kan etableres hvis én eller flere parallelle traseer utgår. Sikkerhet bør forbedres.	
TA08N01	-3	Uendret	Kan etableres hvis én eller flere parallelle traseer utgår.	
TA08N02	-2	Uendret	Én eller flere parallelle traseer bør utgå for å redusere konflikt.	
A09E01	-1	Uendret		
B08E01	-2	-3	Begrenset åpningstid skal være som de andre i B-området	Statsforvalteren
TB10N01	-2	Uendret	Sikkerheten bør kartlegges bedre og forbedres. *	
TB10N02	-2	Uendret	Sikkerheten bør kartlegges bedre og forbedres. *	
TB10N03	-2	Uendret	Sikkerheten bør kartlegges bedre og	

			forbedres. *	
B15E01	-1	-3	Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)	Statsforvalteren
TB15N01	-1	Uendret		
TB15N02	-1	Uendret		
TB15N04	-1	-3	Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)	Statsforvalteren
B18	-2	-3	Ikke etablere, tiltak mulig	
TB18N01	-1	-3	Ikke etablere, tiltak mulig	
B19	-1	-3	Kan ikke etableres.	Statsforvalteren
TB19N01	-1	-3	Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)	Statsforvalteren
TD03N01	-1	Uendret		
TD06N01	-1	Uendret		
TD06N02	-1	Uendret		
TD06N03	-1	Uendret		
TD06N04	-1	Uendret		
TD06N05	-1	Uendret		
TD06N06	-1	Uendret		
TD06N07	-2	Uendret	Redusere antall traseer til én.	
TD06N08	-1	Uendret		
TD06N09	-1	-3	Ikke etablere, tiltak mulig	
E01	-1	-3	Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold). Grunneier har også krevd justering.	Statsforvalteren
E02	-3	-3 for flere tema	Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)	Statsforvalteren
E03	-2	-3	Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)	Statsforvalteren
E04	-2	Uendret	Ikke etablere, fordi den mister forbindelse til løypenettet.	
E05	-2	-3	Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)	Statsforvalteren
E06	-1	-3	Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)	Statsforvalteren
E07	-3	-3 for flere tema	Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)	Statsforvalteren
E08	-2	-3	Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)	Statsforvalteren
E09	-3	-3 for flere tema	Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)	Statsforvalteren
E10	-3	Uendret	Vurdere hensikt når den er uten forbindelse til løypenettet.	
E11	-2	-3	Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)	Statsforvalteren
E12	-2	-3	Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)	Statsforvalteren
E13	-2	-3	Kan ikke etableres.	Statsforvalteren
E14	-2	-3	Kan ikke etableres.	Statsfor-

				valteren
B17K				
D6		-2	Anbefalt ny åpningstid: 15/1-15/4	
D7		-2	Anbefalt ny åpningstid: 15/1-15/4	

* Sikkerheten er sterkt anbefalt å kartlegge bedre for alle traseer, ikke bare disse som har fått høyt konfliktnivå i kommunens egen utredning.

Oversikt høringsinnspill og administrasjonens vurdering

Tabell 2:

Nr	Avsendere og sitater/oppsummering høringsuttalelser	Administrasjonens vurdering
	Utdrag fra høringsuttalelser er merket spesielt <i>med</i> anførselstegn («eksempel»). Oppsummeringer og andre merknader gjort av saksbehandler er <i>uten</i> anførselstegn. Ved behov for mer utfyllende informasjon, henvises det til aktuell høringsuttalelse.	Fet skrift: Administrasjonens vurdering, behøver nærmere oppfølging og politisk vurdering. Normal skrift: Merknader, utfyllende opplysninger og/eller beskrivelser av momenter som ikke er nye eller ikke er relevante.
	Hele - Statens vegvesen (20.10.2020)	
1	«Vi uttaler oss videre som forvalter av riksveg og som faglig sektormyndighet for vegtransport.» «Statens vegvesen har ingen merknader til revidering av lokal forskrift. Vi forutsetter at kryssing av fylkesveg avklares med Trøndelag fylkeskommune.» «Vurderinger av trafikksikkerhet og framkommelighet knyttet til fylkesveg er fra årsskiftet Trøndelag fylkeskommunes ansvarsområde»	Selbu kommune avklarer utfordringer med endepunkt ved og krysninger av fylkesveg med Trøndelag fylkeskommune. Ingen <i>nye</i> krysninger er på høring. Ventede endringer i antall krysninger av fylkesveier: • Økning: FV705, Selbuvegen, Vinsmyra-Skisenteret, dersom løypenettet utvides østover. • Økning: Sekundær FV 6712, Strandvegen, Høgda kan også få mer trafikk med utvidelse av løypenettet. • Økning: Endepunkt løype, sekundær FV6710, Grøtensvegen, Fuglem. • Økning: Endepunkt for to løyper, sekundær FV6722, begge sider av Renåa. • Reduksjon: Endepunkt løype Mosletta flyttes fra sekundær FV6724 til Uthusvegen/Gjelhaugen.
	Hele - Norges Vassdrags- og Energidirektorat (NVE) (22.10.2020)	
2	«NVE har dessverre hverken tilstrekkelig lokalkunnskap eller kapasitet til å kunne vurdere enkelttraseer. Vår uttalelse vil derved være av mer generell og prinsipiell karakter.»	Sikkerhetsvurderingene som er gjort i saksutredningen, er gjort overfladisk av kommunen. En kan derfor ikke garantere at konfliktnivået er korrekt angitt. Nærmere undersøkelser av fagkyndig behøves. Se de følgende

		punktene 4, 5 og 6 for flere detaljer. NVEs merknad betyr at Selbu kommune selv har hovedansvar for grundigere vurderinger. Se mer detaljert gjennomgang nedenfor.
3	«<u>Sikkerhetskrav- lov og forskrift</u> Vi minner om at for løyper/traseer hvor det er nødvendig med en viss grad av terrenginngrep må det kunne godtgjøres at disse vil kunne oppfylle kravene i PBLs § 28-1 og TEK17, kap. 7.»	Ikke relevant, fordi terrenginngrep i forbindelse med rekreasjonsløyper for snøscooter ikke er tillatt, jf. Miljødirektoratets veileder: <i>«Det er ikke tillatt å planere eller opparbeide terrenget. Snøskuterløypene skal ikke gi synlige, permanente spor i barmarkssesongen. Hva som er å regne som terrenginngrep må vurderes i lys av dette.</i> <i>Kvisting eller felling av enkelttrær er ikke å regne som terrenginngrep.</i> <i>Klopper eller enkle bruer kan etableres der dette er nødvendig av sikkerhetsmessige hensyn. Bruer vil etter forholdene kunne regnes som tiltak etter plan- og bygningsloven. Plan- og bygningslovens regler vil da gjelde for saksbehandling av disse.»</i> Permanent løypemerking under 500 moh. kan gjøres etter avklaring med kommunen.
4	«<u>Sikkerhet i fjellet</u> Været kan skifte brått i fjellet vinterstid og det må forventes at også ikke-fjellvante folk, herunder barnefamilier, vil benytte scooterløypene. Det påhviler derfor kommunen et særlig ansvar å tilrettelegge for tryggest mulig løyper. Kommunen er kjent med den internasjonale skredskalaen og det er viktig at det ikke bare planlegges for finvær og de laveste faregradene men at det lages et løypenett som er robust nok til også å kunne benyttes i ruskevær uten at dette går på bekostning av sikkerheten. Hvis dette ikke er mulig å oppnå må kommunen vurdere å opprette et system for varsling og stenging av løyper under dårlige værforhold.»	Selbu kommune har ansvaret for å tilrettelegge for tryggest mulig løyper, og at det må tas hensyn til dårlige vær- og føreforhold. Dette må utredes og avklares nærmere. Kommunen har allerede gyldig avtale med Selbu Utmarksråd om drift og vedlikehold, der det er egne punkter om varsling og stenging av løyper under dårlige værforhold (skriftlig, signert 07.12.2017, saksnr. 2016/318-133,134,135).
5	«<u>Skredfare</u> 19. juni 2015 ble det vedtatt ny forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag. I § 4a, sies det at <i>kommunen skal ta hensyn til sikkerheten for de som kjører og</i>	Kommunen skal, før åpning av det nye løypenettet, konsultere snøskredfaglig kompetanse for å: • Utrede snøskredfaren, for å sikre nye og eksisterende deler av

<i>andre</i>. For å ivareta denne forskriften må traseene vurderes opp mot faren for snøskred.» Videre i høringsuttalelsen utreder NVE rundt skredfare, og lister opp hva kommunen bør få undersøkt for å sikre løypene mot ulykker. Viser til høringsuttalelsen for detaljer. NVE skriver videre: «Forskriften spesifiserer ikke om det er tilstrekkelig at snøscooterløypene skal unngå terreng som er skredutsatt under vanlige» vinterforhold, eller også terreng som er skredutsatt under spesielt dårlige og ustabile forhold. Dersom en skal akseptere løyper som kan være skredfarlige under særlig ustabile forhold, vil det være behov for å gjøre snøscooterførere kjent med faren når slike forhold oppstår. Dette vil kreve overvåkning og varsling, stengning, skilting eller generelle advarsler. Dersom en helt skal unngå terreng som er skredutsatt ved særlig dårlige og ustabile forhold, vil det mange steder være vanskelig å finne arealer som er skredsikre. I mangel på føringer til hvordan forskriften skal tolkes, mener NVE likevel at snøskredfaren må vurderes strengt ved forsøke å unngå alt potensielt skredutsatt terreng. I dag finnes det ikke kartverktøy som på en sikker måte kan brukes for å identifisere alt terreng som kan være skredutsatt under spesielt dårlige forhold. Aktsomhetskartene som brukes i arealplanarbeidet er ikke beregnet for et slikt bruk ettersom terrenget på mellom 25 - 30° ikke betraktes som løseområder, samt at løseområder med høydeforskjell opptil 30 - 40 m (som kan representere en fare ved scooterkjøring) ofte ikke fanges opp. Ved utarbeidelse av alle planer som inkluderer snøscooterløyper, anbefaler vi derfor sterkt at snøskredfaglig kompetanse kontaktes for å vurdere sikkerheten for foreslåtte løyper i forhold til momentene oppsummert ovenfor. Konsulenten vil eventuelt kunne foreslå justeringer også for å ta hensyn til lokale forhold som kan representere en fare for scooterkjøring, eks. lokale brattheng, terrengfeller og lignende. Vi er usikre på hvorvidt kommunen har tilknyttet seg slik skredfaglig kompetanse.»	løypenettet mot alvorlige ulykker/skredhendelser. NVEs spørsmål rundt sikkerhet vil bli besvart. • Avklare om det er nødvendig å justere løypenettet, av hensyn til lokale forhold som kan representere en fare for scooterkjøring, eks. lokale brattheng, terrengfeller og lignende. • Avklare nærmere hvilke vær-/snøforhold som bør utløse midlertidig stenging av traseer, samt hvilken løpende overvåkning som er nødvendig for å vurdere dette. I tillegg skal kommunen, før åpning av det nye løypenettet, avklare: • Om avtalen Selbu kommune har med Selbu utmarksråd er tydelig nok på hvem som har ansvaret for slik løpende sikkerhetsvurdering. (Se referanse i forrige punkt.) • Utrede og avklare det juridiske ansvaret 1) for å hindre ulykker, og 2) hvis en ulykke likevel skjer. Løypenettet er kun overfladisk vurdert opp mot offentlige kartdata, som ikke tilstrekkelig viser lokal skredfare. NVE viser til motorferdslovens § 4a som krever at kommunen <i>skal</i> ta hensyn til sikkerheten for de som kjører og andre (herunder redningspersonell). Selv om dette «bare» er en sterk anbefaling fra NVE, vurderer kommunen at anbefalt oppfølging er strengt nødvendig, for å sikre brukerne av rekreasjonsløypene (både eksisterende og nye/endrete traseer) best mulig mot ulykker.
---	--

6	«Traseer over regulerte magasin/kryssing av vassdrag I framtida må det forventes flere og større regnflommer, tidligere snøsmelteflommer, hyppigere vinterisganger og økt snøskred- og sørpeskredfare. Disse endringene innebærer at det må utvises økt varsomhet både ved planlegging av- og ferdsel i snøscooterløypene. Særlig varsomhet må utvises ved kryssing av regulerte magasiner og kryssing av vassdrag hvor kryssingspunktene ikke består av faste kryssingspunkter som bruer eller kulverter samt i områder i- eller i nærhet til bratt terreng. Vann og bekker som tidligere kunne krysses trygt hele vinteren og langt ut over våren ser mange steder allerede ut til å være mer usikre enn tidligere pga varmere klima. Dette er en trend som bare vil fortsette- og øke. I tillegg kjøres i dag mange kraftverk med hyppigere variasjoner i tråd med raskere endringer i kraftprisene (effektkjøring), noe som skaper grunnlag for mer usikre isforhold. Vi anbefaler derfor kommunen om i størst mulig grad å unngå å legge løypene over regulerte magasin og vassdrag uten faste kryssingspunkter.»	Kommunen skal ta en ny gjennomgang av traseene, for å vurdere: 1. Om en kan unngå å legge traseer over regulerte magasin og vassdrag. 2. I de tilfeller der traseene likevel ønskes i slike områder, bør fagkompetanse før vedtak om åpning vurdere sikkerheten grundig, og eventuelt avklare om traseer av hensyn til sikkerhet må utgå eller få restriksjoner.
	Litjsjøen E09 - Potensiell hyttekjøper (telefon, 04.11.2020)	
7	Uttrykte per telefon bekymring for at åpning av bilveien ved E09 kan bli forsinket om våren, grunnet hardpakket snø og isdekke som følge av snøscootertrafikk. Dette kan medføre en urimelig ekstra kostnad til skraping. Vedkommende ønsker imidlertid også selv å benytte rekreasjonsløypa, men den bør helst legges utenom veien. Også støy kan bli sjenerende, da løypa går 350 fra hytta, mens det i salgsannonser for hytta står beskrevet at området er uforstyrret og svært stille. Innspill som meldes på telefon, regnes også som en del av høringsprosessen. I dette tilfellet ble det ikke levert en skriftlig høringsuttalelse, men innspillet vurderes som aktuelt på generelt grunnlag.	Til nærmere vurdering: Konflikt mellom snøscooter og bil på vei. Isdannelse kan medføre problemer og ekstra kostnader for bilbrukere. Alternativ 1) Kommunen kan følge opp eventuelle klager på konflikt mellom bil og scooterspor, og vurdere endring av aktuell del av løypenettet. Alternativ 2) Kommunen utreder nærmere, før endelig vedtak, hvilke traseer som kan medføre konflikter med biltransport på samme strekning, og om det er mulig å redusere eller unngå slik konflikt med omlegging eller andre tiltak. For begge: En bør også se på fordeler av bruk av snøscooter på privat bilvei, siden dette flere steder kan erstatte behovet for å

		etablere tilførselsløyper. Se også punkt 44 nedenfor. Innspillet om isdannelse på vei vurderes som relevant for alle lignende deler av rekreasjonsløypenettet. I tilfeller der dette vurderes som problematisk, bør konsekvensverdi/konfliktnivå for traseen settes til -2 under «Hensyn til bolig- og hytteområder, og samfunn for øvrig» i tabelloversikten (konsekvensanalysen for hver trasé). Det kan være aktuelt for enkelthytter og grupper av hytter, eller kun for større hyttefelt. At rekreasjonsløyper legges på vei, kan også medføre konflikt med de som ønsker den brøytet, slik at rekreasjonsløypa vil opphøre å eksistere. Siden det kan være vanskelig å forutse konflikter av denne typen foreslås de to alternative løsningene, i prioritert rekkefølge. Opphevelse av 2,5 km-grensen for individuelle dispensasjoner åpner for at flere kan ha snøscooter ved hytter nær brøytet vei. Det er i utgangspunktet tillatt å kjøre snøscooter på brøytet privat vei. Dette veinettet kan brukes for å kjøre til eksisterende parkeringsplasser og bruke rekreasjonsløypa derfra.
	Sørungen - Gertrude E Mulders og Pål-Anders Brønstad – hytteeiere Skjeftesosen, gbnr. 071/007 (14.11.2020)	
8	Om Sørungen: «(...) det er der vi har hytte og tilbringer mye tid for å nyte naturen og stillheten, ta turer i en flott natur og samle krefter til hektiske hverdager.» Mener at eksisterende traseer har fungert godt, og omtaler ny trasé over Sørungen, over Morsetkjølen og med tangering av hyttefeltet ved Djupåosen (Thomas Angell-feltet): «Vi klarer ikke se hensikten med en trase over sjøen ut over at den vil fungere som en mulig "snarvei" tilbake til et startpunkt.» Løypa over sjøen vil være mye mer framtrædende enn løypene innover i marka.	Grunnet stor konflikt rundt foreslåtte traseer ved Sørungen, og at ulempene med traseene vurderes som større enn fordelene, vil administrasjonen ta ut følgende traseer: • Hele B18, som går over Sørungen og Morsetkjølen, mellom parkeringene P7 og P8E. • TB18N01, tilførselsløype fra B18 nordover inn i hyttefeltet. Konfliktnivået med friluftsliv og hytter i området virker å være større enn angitt i konsekvensanalysen, dvs. «Støy og andre ulemper for friluftsliv» (-1) og «Hensyn til

	Det viktige her er lyden som bærer på en helt annen måte over et stort åpent islagt vann enn inne i skogen hvor terrengformer virker både skjermende og dempende. Både åpenheten og at isen over vannet er en hard flat flate bidrar til at lyden bærer lenger. Et annet forhold er farten. Åpne flater med god sikt innbyr til større fart, det gjelder vel all motorisert ferdsel. Det er satt en fartsgrense i forskriften, men vil det være mulig å ha kontroll med at denne grensen blir overholdt? totalt sett oppfatter vi denne traseen som langt mer forstyrrende enn de allerede etablerte traseene. Når man ønsker å "lytte til stillheten" er ikke lyden av snøscootere svaret.»	bolig- og hytteområder, og samfunn for øvrig» (-1). Begge vurderes nå til å være -3, både grunnet nærhet til hytter som ikke ønsker løype der, og fordi lyden vil kunne bære langt i Sørungen-området. Konflikt med naturmangfold er angitt til -2, fordi konflikten trolig kan reduseres hvis traseen kan flyttes bort fra området og/eller ha begrenset åpningstid, noe som eventuelt må vurderes nærmere.
9	«Vi synes også det er underlig at det legges en løype for rekreasjonskjøring som krysser Morsetkjølen. Da Sørungen hytteforening søkte om å få kjøre tilførselsløype (<i>red. anm.: Det menes skiløype</i>) mellom Skjeftesosen og Djupåsen, ønsket kommunen en trase mest mulig langs Sørungveien av hensyn til fuglelivet på Morsetkjølen. Løsningen ble til slutt å krysse myra og følge høydedraget på østsiden av myra. Ut fra forslaget er det visst akseptabelt med rekreasjonsløype for snøscooter idet samme området, dvs nord på Morsetkjølen, Hvor er hensynet til fugleliv og biologisk mangfold? I forskriften er det satt en grense på 15.04 for løypene ved Sørungen. I vedtaket som ble fattet om tilførselsløypa for ski, ble det satt en begrensning på 31.03. Det betyr at det med forskriften vil være lov til å kjøre snøscooter over Morsetkjølen lenger ut over våren enn å kjøre opp skiløype. Er rekreasjonskjøring med snøscooter mindre skadelig for fuglelivet enn skigåing? For oss harmonerer dette dårlig.»	Vurdering som punkt 8, men se også punkt 22. Det er korrekt at skiløypa ved Morsetkjølen stenges tidlig, og er lagt utenom viktig fugleforekomst. Det henvises også til dette i utredningen for snøscooterløypa, og det er korrekt at samme (eller strengere) vilkår skal gjelde for snøscootertraseen som for skiløypa. Grunnen til at løypa likevel er ute på høring, er at en ønsker merknader fra flere hold, og det avgjøres politisk. Sesongslutt på 15.04 gjelder ut fra en generell vurdering for større deler av løypenettet, og ikke denne delen spesifikt. Konsekvensvurdering/konfliktnivå beholdes uendret på nivå -2 for naturmangfold på B18, men nye opplysninger gjør at vurderingen er usikker, og kan måtte justeres til -3, dvs. at traseen ikke kan etableres. Konfliktnivå på -2 betyr: «<i>Konflikt. Det bør vurderes tiltak som reduserer konflikt. Se naturmangfold-vurdering.</i>» Slike tiltak, som kan være f.eks. omlegging, tidsbegrensninger eller å la være å etablere løypa, skal vurderes nærmere <i>etter</i> høringen, dersom en likevel ønsker å beholde denne traseen. Avstandskravet på 500 meter kan etter kommunens registreringer overholdes for én art, men ikke for en annen. Mens skiløypa er for nær begge (<500 meter), går foreslått scooterløype noe lenger unna den viktigste arten, men litt for nær den andre. Relativt kalkrik myr og hensyn til elg/vilt

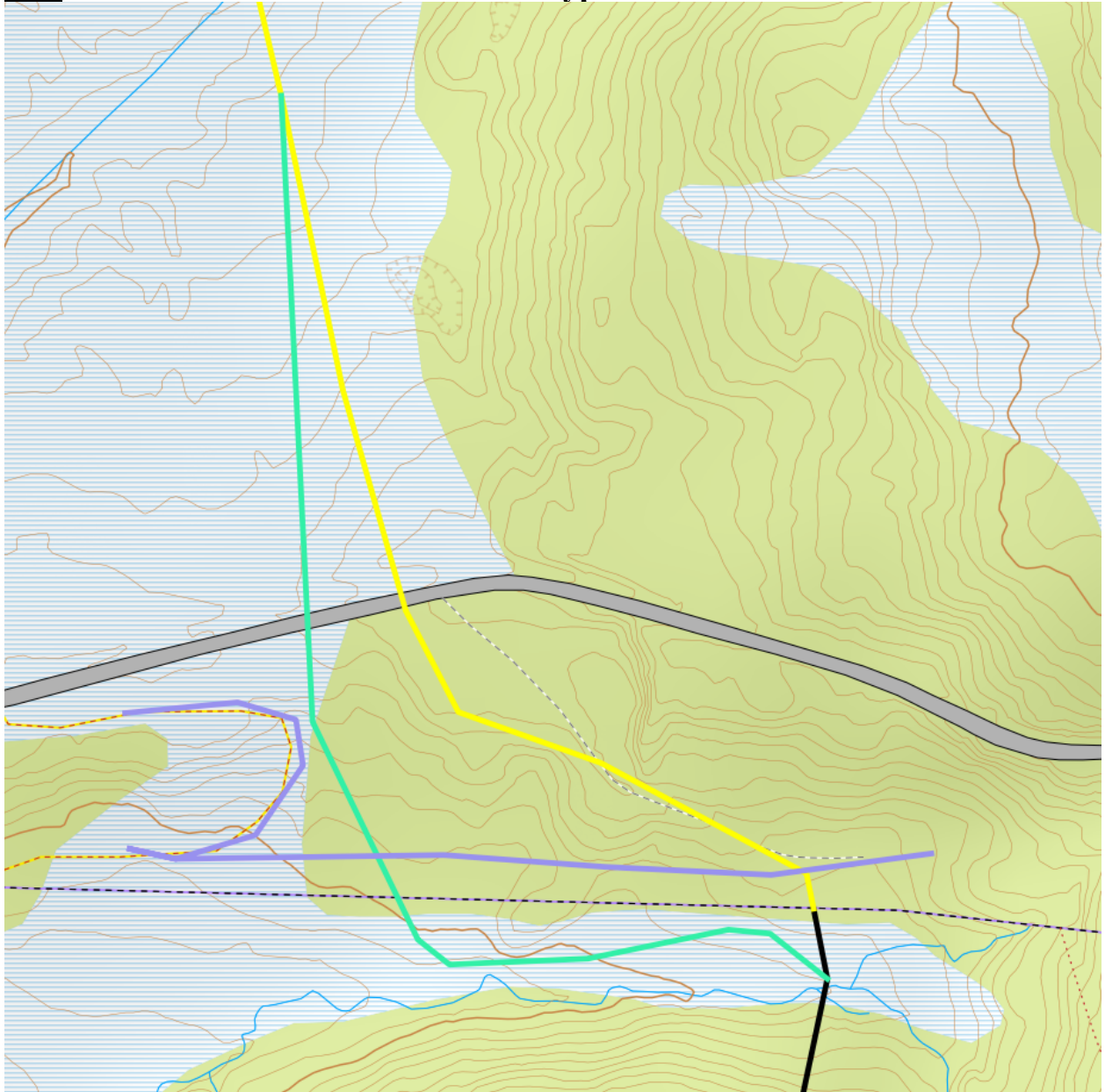
		spiller også inn, samt generelt forventet økning av trafikk/forstyrrelser. For TB18N01 beholdes vurderingen på -1, men som over kan -2 eller -3 være mer korrekt. Naturmangfoldkartlegging er nødvendig for å avklare dette. En samlet vurdering tilsier imidlertid at konflikten i området er for stor, og konklusjonen er samme som punkt 8 ovenfor.
10	«Forskriften angir også tidsbegrensninger i døgnet, dvs. at det ikke er lov å kjøre mellom kl. 23:00 og kl. 07:00. For alle praktiske formål er dette at det alltid er lov å kjøre snøscooter. Hva er behovet og nødvendigheten til dette? Det er tross alt snakk om rekreasjonskjøring ikke nyttekjøring. Det burde være mulig å snevre inn tidsrommet med flere timer.»	Vurdering som punkt 8, og i tillegg: Sekundært, om traseen likevel vedtas, må det gjøres flere begrensninger, blant annet: • For utvalgte traseer, som B18 og TB18N01, kan en vurdere nattestenging av rekreasjonsløypa kl. 18.00 – 10.00. Dette vil imidlertid ikke være en tilstrekkelig avgrensning for enkelte konflikter med friluftsliv og naturmangfold. Bl.a. vil spor rett over en spillplass være ødeleggende, selv om det er nattestengt. • Åpningstiden for B18 kan ikke være lenger enn ut påsken, eller senest til 1. april. • I tillegg vil fartsbegrensning redusere støypåvirkningen noe, men dette er ikke tilstrekkelig som tiltak alene, uten at traseen flyttes. Av hensyn til støyplager for mennesker og forstyrrelser av flere ulike fuglearter nær og under hekking, kan det anbefales å utvide nattestengingen til 18.00 – 10.00. Hvilken effekt dette har på fuglelivet må vurderes konkret i hvert tilfelle, for hver art, men en slik endring vil generelt være spesielt gunstig for berørte orrfugl- og tiurleiker. Rovfugler (som hønsehauk, kongeørn og havørn) er sårbare fra mars eller tidlig april, men de fleste ugler (unntatt hubro og snøugle) er relativt tolerante mot støy. Rovfugler som har startet hekking etter at en trasé (eller annen støykilde) ble etablert,

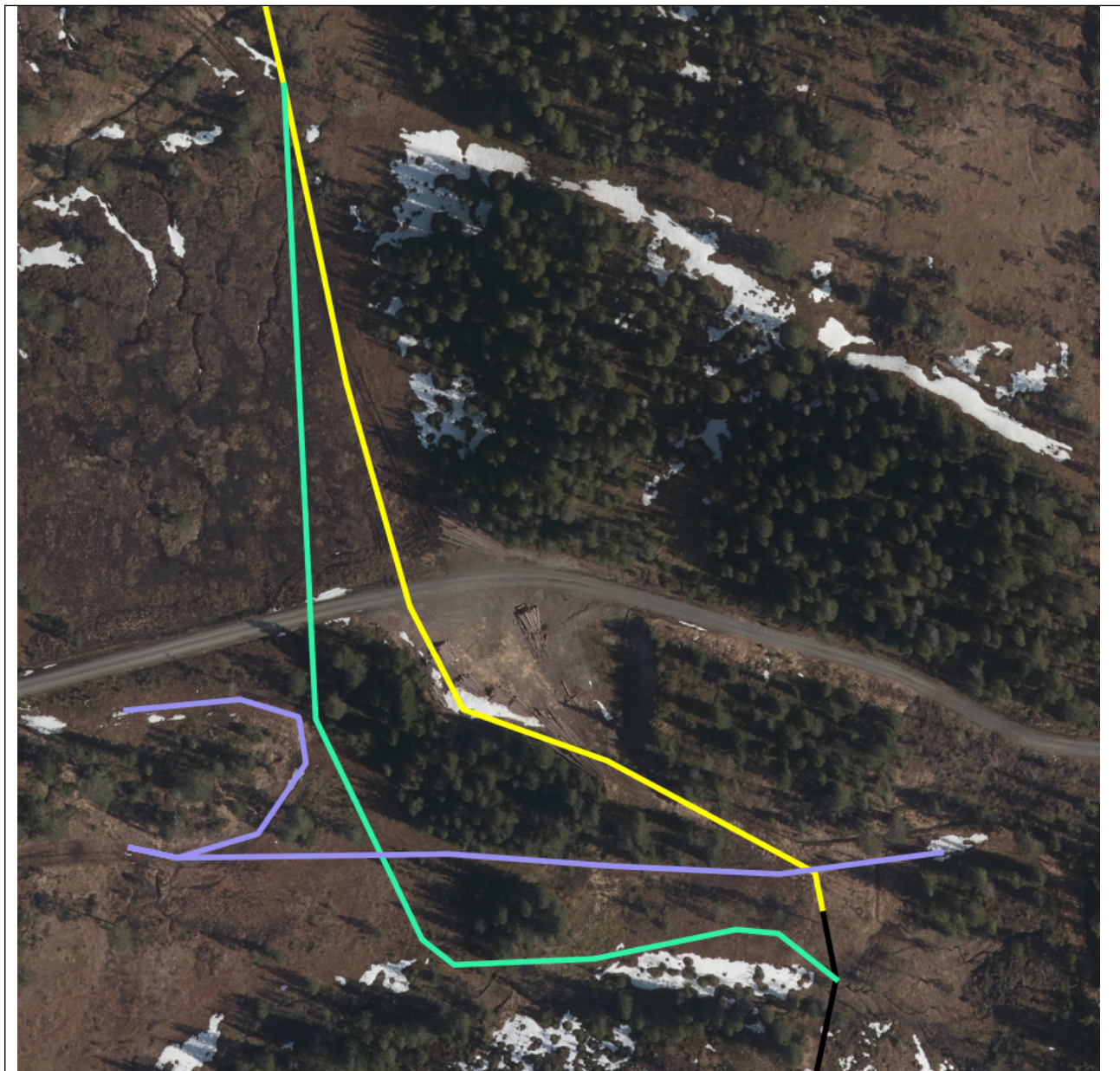
		vurderes til å være mer tolerante mot støy, og utvidet nattestenging kan være tilstrekkelig. Hensyn er viktigst til hekke-/reir-/spillplasser som finnes der en vurderer å etablere en <i>ny</i> løype, fordi det kan føre til at plassen blir skydd. En må også vurdere samlet belastning av de arealer som faller bort som egnede til hekking/reirplasser/spill grunnet hele løypenettet. Orrfugl og storfugl er spesielt sårbare fra kvelden til morgenen (18.00-10.00), fra hekketiden starter rundt 1. mai, og ved store forstyrrelser i ukene før dette. Det kan medføre at artene får et redusert utvalg av egnede leveområder og hekke- og spillplasser, som de ellers kan bruke i mange titalls år eller tusenvis av år. Også for trane er det lignende utfordringer for deres spillplasser. Også andre fuglearter er sårbare i hekketiden, vanligvis fra april i lavlandet og mai i høyere strøk, men for disse artene vurderes det ikke som nødvendig med spesielle tiltak utover vanlige åpningstider.
11	«Vi er ikke imot at det skal være rekreasjonsløyper, men er av den krystallklare oppfatning at løypa over Sørungen vil ha en negativ påvirkning for hyttene mot sjøen i form av støy. Og snøscooterfolket vil ha et godt tilbud med løypene med tilførsel fra Sandbukta og veien opp til Gammelvollen. Vår henstilling til Selbu kommune er å ta de nye traseene ut av planen og vurdere tidspunktene for når kjøring er tillatt på nytt.»	Vurdering som punkt 8. Eksisterende rekreasjonsløyper vurderes allerede å gi et godt tilbud til hyttefeltene ved Sørungen. På brøytet privat vei er det allerede tillatt med snøscooter, med mindre en selv regulerer dette lokalt. Bruk av veien er privatrettslig, og kan reguleres lokalt/privat; f.eks. kan grunneiere og hytteforeningen forby bruk av snøscooter på del av privat vei. Det innebærer også at scootertraseer ved siden av Sørungvegen kan være unødvendig. Ellers, se vurderingene ovenfor.
	E01 Vinsmyra / Selbuskogen Skisenter (Elvervollveien) - Einar Jonny Langli, grunneier i området ved E01 og andelseier i Elvervollveien (telefon, 19.11.2020)	

12	«Traseen E01 er ikke lagt der det var avtalt. Den skulle lenger vest/sør, på andre siden av trærne. Her er det en lunneplass for tømmer. Lagring og snuplass. Det er også adkomstvei ut og inn for tømmerbiler i sørøst. Det er også skiløype vest og sør i området.»	Obs: Kan ikke etableres. Varsel om påklaging. Se vurdering ved Statsforvalterens høringsuttalelse nedenfor (fra punkt 97, men oppsummert i punkt 113). Administrasjonen støtter dette. Om den likevel etableres, bør traseen endres i tråd med grunneiers innspill. Se kart, flyfoto og beskrivelse nedenfor. Se også punkt 15 nedenfor.
----	--	---

Tilleggsinformasjon til punkt 12: Kart og flyfoto**Skisse laget av saksbehandler**

- Gul er foreslått trasé E01 som er på høring. (Svart er litt av E02.)
- Lilla er omtrentlig hvor relevante deler av skiløypa går
- Grønn er mulig omlegging av trasé E01 utenfor lunneplassen, men den vil påvirke mer av skiløypenettet.
- Svart er fortsettelsen av foreslått løype sørover.

13	Det er allerede merket med rødt kryss på stolpe.	Det skal ikke merkes før traseene blir godkjent. Dette ble umiddelbart drøftet med Selbu Utmarksråd som skulle ta det videre.
14	Hvordan fungerer det med grunneiertillatelser – og skal de være skriftlige?	Viser til tidligere nevnte avtale med Selbu utmarksråd om drift og vedlikehold av løypene (se punkt 4 ovenfor). I denne avtalen står det om forholdet til grunneierne i avsnitt 4: 4.1. Tilretteleggeren har ansvaret for kontakt og oppfølging av alle grunneieravtaler knyttet til løypenettet. 4.2. Det er forutsetning at det til enhver tid foreligger gyldige grunneieravtaler før løyper kan ryddes, merkes og driftes. 4.3. Tilrettelegger har ansvar for oppfølging av avkjørseltillatelser m.m. gitt av Statens Vegvesen, gitt Selbu kommune. Løyper / deler av løyper kan ikke åpnes før forhold rundt avkjørsler er ordnet.
	E01 Vinsmyra / Selbuskogen Skisenter (Elvervollveien) - Einar Jonny Langli, grunneier i området ved E01 og andelseier i Elvervollveien (skriftlig, 19.11.2020)	
15	«Jeg oppdaget at rekreasjons løypa for skuter var oppmerket over / igjennom lunneplass ved enden av Elvervollveien. Grunneiere i området som bruker veien sommer og vinter i forbindelse med tømmerdrift. Veitraseen brukes som brøytet eller ubrøytet vei, der endepunktet av veien er en stor plass som blir benyttet til lundeplass /lagerplass for tømmer eller annet virke sommer og vinter som kan bli liggende i lang tid. Det vil da bli konflikter mellom skuter og de som driver i skogen eller med annen næringsvirksomhet. Skuter løypa må trekkes vekk fra lundeplass /snuplass i god avstand. (Det er mulig ens plass på vestsida av det aktuelle området?).»	Obs: Kan ikke etableres. Varsel om påklaging. Se vurdering ved Statsforvalterens høringsuttalelse nedenfor (fra punkt 97, men oppsummert i punkt 113). Administrasjonen støtter dette: Vurdering som punkt 12.
	Sørungen - Sørungen hytteforening (19.11.2020)	
16	«I synet på om medlemmene er positive eller negative til forslaget, så viser det at vi er delt. 21 hyttemedlemmer er negative og 20 er positive til forslaget.»	Vurdering som punkt 8. Dette er tegn på konflikt i området.
17	«De som er positive mener dette at utvidelse av løypene bidrar til: a) en positiv effekt for fisk i Sørungen og vann langs eksisterende scooterløype (kultivering)	Vurdering som punkt 8. Øvrige merknader: a) Vektlegges ikke. Indirekte effekt. Kultivering kan skje uavhengig av

	b) at flere kommer seg ut i marka c) det sikrer at kjøring foregår i ordnede former d) folk med dårlig helse har mulighet til å komme seg ut i naturen e) - bedre med tilførselløyper enn å bruke vei med tanke på støy og sikkerhet» (Nummereringen a-e er lagt til av saksbehandler, for enklere referanse.)	snøscooterløypa. b) Ikke nytt moment. Det kan også gjøre samme områder mindre attraktive for ordinært friluftsliv, og kan veies opp mot hverandre. Viser til konsekvensanalysen. c) Snøscooter kan allerede i dag lovlig kjøre på brøytet bilvei, Sørungvegen. Effekten kan vurderes nærmere. d) Som b. e) Ikke vurdert. Kan vurderes nærmere.
18	«De som er negative til forslaget mener at utvidelse av løypene fører til: a) mer trafikk b) mer støy og lys forringer friluftsopplevelsen (lyd og lys bærer langt på åpne områder som Sørungen) c) ødeleggende for vilt og dyreliv (spesielt over Morsetkjølen) d) vanskelig å håndheve lover og regler e) - redd for at tilførselløyper blir forlenget helt til Bønnkjølen» (Nummereringen a-e er lagt til av saksbehandler, for enklere referanse.)	Vurdering som punkt 8. Øvrige merknader: a) Snøscooter kan allerede i dag lovlig kjøre på brøytet bilvei, Sørungvegen. Effekten kan vurderes nærmere. b) Som a langs veien. Viser til konsekvensanalysen angående støy. Lysforurensning er ikke vurdert, men kan vurderes nærmere. c) Ikke nytt moment. Viser til konsekvensanalysen angående naturmangfold. d) Ikke vurdert. Kan vurderes nærmere. Håndheving utføres av kontrollerende myndighet. e) Ikke relevant nå.
19	«I vedtak fra årsmøtet, står det at vi skal jobbe for at bruken av snøscooter er til minst mulig ulempe for hytteiere, friluftsliv, naturmangfold og nærmiljø generelt. Vi ønsker derfor at dere tar hensyn til dette i vurderingen av nye løyper. Hvis forslaget skulle bli gjeldende, er det viktig at følgende taes med: a) en fartsbegrensning på 20 km/t langs de nye løypene b) parkering skal foregå ved P7 (ikke ved parkeringsplass ved innkjøring Djupåfeltet) c) prøveordning, med evaluering etter ett år d) - tillit til at kommunen ivaretar naturmangfoldet som beskrevet i utredningen for høringen» (Nummereringen a-e er lagt til av saksbehandler, for enklere referanse.)	Vurdering som punkt 8, og i tillegg sekundært forslag, hvis traseene likevel etableres: Fartsgrensen settes til 20 km/t for hele B18 og TB18N01. Øvrige merknader: a) Dette er lavere fart i trasé B18 enn foreslått i høringen. Administrasjonen støtter forslaget som sekundært, dersom traseen likevel etableres. b) Ikke nytt moment. Merk er det tillatt å kjøre snøscooter på brøytet vei, slik at nærmere regulering av parkeringsplasser må skje lokalt (privatrettslig, se også punkt 11 ovenfor). c) Ikke nytt moment. Løypene evalueres allerede hvert år. d) Ikke nytt moment, men merk at utredningen kun har <i>foreløpige</i> konsekvensanalyser. Vurderinger rundt konfliktnivå og tiltak for å redusere eventuelle konflikter skal skje i perioden mellom høringen og før

		endelig vedtak av hver enkelt trasé.
	Sørungen - Guldseth utmarkslag (20.11.2020)	
20	«Guldseth utmarkslag har ingen løypetraseer på sitt område. Men i vinter hadde vi på nordsida løypa fra Bønnkjølen til Eggjafjellet, og på sørsida løypa gjennom Morsetmarka til Djupåtjern. Vi opplevde ferdsel over vårt område mellom løypene, og kjøring fra hytter til løypene. Generelt vil vi henstille til Selbu kommune om å endre praksis slik at skutereier må innhente grunneiertillatelse før vedkommende søker og kommunen innvilger løyve til å kjøre. Slik det er nå, så tror skutereierne at det er fritt fram når kommunen har gitt dem løyve. Det er faktisk bare en som har spurt om lov (og det fikk han).»	Selbu kommune vil fortsette å informere om at det er ikke tillatt å kjøre snøscooter i utmark mellom ulike rekreasjonsløyper, eller mellom egen hytte og rekreasjonsløypene. Det er <i>kun</i> tillatt å kjøre på løyper og tilførselsløyper som er definert i lokal forskrift og tegnet inn i tilhørende kart. Både i utmark og på innmark og privat vei skal man, jf. motorferdselloven § 10, alltid først forsikre seg om at en har grunneiers/veilagets tillatelse. Har man fått innvilget egen dispensasjon til å kjøre snøscooter, så gjelder denne <i>kun</i> mellom startsted og mål som angitt i tillatelsen.
	Sørungen - Solfrid Bedin og Ragnar Lyngen – hytteiere Skjeftesosen, Sørungen, gbnr. 071/006 (23.11.2020)	
21	«Med bakgrunn i at vi har hytte ved Sørungen, er det naturlig nok den foreslåtte utvidelsen av løypenettet for snøscooter i dette området, som berører oss mest. Vi er imot en utvidelse av løypenettet i sin helhet, men spesielt at den foreslåtte løypa over Morsetkjølen og Sørungen, ikke må bli en realitet.»	Vurdering som punkt 8.
22	«Det er et rikt fugleliv med mye orrfugl i området fra Morsetkjølen og i retning Skjeftesosen. På Morsetkjølen er det en stor orrfuglleik hvert år i mars/april. Det er ingen tvil om at en snøscooterløype i dette området med stor sannsynlighet vil føre til nedgang i bestanden av orrfugl. Vitenskapelige undersøkelser viser nettopp dette, at forstyrrelser som bl.a. snøscooterkjøring, vil føre til mer stress/høyere energiforbruk for vilt, som da igjen vil ha negativ påvirkning på bestanden av fugl. Det er også foreslått at snøscooterkjøring skal være tillatt i tidsrommet 07.00 – 23.00, og det vil helt klart føre til forstyrrelser i leiken, som igjen vil føre til at leiken blir «ødelagt». Fugl på spillplass	Vurdering som punkt 8, og i tillegg: Dersom det er orrfuglleik på selve Morsetkjølen, er det en ny opplysning for kommunen. I så tilfelle kan konfliktnivået reelt sett være -3 for forslaget til trasé B18 og TB18N01. Opplysningen er ikke bekreftet, og det bør undersøkes / gjøres naturkartlegging. Se også punkt 10.

	setter seg inn på «nattkvist» allerede tidlig på kvelden, og de fleste holder seg i nærområdet hele døgnet.»	
23	Når det gjelder støy, så er hytta for oss et sted hvor stillheten nytes, både ved hytta, og på turer i nærområdet. Det var nettopp dette som var viktig, da vi for fire år siden valgte oss hyttetomt i Skjeftesosen, Vi er ivrige skigåere, og de flotteste turene på vinteren, er turer i nærområdet, på fjellski uten oppkjørte skispor. Vi tror at ved utvidelse av løypenettet, vil slike turer på fine vinterdager forringes i opplevelser og verdi. Når det gjelder snøscooterkjøring i åpent terreng/ute på islagt vann, så viser vi til Gertrude Mulders og Pål-Anders Brønstad`s høringsuttalelse om støy på åpne flater, og slutter oss fullstendig til denne. Vi kan heller ikke forstå at den foreslåtte løypa har annen hensikt, enn at den skal være en «snarvei» tilbake til ett «startpunkt». Og med tanke på at det er lovlig å kjøre snøscooter langs Sørungveien, så er det mulig å knytte de eksisterende løypene sammen, uten å måtte legge ut nye løyper. Vår henstilling til Selbu kommune er at de nye foreslåtte traseene, tas ut av planen.	Vurdering som punkt 8. Angående hensikten med traseen, og om det skal være en «snarvei», så har ikke dette vært tema i saksbehandlingen, og vil kun bli vurdert politisk. Traseene har kun blitt levert i kart, uten begrunnelser, og er behandlet objektivt ut fra dette. Traseen fra parkeringen P7 over Sørungen via parkeringen P8E til eksisterende løype B9 ved Vargkjølen er ca. 5,3 km kortere enn via B2, B5 og B7 (Storlitjenna/Kringelåslia).
	Hele - Forum for natur og friluftsliv Trøndelag, på vegne av: Naturvernforbundet i Trøndelag, Nord-Trøndelag Turistforening, Trondhjems Turistforening og Norsk Ornitologisk Forening avdeling Trøndelag. (23.11.2020)	
	Denne høringsuttalelsen er svært omfattende, og inneholder en del opplysninger som ikke oppsummeres her, og det anbefales å lese selve uttalelsen. Det viktigste oppsummeres nedenfor.	
24	«Vårt primære standpunkt er at det av hensyn til naturmangfold og friluftsliv ikke bør vedtas flere nye snøscooterløyper i Selbu kommune.»	Vurderes for hver trasé nedenfor.
25	«Vi mener kommunen har basert sin konsekvensvurdering på en mangelfull kartlegging av friluftsliv og naturmangfold. Vi mener ny kartlegging og konsekvensanalyse må foretas før kommunen behandler dette forslaget til revisjon av scooterløyper.»	Kommunen bør gjennomføre en naturkartlegging langs traseene, spesielt med tanke på spillplasser for orrfugl og storfugl, samt rovfugler som er spesielt sensitive ved reir-/hekkelplassen.

	Kommunen bør oppdatere sin kartlegging av friluftslivsområder ved å nyansere nærmere rundt hyttefelt og viktige utfartsområder. Det er naturlig å tillegge slike områder «viktig» eller «svært viktig» verdi for friluftsliv. Dette kan gi grunnlag for justering av snøscootertraseer til områder med mindre konflikt. Viser til konsekvensmatrisen side 7 i dokumentet «Generelle merknader for alle traseene» angående krav om tiltak ved konflikt. Vurderingen i høringsuttalelsen samsvarer med kommunens vurderinger gjort i saksframleggets dokumentvedlegg «Generelle merknader for alle traseene», under avsnittene om naturmangfold og friluftsliv, bl.a.: <i>«Det vurderes til at kunnskapsgrunnlaget om naturmangfoldet er tilstrekkelig til en overordnet vurdering av hver trasé, men enkelte ukjente naturverdier og artsforekomster kan også bli berørt. Det er ikke foretatt noen ekstraordinær kartlegging i forbindelse med saksbehandlingen.»</i> Det innebærer at det kun er gjort en <i>overordnet</i> vurdering av naturmangfold for hver trasé. Ved usikkerhet, tvil, manglende data eller nye data, bør det gjøres en grundigere kartlegging og vurdering, utført av fagkyndige, for å redusere konfliktnivå. Kommunen kartla og vurderte friluftslivsområdene i 2014, og dette viser at kommunen har mye, store, sammenhengende friluftslivsområder, noe som kan gi rom for ulike typer bruk på forskjellige arealer, uten at det behøver gi stor konflikt. Kartleggingen har imidlertid ikke nyansert godt, f.eks. ved utfartsområder og hyttefelt, slik at disse ikke vises som viktigere for friluftslivet enn områder langt fra folk, med noen unntak (som Selbuskogen skisenter).
--	--

		Kommunal kartlegging og vekting av friluftslivsområder bør være tilstrekkelig til at en slipper å gjøre nye kartlegginger og ta omkamper når man behandler nye saker. Det gir også en større forutsigbarhet for friluftslivsinteressene. I saksgjennomgangen har en forsøkt å likevel ta hensyn til hyttefelt: Det er gjort støyvurdering for alle hytter (boenheter) innenfor 450 meter fra trasé, noe som tilsvarer Miljødirektoratets krav for å vurdere støypåvirkning av viktige friluftslivsområder og naturreservater. Miljødirektoratets krav til støyvurdering for boenheter gjelder derimot bare de innenfor 60 meter. I saksutredningen er derfor hyttefelt/boenheter automatisk regnet som viktige friluftslivsområder, ved å inkludere utendørsaktiviteter straks en går ut døra. Konfliktnivået vil likevel være vanskelig å vurdere eksakt/kvantitativt, fordi det noen steder kan være høyere lokal konflikt. I saksutredningen er konsekvensverdien/konfliktnivået satt likt, og relativt lavt (-1), for alle områder med noenlunde likt antall hytter/boenheter som påvirkes. Det kan og bør derfor drøftes nærmere om konsekvensverdien for hver trasé skal justeres, der en ser det er stor konflikt og det er satt for lav konsekvensverdi.
26	«Dersom kommunen likevel ønsker å behandle forslaget slik det nå foreligger, mener vi at løypene med konfliktgrad -3 (uakseptabel konflikt) ikke kan vedtas og at løypene med konfliktgrad -2 (konflikt) bare kan vedtas dersom det gjøres vesentlige endringer på løypene slik at de får konfliktgrad -1 (akseptabel konflikt).»	Dette samsvarer med saksframlegget og innstillingen til høringen, og Miljødirektoratets veileder. Se konsekvensmatrisen i dokumentet «Generelle merknader for alle traseene» og konsekvensanalysen for traseene i dokumentet «Oversikt konsekvensanalyse og vurdering alle løyper». I høringsuttalelsen tas det imidlertid til orde for en strengere vurdering av traseene enn kommunen har gjort, noe som gjennomgås i detalj nedenfor.
27	«Vi er enig i kommunen sin vurdering av «høyeste konfliktgrad» for disse løypene: A02E01 (-1) A04N01 (-3) A05E01 (0) A06E01 (0)	Ingen nye momenter.

	A07N01 (-2) A08N01 (-3) A09E01 (-1) E01 (-3) E02 (-3) E07 (-3) E09 (-3) E10 (-3)»	
28	«Vi er uenig i kommunen sin vurdering av «høyeste konfliktgrad» for disse løypene: A02N01 (-3) A05E02 (-3) A07E01 (kartlegges bedre) B08E01 (kartlegges bedre) B15E01 (kartlegges bedre) B18 (-3) B19 (-3) E03 (-3) E04 (kartlegges bedre) E05 (kartlegges bedre) E06 (kartlegges bedre) E08 (-3) E11 (-3) E12 (-3) E13 (-3) E14 (-3)»	Generell vurdering tilsvarende punkt 25. Hver trasé vurderes for seg lenger ned i punktene 46-67. Kommunens angitte høyeste konfliktgrad slik den opprinnelig var i saksutredningen: A02N01: -3 A05E02: 0 A07E01: 0 B08E01: -2 B15E01: -1 B18: -2 B19: -1 E03: -2 E04: -2 E05: -2 E06: -1 E08: -2 E11: -2 E12: -2 E13: -2 E14: -2
29	«Tilførselsløypene er ikke nevnt i tabellen fordi vi er imot etablering av samtlige tilførselsløyper.»	Til nærmere vurdering: Ikke etablere noen tilførselsløyper.
30	«Lokal kommunal forskrift bør endres slik at åpningstiden for samtlige løyper reduseres til 0900-1800 og at samtlige løyper stenges senest 15. april eller 2. påskedag.»	Vurdering som punkt 10, og i tillegg: Sesongens varighet kan begrenses for hele eller deler av løypenettet, for å redusere konflikter. Av hensyn til yngletidsfredningen/hekketiden, kan tidligere sesongslutt f.eks. 15. april, redusere konflikten ved tidlig vår.
31	«Vi mener det er viktig å begrense motorferdsel i utmark til det som er nødvendig ut fra et nytte- og næringsperspektiv. Et så omfattende løypenett som Selbu kommune her foreslår har store negative konsekvenser for friluftsliv, natur og reindrift.»	Til nærmere vurdering: Begrense omfanget av løypenettet til det som er nødvendig ut fra et nytte- og næringsperspektiv, av hensyn til friluftsliv, natur og reindrift.
32	«Vi ser en uheldig utvikling hvor kommuner	Til nærmere vurdering:

	etablerer scooterløyper som kan koples til nabokommunen sine løyper. Dette gir interkommunale, -ja til og med regionale løypenett. Både Holtålen og Melhus er i gang med å behandle forslag til slike løyper nå. Det er altså realistisk å se for seg en utvikling hvor løypa til Gråsjøen kan bli forlenget ved hjelp av Stjørdal kommune og hvor løypene i Eggjafjellet og Rensfjellet koples til løyper fra Melhus og kanskje også gjennom Midtre-Gauldal videre mot Holtålen og dermed Tydal.»	Konsekvenser og effekter av økt trafikk gjennomfart og langturer med regionale løypenett.
33	«Det er viktig at hver enkelt kommune ser sin rolle i dette store bildet. Det å legge til rette for et løypenett som stimulerer til at mange flere vil anskaffe sin egen snøscooter vil kunne gi en dramatisk trafikkvekst og vi vil kunne få scooterløyper som nærmest blir som «motorveier».»	Til nærmere vurdering: Effektene av utvidet løypenett, og endring av funksjon fra «rekreasjonsløyper» til et større transportnettverk.
34	«Saker om motorisert ferdsel i utmark er normalt svært konfliktfylte. I denne saken er forslaget fra scootermiljøet sendt videre på høring uten noen endringer fra kommunen sin side. Konsekvensene er utredet, men faktagrunnlaget er etter vår mening for svakt og det gjør at virkningen av forslaget ikke belyses tilstrekkelig. Kommunen burde senket terskelen for involvering og tilrettelagt for god medvirkning gjennom å invitere hytteforeninger til informasjonsmøter og presentert forslaget sammen med kart som viser berørt naturmangfold og berørte skiløyper. Dette forslaget får store konsekvenser for friluftsfolk, naturelskere og hytteeiere som også bor utenfor kommunen. Vi antar at politikerne i kommunen også er interessert i å lytte til deres syn i saken.»	For å sikre god medvirkning og lokal forankring, vil kommunen før vedtak involvere ulike interesser og drøfte deres innspill. Dette har av kapasitetsårsaker ikke vært gjort i forkant av høringen, og høringsuttalelsene er et godt utgangspunkt for videre drøftinger og involvering. Det frigjør kapasitet til grundigere vurderinger for de traseene en velger å jobbe videre med. Forslagene kommer fra Selbu Utmarksråd, en paraplyorganisasjon for grunneierlagene. De har hatt som oppgave å koordinere innspill fra ulike miljø som har engasjert seg i saken. Alle berørte parter har hatt anledning til å besvare høringen og det offentlige ettersynet. Kun offentlig forvaltning har fått papirene oversendt direkte. Øvrige interessenter er informert på ordinær måte via kommunens nettside og annonse i Selbyggen. (Etter prinsippet «ingen nevnt, ingen glemt.») Involvering/medvirkning er i Miljødirektoratets veileder anbefalt å gjøre i tidlig fase. Forslagene er imidlertid sendt uendret på høring, og uten å ta nærmere stilling til dem politisk og administrativt, slik at det også for kommunen fremdeles kan regnes som tidlig fase. Forslaget er

		sendt direkte ut på høring, med bakgrunn i at rekreasjonsløypene er «for mange et etterlengtet aktivitetstilbud vinterstid». Av kapasitetsårsaker kunne ikke alle forslag til traseer utredes i detalj før de ble sendt på høring. En grovsortering er nødvendig først, slik at administrasjonen kan jobbe mer med de traseene en velger å jobbe videre med, etter å ha hørt høringsuttalelsene og gjort en nærmere administrativ og politisk vurdering. Dette ble dessverre ikke forklart i høringsbrevet. Gjennom høringen har kommunen fått inn nyttige innspill, og en oversikt over ønsker og konflikter, som skal tas med i de videre vurderingene. Det kan og bør suppleres med møter og drøftinger med ulike interesser i etterkant av høringen, og før vedtak fattes. Saksbehandlingen er kun gjort ut fra lovverket og Miljødirektoratets veileder, og vektning av ulike hensyn og konflikter, er i større grad en politisk avgjørelse. Overordnede og mer detaljerte vurderinger, ut over det rent faglige og nødvendigste, er best egnet å gjennomgå <i>etter</i> at alle interesser har blitt hørt gjennom høringen. Dette kan regnes som en styrke med prosessen og rekkefølgen, og ikke en svakhet, men mangelen på medvirkning <i>før</i> høringen har blitt kritisert i flere høringsuttalelser.
35	«Friluftsliv Vi mener kartleggingen av friluftslivsområdene fra 2014 både er for grovmasket og at den er basert på det friluftslivet som utøves om sommeren (kartet er inntatt nedenfor). Det blir åpenbart feil når kommunen legger denne kartleggingen til grunn for konsekvensvurdering for friluftsliv i Selbu om vinteren. Flere steder i kommunen har friluftslivet et sterkere fotfeste enn denne kartleggingen viser. Eksempel: Hvordan kan store deler av det regionalt viktige skiområdet mellom Rensfjellet/Grøvelskardet og Sørungen være verdsatt som et ikke viktig friluftsområde? Her ligger Rensfjellet som er et regionalt turmål som både Midtre-Gauldal, Melhus,	Vurdering som punkt 25 og 34.

	Trondheim og Selbu kommune grenser til. Her gikk traseen for Reinsfjellrennet, her er det trimkasser og det prepareres skiløyper. Det fremstår etter vår mening som helt fundamentalt feil å ikke verdsette dette området. Slike feilvurderinger gjør at områder som har stor verdi ikke blir hensyntatt gjennom rett konsekvensverdi. Ansvar for å opplyse i saken er skjøvet over på publikum. Vi mener derfor at det bør foretas en revisjon av kartleggingen og konsekvensanalysen før det tas beslutning om så store utvidelser og endringer av snøscooterløypene i denne kommunen.»	
36	«Vi mener skiløypene som ligger i www.skisporet.no burde vært presentert i det samlede kartet for scooterløypene. Det er åpenbart at flere av de foreslåtte snøscooterløypene er i konflikt med turfolkets interesser og disse konfliktene er en av de viktige interesseavveiningene som må foretas i slike saker. Det er krevende å forstå konsekvensene av forslaget når en selv må tegne inn skiløypene fra www.skisporet.no på kommunens kart over scooterløypene. Vi mener det er kommunen sin oppgave å presentere et forslag på en slik måte at terskelen for å medvirke blir lav.»	Til nærmere vurdering: En grundigere gjennomgang av konflikter med skiløyper, både private og allment tilgjengelige. Kommunen har ikke kjøpt inn lisens på løypedata fra skisporet.no, så de var ikke tilgjengelig for saksbehandler for å presentere i kart sammen med forslag til rekreasjonsløper. I saksutredningen skal likevel potensielle konflikter med slike skispor ha blitt gjennomgått, selv om ikke alle detaljer og eksakte krysningspunkter er vurdert. Private skiløyper i regi av hytteforeninger o.l. er ikke vurdert og omtalt i samme detalj, men de er kjent for kommunen, og det har blitt vurdert til å ikke være store konflikter. En kan vurdere om ulike typer skiløyper skal tillegges større verdi, som turistforeningens merkede løyper, og løyper som er spesielt mye brukt.
37	«Selbu kommune mener minsteavstanden fra scooterløype til viktig friluftslivsområde på 450 meter ikke er relevant når scooterløypa allerede er lagt i et slikt viktig friluftslivsområde3. Vi mener det er en feil vurdering. Formålet med denne minsteavstanden er å redusere ulempene med støy til under anbefalt grenseverdi på 40 dB. Vi mener det burde vært utarbeidet et støysonkart med buffer på 450 meter for alle de nye løypene som er foreslått i svært viktige og viktige friluftslivsområder.»	Viser til punkt 25, med tillegg: Til nærmere vurdering: Traseer som allerede befinner seg i viktige friluftsområder er tidligere blitt vurdert og vedtatt. Dette er lagt til grunn i denne høringen, men kan drøftes nærmere i ettertid, før vedtak. Støysonkart kan vurderes, dersom en velger å differensiere friluftslivsområdene ytterligere, før vedtak.

		Støyvurderinger er gjort for alle traseer, både innenfor og utenfor viktige friluftslivsområder. Det er spesielt vurdert opp mot hyttefelt/boenheter, men også nærhet til skiløyper. Eget kart med buffersoner <i>mot</i> et viktig friluftslivsområde har ingen hensikt når hele traseen er <i>innenfor</i> det viktige friluftslivsområdet, men et slikt støysonekart kan være nyttig dersom en velger å differensiere friluftsområdene i mer detalj i en ny kartlegging, før vedtak.
38	«Vi mener det er mangelfullt at det i konsekvensutredningen ikke er differensiert mellom løypene som brukes til tur/trening og de som kvistes av turistforeningene og som inngår i deres nettverk med turisthytter. Dette forslaget berører både vinterløypa til den velkjente «Norge på tvers»-traseen og Vekta, som en av de mest brukte innfallsportene til Skarvan og Roltdalen nasjonalpark. De kvistede løypene til turistforeningene er løyper som tiltrekker seg både nasjonale og internasjonale besøkende og hvor opplevelsen av urørt og stille natur er spesielt viktig. Det er også en stor svakhet at konsekvensutredningen ikke tar hensyn til skiløypene som hytteforeningene kjører opp. For en turgåer er det uvesentlig om løypa preppes av et skilag eller ei hytteforening. Når kommunen ikke har vurdert hytteforeningene sine løyper kan mange av ulempene for friluftslivet bli oversett.»	Vurdering som punkt 25, 34 og 36.
38	«Det er i forslaget lagt opp til at scooterne skal fraktes til oppgitte parkeringsplasser. Enkelte av disse har allerede liten kapasitet på populære utfartsdager. Det kan medføre økt konflikt mellom brukergruppene når en scootertransport opptar 2-3 ordinære parkeringsplasser og krever ekstra stor snuplass. Vi er spesielt negative til at Vekta er foreslått som en slik parkeringsplass for scooterbrukere (P11). Dette er som nevnt innfallsporten til Skarvan og Roltdalen nasjonalpark og har mange langveisfarende som trenger parkeringsplass for flere lengre perioder.»	Til nærmere vurdering: Parkeringsplassenes kapasitet, og konflikt mellom ulike brukergrupper.
39	Naturmangfold: Viser til høringsuttalelsen for detaljer, men det nevnes blant annet:	Vurdering som punkt 25. Kommunen bør gjennom kartlegging

	«Vi er imot økt motorisert trafikk i skog og fjell fordi det fører til forstyrrelser og det er en belastning for dyrelivet.» «Vi mener naturmangfoldet i Selbu kommune er for dårlig kartlagt og at det må foretas systematisk kartlegging av artsmangfoldet i de områdene hvor det nå søkes om nye og endrede traseer.» «I konsekvensanalysen er virkningene vurdert for de artene en har kjennskap til i områdene.» Videre er det noen eksempler på arter som kan være spesielt sårbare i bestemte perioder. «Vi mener kommunen må legge vekt på «føre-var-prinsippet» i Naturmangfoldloven §9 og forsikre seg om at de løypene de vedtar har en konsekvensverdi som er -1 eller høyere på temaet «naturmangfold» (akseptabel konflikt).»	forsikre seg om at konsekvensverdien/konfliktnivået er -1 eller bedre. Ellers ingen nye momenter.
40	Vintermørket med lange og kalde netter medfører at næringsbehovet for både pattedyr og fugler er stort. Forstyrrelser vil øke energiforbruket og redusere dyrenes tid til å få i seg næring. Dyr kan også bli tvunget til å forlate sine foretrukne beiteområder og isteden benytte områder med mindre mattilgang. En enkelt forstyrrelse gir kanskje ingen målbar negativ effekt, men flere forstyrrelser kan være fatalt for en art. Ideelt sett skulle løypene vært stengt i skumringstiden, for det er da viltet søker til beiteområdene sine og trenger matro. Vi antar at det er vanskelig å praktisere en slik bestemmelse, men mener at løypenes åpningstid må begrenses til kl 9-18 for å verne om viktig beitetid for dyrelivet.»	Vurdering som punkt 10 og 30. Ellers ingen nye momenter. Dette er kjent kunnskap, og er drøftet i saksutredningen, om enn ikke i så stor detalj, bl.a.: <i>«Både fugler og vilt, som elg, kan som følge av støy og forstyrrelser få redusert sine leveområder, få dårligere kondisjon, og utsettes for mer fare ved skremming, noe som kan få hhv. langsiktige eller akutte konsekvenser.»</i> Dette er vurdert for alle kjente forekomster av arter.
41	«Vi bemerker at hekke-/yngletiden er særlig sårbar periode av året for fugl. Det er yngletidsfredning i perioden fra april til juni4. Kjøring med scooter vil kunne forstyrre fuglenes forberedelse til spill og hekking. Vi mener derfor at det er viktig at alle løypene stenges senest 15. april eller senest 2. påskedag.»	Vurdering som punkt 10 og 30.
42	«All motorferdsel basert på fossilt drivstoff bidrar negativt i klimaregnskapet til kommunen. Vi mener det er svært lite fremtidsrettet av Selbu kommune å legge til rette for mer motorferdsel som gjør det enda vanskeligere for kommunen å nå sine egne	Til nærmere vurdering: Om rekreasjonsløypene øker motorferdselen i utmark slik at mål om klimautslipp og bærekraft ikke nås. For øvrig ingen nye momenter. Det er nevnt

	klimamål og mål om bærekraft.»	også i saksutredningen.
43	«<u>Tilførselsløyper</u> Forslaget inneholder 25 nye tilførselsløyper på til sammen litt over 13 kilometer. Dette er juridisk sett samme type løype som det øvrige rekreasjonsløypenettet, men de er ment å knytte hus og hytter til rekreasjonsløypene. De er bare delvis tegnet inn i kartet med røde streker. Kommunen mener at brukerne skal kunne kjøre fra enden av disse løypene og frem til hvert enkelt hus og hytte. Dette er noe kommunen ønsker å etablere for de som har ytret ønske om det. Videre sies det «Avstand til øvrige fritidsboliger/boliger tilstrebes å være mer enn 60 meter (...)»».	Ingen nye momenter. Det er ikke korrekt at de «er bare delvis tegnet inn i kartet». Alle som er foreslått og saksbehandlet nå, er tegnet inn. Men det ventes at det vil bli foreslått betydelig flere tilførselsløyper de kommende årene, og dette er bare de første traseene som behandles.
44	«<u>Vi er imot etablering av samtlige tilførselsløyper.</u> Vi kan ikke se noe reelt behov for slike løyper. De som har dispensasjon til å kjøre scooter kan starte turen fra parkeringsplassen sin. Dersom rekreasjonsløypa ikke tangerer denne parkeringsplassen, kan de frakte scooteren til den godkjente parkeringsplassen for den aktuelle rekreasjonsløypa – slik alle andre brukere av rekreasjonsløypa må gjøre. Vi ser følgende ulemper med tilførselsløyper: a) Det er ikke utformet et konkret forslag til samlet regelverk som skal gjelde for alle tilførselsløyper. En risikerer nå at det blir ulike regler for løypene avhengig av etableringstidspunkt. b) Dersom hytteeiere innen 1 kilometer fra rekreasjonsløypene skal kunne søke om tilførselsløyper, vil det kunne medføre en enorm utvidelse av løypenettet. c) Traseene er ikke regulert frem til den enkelte hytte/hus. Det betyr at det kan kjøres på kryss og tvers i hele hytteområdet. Det vil bli tilnærmet umulig å kontrollere kjøring i hytteområdene fordi det er ikke noe krav til at kjørerne skal følge en spesifikk trase. d) Løypene vil være tilgjengelig for alle og enhver. Det er ikke mulig å begrense adgangen. Det kan medføre stor trafikk bort til områder med hytter og hus. e) Det er ikke krav om tilhenger bak scooteren (vanlig krav når hytteeier får dispensasjon). Dette kan friste til mer ulovlig fartslek med scooterne.	Vurdering som punkt 7, 20 og 29, og tillegg: Til nærmere vurdering: Det må tas stilling til om listen over konflikter/utfordringer tilsier at en ikke skal etablere noen tilførselsløyper. Ellers må en vurdere hvordan følgende kan løses: a) Det er tatt utgangspunkt i retningslinjene for tilførselsløyper (tilknytningsløyper) i Lierne kommune. Tilførselsløyper som er foreslått nå kan endres ved en senere revidering av løypenettet, og slik sikre likebehandling. b) Avstandsgrenser til hytte med tanke på hvordan det innvirker på det totale omfanget av løypenettet, og saksmengden som må behandles. c) Kanalisering i hyttefelt. Inntegning av trasé helt til hytte, eller annen løsning. d) Begrensning av trafikk til hyttefelt. Om det f.eks. kan være tilstrekkelig med skilting som ikke diskriminerer ulike brukere (ulovlig), og som f.eks. hindrer gjennomkjøring eller påbyr kjøreretning. e) Begrensning av ferdselen rekreasjonsløypa. (Ingen forslag.) f) Hindre at snøscooterspor er til hinder for lek/barn i hyttefelt, som aking, skihopp, «orgeltramp» m.m. g) Ro og fred i hyttefelt. Utvide

	f) Barnas lek og det enkleste friluftslivet utøves nær hytter og hus. Dersom det blir en uregulert anledning til å kjøre snøscootere i det samme området kan vi ende opp med at det begrenser barnas lek med aking, skihopp, «orgeltramp» osv. mellom hyttene. g) Tilførselsløyper som er åpne mellom 7-23 vil forstyrre opplevelsen av ro og fred på hyttene. h) Det er ingen etablert juridisk inndeling av områder/hyttefelt i kommunen. Hyttene er spredt i terrenget og det vil være vanskelig å fastslå/avgjøre hvilke hytter som sogner sammen til et «område». Et krav om minimum 5 hytter er lavt og vil gjøre at svært mange «hytteområder» vil kunne søke, særlig dersom det er opp til søker å definere «området». i) Det aktuelle «området» må gjennomføre en avstemming for å avklare om det er flertall for å søke om tilførselsløype. Normalt er det vedtekter som regulerer krav til innkalling, hvem som har stemmerett, krav til flertall osv. Disse «områdene» har i få tilfeller egen organisering og vedtekter. I saker som kan få store konsekvenser for de stemmeberettigede er det normalt med kvalifisert flertall (2/3) for å gi mindretallet et særskilt vern. Vi mener simpelt flertall ikke ivaretar mindretallet og vi frykter at saker om tilførselsløyper vil gi svært mange konflikter i hytteområdene.» (Nummereringen a-i er lagt til av saksbehandler, for enklere referanse.)	nattstenging. h) Avgrensning hyttefelt og hvem som skal få søke, når hyttefelt er svært spredt og vanskelig å definere. Angi et minimum antall hytter som søker sammen for å begrense antall tilførselsløyper. i) Hvordan organisere avstemming i diffuse hyttefelt uten hytteforeninger, vedtekter, årsmøter osv. Normalt med 2/3 flertall for å gi mindretallet et særskilt vern. Se også punkt 92 lenger ned.
45	<u>«Merknader til forskrift om kommunalt løypenett rekreasjonskjøring</u> a) Vi samtykker til de generelle fartsgrensene og poengterer hvor viktig det er at disse skiltes svært tydelig for å holde ulempene på det nivå som ligger til grunn for konsekvensanalysen. Ut over dette mener vi: b) Løypene kan tidligst åpnes 1. desember og skal senest stenges 15. april eller senest 2. påskedag. Begrunnelse: Begrense skade og ulempe for naturmiljøet i overgangen	Til nærmere vurdering: a) Skilte fartsgrenser svært tydelig. b) Vurdering som punkt 10 og 30. c) Vurdering som punkt 10 og 30. d) Vurdering som punkt 10 og 30. e) Vurdere stenging søndager på trasé E13 og E14, for å dele helgens to fridager mellom interessegruppene.

	mellom sen vinter og tidlig vår. c) Løypene er åpne for kjøring fra kl 0900-1800. Begrunnelse: Begrense forstyrrelsene med støy og lys i mørket. d) Dersom E13 og E14 mot formodning vedtas, må løypene være stengt på søndager. Begrunnelse: De to interessegruppene deler helgas to fridager mellom seg. (Nummereringen a-d er lagt til av saksbehandler, for enklere referanse.)	
	Organisasjonene har videre en detaljert gjennomgang av alle traseene som er på høring. Viser til denne for alle detaljer, men det viktigste er oppsummert her: Merk: Traseene der organisasjonene støtter kommunens vurdering listes <i>ikke</i> opp nedenfor, bare de traseer der de har supplerende merknader:	
46	A02N01, Brenntopp-Vallidalen Konflikt friluftsliv (-3), skiløype Gullsetsaga, Vikvarvet alpinanlegg, skiløyper Sørungen og Rensfjellet	A02N01 Traseen etableres ikke, eller skille rekreasjonsløype og skiløype (trolig ikke mulig). Høyeste konfliktnivå er vurdert til -3. Konflikten med skiløypa ved halve traseen tilsier -3, og ikke -2 som angitt i saksutredningen. Det vurderes til at det ikke er oppnåelig med avstand på 450 meter i dette området.
47	A04N01, Rensjøen Konflikt friluftsliv (-3), støy i området, mange ski- og turgåere.	A04N01 Traseen etableres ikke. Høyeste konfliktnivå er vurdert til -3. Konflikten med friluftsliv (ski- og turgåere) samt støyproblemer til hytter kan i saksutredningen er noe undervurdert, og tilsier -2 eller -3, ikke -1 som først angitt. Konflikten med naturmangfold angis allerede til -3 med tre parallelle traseer gjennom området. Siden det allerede eksisterer godkjent parallell trasé øst i området, og det også er foreslått tilførselsløype til hyttene mellom de to, anses traseen over Rensjøen som overflødig og medfører unødig konflikt som enkelt kan unngås.
48	A05E02, Nyvollen-Eggjafjellet Konflikt friluftsliv (-3), scootertrasé høyere i terrenget øker støyforurensningen i	A05E02 Traseen etableres ikke. Høyeste konfliktnivå er vurdert til -3.

	høyfjellsområdet Rensfjellet, Fjellvatnat og Eggjafjellet, som er vurdert til «svært viktig» friluftsområde i Trondheim og Melhus, mens det er vurdert til «viktig» i Selbu. Etterlyser samarbeid mellom kommunene, og ny verdsetting i Selbu. Konflikt landskap (-3), mer synlig trasé, spesielt fra Rensfjellet, som er mye besøkt turmål av regional betydning. Konflikt naturmangfold (-3), hekkeplass kongeørn, noe ukjent lokalitet, bør kartlegges. Konflikt naturmangfold, kartlegge naturmangfold, spesielt kongeørn og annen rovfugl, utarbeide ny konsekvensanalyse.	Sekundært: Kartlegge naturmangfold. Vurdere å justere verdsetting av friluftslivsområdet i kommunens kartlegging til «svært viktig», slik at det samsvarer med nabokommunene. Konflikten er i saksutredningen undervurdert, og verdsettingen av friluftslivsområdene på andre siden av kommunegrensen ble ikke vurdert. Det kan vurderes om verdsettingen av samme område i Selbu burde vært satt til «svært viktig», noe som tilsier høyere konfliktnivå, -2 eller -3. Konfliktnivå landskap og naturmangfold kan også tilsi -3. Hekkelokaliteter for kongeørn i området som er registrert i offentlig database for sensitive arter, er betydelig lenger unna traseen enn 2 km, og vurderes til å være på trygg avstand. Dersom en nærmere forekomst av reirplass for kongeørn bekreftes, kan konfliktnivået for naturmangfold vurderes til -2 eller -3, avhengig av avstanden. Traseen bør ut fra vurderingene ovenfor og usikkerheten rundt kongeørn ikke etableres her, men forsøkes flyttet. Sekundært kan kartlegging av naturmangfold avklare konfliktnivået for naturmangfold, men forholdene rundt friluftsliv og landskap tilsier uansett konfliktnivå -3.
49	B18, Sørungen Ø-Sørungen V Konflikt friluftsliv (-3), Sørungen er mye brukt til skiturer og isfiske, og støy vil bre seg langt. Konflikt landskap (-2), visuell forurensning scooterspor som kan sees fra skiløypenettet mellom Bønnkjølen, Sotstugguveien og rundt Gråfjellet. Konflikt naturmangfold (-3), kalkrik myr med stort artsmangfold.	B18 Traseen etableres ikke. Høyeste konfliktnivå er vurdert til -3. For parkeringen P7 bør nattestengingen vurderes utvidet til 18.00-10.00 for all utfart med snøscooter, noe som også vil redusere scootertrafikk på Sørungvegen. Konflikt med friluftsliv (skigåing, isfiske, støy) samt med landskap (scooterspor synlige fra området rundt) tilsier et høyere konfliktnivå enn vurdert i saksutredningen. -2 eller -3 vurderes som mer korrekt. Naturmangfoldvurderingen i saksutredningen virker imidlertid å være korrekt: Konfliktnivået er allerede vurdert til -2 etter samme metode som for andre

		traseer. Samlet vurdering for flere faktorer avgjør verdien. Det er ikke påvist at flere naturverdier vil bli påvirket. Myra er allerede medregnet. Mangelfull kartlegging er ikke hinder for å fatte en avgjørelse for denne traseen, og føre-var-prinsippet er allerede vurdert. Konfliktnivå på -2 tilsier at tilsier uansett at traseen bør flyttes bort fra myra, og lenger bort fra spillplasser sørøst for området. Den vinterbrøytede Sørungvegen kan være en god erstatning for transport mellom hyttefeltet og parkeringen ved P7, og allerede eksisterende rekreasjonsløype derfra. Selv om konfliktnivået med biler og gående langs veien også må vurderes, antas dette å være mindre problematisk enn en trasé som også går over vannet, myr og noe nærmere leikplassen, jf. vurderingene ovenfor. Hensyn til både gående, biler og leikplass tilsier også begrenset åpningstid for snøscootertrafikk fra parkeringen P7. En samlet vurdering tilsier at denne traseen ikke etableres.
50	TB18N01, Hånnåmyra – Djupåosen veikryss Konflikt naturmangfold (-3), område med stort artsmangfold. Primært forslag: Imot alle tilførselsløyper.	TB18N01 Traseen etableres ikke, etter en samlet vurdering, og siden administrasjonen mener B18 skal utgå. For parkeringen P7 bør nattestengingen vurderes utvidet til 18.00-10.00 for all utfart med snøscooter, noe som også vil redusere scootertrafikk på Sørungvegen. Konflikten med naturmangfold er vurdert lavere her (-1) enn B18 (-2) fordi avstanden til spillplass vurderes som større, men administrasjonen vurderer at B18 skal utgå (se punkt 8-11), og konflikten i området tilsier samme vurdering for denne tilførselsløypa. Den vinterbrøytede Sørungvegen kan være en god erstatning for transport mellom hyttefeltet og parkeringen ved P7, og allerede eksisterende rekreasjonsløype derfra. Selv om konfliktnivået med biler og gående langs veien også må vurderes, antas

		dette å være mindre problematisk enn en trasé som også går over myr og noe nærmere leikplassen, jf. vurderingene ovenfor. Hensyn til både gående, biler og leikplass tilsier også begrenset åpningstid for snøscootertrafikk fra parkeringen P7. En samlet vurdering tilsier at denne traseen ikke etableres.
51	B19, Østrungen felleseter – Bringtjennin Konflikt friluftsliv (-3), svært viktig friluftsområde Storvollen-Bringen og mye brukt turmål, uberørt høyfjell i denne delen av kommunen, som blir enda viktigere som turområde når Eggjafjellet får scootertraseer og Stokkfjellet får vindturbiner. Delvis over tregrensen i åpent fjellandskap, og støyforurensning kan bre seg vidt. Konflikt naturmangfold (-2), kalkrikt område rikt på fugler og botanikk, bør kartlegges. Karakterisert av Fylkesmannen som artsrikt område.	B19 Obs: Kan ikke etableres. Varsel om påklaging. Se vurdering ved Statsforvalterens høringsuttalelse nedenfor (fra punkt 97, men oppsummert i punkt 113). Administrasjonen støtter dette: Traseen etableres ikke. Høyeste konfliktnivå er vurdert til -3. Konflikten med friluftslivet virker å ha vært undervurdert i saksutredningen, og en samlet vurdering tilsvarende den fra høringsuttalelsen tilsier et høyere konfliktnivå på -2 eller -3. Det er 15.08.2020 i den offentlige databasen «Sensitive arter» (unntatt offentlighet) registrert en ny og viktig permanent forekomst av sensitiv art i området, angitt til bare 500 meter fra traseen. Denne virker å ha blitt lagt inn i databasen etter at naturmangfoldvurderingen ble gjort, fra den 16.09.2020. Det bør være minst 1 km, helst 2 km, fra en slik hekkeplass. Dette tilsier en ny vurdering av området, og -3 er nå korrekt konfliktnivå. Fylkesmannen definerer arealet som «kalkrike områder i fjellet», med mangelfull kartlegging, men spesiell fjellflora. «Lokaliteten er mangelfullt kartlagt og inneholder trolig større arealer enn den verdifulle naturtypen som er angitt.» Dette datapunktet virker ikke å ha blitt vurdert i saksutredningen (eget kartlag i Naturbase som ikke var slått på for denne vurderingen), og er en sterkere indikasjon

		på rikt biologisk mangfold i myrområdene her, enn først angitt. Dette tilsier også et høyere konfliktnivå til -2, men den sensitive arten nevnt ovenfor tilsier -3.
52	TD06N07, Svendalstjenna Konflikt friluftsliv (-2); «Skiløypa fra Høgda til Gammelvollstoggo/Vardebu ligger like øst for Svendalstjenna og har regional tilstrømning. Dagensscootertrafikk langs Svendalstjenna er svært merkbar og omfanget bør ikke økes. Tilførselsløypa har kraftige motbakker og terrenget sender støyen over motskiløypa. Farten bør reduseres for å redusere støyulempene.» Primært forslag: Imot alle tilførselsløyper. Sekundært: Enig i innstillingen; redusere med én av de to parallelle traseene for å redusere ulempene for naturmangfold.	TD06N07 Traseen kan etableres, men, om mulig, reduseres de to parallelle traseene her til én. Det spiller liten rolle om samme hytter i området får innvilget dispensasjon (nyttekjøringstillatelse) eller får tilførselsløype. Det er i dag ubegrenset kjøring på en normal dispensasjon. Hovedtraseen i dalen eksisterer også allerede. Å ta ut tilførselsløypene til disse hyttene har derfor liten hensikt.
53	TD06N08, Svendalstjenna Konfliktnivå friluftsliv (-2). Ellers samme vurdering som TD06N07. Primært forslag: Imot alle tilførselsløyper.	TD06N08 Ingen endring. Traseen kan etableres. Samme vurdering som <i>i merknaden</i> for TD06N07 i punkt 52.
54	TD06N09, Grøtem Øvre/Svendalstjenna NV Konflikt friluftsliv (-3), viktig friluftsområde, konflikt med samme trasé som skiløype, bør være 450 meter avstand. Støy bærer langt i området, og fare for ulykker grunnet uoversiktlig og bratte bakker. Redusert fart og fareskilting. Økt trafikk er svært uønsket. Primært: Imot alle tilførselsløyper.	TD06N09 Traseen etableres ikke, eller skille trasé fra skiløype med minst 450 meter, redusert fart og tydelig fareskilting. Konfliktnivå -3. Det kan også innvilges individuell dispensasjon for samme hytter, men også da bør sikkerheten vurderes grundig. Som tilførselsløype (åpen for allmennheten) er det høyere krav til sikkerhet, skilting, fartsgrense og andre hensyn til skiløyper/friluftsliv, noe som tilsier at tilførselsløypa ikke kan etableres uten tiltak.
55	E03, Tømmervollen-Såmmårvollen Konfliktnivå naturmangfold (-3), viktig område for rovfugl. Trafikk vinterstid kan medføre avbrutt hekking, mens biltrafikk sommertid (etter klekking) er noe mindre problematisk. Kartlegge naturmangfold.	E03 Obs: Kan ikke etableres. Varsel om påklaging. Se vurdering ved Statsforvalterens høringsuttalelse nedenfor (fra punkt 97, men oppsummert i punkt 113). Administrasjonen legger til: Høyeste konfliktnivå for traseen er i saksutredningen vurdert til -2 (sikkerhet, men det omfatter nå også friluftsliv/skiløype, og konflikt til naturmangfold er revurdert til -3). Tiltak

		må gjøres for å redusere konflikt. Flytting av trasé virker lite aktuelt, så redusert fartsgrense til 40 km/t fra 1. april og begrenset åpningstid til 10. april vurderes som tilstrekkelig for hensyn til naturmangfold. Sikkerheten kan ikke reduseres på annen måte enn ved å ikke vedta traseen, eller omlegging bort fra området. Eventuelt: Kartlegge naturmangfold før ny vurdering, men reirplasser regnes som varige, og kan gjenbrukes i tusener av år. Traseen E03 ligger i samme område som E08, som har fått konfliktnivå -2. Det er liten forskjell på de to traseene. E03 går også inn i et kartlagt leveområde for elg, mens E08 går inn i et område som virker å være noe mindre forstyrret i dag, samt at sistnevnte har en mindre funksjon for å redusere nyttekjøring. Graden av hvor forstyrret område E03 er, kan diskuteres, og hensynet til kartlagt permanent forekomst av rovfugl bør uansett vektlegges mest. Den aktuelle rovfuglen kommer gjerne fra 10. april og utover, og kan være relativt sensitiv på hekkeplass, men hekker bare i gode smågnagerår. Tidligere sesongavslutning og lavere fartsgrense 40 km/t fra 1. april kan være egnede tiltak. Konfliktnivået for naturmangfold bør derfor angis til -2, istedenfor -1, tilsvarende trasé E08 i samme område. Også for friluftsliv mener administrasjonen at nivået bør endres til -2, fordi østligste del av traseen er innenfor 450 meter fra skiløypa (selv om organisasjonene i høringsuttalelsen ikke bemerket dette). E03 har allerede hatt konfliktnivå -2 grunnet sikkerhet, så høyeste konfliktnivå endres ikke, men hvilke tiltak som må gjøres for å redusere konflikten endres.
56	E04, Sømmårvollen-Krokstaden Konflikt friluftsliv (-2) og naturmangfold. Negativ påvirkning på skiløypa nord for Stor-Ånvatnet. Åpen flate og høye heier rundt gir «gryteeffekt» på støyen. Løype E05 ut på vannet bidrar ytterligere. Kraftig reduksjon av	E04 Vurdering som punkt 55 (trasé E03, og i tillegg skille trasé fra skiløype med minst 450 meter. Om flytting ikke er mulig, reduseres fartsgrensen til 40 km/t

	turopplevelsen i området. Traseen går sammen med skiløype øst for annet, og bør endres. Kartlegge naturmangfold, spesielt rovfugl, hekkeplass sangsvane, artsrik myr; ny konsekvensanalyse.	innenfor 450 meter grunnet støy og til 20 km/t inntil skiløypa for sikkerhet. Merk at traseene i hver ende av denne (E03 og E05) ikke kan etableres; det er varsel om påklaging for de to, slik at denne vil bli uten forbindelse til løypenettet. Se vurdering ved Statsforvalterens høringsuttalelse nedenfor (fra punkt 97, men oppsummert i punkt 113). Skiløypa går på nordsiden av vannet, men tangerer foreslått rekreasjonsløype i hver ende, og avstanden er i hovedsak under 450 meter, som kan være naturlig minimumsavstand til skiløype når traseen ligger i et viktig eller svært viktig friluftslivsområde. Siden rekreasjonsløypa mange steder i kommunen allerede ligger i viktige friluftslivsområder, er avveiningen for å akseptere rekreasjonsløyper i slike områder allerede gjort, så i saksutredningen er det ikke gjort grundigere vurderinger, i påvente av tilbakemeldinger i høringen. Det skal tas tilstrekkelig hensyn til mye brukte og viktige skiløyper. På grunn av dalens fasong ser det ikke ut til at det er mulig å flytte traseen av hensyn til skiløypa, så andre tiltak må vurderes, som redusert fartsgrense. Sikkerheten (skred, tynn is, redningsoppdrag, mobildekning) kan trolig ikke forbedres. Hensyn til hekkeplass kan økes på samme måte som beskrevet i E03.
57	E05, Stor-Ånvatnet Konflikt friluftsliv (-2) og naturmangfold. Som E04	E05 Obs: Kan ikke etableres. Varsel om påklaging. Se vurdering ved Statsforvalterens høringsuttalelse nedenfor (fra punkt 97, men oppsummert i punkt 113). Administrasjonens vurdering: Vurdering om friluftsliv/skiløype som punkt 56 (trasé E04). Ny naturmangfoldvurdering bør gjennomføres før ny vurdering.

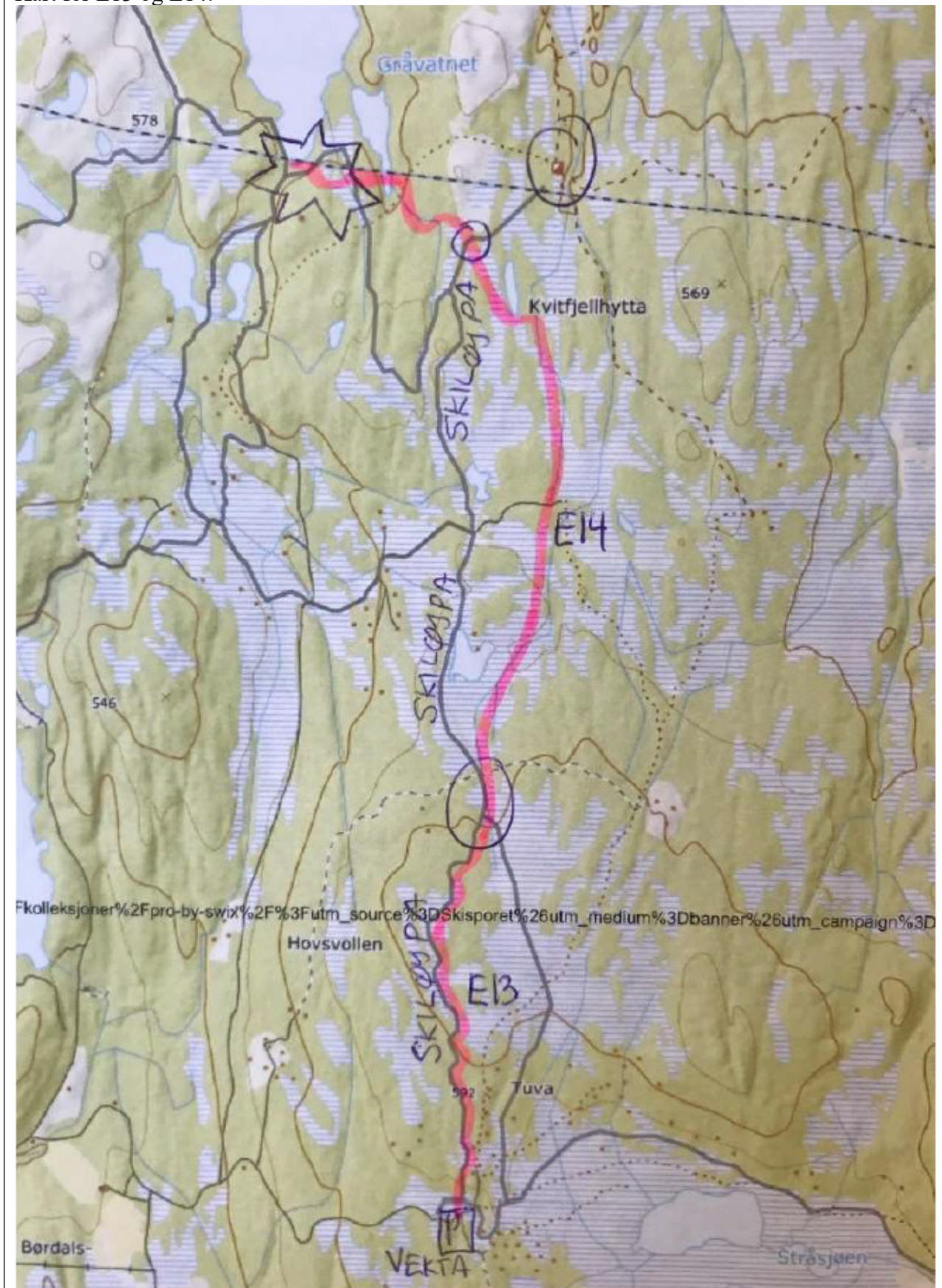
		Mer hensyn til kjent naturmangfold vurderes ikke som nødvendig, grunnet tilstrekkelig avstand til hekkeplass for rovfugl. En bør likevel vurdere å kartlegge naturmangfold før ny vurdering, for å forsikre seg om dette.
58	E07, Krokstaden-Vekta Konflikt friluftsliv (-3) og naturmangfold. Konflikt med skiløyper. Vekta er hovedporten inn til Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, og startpunkt for turfolk som også skal inn i løypenettet fra Selbuskogen skisenter. Antatte parkeringsproblemer pga. stor utfart. Avstandskrav 450 meter til viktig friluftslivsområde. Kartlegge naturmangfold.	E07 Obs: Kan ikke etableres. Varsel om påklaging. Se vurdering ved Statsforvalterens høringsuttalelse nedenfor (fra punkt 97, men oppsummert i punkt 113). Administrasjonens støtter dette: Traseen etableres ikke. Høyt konfliktnivå (-3, naturmangfold og friluftsliv). Kartlegge naturmangfold før ny vurdering, hvis omlegging kan løse konflikt med friluftsliv/skiløyper. Siden rekreasjonsløypa mange steder i kommunen allerede ligger i viktige friluftslivsområder, er avveiningen for å akseptere rekreasjonsløyper i slike områder allerede gjort, så i saksutredningen er det ikke gjort grundigere vurderinger, i påvente av tilbakemeldinger i høringen. Det skal tas tilstrekkelig hensyn til mye brukte og viktige skiløyper. Administrasjonen støtter høringsuttalelsen, som beskriver konflikt med skiutfartsområdet ved Vekta, som må regnes som et av kommunens og regionens viktigste. Også parkeringen kan by på kapasitetsproblemer. Det vil ikke la seg gjøre å holde 450 meter til skiløypene. Sekundært kan fartsgrense settes lavt, men det reduserer ikke konfliktene nevneverdig. Hensyn til naturmangfold er utfordrende her, for det er vanskelig å finne noen annen trasé som går utenom naturverdiene beskrevet i saksutredningen. Eksisterende trasé kan ikke etableres, og konfliktnivået kan i beste fall reduseres til -2 for naturmangfold i området. Oppdatert naturkartlegging vil trolig avdekke betydelig flere sensitive eller hensynskrevende arter, vurdert ut fra områdets karakter og sammenligning med

		kartlegging på andre, lignende områder. Spillplasser regnes som varige, selv om de i perioder ikke benyttes.
59	E08, Langsetmyran-Litjsjøen Konflikt naturmangfold (-3), viktig område for rovfugl. Kartlegge naturmangfold.	E08 Obs: Kan ikke etableres. Varsel om påklaging. Se vurdering ved Statsforvalterens høringsuttalelse nedenfor (fra punkt 97, men oppsummert i punkt 113). Administrasjonens vurdering: Ingen nye momenter. Viser til konfliktanalyse (-2 for naturmangfold og sikkerhet), men støtter Statsforvalteren angående naturkartlegging før eventuell etablering. Flytting av trasé virker lite aktuelt, så redusert fartsgrense til 40 km/t fra 1. april og begrenset åpningstid til 10. april vurderes som tilstrekkelig for hensyn til naturmangfold ut fra dagens kjente situasjon. Sikkerheten kan ikke forbedres på annen måte enn å ikke vedta traseen, eller legge den utenom området/dalen.
60	E09, Litjsjøen – Storsjøen Konflikt naturmangfold (-3). Lik vurdering som E03.	E09 Obs: Kan ikke etableres. Varsel om påklaging. Se vurdering ved Statsforvalterens høringsuttalelse nedenfor (fra punkt 97, men oppsummert i punkt 113). Administrasjonens vurdering som for punkt 59 (trasé E08), men E09 skiller seg fra denne ved at konfliktnivået for sikkerhet er vurdert til -3. Traseen etableres ikke. Ingen nye momenter. Administrasjonen vurderer konfliktnivået til naturmangfold likt som i saksutredningen.
61	E10, Storsjøen-Innbygda Konflikt naturmangfold (-3). Lik vurdering som E03.	E10 Vurdering som for punkt 59 (trasé E08), men E09 skiller seg fra denne ved at konfliktnivået for sikkerhet er vurdert til -3. Traseen etableres ikke. Denne traseen har også konfliktnivå -2 for hensyn til boliger.

		Merk at denne blir uten forbindelse til øvrig løypenett fordi trasene videre i Langlisdalen ikke kan etableres; det er varsel om påklaging. Se vurdering ved Statsforvalterens høringsuttalelse nedenfor (fra punkt 97, men oppsummert i punkt 113). Ingen nye momenter. Administrasjonen vurderer konfliktnivået til naturmangfold likt som i saksutredningen.
62	E11, Litjsjøen Konflikt naturmangfold (-3), samme vurdering som E08.	E11 Obs: Kan ikke etableres. Varsel om påklaging. Se vurdering ved Statsforvalterens høringsuttalelse nedenfor (fra punkt 97, men oppsummert i punkt 113). Administrasjonens vurdering som punkt 59 (trasé E08) Ingen nye momenter. Administrasjonen vurderer konfliktnivået til naturmangfold likt som i saksutredningen.
63	E12, Storsjøen Konflikt naturmangfold (-3), samme vurdering som E08.	E12 Obs: Kan ikke etableres. Varsel om påklaging. Se vurdering ved Statsforvalterens høringsuttalelse nedenfor (fra punkt 97, men oppsummert i punkt 113). Administrasjonens vurdering som punkt 59 (trasé E08) Ingen nye momenter. Administrasjonen vurderer konfliktnivået til naturmangfold likt som i saksutredningen, men området er lite kartlagt, og huser trolig mange viktige forekomster.
64	E13, Vekta – Stentjenna Konflikt friluftsliv (-3). «Vekta er hovedporten til Skarvan og Roltdalen nasjonalpark. Det er startpunkt for turistforeningens løyper til Kvitfjellhytta, Prestøyhytta og Schulzhytta. Turfolk i løypa Vekta-Kvitfjellhytta vil få naturopplevelsen dramatisk forringet. Scooterleden bør ikke ligge sammen med skiløypa pga. faren for personulykker.	E13 Obs: Kan ikke etableres grunnet hensyn til reindrift. Varsel om påklaging. Se vurdering ved Statsforvalterens høringsuttalelse nedenfor (fra punkt 97, men oppsummert i punkt 113). Administrasjonen støtter dette, og mener også konflikten med friluftsliv er for

	Avstandskrav 450 meter ikke overholdt i dette viktige friluftslivsområdet. Dersom løypa vedtas må den stenges på søndager slik at de to interessegruppene deler helgas to fridager mellom seg.» Se kart nedenfor. Konflikt naturmangfold (-3), kartlegge, flere indikasjoner på artsrikt område.	stor. Flytting av traseen vurderes ikke som aktuelt for å løse dette. Sekundært: Kartlegge bedre for naturmangfold før ny vurdering. Fartsgrense 40 km/t innenfor 450 meter grunnet støy, og 20 km/t inntil/krysning skiløypa og fareskilting for sikkerhet, men konfliktnivået endres ikke nevneverdig av dette. Stengt trasé på søndager vil avhjelpe noe mer. Administrasjonen vurderer konfliktnivået til naturmangfold likt som i saksutredningen, men området er lite kartlagt, og huser trolig mange viktige forekomster.
65	E14 Stentjenna – Gråvatnet Konflikt friluftsliv (-3). «Turfolk i løypa Vekta-Kvitfjellhytta vil få naturopplevelsen dramatisk forringet. Det er også risiko knyttet til måten løypa krysser skiløypa på flere steder. Ved Gråsjøen er det stor kollisjonsfare mellom scooter og skiløpere (mange på treningstur med svært høy fart i skisporet). Enveis løype til kommunegrensa ved Gråsjøen legger uheldig press på Stjørdal kommune. Vil gi trafikk i begge retninger og større belastning pga. blindløype. Avstandskrav 450 meter ikke overholdt i dette viktige friluftslivsområdet! Dersom løypa vedtas må den stenges på søndager slik at de to interessegruppene deler helgas to fridager mellom seg.» Se kart nedenfor. Konflikt naturmangfold (-3), lite forstyrret område i dag, naturmangfold bør kartlegges bedre. Kalkrik grunn indikerer artsrikdom.	E14 Obs: Kan ikke etableres. Varsel om påklaging. Se vurdering ved Statsforvalterens høringsuttalelse nedenfor (fra punkt 97, men oppsummert i punkt 113). Vurdering som punkt 64 (trasé E13). Administrasjonen vurderer konfliktnivået til naturmangfold likt som i saksutredningen, men området er lite kartlagt, og huser trolig mange viktige forekomster.

Kart for E13 og E14:

66	Andre traseer der organisasjonene ønsker bedre kartlegging av naturmangfold og ny konsekvensanalyse: TA01N02 Tortsjøen TA04N03 Rensjøen Ø A07E01, Eggjafjellet-Rundfjellet A08N01, Hånnsjøan-Kvennhuskjølen TA08N02, Hornsjøen-Kvennhuskjølen B08E01, Sørungen Ø-Vargkjølen B15E01, Østrungen hyttefelt-Østrungen felleseter E01 Selbuskogen skisenter – Blisjimyra E06 Børsjøen	Kartlegge naturmangfold før ny vurdering. Administrasjonen vurderer konfliktnivået til naturmangfold likt som i saksutredningen, men områdene kan huse ukjente, viktige forekomster.
67	«Vårt primære standpunkt er at det av hensyn til naturmangfold og friluftsliv ikke bør vedtas flere nye snøscooterløyper i Selbu kommune. Dersom det likevel skal etableres nye scooterløyper i Selbu må det foretas oppdatert kartlegging av friluftsliv og naturmangfold slik at en kjenner konsekvensene bedre enn det som nå foreligger i saken.»	Anbefalingen om å ikke etablere nye scooterløyper tas til etterretning. Administrasjonen vurderer hver trasé individuelt. Administrasjonen støtter at det trengs oppdatert kartlegging av friluftsliv og naturmangfold, samt sikkerhet (spesielt snøskred) for løypenettet.
	Sørungen - Evy Kristin Løkås og Morten Westgård – hytteiere Guldseth Nordre, Sørungen, gbnr. 148/018 (23.11.2020)	
68	«I forbindelse med høring om utvidelse av snøscooterløyper ved Sørungen har vi meddelt Sørungen Hytteforening vårt syn på saken og er med blant de 21 medlemmer som har stemt negativt til forslaget. Dette begrunner vi med følgende forhold: Støy og lysforurensning. Negativt for dyrelivet og orrfuglbestanden som for tiden er meget stor i området. Orrfugl spiller overalt på myrene mellom Bønnkjølen og Skjeftesosen.»	Vurdering som punkt 8-11 (samt se øvrige merknader om Sørungen) Ingen vesentlige nye momenter.
69	«Økt trafikk etter Sørungvegen, både med snøscooter fra tilgrensende hyttefelt og bil med henger fra bygda m. flere. Det førstnevnte begrunnes med at det er lovlig å kjøre bomfritt med snøscooter etter Sørungvegen. Det er en tidsbegrensning for kjøring med snøscooter mellom kl 07:00 og 23:00. Dette er jo både tidlig og seint. For alle som bruker Sørungvegen til spaserturer, vil økt trafikk etter vegen virke både hemmende og utrygt.	Vurdering som punkt 8-11 (samt se øvrige merknader om Sørungen) Angående trafikk på Sørungvegen, vises det til punkt 11 og merknader til punkt 18 (a) og 19 (b).

	Dette er våre sterkeste argumenter mot forslaget om utvidelse av snøscooterløyper ved Sørungen.»	
	Sørungen - Bjørn Warmdal, hytteeier (19.11.2020)	
70	«Det har i lang tid vært mye ulovlig snøscooterkjøring rundt Sørungen og tilførselsløype over Sørungen mot Sand vil trolig medføre at ulovlig kjøring øker, ettersom hytteeiere med snøscooter kjører fra hytta og inn på tilførselsløypa. Hytteiere på Djupåkjølen får en urimelig støybelastning og ulempen for hytteiere vil være større en gevinsten tilførselsløypa medfører for relativt få brukere med hytte på Sørungen. Her må Selbu Kommune foreta en objektiv vurdering og se om ulempene er større en gevinsten. Registerer at broene som skal benyttes i tilførselsløypen allerede er bygd ferdig og Selbu Kommune kan ved befaring selv se dette. hytteeiere langs løypen vil få en urimelig høy støybelastning fordi terrenget er flatt og ingenting demper støyen. Å anlegge en tilførselsløype gjennom et stort hyttefelt samt løype over Sørungen virker urimelig da det finnes fullgode alternativer for nå eksisterende løypenett ved Sand. Ved å lage tilførselsløype vil trafikken øke mye ettersom tilførselsløypa vil bli sett på som en utvidelse av eksisterende løypenett og snøscootere som ikke hører hjemme på Sørungen bruker løypa for å komme seg opp i Rensfjellet. De med tilhørighet på Sørungen som løypa er til for vil trolig stå for en liten del av trafikken. Foreslår å undersøke muligheten for å etablere en parkeringsplass for avlossing av Snøscootere på Sand og sløyfe tilførselsløypen.»	Vurdering som punkt 8-11 (samt se øvrige merknader om Sørungen) Uttalelsen er et supplement til fellesuttalelse, se punkt 72-77. Da kommunen ble gjort oppmerksom på broene som er bygget uten tillatelse, ble det straks fulgt opp av kommunen og Selbu Utmarksråd. Broer som dette regnes som søknadspliktige etter plan- og bygningsloven. Det tas til etterretning at tilførselsløypa kan føre til økt trafikk til Rensfjellet av snøscootere som ikke har tilhørighet på Sørungen. Angående forslaget om å «etablere en parkeringsplass for avlossing av Snøscootere på Sand og sløyfe tilførselsløypen», så minner administrasjonen om at det ikke er tillatt å gjøre terrenginngrep i tilknytning til rekreasjonsløyper, herunder etablere parkeringsplasser. Det er en forutsetning
	Sørungen - Egil Helmer Evensen, hytteeier (23.11.2020)	
71	«Jeg har hytte ved Sørungen i Selbu og oversender hermed min høringsuttalelse som privatperson. Jeg er også medlem i Sørungen hytteforening som har sendt egen høringsuttalelse. Jeg kjøpte hytta ved Sørungen i 1991 og familien min har vært en ivrig bruker av hytta	Vurdering som punkt 8-11 (samt se øvrige merknader om Sørungen) Administrasjonen tar til etterretning informasjonen om at eksisterende rekreasjonsløyper har redusert ulempene med (ulovlig) kjøring ved hyttefeltene ved Sørungen, mens foreslåtte traseer vil øke

i alle år. Vi setter stor pris på å reise fra et aktivt støyende liv i byen, Trondheim, til rolige dager med friluftsliv ved Sørungen. For noen år siden ble det opprettet rekreasjonsløyper for snøscooter i området ved Sørungen. Disse løypene ble plassert godt utenfor hytteområdene. Vår erfaring var at opprettelsen av disse løypene medførte redusert ulovlig bruk av snøscooter ved Sørungen. Totalt sett ble altså ulempen med scooterkjøring redusert. Det vesentlige var selvsagt at scooterløypene ble plassert godt utenfor de sentrale hytteområdene. I dag er Sørungen et prioritert område for Selbu kommune til videre utbygging av frilufteiendommer. Det pågår en omfattende hyttebygging stort sett rundt hele Sørungen. En vesentlig forutsetning for å opprettholde naturopplevelser med fine skiturer og stillheten ved hytteveggen er selvsagt at nye rekreasjonsløyper for scooter legges utenom hytteområdene. Det nye forslaget til scooterløyper har imidlertid en vesentlig forskjell i forhold til de eksisterende scooterløypene ved at de legges inn i de sentrale hytteområdene. Forslaget omfatter følgende: a) En scooterløype over Sørungen. En slik løype blir veldig synlig og hørbar for mange av hyttene ved Sørungen og vil også passere nær mange hytter. b) En tilførselløype fra Djupå hyttefelt til eksisterende løype ved P7 starter midt inne i et sentralt hyttefelt med tilhørende ulemper for mange nærliggende hytter. Jeg er ikke negativ til rekreasjonsløyper for snøscooter men mener at disse må legges utenom eksisterende og nye hytteområder. Jeg er derfor imot de foreslåtte plasseringene til nye scooterløyper.» (Nummereringen a-b er lagt til av saksbehandler, for enklere referanse.)	scootertrafikken. Administrasjonen tar også til etterretning at det nye forslaget til traseer, og tilhørende støy, gir konflikt med naturopplevelser, skiturer og stillhet i hytteveggen, og kan være til skade for satsningen på hyttebygging rundt Sørungen. Høringsuttalelsen har ellers ingen nye momenter, og er vurdert tidligere.
Sørungen - Asbjørn Johnsen, Bjørn Warmdal og Jo Halvard Halleraker, tidligere styremedlemmer (formenn 2009-	

	2019) av Sørungen hytteforening (24.11.2020)	
72	«<u>Utfyllende kommentarer til forslag om rekreasjonsløyper for snøscooterkjøring på og rundt Sørungen</u> Vi ønsker som langvarige hytteeiere i Selbu og medlemmer av Sørungen hytteforening (SHF) i mange år, å komme med det vi anser som sentrale supplerende innspill til forslaget om de utvidede rekreasjonsløyper for snøscooterkjøring på og rundt Sørungen spesielt. Felles for hytteeierne rundt Sørungen, som vel er det største og ett av de viktigste hytte- og rekreasjonsområde i Selbu for mange utenbygdsboende, er at vi søker rekreasjon og friluftsliv i og rundt den relativt urørte naturen rundt våre hytter. Vinterfriluftsliv vil av flere trekke fram som den mest attraktive og helsebringende aktiviteten av å ha hytte ved Sørungen. Mange er opptatt av å kunne starte skituren fra egen hytte, og søker fred og ro, der dyreliv langs ruta øker opplevelsen. Nå har Selbu kommune et forslag om å legge både en utvidet rekreasjonsløype over Sørungen, innimellom vårt hytteområde og en såkalt tilførselsløpe inn mot våre hytter. Dette vil selvfølgelig berøre mange hytteeiere, og de kvalitetene som vi aktivt har søkt oss til rundt Sørungen. Rekreasjonsløyper med snøskuter vekker følelser hos mange i Sørungen hytteforening. Vi er inneforstått med at det er etablerte rekreasjonsløyper som trolig vil fortsette. Slik de til nå er etablert, så starter de relativt langt ifra vårt nærområde, og går bort fra nærturterrenget vårt.»	Vurdering som punkt 8-11 (samt se øvrige merknader om Sørungen) Argumentene om helse, fred og ro, dyreliv langs ruta som øker opplevelsen vurderes som viktige. At eksisterende traseer starter relativt langt fra hyttefeltets nærområde, og går bort fra nærturterrenget deres er også nevnt tidligere, men understrekes.
73	«<u>Flertall er imot de utvidete løypene</u> En fersk spørreundersøkelse blant medlemmene i hytteforeningen i regi av styret rett før høringsuttalelsen fra SHF, viste at det fortsatt var flertall (riktignok knapt) imot både den nye forslatte traseen over Sørungen og tilførselsløypa fra Djuposen. Dette begrunnes bl.a. med hensynet til naturmangfoldet (forstyrrelse av flere arter), økt støy- og lysforurensing som forringer	Vurdering som punkt 8-11 (samt se øvrige merknader om Sørungen) Administrasjonen understreker at det virker å være stor konflikt i hyttefeltet. Nye momenter: Frykt for stykkevis og delt utvidelse av løypenettet, og at det blir enda kortere å knytte sammen med Bønnkjølen-området i

	friluftslivsopplevelsen. Flere frykter også en stykkevis og delt utbygging av løypenettet for rekreasjonskjøring med snøskuter (enda kortere å knytte sammen med videre fra Bønnkjølen). SHF har også et enstemmig årsmøtevedtak (fra 2019) om at foreningen skal jobbe for at snøskuterbruk skal bli til minst mulig ulempe for hytteeiere, friluftsliv, naturmangfold og nærmiljøet generelt. Dette harmonerer dårlig med flere sammenhengende skuterløyper svært nært og innimellom hytter i vårt nedslagsfelt. Vi er blant dem som har valgt Sørungen som hyttegrend nettopp fordi det tidligere var lite inngrep og aktiviteter som forstyrret det klassiske friluftslivet, og mener det hviler et tung ansvar på beslutningstakerne i Selbu om å verne om disse naturmangfoldskvaliteter.»	nord. Beslutningstakerne har et stort ansvar for å bevare hyttegrenden og områdets kvaliteter med lite inngrep og aktiviteter som forstyrrer det klassiske friluftslivet og naturmangfoldet.
74	«<u>Nullalternativet og mangelfull nytt</u> I saksframlegget fra kommunen savner vi noen tydeliggjøring av nytteverdien med de foreslåtte rekreasjonsløypene rundt Sørungen, som ikke er ivarettatt ved at snøskutere kan benytte Sørungveien sammen med andre motorkjøretøy (nullalternativet). Skal friluftslivsverdier som flere av oss verdsetter svært høyt ofres bare fordi noe har moro med å kjøre snøskuter eller "for mange et etterlenget aktivitetstilbud vinterstid"? Vi ber Selbu kommune revurdere om dette er rett avveining av brukerinteresser i sitt største hytteområde. Hytteeiere som har kjøpt hytte her, gjorde det i forvissning om at det ikke skulle følge skuterstøy med "i pakken", mens de som er avhengig av hytte med rekreasjonsløype for snøskuter veldig nært finner det andre steder.»	Vurdering som punkt 8-11 og 34 (samt se øvrige merknader om Sørungen) Viser spesielt til punkt 34 om nødvendig oppfølging og involvering/medvirkning. Administrasjonen understreker konfliktnivået ved Sørungen. Rekreasjonsløypene endrer forutsetningene for at mange eier hytte i området; folk som setter større pris på friluftslivsverdier enn snøscooteraktiviteter i området. Sørungvegen trekkes fram som «nullalternativ» ved at det i utgangspunktet er tillatt å kjøre snøscooter på privat vei. (Ikke nytt moment; drøftet tidligere.)
75	«<u>Manglende brukerinvolvering</u> Kommunen har et ansvar for å legge godt til rette for tilstrekkelig brukermedvirkning. Vi anser Sørungen hytteforening som en sentral interesseorganisasjon i denne saken, som såvidt oss bekjent i liten grad har blitt trukket med i prosessen. Dette ble også etterspurt fra SHF ved forrige høring av rekreasjonsløyper for snøskuter sommeren 2017.»	Vurdering som punkt 8-11 og 34 (samt se øvrige merknader om Sørungen) Viser spesielt til punkt 34 om nødvendig oppfølging og involvering/medvirkning.
76	«<u>Regulering av rekreasjonsløyper</u>	Tilrettelegging for god håndheving av reguleringene for traseene, og stans av

	Med forlengede sammenhengende løyper, og større nedslagsfelt for løypene rundt oss, så frykter vi mer ulovlig kjøring (som flere rapporterer om at er betydelig også foregående vintre). Det er uklart i saksframlegget hvordan Selbu tenker å gjøre tiltak for bedre håndheving av de reguleringene som er satt på de enkelte løypene. Dersom Selbu allikevel skulle lande på å tillate rekreasjonsløyper så tett innimellom vårt hyttefelt, så må de selvsagt få de strengeste restriksjonene, med tydeliggjøring av hvordan redusert fartsgrenser og nedkortet sesong/brukstid pr døgn skal håndheves.»	all ulovlig kjøring, må regnes som en prioritet for kommunen. Dette er også konfliktdempende. Administrasjonen mener at årlige evalueringer må inkludere brukerundersøkelser som går ut direkte til alle de berørte (alle hytteiere kontaktes individuelt). De strengeste restriksjonene og tydeliggjøring av reguleringene må gjelde for traseer som går tett på og i hyttefelt.
77	<u>«Kort oppsummert</u> Medlemmene i Sørungen hytteforening (SHF) har gjennom flere spørreundersøkelse, årsmøtevedtak og tilbakemeldinger på lukket Facebook-gruppe, synliggjort at det er en overvekt av medlemmer imot de nye foreslåtte snøscooterløypene nær Sørungen. Vi oppfordrer derfor Selbu kommune om å skrinlegge både den foreslått rekreasjonsløype på og rundt Sørungen og tilførselsløypa fra Djuposen i særdeleshett. Dette fordi vi ikke kan se at nytten overstiger ulempen for oss og naturmangfoldet. Vi er av den oppfatning at vi også har flertallet av medlemmene i SHF bak oss i dette standpunktet, noe som var utydeliggjort i uttalelsen sendt av styret datert 19.11.2020.»	Vurdering som punkt 8-11 (samt se øvrige merknader om Sørungen) Administrasjonen understreker konfliktnivået ved Sørungen.
	Sørungen - Asbjørn Johnsen, hytteier Djupåsen (24.11.2020)	
78	«Viser til saksframlegg fra Selbu kommune hvor det er fremmet forslag om revidering av rekreasjonsløyper for Selbu kommune. Som hytteier i Djupåsfeltet ved Sørungen vil mine innsigelser i hovedsak knytte seg til områdene på og ved Sørungen. <u>Generelle kommentarer.</u> Begrunnelsene for utvidet løypenett er meget generelle og fremmes uten at det legges fram relevant dokumentasjon eller vises til konkrete behov. Det ville vært naturlig om det blant annet ble vist til en evaluering av allerede gjennomført prøveordning med rekreasjonsløypene etablert i 2017. I stedet fremmes forslaget med begrunnelsen om at	Vurdering som punkt 8-11 og 34 (samt se øvrige merknader om Sørungen), og i tillegg: Administrasjonen vurderer at en grundigere evaluering av eksisterende løypenett, med oppsummering av de årlige, kan være nyttig i det videre arbeidet, før vedtak. Viser spesielt til punkt 34 om nødvendig oppfølging og involvering/medvirkning. Uttalelsen er et supplement til fellesuttalelse, se punkt 72-77.

man skal «- fortsatt tilrettelegge for nye brukergrupper i utmarka, med snøscooterløyper for rekreasjonskjøring frem til isfiskevann/turhytter m.m. Dette er for mange et etterlenget aktivitetstilbud vinterstid». Næringspotensialet for mer snøscooterbruk i kommunen er dessuten ikke synliggjort ut over å vise til mulig øket omsetning for service- og serveringsvirksomheter: «Rekreasjonsløypene kan skape positive ringvirkninger for næringsliv og servicebedrifter Selbu kommune har i mange år markedsført seg som en kommune med flott natur og gode friluftsmuligheter for å oppleve ro og stillhet. Mange har derfor etablert seg med hytte i kommunen som et utgangspunkt for nettopp slike kvaliteter. Utstrakt snøscooterbruk og støy i nærområdet lar seg vanskelig kombinere med disse verdiene. Klima- og miljødepartementet har gitt føringer som tilsier at kommunene ikke bør legge løyper i friluftslivsområder som er kartlagt som svært viktige eller viktige for vinterfriluftslivet. Store sammenhengende vinterfriluftsområder bør også holdes fri for snøskuterløyper. Er plutselig Sørungen og områdene omkring ikke lenger viktige for vinterfriluftslivet? Det er mange hundre hytter i området som eies og brukes av folk som verdsetter områdene til friluftsliv både sommer og vinter. Ingen av disse har blitt spurt eller vært inne i prosessen om hva de mener om de drastiske endringene som vil komme dersom tilførselsløyper tillates over Sørungen og helt opp mot etablerte hytteområder. Leder av Sørungen Hytteforening som har godt over 100 medlemmer, var også ukjent med disse planene fram til 2 uker etter framleggelsen av høringen til offentlig ettersyn. Dette har preget foreninga sitt arbeid og dialog med medlemmene. I tillegg til at løypeutvidelsene vil ødelegge ro og stillhet for mange hytteiere, er dessuten løypene mot Djupåa foreslått lagt gjennom områder med viktige viltbiotoper og allerede forskuttert gjennom ulovlig oppførte bruer	Det etterlyses en større evaluering av eksisterende løypenett. Løypenettet blir evaluert årlig av Selbu Utmarksråd i samarbeid med Selbu kommune, i tråd med gjeldende avtale mellom partene. Angående broer, se merknader under punkt 70. Ellers ingen nye momenter.
---	--

	for kryssing av elva. Forslagene til nye løyper og ulovlig brubygging utfordrer forvaltningsmessig troverdighet og forutsigbarhet!»).	
79	<u>Konsekvenser av løypeutvidelser ved Sørungen.</u> <u>Trafikk, støy og forurensning.</u> Foreslått ny tilførselsløype over Sørungen fra P7-P8 vil berøre mange hytter og hytteområder i og omkring den sørlige delen av vatnet. Generelt vil støy ved kjøring på islagt vann bære langt og være plagsom. På grunn av topografiske forhold i området vil denne virkningen forsterkes. Der løypa kommer inn på land ved Morsetkjølen, gjør den en støyskapende, lang og unaturlig bue som strekker seg nordover mot hytteområdet i Djupåosfeltet. Ulovlig anlagt bru over Djupåa inngår i denne sløyfa og får denne traseen til å framstå enda mer unaturlig dersom tilførselsløypa er tenkt som en forbindelse mellom P7 og P8. Videre er det foreslått at tilførselsløypa skal ha en «avstikker» bort til vegen som fører fra Sørungveien og ut til hyttene i Djupåosfeltet. Her er det verd å merke seg at Sørungen Hytteforening gjorde innsigelse i 2017 til plassering av parkeringsplass og start av rekreasjonsløype i dette krysset. Da ble det vist til støy som ville forstyrre nærliggende hyttebebyggelse. Innsigelsen ble tatt til følge slik at planlagt start og parkeringsplass P7 ble flyttet til oppkjøringen mot Gammelvollen. Støyplager vil ikke bli mindre om man nå benevner samme trase som tilførselsløype og den må derfor avvises. Det må fortsatt være mulig å parkere der Gammelvollvegen starter for å benytte allerede etablert løypetrase med oppstart for videre kjøring i eksisterende trase til fisketomme Djupåtjønna. Sannsynligheten for ulovlig kjøring mellom hytter og løypenett blir neppe mindre ved å anlegge slike tilførselsløyper. Tilførselsløyper både mellom løypetraseer (P7-P8) og inn mot hytteområder, legger til rette for langt større terrengbruk av	Vurdering som punkt 8-11 (samt se øvrige merknader om Sørungen). Administrasjonen tar til etterretning opplysningen om at Sørungen Hytteforening gjorde innsigelse i 2017 til plassering av parkeringsplass og start av rekreasjonsløype i krysset Sørungvegen / Djupåosfeltet, og denne tok kommunen til følge. Administrasjonen kjenner til fra tidligere at Djupåtjønna (endepunktet for eksisterende trasé fra Gammelvollen) kan være fisketomt. Dette er ikke etterprøvd av kommunen. Et argument for trasen dit var for isfiske. Om tilførselsløyper kan medføre mer lovlig og ulovlig terrengbruk, med mer støy og forurensning vil avhenge av håndhevelse av restriksjoner og regelverk. Administrasjonen viser til tidligere merknader om dette, som under punkt 76.

	snøscooter, både lovlig og ulovlig, og vesentlig mer belastning med støy og forurensning.	
80	«<u>Vilt og naturmangfold.</u> Tilførselsløypa som foreslås lagt over sårbare myrområder ved Morsetkjølen og mot Djupåkjølen, har klare innvirkninger på vilt og viltbiotoper. Dette framgår også av naturmangfoldsvurderinger i saksframlegget. Ulemper og skadepotensial av ferdsel i foreslått løypetrase er gradert til -2: <i>«Ut fra miljøprinsippene §§ 8-12, vurderes det til at ny trasé B18 kan medføre vesentlig skade eller ulempe for naturmiljøet. Hovedvekt på forstyrrelse av spillplass og at traseen går over store arealer med relativt kalkrik myr. Det er også noe forstyrrelse av område med elg, og mer trafikk til tilknyttede hytter»</i>. Det er derfor underlig at ei rekreasjonsløype foreslås etablert i dette området. Her kan også nevnes at Sørungen Hytteforening i 2017 søkte om tillatelse til å kjøre opp skispor på myrene mellom Skjeftesosen og Djupåosen. Kommunen ønsket da en trase mest mulig langs Sørungveien av hensyn til fuglelivet på Morsetkjølen. Dette ble løst ved at traseen kunne krysse myra og følge høydedraget på østsiden av denne. Det oppleves som en inkonsekvens når det nå foreslås rekreasjonsløype for snøscooter i det samme området. Hvorfor ser man plutselig bort fra hensynet til fugleliv og biologisk mangfold? I framlagt forskriftsforslag er det satt siste dato for kjøring til 15.04 for løypene ved Sørungen. Da hytteforeninga fikk tillatelse til å kjøre skispor i området, ble det satt en sluttdato 31.03 av hensyn til spillplasser. Betyr dette at det er mindre skadelig for naturmangfoldet med ei trafikkintensiv scooterløype enn sporadiske turer for oppkjøring av skispor og ferdsel av tilfeldige skigåere? Viltbestander kan ikke bevares ved kosmetiske tidsavgrensninger i aktuell spillperiode. De må også trives og leve i sin habitat resten av året, uten at de skal forstyrres av intens snøscootertrafikk i den mest krevende årstiden for sin overlevelse.»	Vurdering som punkt 8-11 (samt se øvrige merknader om Sørungen). Angående at forslaget ble sendt på høring selv om det er vurdert til å ha høyt konfliktnivå, er en del av den vanlige prosessen. De politiske vurderingene skal gjøres etter høringen og gjennomgangen av alle innspill, og før vedtak. Dette regnes ikke som en inkonsekvens, men åpenhet for å få dialog om utfordringene. Angående sesongslutt, så vises det til naturmangfoldvurderingen for B18, siteres det fra vedtaket om skiløypa om at den ikke skal «prepareres etter påske, eller senest 1. april». Samme vurdering er gjort for rekreasjonsløypa i området. Forslaget til forskrift er skrevet ut fra en mer overordnet og generell vurdering, men administrasjonen understreker at naturmangfoldvurderingen skal vektlegges betydelig. Administrasjonen anbefaler at B18 ikke etableres, av flere hensyn (som referert innledningsvis). Sekundært skal konflikten bli lavest mulig, etter en samlet vurdering av ulike interesser. Et utvalg arter er mest sensitive for forstyrrelser, og ofte kan mye gjøres for å redusere den punktvisse påvirkningen til et akseptabelt nivå. Det er mer utfordrende å vurdere den samlede belastningen av motorferdselen på <i>hele</i> arealet rekreasjonsløypa dekker.

81	«<u>Virkning og hensikt med begrensninger</u> Fartsreduksjon foreslås som mulige tiltak for å begrense ulempene ved støy fra snøscooter. Sett ut fra kontrollmuligheter og eventuelle sanksjoner, er dette en ukontrollerbar adferd uten sanksjonsmuligheter. Lokal forskrift som kommunen vedtar, blir derfor bare illusorisk ved å angi fartsbegrensninger og bidrar generelt til å svekke respekten for lover og forskrifter. Fristelsen til å kjøre raskere enn 40 km/t (av Sørungen Hytteforening foreslått til 20) over islagt vann, vil ikke kunne tøyles gjennom en forskrift.»	Vurdering som punkt 8-11 og 76 (samt se øvrige merknader om Sørungen).
82	«<u>Sluttkommentar og sammendrag.</u> Det vil være et stort feilgrep om foreslåtte tilførselsløyper ved Sørungen blir tillatt. Hytteeiere vil med dette bli frastjålet stillhet og naturopplevelser gjennom mye støy og forurensning som vil følge av stort trafikkomfang med snøscooter. Naturmangfold vil gå tapt da viltbestander på Morsetkjølen ikke vil tåle presset med den omfattende snøscootertrafikken som vil være konsekvensen dersom foreslått tilførselsløype blir etablert.»	Vurdering som punkt 8-11 (samt se øvrige merknader om Sørungen). Ingen nye momenter.
	E07 Krokstaden / Børsjøåsen - Vekta - Haldor Kvello (24.11.2020)	
83	«I utredning av trase E07 vises det til miljøprinsippene §§ 8-12. Der fremkommer påstander om hekkeplass for rovfugl, to spillplasser for orrfugl, større arealer med kalkrik myr og påvirkning på elgforekomst, samt at arealet i stor grad er uforstyrret fra før. Som grunneier av gnr 66 bnr 1, kjenner jeg meg ikke igjen i beskrivelsen. Opplysningene bygger på gamle utredninger som er flere titalls år gamle og er ikke representativt for dagens situasjon. Fra mitt ståsted kan jeg ikke se noen problemer med en scootertrase.»	E07 Obs: Kan ikke etableres. Varsel om påklaging. Se vurdering ved Statsforvalterens høringsuttalelse nedenfor (fra punkt 97, men oppsummert i punkt 113). Administrasjonens vurdering som punkt 58. Innsender kan «ikke se noen problemer med en scootertrase». Konfliktnivå for både friluftsliv og naturmangfold er av administrasjonen vurdert til -3, dvs. uakseptabel konflikt, løype fastsettes ikke, ev. tiltak må iverksettes for å redusere konfliktnivå. Ingen nye momenter, ut over at innsender

		sier at naturkartleggingen i området er mangelfull. Naturmangfoldvurderingen er gjort på ordinær måte, ut fra tilgjengelige data i offentlige databaser og lokale registreringer, hvorav noe er unntatt offentlighet av hensyn til artene. Viser til naturmangfoldvurderingen for detaljer. Administrasjonen støtter at kartleggingen er mangelfull, men en oppdatert kartlegging av fagkyndige ventes å avdekke flere konflikter, ikke færre, jf. merknadene under punkt 58. Spillplasser, og reirplasser for flere arter rovfugl, regnes som varige, og kan brukes og gjenbrukes i mange titalls år eller tusenvis av år, selv om de i perioder ikke benyttes. Registreringer går derfor ikke ut på dato, med mindre selve lokaliteten har blitt fysisk ødelagt. Traseen går svært nær en registrert hekkelokalitet for en art rovfugl. Den er trekkfugl, og kommer gjerne fra 10.april og utover, og kan være relativt sensitiv på hekkplass, men hekker bare i gode smågnagerår. For denne arten kan sesongslutt ca. 1. april løse utfordringen. Traseen går også rett over én registrert orrfuglleik, svært nær en annen. Trase må flyttes utenom selve leikplassen, og traseen må være nattestengt i perioden 18.00 – 10.00 fra senest midten av april. Ut fra registrerte opplysninger og nevnte vurderinger, samt at det er stor konflikt også med friluftsliv rundt Vekta, tilsier det et konfliktnivå på -3, som vurderes som utfordrende å redusere til -2 eller bedre.
	Sørungen – Agnes Leth-Olsen og Jo Halvard Halleraker, hytteiere gbnr. 148/019, Guldseth Nordre / Setertjernremmet (24.11.2020)	
84	«Vi ønsker som hytteiere ved Sørungen siden våren 2010, å komme med våre synspunkter til de foreslåtte utvidelsene av rekreasjonsløyper for snøscooterkjøring på	Vurdering som punkt 8-11 (samt se øvrige merknader om Sørungen). Uttalelsen er et supplement til

og rundt Sørungen spesielt, som nå er omfattet av forskriften som er på høring. Vi hadde ikke noen tilknytning til Selbu, før vi forelsket oss i hytta ved vakre Sørungen. Kvaliteter som vi særlig la vekt på, var nærhet til innsjø og mye herlig urørt natur i fjell og heiene innover mot Rensfjellet. Vi har etterhvert lagt ned mye flid og omsorg i hytta, og stortrives med hytta som et sted for avkobling, ski, trugetur, badstu, fiske og sanking. Om vi skal trekke fram en årstid som er helt spesiell der oppe, så er det vintersesongen, med tidlig og langt snødekke og stabilt skiføre. Helt spesielt er det også å også gå måneskinnstur med/uten hodelykt, og følge dyrespor med hytta som utgangspunkt. Vi har altså aktivt søkt rekreasjon og friluftsliv i og rundt den relativt urørte naturen rundt vår hytte, og valgt bort hytteområder med alpinbakker/uber eller skuterløyper tett innpå oss. Stillhet og fravær av støy eller lysforurensing settes høyt, og således oppfatter vi at snøskuterløyper ut over skispor for fellesskapet som forstyrrende. Lys og støy bærer ekstra langt på åpne områder som Sørungen. Forslag om å legge både en utvidet rekreasjonsløype over Sørungen, innimellom vårt hytteområde og en såkalt tilførselsløpe inn mot våre hytter vil være tap av kvaliteter med å ha hytta ved Sørungen. Vi er også opprørt over uttalelsen fra Sørungen Hytteforening, som ikke i særlig grad grunngir eller reflekterer flertallet av medlemmenes motstand mot de nye løypene nær oss. Dette er et demokratisk problem, særlig for oss utenbygdsboende. En potensielt stykkevis og delt utvidelse til et lengre sammenhengende løypenettet for rekreasjonskjøring med snøskuter uroer oss. Tilstrekkelig med kontroller og en god regulering av skutertrafikken er viktig, særlig kommende vinter når skuterfolk trolig vil ha begrenset adgang til skuterturer i Sverige. I saksframlegget fra kommunen savner vi tydeliggjøring av nytteverdien med de foreslåtte nye rekreasjonsløypene rundt Sørungen. Hvorfor trengs de, og hvorfor er	fellesuttalelse, se punkt 72-77. Ber om å «skrinlegge både den foreslått rekreasjonsløype på og rundt Sørungen og tilførselsløypa fra Djuposen». Sørungen trekkes fram som et alternativ til mer moderne hytteområder, «med alpinbakker/uber eller skuterløyper». Lokal konflikt i Sørungen hyttefelt fremheves, og det hevdes hytteforeningen <i>«ikke i særlig grad grunngir eller reflekterer flertallet av medlemmenes motstand mot de nye løypene nær oss. Dette er et demokratisk problem, særlig for oss utenbygdsboende»</i>. Administrasjonen tar ikke stilling til dette, men mener kommunen må trå varsomt og sørge for god dialog dersom en vil jobbe videre for etablering av traseer i området. Ellers ingen nye momenter.
--	---

	ikke dette ivaretatt med at snøskutere kan benytte Sørungveien sammen med andre motorkjøretøy? Skal friluftslivsverdier som flere av oss verdsetter svært høyt ofres bare fordi noen har moro med snøskuter eller "for mange et etterlengt aktivitetstilbud vinterstid", som ikke ivaretas med dagens løypenett? Om dette er Selbus bidrag til det grønne skifte, så vil vi påstå det er lite framtidsrettet. Vi ber Selbu kommune revurdere om dette er rett avveining av ulike brukerinteresser i sitt største hytteområde. Hytteeiere som har kjøpt hytte her, gjorde det i forvissning om at det ikke skulle følge skuterstøy med "i pakken", mens de som er avhengig av hytte med rekreasjonsløype for snøskuter finner det veldig nær andre steder. <u>Kort oppsummert</u> Vi oppfordrer Selbu kommune om å skrinlegge både den foreslått rekreasjonsløype på og rundt Sørungen og tilførselsløypa fra Djuposen. Dette fordi vi ikke kan se at nytten overstiger ulempen for oss og naturmangfoldet.»	
	Samiske interesseområder – Sametinget / Saemiedigkie / Samediggi (24.11.2020)	
85	«Sametinget har utarbeidet en planveileder som konkretiserer hensyn som bør tas i planarbeidet for å sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv, jf: Lov om planlegging og byggesaksbehandling (Plan- og bygningsloven LOV-2008-06-27-71) § 3-1. I veilederen er det beskrevet hvilke hensyn Sametinget mener må ivaretas i planarbeid etter plan- og bygningsloven. Sametingets planveileder finnes på vår hjemmeside: https://sametinget.no/areal-klima-og-miljo/sametingets-planveileder/ Vi viser også til brev av 20.10.2017 fra Miljødirektoratet til kommunene om planlegging av snøskuterløyper og hensynet til reindriften. Snøscooterløyper har konsekvenser for reindriften. Fra Sametingets side forutsetter vi en reell og nær dialog med reindriften i	Vurdering som punkt 34, og i tillegg: Høringsinnspill, Sametingets planveileder og brev fra Miljødirektoratet 20.10.2017 legges til grunn dersom det skal jobbes videre med etablering av traseer i områder med samiske og reindriftens interesser. Medvirkning og dialog er nødvendig for nærmere avklaringer. Uttalelsen inneholder ingen innsigelser eller konkrete merknader til høringen, men det vises til dokumenter som bør ligge til grunn for saksutredning. Kulturminner, kulturmiljø og hensyn til reindrift er overfladisk vurdert for hver trasé, basert på data tilgjengelige i offentlige databaser. For de traseer det eventuelt er aktuelt å jobbe videre med, er administrasjonens vurdering at det vil bli

	området. Dette både i forhold til vedtak av løypenettet og de enkelte løypetraséene, og i forhold til utforming og vedtak av løypeforskrift.»	gjort nærmere vurderinger ut fra høringsinnspill, Sametingets planveileder og brev fra Miljødirektoratet 20.10.2017. Kommunen har også mottatt høringsuttalelser fra reindriften, som tas med i det videre arbeidet. Angående medvirkning og dialog, se merknader under punkt 34, men i tillegg: Det var i utgangspunktet planlagt dialog med reindriften også før høringen. I saksutredningen er det i utgangspunktet satt konfliktnivå -1 for alle traseer som berører områder innenfor reinbeite, men dette må sees på kun som et utgangspunkt. Det er mange interesser som skal vurderes, og for å lette arbeidet er ikke alt saksutredet i detalj på forhånd, slik at mer tid heller kan brukes på de traseene en vurderer å jobbe videre med etter høringen. Konfliktnivået for disse avklares nærmere ut fra innspill i høringen.
	Hele - Trøndelag fylkeskommune (24.11.2020)	
86	«Selbu kommunes vedtak av forskrift om kommunalt løypenett for rekreasjonskjøring med snøscooter (nov. 2017) ble påklaget. Fylkeskommunen er kjent med behandlingen av klagen, og vedtaket fra settefylkesmann i Nordland, datert 24.2.2020, med oppheving av kommunens vedtak på flere av øypetraseene, med følgende begrunnelse: «..Løypene vil være til vesentlig skade eller ulempe for reindrifta, og det er ikke tatt tilstrekkelig hensyn til friluftsliv og naturmangfold...»»	Ingen nye momenter.
87	«Høringsforslaget er svært omfattende med mange vedlegg. Saken fremstår uferdig og er krevende å ta stilling til. Bruken av fargekoder, bokstavkoder og tallkoder gjør det svært vanskelig å få oversikt og se sammenhengen mellom det som er vist på kart, i bestemmelser og øvrige vedlegg/høringsdokumenter. Det gjør det også vanskeligere for andre som ønsker å medvirke/ involvere seg (innbyggere, hytteeiere m.fl.).»	Ingen nye vesentlige momenter. Tas til orientering. Administrasjonen er klar over at dette er en omfattende sak, og det ble oppfordret til å ta kontakt med kommunen for spørsmål. Det er ikke kommet mange lignende tilbakemeldinger. Kodingen ble valgt som beste løsning for å henvise til eksisterende nummerering på traseene, og det vil bli laget en helt ny og enkel nummerering av alle godkjente traseer når arbeidet ferdigstilles.
88	«Høringsforslaget er kun oversendt sektormyndigheter og nabokommuner, det er	Vurdering som punkt 34.

	ikke avholdt folkemøter eller annen form for medvirkning i forkant av høringen. Forslaget er sendt på høring uten kommunens vurdering. Trøndelag fylkeskommune går ut fra overnevnte ikke detaljert inn i saken, men gir en mer generell tilbakemelding. Formålet med motorferdselloven er ut fra et samfunnsmessig helhetssyn å regulere motorferdselen i utmark og vassdrag med sikte på å verne om naturmiljøet og fremme trivselen. Loven gir også kommunene myndighet til i forskrift å fastsette løyper for kjøring med snøscooter på vinterføre.»	Ingen nye momenter.
89	<u>«Kulturminner eldre tid - automatisk fredete kulturminner</u> Trøndelag fylkeskommune har gjennomgått løypetraseene i forhold til automatisk fredete kulturminner. Etter hva vi kan se, innebærer det nye forslaget ingen konflikt med nye kulturminner, vurdert ut fra vårt svarbrev i 2017. De aktuelle områdene ble da sjekket opp mot den nasjonale kulturminnedatabasen Askeladden. Askeladden gir en oppdatert status for registrerte automatisk fredete kulturminner i kommunen, og en gjennomgang av Askeladden mot de nye traseene ga ingen nye anmerkninger. En må imidlertid være oppmerksom på at Askeladden ikke kan oppfattes som en fullstendig oversikt over kommunens kulturminneressurser. Det er heller et uttrykk for nåværende kunnskapsstatus. Endret kunnskap og nye registreringsmetoder gjør at det stadig blir gjort nye funn. I 2017 ga vi uttrykk for at vi ikke ser direkte konflikt med kulturminner på det foreslåtte løypenettet i Askeladden, men at det er registrert automatisk fredete kulturminner nær traseene flere steder. Kulturminnene er i all hovedsak utmarks kulturminner som fangstgroper, kullgroper og jernframstillingsanlegg. Noen av disse kulturminnene er synlig på overflaten, mens andre er vanskeligere å observere. Vi henviser derfor til kulturminnedatabasen Askeladden i videre arbeid for oversikt over dagens status mht. automatisk fredete kulturminner. Dette er spesielt viktig hvis det	Ved endringer eller permanent merking av traseer, skal kulturminnedatabasen Askeladden benyttes for å unngå konflikt/skade. Ingen konflikt med nye, kjente kulturminner. Endret kunnskap og nye registreringsmetoder gjør at det stadig blir gjort nye funn. Ved endringer og merking av løypenettet skal det refereres til kulturminnedatabasen Askeladden Det er ikke tillatt med terrenginngrep i forbindelse med rekreasjonsløyper for snøscooter. Det er listet opp noen spesielt viktige kulturminner nær eller i planlagt løypenett. Ellers ingen nye momenter.

	skulle bli behov for endringer av løypetrase eller i forbindelse med merking av løypenettet. Når det gjelder merking er det viktig at merkestikker og skilt ikke blir plassert i allerede kjente kulturminner og deres sikringssone. Vi viser til tidligere innspill på noen kulturminner man må være spesielt oppmerksom på som ligger nær eller i planlagt løypenett. Det henvises til Id nr. i Askeladden. ID 218598 – jernvinneanlegg – automatisk fredet ID 217250 – jernvinneanlegg – automatisk fredet ID 177618 – kullgrop - automatisk fredet Id 121626 – kullmile - automatisk fredet <i>Ifølge høringsutkastet skal det ikke gjøres noen fysiske inngrep av noe slag og løypene skal gå over frossen og snødekt mark. Ut ifra dette vil det ikke være behov for å gjennomføre arkeologiske registreringer.</i> Skulle det imidlertid oppstå endringer i arealbehov ber vi om at det tas kontakt med Trøndelag fylkeskommune for å avklare forholdet til eventuelle kulturminner. Vi forutsetter at kulturminnedatabasen Askeladden brukes i det videre arbeidet. Vi gjør oppmerksom på at denne uttalelsen kun gjelder Trøndelag fylkeskommune og henviser til egen uttalelse fra Sametinget.»	
90	«<u>Vilt</u> Fylkeskommunen har regionalt forvaltningsansvar for høstbare viltarter og uttaler seg i denne sammenheng stort sett knyttet til vurderinger som er gjort på skogsfugl (i hovedsak storfugl og orrfugl) og elg. Selbu kommune har gjort vurderinger etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 for hver løype, men også ei samla vurdering av alle løyper. Hvor stor samla belastning løypenettet vil ha med tanke på naturmangfold, er som kommunen skriver i sin vurdering, vanskelig å si noe om. Fylkeskommunen er skeptisk til en del av	I politisk behandling før høringen ble sesongslutt foreslått flyttet fra 1. til 5. mai for hele løypenettet, inkludert det eksisterende. Administrasjonen mener følgende må vurderes: Primært: Administrasjonen vurderer samlet belastning som akseptabel, dersom det ikke etableres flere traseer med høyt konfliktnivå, eller konfliktene reduseres til akseptabelt nivå før etablering. Sekundært: Ønskes det likevel etablering av løypenett med betydelig konflikt med naturmangfold, er det nødvendig for et gyldig vedtak at det redegjøres nærmere

forslagene. Særlig for området med traseer merket med bokstav E. Vurderinger etter naturmangfoldloven er stort sett vektet negativt for alle løypene i området. Disse vurderingene har ei forutsetning at løypenettet stenges 1. mai. Negativ påvirkning kan bli enda større ved at løypenettet er åpent til 5. mai slik det forslås i høringsdokumentet. Dette på grunn av parringstidspunkt for skogsfugl som gjerne starter i månedsskiftet april/mai. Flere av traseene berører eller ligger nært spillområder for skogsfugl. Fylkeskommunen forventer at disse traseene legges til områder som ikke forstyrrer spillplasser eller fjernes i sin helhet. Alternativt bør løyper som berører spillplasser stenges mye tidligere enn 5. mai. Traseer som går gjennom viktige vinterbeiteområder for elg, bør også unngås.»	rundt naturmangfoldlovens § 10 økosystemtilnærming og samlet belastning i forkant av eller senest i selve vedtaket. (Det kan likevel bli pålagt av ulike årsaker.) Spesielt område E bør vurderes grundig med tanke på konflikt ovenfor vilt. (Merk varsel om påklaging for en rekke traseer; se vurdering ved Statsforvalterens høringsuttalelse nedenfor (fra punkt 97, men oppsummert i punkt 113).) Det trekkes fram at i saksutredningen er det tatt utgangspunkt i sesongslutt 1. mai, mens det i politisk vedtak før utsending av høringen ble foreslått endret til 5. mai. Fylkeskommunen skriver at «<i>negativ påvirkning kan bli enda større ved at løypenettet er åpent til 5. mai slik det forslås i høringsdokumentet. Dette på grunn av parringstidspunkt for skogsfugl som gjerne starter i månedsskiftet april/mai.</i>» Administrasjonen støtter denne vurderingen. Eksisterende traseer og nye/endrete traseer er i respektive saksutredninger vurdert enkeltvis. Det er anbefalt konkrete, individuelle begrensninger av hensyn til natur, ofte med andre eller betydelig strengere/tidligere vilkår enn sesongslutt 1. mai. Fem dager verken forverrer eller forbedrer forholdene for den enkelte trasé nevneverdig. Det er den <i>samlede belastningen</i> for hele løypenettet som må vurderes. Enkeltraseer: For hver trasé er det gjort tilstrekkelig vurdering etter naturmangfoldloven, selv om sesongen utvides til 5. mai. Dette fordi restriksjonene som er nødvendig for å redusere konflikt til enkelte arter hekkende rovfugl og spillplasser for skogshøns, krever omlegging av traseen, betydelig tidligere stenging enn både 1. og 5. mai (1. april), eller utvidet nattestenging. Hele løypenettet: Med saksutredningen og det politiske vedtaket, er det ikke foretatt
--	---

		noen vurdering etter naturmangfoldloven § 10 rundt samlet belastning for hele løypenettet, verken det eksisterende eller det foreslåtte. Dette skal vurderes før eller samtidig med at endelig vedtak fattes: Enten i en saksutredning av administrasjonen, eller at det redegjøres rundt dette i det politiske vedtaket. Administrasjonen har følgende vurdering av samlet belastning som følge av forlenget sesong fra 1. til 5. mai: a) Snøsmeltingen vil i de aller fleste tilfeller avgjøre når løypene stenges, og det sammenfaller relativt godt med yngletidsfredningen for andre arter enn de mest utsatte. b) Fem dager innvirker trolig ikke nevneverdig på belastningen for de mest utsatte artene, under forutsetning av at det ikke vedtas flere nye/endrete løyper med stor konflikt med naturmangfold. Ved konfliktnivå -3 eller -2 hhv. <i>skal</i> eller <i>bør</i> det gjennomføres tiltak for å redusere konflikter med naturmangfold. Dette leder til konklusjonen ovenfor. Fylkeskommunen trekker fram område E som spesielt konfliktfylt ovenfor vilt. Motorferdselforskriften § 4a har følgende formulering: «<i>Motorferdsel i snøscooterløypene er ikke tillatt etter 5. mai.</i>» Ellers ingen nye momenter.
91	<u>«Friluftsliv og folkehelse</u> Friluftslivet risikerer å bli skadelidende når snøskuterløyper er etablert, ikke minst som følge av eventuell ulovlig kjøring med utspring i løypene. Det er et viktig nasjonalt mål å skjerme natur- og friluftslivsinteresser mot unødvendig støy og andre belastninger ved motorisert ferdsel. Det betyr at kommunen ved fastsetting av løypene skal ta særskilt hensyn til støy og andre ulemper for friluftslivet. Støy er et økende og alvorlig problem for	En del traseer er konflikt med friluftsliv i «svært viktige» eller «viktige» friluftslivsområder, og utfartsområder som i dag er godt etablert for skigåing. Løsninger er: a) Enten å ikke etablere traseer der, eller b) Redusere konfliktnivå på annen måte, i hovedsak flytting til minimum 450 meter avstand fra skiløyper. c) Etableres traseer likevel, skal kommunen synliggjøre vurderingene som er gjort, og vise hvordan dette er vektet opp mot kommunens plikt til å

	store deler av befolkningen i dagens samfunn, som på landsbasis medfører store negative helseproblemer. Mange kjøper seg hytte for rekreasjon samt muligheten til å utøvelse av tradisjonelt friluftsliv i omgivelser med stillhet og ro. Slik vil det være svært uheldig med økt støy ved hyttebebyggelse og tilhørende friluftsområder. Naturopplevelser som er knyttet til fred og ro, kan forringes ved snøscootertrafikk. Utfartsområder som i dag er godt etablert for skigåing bør skjermes for valg av scootertraser, dette er områder som blir mye brukt av innbyggere som ønsker ta seg fram i friluftsområder ved hjelp av egen kraft. Kommunene bør ikke legge løyper i svært viktige eller viktige friluftslivsområder, og de bør søke å holde store sammenhengende vinterfriluftslivsområder fri for snøscooterløyper. Dersom kommunen likevel velger å vedta løyper som berører viktige friluftslivsområder må kommunen synliggjøre vurderingene som er gjort, og vise hvordan dette er vektet opp mot kommunens plikt til å ta særskilt hensyn til friluftsliv ved fastsetting av løyper. Dette må komme frem i selve saksutredningen, ikke kun i konsekvensutredningen. Dermed er vi i tvil om utredningsplikten er oppfylt her.»	ta særskilt hensyn til friluftsliv ved fastsetting av løyper. Fylkeskommunen er i tvil om utredningsplikten er oppfylt når det gjelder hensyn til friluftsliv, herunder viktige og svært viktige friluftslivsområder, utfartsområder og godt etablerte skiløyper. Ellers ingen nye momenter. Viser blant annet til vurderingene ved punkt 8-11, samt øvrige for Sørungen der støy og friluftsliv også er drøftet for lokalområdene. Tilsvarende vurderinger kan også gjelde andre steder og generelt.
92	<u>«Tilknytningsløyper</u> I høringsforslaget er det svært mange nye tilknytningsløyper. Ifølge Selbu kommune åpnes det for å søke om ytterligere tilknytningsløyper, i tillegg til de som er vist i kartene. Det er i den sammenheng vist til retningslinjer fra Lierne kommune for behandling av søknad om etablering av tilknytningsløype: <i>«..Tilknytningsløyper kan etableres fra områder med minimum 5 boenheter/hytter. Avstandskrav: Tilknytningsløypenes utstrekning skal ikke overstige 1000 meter i luftlinje fra startpunktet til koblingspunktet på hovedløypen. Tilknytningsløyper kan som hovedregel ikke tilknyttes</i>	Vurdering som punkt 44, og i tillegg: Før eventuelt vedtak om revidert løypenett og revidert forskrift, utarbeides det egne retningslinjer for tilførselsløyper i Selbu, der en tar hensyn til antall hytter og samlet press på arealene. De skal også inkludere avbøtende tiltak, som f.eks. gjennomkjøring forbudt og redusert hastighet. Retningslinjene fra Lierne kommune kan ikke benyttes uendret også for Selbu kommune, blant annet fordi antall mennesker/hytter er betydelig høyere. Dette er spesielt viktig fordi tilførselsløypene som er foreslått nå, bare er de første, og det ventes betydelig flere.

	<i>enkeltbolig/enkelthytte. Det kan imidlertid gis tilknytningsløype over kortere avstand fra enkeltbolig/- hytte der avstanden ikke overstiger 100 m..».</i> Det er store forskjeller på Selbu og Lierne, i areal og befolkning. Lierne kommune utgjør 2961 km² og har 1355 innbyggere Selbu kommune utgjør 1234 km² og har 4062 innbyggere Forskjellene innebærer bl.a. at langt flere vil kunne søke om tilknytningsløype i Selbu med påfølgende større trafikk til hyttefelt og setervoller og trolig et høyere konfliktnivå. Ut fra overnevnte bør evt. retningslinjer vurderes uavhengig av hva Lierne kommune legger til grunn i sitt område. Retningslinjer bør også omhandle avbøtende tiltak, som f.eks. gjennomkjøring forbudt og redusert hastighet. Vi oppfatter at det foreslås nye løyper på islagte vann. Dette er løyper der lyden bærer godt og som appellere til høy hastighet. For å unngå fremtidige konflikter bør det ikke legges løyper på islagte vann der det er fritidsbebyggelse rundt vannet.»	Ellers ingen nye momenter.
93	<u>«Oppsummering:</u> Utforming av traséer og bestemmelser ved fastsetting av forskrift om løypenett for snøscooter bør ta sikte på å redusere konfliktnivået i forhold til allmenne friluftsinnteresser. I Selbu ser ønsket om snøscooterløyper i stor grad ut til å vektlegges tyngre enn både friluftsliv og naturmangfold. Det er særlig scooterløyper ved store vinterutfartsområder og ved hytte- og setergrrender at konflikten mellom scootertrafikk og friluftslivet synes uforholdsmessig stor. Dette er forhold som kommunen må utrede konsekvensene av bedre, i samarbeid med tur- og friluftslivsinteressene. Fylkeskommunen er skeptisk til en del av forslagene også ut fra vilthensyn. Særlig for	Vurderinger som punkt 34, 44 og 92, og i tillegg: Kommunen bør før/i vedtaket beskrive sin egen vurdering av satsningen på rekreasjonsløypene, og synliggjøre vektingen opp mot andre hensyn. a) Ingen nye momenter. Se punkt 92 (og 44). b) I oppsummeringen konkluderer fylkeskommunen med at kommunens egen vurdering rundt rekreasjonsløypene må komme bedre fram. c) Angående medvirkning og utsending av høringen, se punkt 34. «<i>Trøndelag fylkeskommune gjør oppmerksom på at manglende involvering/ medbestemmelse, ved en klage, kan medføre feil saksbehandling. Det vises til forvaltningsloven § 37. (utredningsplikt, forhåndsvarsling og</i>

området med traseer merket med bokstav E. Flere av traseene berører eller ligger nært spillområder for skogsfugl. Disse traseene bør legges til områder som ikke forstyrrer spillplasser eller fjernes i sin helhet. Traseer som går gjennom viktige vinterbeiteområder for elg, bør også unngås. Jfr kommentarene under avsnitt om vilt. a) Tilknytningsløyper bør ha tydelige retningslinjer. Det er foreslått et stort antall nye tilførselsløyper uten at det er angitt egne retningslinjer. Disse løypene vil bidra til et nytt og mer omfattende nett av skuterløyper, også inn til hytter og setervoller. Disse tilførselsløypene vil være krevende å følge opp, både i forhold til sikkerheten for brukerne, fartskontroller og kjøretillatelse. <u>Fylkeskommunen ber om at retningslinjer for evt. Nye tilknytningsløyper utarbeides sammen med revidert løypekart og lokal forskrift.</u> b) Kommunens egen vurdering bør komme klarere frem. Forslaget er sendt på høring/offentlig ettersyn uten annen vurdering enn at: <i>«Selbu kommune ønsker å revidere og forbedre gjeldende nettverk av rekreasjonsløyper for snøscooter, for å fortsatt tilrettelegge for nye brukergrupper i utmarka, med snøscooterløyper for rekreasjonskjøring frem til isfiskevann/turhytter m.m. Dette er for mange et etterlengtet aktivitetstilbud vinterstid».</i> c) Det bør legges opp til en langt bredere involvering enn det som er tilfellet så langt. Ut fra mottakerliste er <u>ikke</u> interesseorganisasjoner (idrettslag, turlag og andre miljø og friluftslivsorganisasjoner), hytteforeninger m.m. involvert. Trøndelag fylkeskommune gjør oppmerksom på at manglende involvering/medbestemmelse, ved en klage, kan medføre feil saksbehandling. Det vises til forvaltningsloven § 37. (utredningsplikt, forhåndsvarsling og uttalelser fra interesserte).»	<i>uttalelser fra interesserte).»</i> Ellers ingen nye momenter.
---	--

	B19 - Gåebrien sijte (24.11.2020)	
94	«Gåebrien sijte viser til vårt innspill av 07.08. 2017 vedrørende forslag til forskrift for løyper for rekreasjonskjøring for snøscooter Selbu kommune og vår klage på vedtak av 16.11.2017 i samme sak. I nevnte innspill og klage på vedtak argumenterte Gåebrien sijte for at flere av de foreslått løypene ville komme i konflikt med viktige beite og særverdiområder for reindriften, og ville være negativ for vår utøvelse av reindrift. Gåebrien sijte anfører de samme argumenter mot opprettelse av løype B19 og vil gå mot at den godkjennes.»	Vurdering som punkt 51, og i tillegg: Av hensyn til reindrift, isolert sett, vurderer administrasjonen at begrenset åpningstid er tilstrekkelig, men en samlet vurdering tilsier at B19 ikke etableres. Obs: Kan ikke etableres. Varsel om påklaging. Se vurdering ved Statsforvalterens høringsuttalelse nedenfor (fra punkt 97, men oppsummert i punkt 113). Gåebrien sijte går mot å etablere trasé B19, med samme argumenter som i deres klage på vedtak datert 16.11.2017. Administrasjonen bemerker at Settefylkesmannen i Nordland avgjorde at områder vest for B19 fikk begrenset åpningstid fra 15. januar til 15. april, mens traseene øst for B19 ble tatt ut. Administrasjonen har vurdert at B19 av hensyn til reindrift kan etableres med en slik tidsbegrensning, men viser til punkt 51, der administrasjonens vurdering, av ulike hensyn, er at B19 ikke etableres.
95	«Når det gjelder de andre løypene som distriktet kommer i berøring med ber vi om at: a) Åpning av løypa skal avklares med reinbeitedistriktet på forhånd. Kommunen er ansvarlig for å ta kontakt med distriktet. b) Reinbeitedistriktet skal ha rett til å stenge løypa, dersom distriktet ber om det.» (Nummereringen a-b er lagt til av saksbehandler, for enklere referanse.)	Det tilføyes i forskriften under § 4 Åpning og stenging av løypenettet (formulering tilsvarende som forskriften i Tydal kommune¹): «Åpning og stenging av løyper kunngjøres. Åpning kan ikke skje før saken er drøftet med reindriften.» a) Tas til følge. b) Finnes allerede i eksisterende forskrift, og er ikke foreslått endret.
96	«Gåebrien sijte vil også gjøre kjent at vi er tvilende til om motorferdselloven hjemler opprettelse av tilførselsløyper for de som ligger inntil 1 km fra godkjente løype for rekreasjonskjøring med snøscooter.»	Administrasjonen kjenner ikke til noen slike begrensninger.

¹ Forskrift om kommunalt løypenett for snøscooter, Tydal kommune, Trøndelag (FOR-2018-05-08-2019).

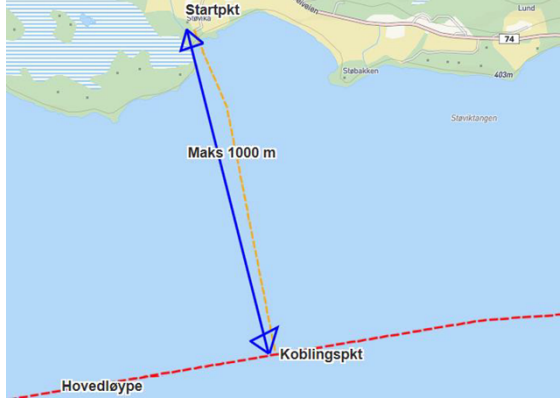
	Hele – Fylkesmannen/Statsforvalteren i Trøndelag (04.12.2020, utsatt svarfrist)	
97	«Det er fremmet forslag for et stort antall nye løyper, endringer i eksisterende løyper, samt tilførselsløyper rundt om i kommunen, i varierende omfang og lengde. Vi registrerer at det ikke har vært lagt opp til medvirkning i forkant av denne høringen. Dette er uheldig. Vi oppfordrer kommunen å legge til rette for en bred og aktiv medvirkning i slike saker, i tråd med forvaltningslovens kap. VII samt anbefalingene i forskrift om bruk av motorkjøretøyer etc. § 4a, tredje ledd. Dette kan redusere konfliktnivået på mange av løypene i tillegg til at man unngår at prosessen stopper opp som følge av mangelfulle utredninger etc.»	Vurdering som punkt 34. Ingen nye momenter.
98	«Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 4 a gir kommunen hjemmel til å opprette lokale forskrifter om bruk av snøscooter til fornøyleskjøring. Bestemmelsen setter imidlertid enkelte ufravikelige krav, i tillegg til det som skal utredes. Et krav til løypene er at de ikke skal legges i verneområder, kommunen har med andre ord ikke hjemmel til å legge løypene i slike områder. Løypene skal heller ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindrifta. Dette må avklares med reindriftsforvaltninga og berørte beitedistrikt. Kommunen plikter også å ta hensyn til sårbare arter. Forskrift for motorkjøretøy i utmark, § 4a, 5. og 6. ledd lister videre opp flere forhold som kommunen skal utrede, vurdere og ta hensyn til. Disse reglene setter ikke klare grenser for hvor kommunen kan opprette løyper, men krever at kommunen gjør en grundig vurdering av uttalelsene til høringsforslaget før forskrift og løypekart vedtas.»	Vurdering som punkt 34. Fylkesmannen/Statsforvalteren uttaler at det er «mangelfulle utredninger på deler av strekningene, særlig de nye, både mtp. støy og naturmangfold», uten å gå nærmere inn på dette. Ellers ingen nye momenter.
	«Tidligere høringer og klager i Selbu kommune sitt vedtak viser at det er sterke interesser både for og mot opprettelsen av slike løyper. Etter klage på kommunens vedtak ble noen strekninger tatt ut eller tilpasset med særbestemmelser, bl.a. på grunn av konflikt med viktige verneområder, friluftsområder og områder av vesentlig betydning for reindrifta. Sett i lys av dette er vi overrasket over at man ikke har lagt mer	

	arbeid i en aktiv medvirkning blant berørte interesser, slik at man kan komme frem til en løsning som er akseptabel ut ifra de som er berørt. Det er også mangelfulle utredninger på deler av strekningene, særlig de nye, både mtp. støy og naturmangfold. Saken er forelagt Fylkesmannens fagavdelinger som har gått gjennom forslagene til endringer og nye løyper i rapporten som kommunen har sendt over, og også kontrollert disse opp mot Miljødirektoratets base med data om sensitive arter. Fagavdelingene har følgende merknader til forskriften.»	
99	«Landbruk Traseene er lagt langs dyrka jord enkelte steder. Løyper og parkeringsplasser som legges på dyrka jord vil kunne medføre isbrann og påfølgende skader/ulempes for grasproduksjon. Vi ber om at det tilstrebes å legge alle tiltak utenom dyrka jord. I den grad traseene ligger på skogsbilvegnettet er vi opptatt av at framtidig skogsdrift og utnytting av vegnettet i denne sammenheng må sikres. Dette vurderes ikke tilstrekkelig ivare tatt gjennom forskriftens § 4. Løyper, eller deler av løyper, må kunne stenges av kommunen dersom traseen skal brukes i forbindelse med hogst og tømmertransport. Sambruk av traseer i terrenget av snøscooter og skogsmaskiner kan skape livsfarlige situasjoner. Det kan dermed bli behov for å stenge deler av løypa for snøscooterkjøring i perioder. Kommunen bør derfor vurdere å ta inn i forskriften at løypenettet kan stenges for en begrenset periode i forbindelse med hogst og tømmertransport. Det er videre viktig at rydding/hogst i traseer ikke skjer i nøkkelbiotoper.»	Med tanke på dyrka jord og skader grunnet isbrann, er det etter våre observasjoner bare E04 ved Sømmårvollen (170 m) og E07 ved Børdalen felleseter (325 m) som går over dyrket mark/setervoll, og det gjøres ikke uten grunneiers tillatelse. Administrasjonen vurderer at hensynet til grasproduksjon ivaretas av grunneier/rettighetshaver privatrettslig. Lokal forskrift § 4 bokstav e har allerede med at traseer kan måtte stenges grunnet hogst og tømmertransport. Administrasjonen vurderer at rydding/hogst i traseer skjer i samråd med grunneier/rettighetshaver, og at hensyn til nøkkelbiotoper ivaretas privatrettslig.
100	«Klima og miljø Vi slutter oss til kommunedirektørens vurdering om at det med hensyn til friluftsliv, naturmangfold og verneområder bør tas ut en del løyper som nå er foreslått. Dette omfatter i sin de som er vurdert til å ha -3 og -2 i konsekvens. Vi har utover det, følgende merknader med hensyn til støy,	Administrasjonen viser til saksframlegget angående traseer med høyt konfliktnivå (-3 eller -2 i konsekvensvurdering), og opprettholder vurderingene der, med unntak av de som under gjennomgang av høringsinnspillene har fått annen verdi. Viser til egen oversikt øverst som synliggjør endringene.

101	naturmangfold og friluftsliv:» «Støy og hensyn til friluftsliv Hensyn til støy er viktig både mtp. stillhet og ro i bolig- og hytteområder, samt stillhet og ro som kvaliteter for friluftslivet. Kommunene skal ved fastsetting av løypene ta særskilt hensyn til støy og andre ulemper for friluftslivet. I Stortingsmelding nr. 21 (2004-2005) – Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand, har regjeringen definert et strategisk mål om at alle skal ha mulighet til å drive friluftsliv som helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig aktivitet i nærmiljøet og i naturen for øvrig. Støy er et av våre store gjenværende miljøproblemer. Fred og ro handler både om fravær av plagsom støy og om den positive opplevelsen av stillhet. I samme stortingsmelding er det poengtert at det derfor er viktig både redusere støyen som omgir oss til daglig og å sikre stille områder for friluftsliv og rekreasjon. I forhold til kartlagte friluftslivsområder er det en del løyper som vil ha betydelige konsekvenser for friluftslivet, sett i lys av avsnittet ovenfor. Etter forskriften § 4, bør løyper ikke legges i viktige (B) og svært viktige (A) friluftsområder. Etter det vi kan se er det lagt ut løyper både i A- og B-områder i forslaget som nå fremmes. De viktigste friluftsområdene i Selbu er iht. kartleggingen fra 2014; Sørungen/Østrungen (1 - viktig), Selbustrand (2 - viktig), Hersjøen/Børsjøen (3 - viktig) og Skarvan og Roltdalen (4 – svært viktig), samt Selbuskogen (5 – svært viktig). Dette utgjør få områder med hensikt å tjene denne typen friluftsliv, men til gjengjeld er det også snakk om forholdsvis store områder, med unntak av Selbuskogen. Det er etablert snøscooterløyper i to av i alt tre viktige områder for friluftsliv i kommunen gjennom eksisterende forskrift. Skarvan/Roltdalen er vernet, og det vil derfor ikke være aktuelt med løyper her. Det søkes nå en omfattende tilrettelegging i det tredje og siste området klassifisert som viktig i kommunen. Dette berører i tillegg Selbuskogen som er klassifisert som svært	Samme vurdering som punkt 91, og i tillegg: Traseene i område E kan ikke etableres, av hensyn til friluftsliv. Det kan ikke etableres rekreasjonsløyper i alle viktige friluftslivsområder, da det er i strid med forskriftens adgang til å etablere scooterløyper. Dette er også det eneste området som har et svært viktig regionalt utfartssted, Selbuskogen. Vekta må også regnes som et særdeles viktig utgangspunkt for friluftsliv vintertid. Før det kan etableres traseer, skal kommunen også for andre viktige friluftslivsområder gjøre prioriteringer mellom rekreasjonsløyper og friluftsliv. Konkret skal det vurderes hvilke konsekvenser traseer får for de kvalitetene som gir området høy verdi for friluftsliv. Dette er ikke gjort. Høringsuttalelsen har flere momenter og detaljer enn hva som er vurdert for fylkeskommunens høringsinnspill ovenfor, men spesielt følgende tas til etterretning: • At det allerede går traseer og er foreslått nye i viktige og svært viktige friluftslivsområder. • To av tre viktige områder for friluftsliv har allerede rekreasjonsløyper for snøscooter, og forslagene om traseene i område E berører det siste viktige samt det svært viktige friluftslivsområdet ved Selbuskogen skisenter (felles utfartsområde av regional betydning, hvor det er høy grad av tilrettelegging med direkte tilknytning til Hersjøen/Børsjøen). • <i>«Dersom et løypenett i det siste viktige friluftsområdet blir vedtatt, vil det være i strid med hensynet bak forskriftens adgang til å etablere snøscooterløyper.»</i> • Hensynet til viktige og svært viktige berørte friluftsområder må vektlegges. • Kommunen skal prioritere hvilke områder som bør eller ikke bør ha en kombinasjon av både scooterløyper og
-------------------	---	--

	viktig og et felles utfartsområde av regional betydning, hvor det er høy grad av tilrettelegging med direkte tilknytning til Hersjøen/Børsjøen. Dersom et løypenett i det siste viktige friluftsområdet blir vedtatt, vil det være i strid med hensynet bak forskriftens adgang til å etablere snøscooterløyper. Selv om det ligger innenfor kommunens skjønn å vurdere hensynet til slike områder, mener vi at dette betinger at hensynet til viktige og svært viktige friluftsområder må bli vektlagt i særlig grad når de berøres. Etter vår vurdering må det prioriteres hvilke områder som skal tilrettelegges med en kombinasjon av fornøylesløyper og tradisjonelt vinterfriluftsliv, noe vi ikke kan se er gjort. Vi mener også at konsekvensene opp mot de kartlagte friluftsverdiene i dette området er for dårlig vurdert. Kommunen må gå mer i detalj om hvilke kvaliteter som gir området høy verdi og vurdere løypens virkning opp mot disse kvalitetene, ettersom det vil være forskjell mellom bruken om vinteren og sommeren. Med bakgrunn i ovenfornevnte og at flere av løypene går utover andre hensyn enn friluftsliv (Langlisdalen og Vekta/Gråsjøen), <u>tilrår</u> vi at kommunen unngår tilrettelegging av snøscooterløyper i dette området. Vi vil til slutt minne om at åpne områder til fjells og på islagte vann bærer støyen mye lengre enn om i skogen. Kommunen bør innarbeide dette som et hensyn i løypeforslaget og vurdere dette opp mot eksisterende bebyggelse, friluftsområder og naturområder.»	tradisjonelt vinterfriluftsliv, noe som ikke er gjort. • Konsekvenser for de kartlagte friluftsverdiene er for dårlig vurdert: Vurdere rekreasjonsløypas påvirkning på de kvalitetene som gir friluftslivsområdet høy verdi (kan variere sommer/vinter). Angående støyvurdering i åpne områder til fjells og ved islagte vann, så er dette gjort for hver enkelt trasé, men konfliktnivået mot friluftsliv virker å være undervurdert i saksutredningen.
102	<u>«Andre merknader tilknyttet registrerte friluftsområder – Eggjafjellet/Rensfjellet</u> Løypene som ble videreført gjennom settesfylkesmannens klagebehandling, samt de som opprinnelig ble vedtatt med begrensninger, blir gjennom forslag til ny forskrift og løypekart, endret på - både mtp. beliggenhet, åpningstid og tillatt hastighet. Dette er vi kritiske til ettersom det vil være en gradvis lemping på kravene av det som er	Til videre vurdering: Det bør på overordnet nivå vurderes om det i det hele tatt bør etableres flere nye traseer i området Eggjafjellet/Rensfjellet, nærmere bestemt A-området, av hensyn til natur- og friluftslivsverdiene her. Det bør også kartlegges bedre for både natur- og friluftsliv.

	bestemt i lys av de opprinnelige avveiningene og hensynene som er gjort ved første gangs etablering av løypene. Vi registrerer også et avvik mellom verdisettingen i kommunegrensen mellom Selbu, Melhus og Trondheim kommune. Verdivurderingen av det samme området blir avskåret i kommunegrensen mellom Selbu, Melhus og Trondheim, hvor det går fra å være svært viktig friluftsområde (A-verdi) til et registrert friluftsmåte (C-verdi). Dette indikerer at området ikke er vurdert helhetlig på tvers av kommunegrensene, noe vi vurderer som en mangel ved kunnskapsgrunnlaget i området. Vi presiserer at vi likevel ikke vil gå imot løypenettet i dette området, ettersom vedtaket fra settesfylkesmannen er endelig og løyper her er tillatt etter den vurderingen kommunen gjorde opprinnelig. Vi tilrår kommunen å vurdere kunnskapsgrunnlaget ytterligere, og gir <u>faglig råd</u> om å ikke vedta løypenett i disse fjellområdene av hensyn til natur- og friluftsverdiene i området.»	Statsforvalteren/Fylkesmannen er kritisk til at kommunen endrer på traseer som ble godkjent i settefylkesmannens klagebehandling, ettersom det kan endre forutsetningene for de avveiningene som opprinnelig ble gjort. Friluftslivskartleggingen i området langs kommunegrensene til Melhus og Trondheim har ulik verdivurdering, noe som tyder på manglende helhetlig vurdering på tvers av grensene. Det er gitt faglig råd om å styrke kunnskapsgrunnlaget, og ikke vedta løypenett i disse fjellområdene, av hensyn til natur- og friluftslivsverdiene i området. Administrasjonen presiserer at hensikten med høringen ikke vare å vurdere å ta ut noen eksisterende traseer i området, men å justere/endre på de som er der, samt å etablere noen nye. Kun det siste tas derfor opp til videre vurdering.
103	«<u>Tilførselsløyper og støy</u> Det er viktig å presisere at lovverket ikke åpner for en etablering av rene tilførselsløyper, men kun snøscooterløyper for fornøyleseskjøring. Det er en premiss at disse skal holdes åpne og tilgjengelige for alle som har tilgang og kjøpt løypekort, og som benytter seg av løypenettet. Fylkesmannens utgangspunkt i diskusjonen om tilførselsløyper som flere kommuner nå har, er at disse må utredes, fastsettes og hensynta de samme verdiene som det øvrige løypenettet. Vi er også uenig i at det kan etableres slike løyper frem til enkelthytter. Det er vist til en tilsvarende praksis i Lierne kommune. Vi presiserer her at Lierne kommune har vedtatt fornøyleseløyper fra innmark og vinterbrøytet veg og at det ikke er åpnet for tilførselsløyper gjennom kommunale retningslinjer, ettersom disse ikke er juridisk bindende. Samtidig har	Selbu kommune vedtar samme retningslinjer som Lierne når det gjelder følgende: 1. Bolig- og hytteområder A. Tilknytningsløyper kan etableres fra områder med minimum: 5 boenheter, - eller 5 hytter, - eller 5 boenheter og hytter totalt. B. Tilknytningsløyper kan som hovedregel ikke tilknyttes enkeltbolig/enkelthytte. Det kan imidlertid gis tilknytningsløype over kortere avstand fra enkeltbolig/- hytte der avstanden ikke overstiger 100 m. 3 Felles kriterier (...) C. Avstandskrav: Tilknytningsløypenes utstrekning

Lierne kommune kommet frem til at en gruppering på minimum 5 hytter vil være nødvendig, basert på vurderinger av samlet belastning og av hensyn til kommunal saksbehandling. Nytt siden forrige vedtak av eksisterende løypenettet, er at det har kommet veiledning for støy, jf. Miljødirektoratets veileder fra 2018. Det finnes ikke støygrenser for kilden «fornøyleskjøring med snøscooter», men 60 dB (tilsvarende motorsportbaner) er anbefalt benyttet ved etablering av snøscooterløyper. Det er flere traseer hvor det forventes å skapes støy og forstyrrelser. Dette er belyst i forslaget som er oversendt. Minsteavstanden til boliger, hytter og annen støyfølsom bebyggelse er satt til 60 meter i Miljødirektoratets veileder. Eksisterende løypenett ligger stort sett utenfor den angitte minsteavstanden. Basert på kart over nytt løypenett og kommunens gjennomgang, vil det bli en del liggende innenfor 60 meter. Vi nevner her bl.a. Kjosnesvollen (A02E01), men poengterer at det vil være flere løyper hvor dette forventes å bli et problem. Som avbøtende tiltak har kommunen her lagt inn en bestemmelse som begrenser hastigheten til 20 km/t. Alternativsvurderinger og lokale betraktninger som topografiske variasjoner etc. bør gå frem av denne vurderingen, slik at man synliggjør mer nøyaktig hvorfor en fartsreduksjon vil være tilstrekkelig for å ivareta hensynet til bebyggelsen i området. Regelverket åpner ikke for etablering av rene tilførselsløyper. Vi <u>tilrår</u> at kommunen ikke åpner opp for løyper frem til enkelthytter, sett i lys av samlet belastning, gradvis utvidelse og presedens over tid.»	skal ikke overstige 1000 meter i luftlinje fra startpunktet til koblingspunktet på hovedløypen*. Jf. Figur 1. I spesielle tilfeller kan det etableres tilknytningsløyper inntil 2000 m i luftlinje. Avstandskravet gjelder ikke næringsvirksomhet. * Hovedløypenettet/ hovedløype er de som allerede er omtalt i lokal forskrift Figur 1: Statsforvalteren/Fylkesmannen understreker at tilførselsløyper regnes som en ordinær rekreasjonsløype, åpen for alle med løypekort. Det kan ikke etableres tilførselsløyper til enkelthytter. Lierne har minimumskrav på 5 hytter. Kommunen er allerede klar over at alle tilførselsløyper skal innarbeides i forskrift (kan ikke vedtas kun ut fra retningslinjene, som ikke er juridisk bindende). Angående støyvurdering mot boenheter, presiserer statsforvalteren/fylkesmannen at fartsreduksjon ikke er tilstrekkelig: «Alternativsvurderinger og lokale betraktninger som topografiske variasjoner etc. bør gå frem av denne vurderingen, slik at man synliggjør mer nøyaktig hvorfor en fartsreduksjon vil være tilstrekkelig for å ivareta hensynet til bebyggelsen i området.» Høringsuttalelsen råder til at kommunen ikke åpner for løyper frem til enkelthytter,
---	---

		sett i lys av samlet belastning, gradvis utvidelse og presedens over tid. Fylkesmannen/Statsforvalteren drøfter ikke Liernes retningslinje om maksimum lengde på 1000 meter for tilførselsløype, men dette må vurderes samtidig, ellers gir ikke minimumstallet for hytter (5) noen mening. (Ellers kan tilførselsløypa være uendelig lang slik at fem hytter uansett kan tilknyttes.)
104	«På spørsmål fra kommunen, når det kommer til endringer av løypenettet og om hvorvidt dette krever behandling eller ikke, viser Fylkesmannen her til at det er grenser for avvik i veiledningen. Dersom løypen flyttes utenfor det som går frem av breddekriteriene i veiledningen, vil dette forutsette en endring i forskriften og løypens plassering i kartet. Det vil være en forventning her som i likhet med det øvrige løypenettet, at endringene utredes og ivaretar de samme hensynene som ellers.»	Det er ikke rom for justering av traseer uten saksutredning, og endringer skal fastsettes i forskrift. Traseene skal gå innenfor breddekriteriene som er angitt i Miljødirektoratets veileder.
105	<u>«Kartlegging av sensitive arter</u> Det er ikke gjennomført kartlegginger av tidlighekkende sensitive arter i kommunen og man har i vurderingen etter prinsippene i naturmangfoldloven § 8 fremhevet at området virker å være lite kartlagt for naturmangfold. Eksisterende kunnskapsgrunnlag baserer seg på kommunens viltkart og kjente lokaliteter gjennom sensitive artsdata samt lokalkunnskap, men det er ikke gjort systematiske vitenskapelige kartlegginger som del av kommunens kunnskapsgrunnlag. Dette underbygges av at man har kjennskap til registreringer i kommunen der løypen allerede er godkjent og som berører hekkelokaliteter som hittil ikke er lagt inn i kart, jf. vår merknad om hensynet til sensitive arter. Kommunens viltkart inneholder i tillegg mange gamle registreringer, så langt som tilbake på 90-tallet. Gamle registreringer vil ikke være tilstrekkelig for å ivareta hensynet til hekkende rovfugl, rovvilt og spesielt sårbar natur isolert sett, men gir imidlertid sammen med nye kartlegginger et verdifullt kunnskapsgrunnlag om utbredelsen av slike arter over tid og potensielle fremtidige hekkelokaliteter. Jf. faktum om at	Vurdering som punkt 25, og i tillegg: Følgende traseer har for dårlig kunnskapsgrunnlag, og må først kartlegges, dersom de skal etableres: • TB19N01, TB15N04, B15E01 og B19 • E01, E02, E03, E05, E06, E07, E08, E09, E11, E 12, E13 og E14. <u>Obs: Varsel om påklaging:</u> «Fylkesmannen <i>fraråder</i> en etablering av løypene nevnt ovenfor uten at det er gjennomført en kartlegging av rovfugl og tidlighekkende arter i området. Vi vil vurdere å påklage vedtaket dersom dette ikke blir ivare tatt i det videre arbeidet.» Administrasjonen støtter også anbefalingen om at det gjennomføres kartlegging av sensitive arter, som rovfugler og tidlighekkende arter, langs hele løypenettet (også det eksisterende). Viktigst er hele det allerede etablerte løypenettet i Sørungen- og Østrungen-området. I høringsuttalelsen rådes det også til å gjennomføre kartlegging langs hele

	rovfuglreir – særlig i bergvegger, kan ligge brakk i perioder, for å så bli tatt i bruk igjen. En kartlegging vil også gi et bedre beslutningsgrunnlag, og videre kunne benyttes som en del av kunnskapsgrunnlaget for plansaker og øvrige forvaltningssaker i ettertid. Kartleggingene og utredningene vil også med fordel kunne brukes til å sikre en bedre forvaltning av disse artene på sikt. Vi <u>tilrår</u> kommunen å gjennomføre en kartlegging av rovfugl og tidlighekkende arter langs hele løypenettet, inkludert det som er vedtatt fra før, ettersom dette ikke har vært gjort tidligere. For følgende nye løyper anser vi kunnskapsgrunnlaget til å være for dårlig for å kunne si for sikkert hvordan løypene vil påvirke rovfugl og tidlighekkende arter; - TB19N01, TB15N04, B15E01 og B19. Vi <u>tilrår</u> samtidig at man ved kartlegging i dette området, også gjennomgår Sørungen-Østrungenområdet. - E01, E02, E03, E05, E06, E07, E08, E09, E11, E 12, E13 og E14. Fylkesmannen fraråder en etablering av løypene nevnt ovenfor uten at det er gjennomført en kartlegging av rovfugl og tidlighekkende arter i området. Vi vil vurdere å påklage vedtaket dersom dette ikke blir ivarettatt i det videre arbeidet.»	løypenettet (også det eksisterende) for spesielt sensitive arter, herunder rovfugl og tidlighekkende arter.
106	<u>«Hensynet til naturverdier og sensitive arter</u> Det er lagt ved en grundig gjennomgang av kjente naturverdier i området og kunnskapsgrunnlaget er gjort rede for. Vi savner imidlertid en kortfattet oppsummering rundt de mest krevende områdene og de viktige verdiene som utfordres. Dette bør gjøres i slutten av dokumentet og øke lesbarheten, selv om dokumentet i sin helhet er dekkende. Det er ellers positivt at man sikrer en åpningstid fra tidligst 15/1 til senest 15/4 på løype B02 – B19. Dette er i tråd med settesfylkesmannens vedtak. Løype E02, B08E01 må stenges tilsvarende B02 og B19, av hensyn til sensitive arter i området. Dette må også vurderes opp mot det oppdaterte kunnskapsgrunnlag etter endt kartlegging. <u>Fylkesmannen vil vurdere å påklage kommunens vedtak dersom dette ikke</u>	Dersom E02 kan etableres ut fra andre hensyn, skal den ha begrenset åpningstid 15/1-15/4. I forslaget til forskrift har allerede B02, B08E01 og B19 angitt samme åpningstid. For B19, se punkt 51 – den etableres ikke. <u>Obs: Varsel om påklaging:</u> <i>«Fylkesmannen vil vurdere å påklage kommunens vedtak dersom dette ikke ivaretas.»</i> (Varsellet om påklaging gjelder det ovenfor, ikke det nedenfor om «kortfattet oppsummering». Høringsuttalelsen var litt uklar, og dette ble oppklart per telefon med Statsforvalteren ved Håvard Kvernmo den 15.01.2020.)

	<u>ivaretas.»</u>	I videre saksbehandling, før endelig vedtak, bør det skrives en kortfattet oppsummering rundt de mest krevende områdene og de viktige verdiene som utfordres. B02 eksisterer allerede, men har fått angitt ny åpningstid 15/-15/4 i tråd med settefylkesmannens vedtak 24.02.2020. B08E01 er innstilt som konfliktnivå -2; endringer bør gjøres for å redusere konflikt. Administrasjonen ser at konfliktnivået her er vurdert for lavt, og revurderer til -3, tilsvarende andre traseer, slik at tiltak må gjøres. Hvis traseen av andre hensyn kan etableres, skal det skje med begrenset åpningstid 15/1-15/4. E02 er allerede innstilt som konfliktnivå -3 av ulike hensyn, og at den ikke kan etableres. Sekundært må den ha begrenset åpningstid 15/1-15/4. B19 har fått endret vurdering til -3, se punkt 51, slik at den ikke kan etableres. Her blir avstanden til permanent lokalitet for sensitiv overvintrende art for liten. Begrenset åpningstid vil ikke bøte på dette. I høringsuttalelsen etterlyses det en mer oversiktlig oppsummering om de mest krevende områdene og de viktigste verdiene som utfordres. Dette kunne vært nyttig i høringen, men er også nyttig i videre politisk behandling.
107	«Vi gjør oppmerksom på at det er sensitive arter i nærområdet langs følgende løyper; E10 (Langlisdalen), A07N01 ² , A08N01, TA08N01, TA08N02. Disse vil ikke bli tilstrekkelig ivaretatt med en justert åpningstid og må derfor utgå i sin helhet. <u>Fylkesmannen fraråder at disse godkjennes og varsler at vi vil vurdere å påklage et eventuelt positivt vedtak, slik de foreligger nå.»</u>	Traseene E10 (Langlisdalen), A07N01, A08N01, TA08N01 og TA08N02 kan ikke etableres på grunn av sensitive arter. <u>Obs: Varsel om påklaging:</u> <i>«Fylkesmannen fraråder at disse godkjennes og varsler at vi vil vurdere å påklage et eventuelt positivt vedtak, slik de foreligger nå.»</i>
108	«Løype D6 og D7 ligger tett inntil en sensitiv artsregistrering. Denne innehar ingen	Traseene D6 og D7 er ikke på høring, men bør stenge senest 15. april av hensyn

² Korrigert trasénavn ihht. e-postkorrespondanse om skrivefeil (2016/318-301)

	tidsbegrensning. Vi <u>anbefaler</u> kommunen her å enten legge om løypen, slik at man ivaretar avstandskravet eller at man legger inn en tidsbegrensning om at løypen må stenges senest 15. april.»	til en sensitiv artsregistrering. Tilsier konfliktnivå på -2. I henhold til anbefaling fra Fylkesmannen/Statsforvalteren.
109	<u>«Reindrift</u> Konklusjon Reindriftsavdelingen vil <u>fraråde</u> opprettelse av løype B19, E13, E14 og E15, med tilhørende tilførselsløyper. Et eventuelt positivt vedtak må forventes <u>påklaget</u> av reindriftsavdelingen.	Traseene B19, TB19N01, E13, E14 og E15 kan ikke etableres på grunn hensyn til reindrift. Det gjelder også tilførselsløypene TE13N01, TE13N02, TE14N01 som har blitt foreslått for kommunen, men som enda har utredet <u>Obs: Varsel om påklaging:</u> <i>«Et eventuelt positivt vedtak må forventes <u>påklaget</u> av reindriftsavdelingen.»</i> Begrunnelse finnes nedenfor i punkt 111.
110	Avdelingen vil gi <u>faglig råd</u> om at de resterende løyper innenfor områder hvor reindriften har beiterett, kan opprettholdes dersom følgende vilkår tas med i forskriften. 1. Åpning av løypa skal på forhånd avklares med reinbeitedistriktet. Kommunen er ansvarlig for å ta kontakt med distriktet. 2. Reinbeitedistriktet skal ha rett til å stenge løypa, dersom det er nødvendig av hensyn til reindriften.»	Vurdering som punkt 95. Ingen nye momenter.
111	<u>«Vurdering</u> Alle de fire løypene B19, E13, E14 og E15 med tilhørende tilførselsløyper, berører kalvingsområder og senvinterbeiter i henholdsvis Gåebrien sijte og Saanti sijte. Løypene E13, E14 og E15 berører i tillegg til dette to viktige flyttleier hos Saanti sijte. Dette er områder som er definert som særverdiområder for reindrifta. Løyper som påvirker slike områder vil ifølge Miljødirektoratets veileder om fastsetting av snøscooterløyper, normalt anses å være til vesentlig skade og ulempe for reindriften. Slike løyper bryter dermed med Motorferdsellovens § 4a tredje ledd, andre punktum « <u>Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften</u> ».	Vurdering som punkt 109. Viser venstre kolonne for begrunnelsen fra høringsuttalelsen. Administrasjonen har ingen merknader.

	Løypene E01 – E12 ligger alle innenfor områder hvor Saanti sijte har beiterett. Disse områdene benyttes ifølge NIBIOs kartdatabaser til høstbeite, høst vinterbeite, tidlig vinterbeite og vårbeite for okserein. Områdene brukes slik at løypene her ikke anses å være til vesentlig skade og ulempe for reindriften, dersom vilkårene skissert i konklusjonen innarbeides i forskriften. De resterende løyper har reindriftsavdelingen ingen merknad til.»	
112	«Samfunnssikkerhet og beredskap Ingen merknad.»	Ingen nye momenter. I saksutredningen er det gjort noen overfladiske sikkerhetsvurderinger, og NVE har sendt inn eget høringssvar om sikkerhet knyttet til snø, is o.l. Se punktene 2-6.
	Fylkesmannens konklusjon	
113	«<u>Fraråding med klagevarsel</u> Vi vil påklage vedtaket dersom følgende ikke oppfylles: 1. B19, E13, E14 og E15 må tas ut i sin helhet av hensyn til reindrift. 2. Løype E02, B08E01 må stenges tilsvarende B02 og B19, av hensyn til sensitive arter i området. Dette må også vurderes opp mot det oppdaterte kunnskapsgrunnlag etter endt kartlegging. 3. Følgende løyper må ikke etableres uten at det er gjennomført en kartlegging av rovfugl og tidlighekkende arter i området: TB19N01, TB15N04, B15E01 og B19, E01, E02, E03, E05, E06, E07, E08, E09, E11, E 12, E13 og E14. Resultatene av kartleggingen avgjør om evt. hvilke løyper som kan realiseres.»	Oppsummert: Traseene B19, E13, E14 og E15 kan ikke etableres av hensyn til reindrift. Traseene B15E01, TB15N04, (B19), TB19N01, E01, E02, E03, E05, E06, E07, E08, E09, E11, E12, (E13, E14 og E15) kan ikke etableres uten at det først er gjennomført kartlegging av rovfugl og tidlighekkende arter i området. Traseen B08E01 skal ha åpningstid som resten av B-området (15/1-15/4). De i parentes er uansett utelukket av hensyn til reindrift, og eventuell etablering av E02 ville krevd begrenset åpningstid 15/1-15/4. Merk at E15 ikke er saksutredet, og var ikke på høring. <u>Obs: Varsel om påklaging.</u> Ingen nye momenter her. Det er en oppsummering/konklusjon om det som står ovenfor.
114	«<u>Faglige råd</u> Vi tilrår følgende: 1. Kommunen bør vurdere å ta inn i forskriften at løypenettet kan stenges for en begrenset periode i forbindelse med hogst og tømmertransport. Det er videre	Viser til kolonnen til venstre for å se sammendraget av faglige råd. Ingen nye momenter. Oppsummering av det som står ovenfor.

	viktig at rydding/hogst i traseer ikke skjer i nøkkelbiotoper. 2. Resterende løyper innenfor områder hvor reindriften har beiterett, kan opprettholdes dersom følgende vilkår tas med i forskriften. • Åpning av løypa skal på forhånd avklares med reinbeitedistriktet. Kommunen er ansvarlig for å ta kontakt med distriktet. • Reinbeitedistriktet skal ha rett til å stenge løypa, dersom det er nødvendig av hensyn til reindriften. 3. Vi tilrår at kommunen gjennomfører en helhetlig rovfuglkartlegging og systematisert kartlegging av tidlighekkende arter i influensområdet av eksisterende løypenett i tillegg til den øvrige kartleggingen som gjøres. Dersom dette ikke gjøres, anbefaler vi at kommunen utvider områdene som kartlegges langs nye løypetraseer, slik at man sikrer seg mest mulig informasjon om et så stort område som mulig for fremtiden. Eksempler på dette kan være at man kartlegger Østrungen- og Sørungenområdet samtidig med Storrøfjellet. 4. Regelverket åpner ikke for etablering av rene tilførselsløyper. Kommunen bør ikke åpne opp for løyper frem til enkelthytter, sett i lys av samlet belastning på natur og friluftsområder, samt muligheten for gradvis utvidelse og uheldig presedens over tid. 5. Kommunen bør vurdere kunnskapsgrunnlaget om friluftsområdene ytterligere, ettersom det er et vesentlig avvik i verdivurderingen mellom kommunene i sørvest. Vi gir faglig råd om å ikke vedta løypenett i disse fjellområdene av hensyn til natur- og friluftsverdiene i området. 6. Av hensyn til samlet belastning på friluftsinteressene nord for Fv. 705, tilrår vi at det ikke vedtas løypenett i denne delen av kommunen. Dette innebærer løypene E01- E014.»	
	Essand Reinbeitedistrikt / Saanti Sijte (07.12.2020, utsatt svarfrist)	

115	«Saanti sijte henviser også til tidligere uttalelser i brev angående rekreasjonsløyper i Selbu kommune den 09.07.2017 og den 19.11.2017. Saanti sijte vil innledningsvis minne om utfallet av Selbusaken en plenumsdom i Høyesterett 21. juni 2001 (Rt 2001 s 769), der våre hevdvunne bruksrettigheter ble stadfestet innenfor områdene våre i Selbu kommune og der blant annet snøscooterløypene er planlagt. Videre vil vi henvise til Motorferdselsloven § 10: (forholdet til grunneiere o.a). Denne lov innskrenker ikke den adgang grunneier og bruker har etter gjeldende rettsregler til å forby eller begrense motorferdsel på sin eiendom. I følge lov om motorferdsel i utmark § 10 kan tillatelse til snøscooterløyper ikke begrense bruksrettshavers rettigheter. Tillatelse til snøscooterløyper må ikke begrense Saanti sijtes rettigheter i området. Snøscooterløyper i området kan bare anlegges i forståelse med Saanti sijte. Videre vil vi minne om brev den 24.02.2020 fra Fylkesmannen i Nordland sin behandling av Selbu kommunestyre sitt vedtak i sak 49/2017 angående løyper for snøscooterkjøring i Selbu. Fylkesmannen i Nordland opphever kommunens vedtak om å fastsette snøscooterløypene C1 – C5 i Saanti sijte sine beite og bruksområder. Løypene vil være til vesentlig skade eller ulempe for reindrifta.»	Vurdering som punktene 94, 95 og 109. Se også punktene 111 og 113. Ingen nye momenter. Viser til merknadene under punkt 85. Saanti sijte viser til tidligere uttalelser om rekreasjonsløyper i Selbu (09.07.2017 og 19.11.2017), høyesterettsdommen av 21. juni 2001 (Rt 2001 s 769), motorferdselloven § 10 (forholdet til grunneiere o.a; «<i>Denne lov innskrenker ikke den adgang grunneier og bruker har etter gjeldende rettsregler til å forby eller begrense motorferdsel på sin eiendom</i>»), samt avgjørelsen fra Settefylkesmannen i Nordland 24.02.2020.
116	«I utgangspunktet er Saanti sijte imot at Selbu kommune og andre kommuner prøver å tilrettelegge og åpne for rekreasjonskjøring med snøscooter i løyper på vår arbeidsplass og i våre reins beiteområder. Det er for oss et nytt stort inngrep i tillegg til alle andre inngrep som daglig innskrenker våre reins beiteområder. Rekreasjonsløyper for snøscooter i områder der det er beitende rein er ikke gjennomførbart. Under vinterhalvåret da reinen tærer på sine fettreserver og prøver å gå i ro mest mulig for å finne mat, er det meget viktig at reinen ikke blir forstyrret og skremt slik at de må forlate sine beitegroper. Slik er det jo med alle dyr som lever ute i naturen hele året. Rekreasjonsløyper for	Vurdering som punktene 94, 95 og 109. Se også punktene 111 og 113. Saanti sijte er i utgangspunktet imot etablering av rekreasjonsløyper for snøscooter innen områdene de benytter. <i>«Rekreasjonsløyper for snøscooter i områder der det er beitende rein er ikke gjennomførbart.»</i> <i>«Rekreasjonsløyper for snøscooter vil føre til økt ferdsl i naturen og økte forstyrrelser for reinen og være til vesentlig skade og ulempe for vår drift. Saanti sijte har ikke ekspansjons muligheter som å ta i bruk</i>

	snøscooter vil føre til økt ferdsel i naturen og økte forstyrrelser for reinen og være til vesentlig skade og ulempe for vår drift. Saanti sijte har ikke ekspansjons muligheter som å ta i bruk andre beiteområder.»	<i>andre beiteområder.»</i>
117	«Det er en forutsetning og krav fra Saanti sijte at om det overhode skal kunne opprettes snøscooterløyper innenfor våre beiteområder skal vi ha full medbestemmelsesrett. Av hensynet til reinen som er et frittlevende dyr som beiter ute hele året til tider under vanskelige beiteforhold og spesielt om vinteren, er det meget viktig at det er på reinen og reindriften premisser. Selbu kommune har hverken politisk eller administrativt vært i kontakt med Saanti sijte om det er muligheter for å etablere snøscooterløyper innenfor Saanti sijte sine beiteområder. Saanti sijte mener det er sterkt beklagelig at ikke Selbu kommune inviterer til møte og dialog før de legger ut nye forslag til snøscooterløyper til høring. Reindriften som en sterk bruksrettsinnehaver blir ikke involvert tidlig nok i prosessen. Selbu kommune vet godt hvor konfliktyktede slike saker er og hvor tidkrevende dette kan være. Det gjelder ikke bare reindriften interessene. Selbu kommune tar ikke hensyn til det som står i merknadene til forskriften § 4a som Fylkesmannen i Nordland henviser til i brev den 24.02.2020. Motorferdselloven § 4a sier at løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften. Saanti sijte er enig med Fylkesmannen i Nordland at ved fastsetting av snøscooterløyper i reinbeiteområder kan det ikke være underlagt kommunens frie skjønn å vurdere om det er av vesentlig skade eller ulempe for reindriften. Det er reindriften selv som vet det best med sin spisskompetanse om reindrift og beiteforhold.»	Vurdering som punkt 34 og 85. Ingen nye merknader. Administrasjonen er enig i vurderingene (se kolonnen til venstre) om at det er viktig med god medvirkning og dialog med reindriften, for å sikre gode løsninger.
118	«Videre sies det i merknadene til forskriften § 4a, løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindrift jf. fjerde ledd andre punktum. Kommunene må vurdere konsekvensene for reindriften når den starter arbeidet med planlegging av snøscooterløyper. Løyper som virker inn på reindriften særverdiområder og minimumsområder vil normalt anses for å være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften. Med særverdiområder menes	Vurdering som punktene 94, 95 og 109. Se også punktene 111 og 113, samt punkt 34 og 85 om medvirkning. Det vises til fra merknadene til motorferdselloven § 4a som angår reindrift. Se kolonnen til venstre. Merknadene underbygger vurderingene som er gjort ovenfor.

	flyttlei, brunstland, kalvingsland, sentrale luftingsområder, samt områder i og ved anlegg til merking, skilling og slakting. Minimumsbeiter er det årstidsbeitet som begrenser distriktets reintall. Kommunene skal spesielt ta hensyn til viktige vinterbeiteområder. Kommunen må så tidlig som mulig i prosessen ta kontakt med fylkesmannen for å få en vurdering av mulige reindriftsinteresser som vil kunne bli berørt og om løypene vil kunne komme i konflikt med reindriften. Dersom det er reindriftsinteresser i området må kommunen ta kontakt med det berørte reinbeitedistrikt for å sikre seg utfyllende informasjon om reindriftsinteressene i de aktuelle arealer. Gjennom å etablere en tidlig og god dialog vil unødige konflikter med reindriftsinteressene unngås.»	
119	«I forskrift om kommunalt løypenett for rekreasjonskjøring med snøscooter Selbu kommune § 4 åpning og stenging av løypenettet. Traseer som berører kalvingsområder og/ eller senvinterbeiter for rein, åpnes tidligst 1 desember og stenges senest 25. april. I de enkelte år reinen har behov for området innen disse datoene, kan reindriftsnæringa ta kontakt med kommunen for ev. stenging av løypene tidligere enn 25. april.»	Vurdering som punktene 94, 95 og 109. 25. april løftes fram som en alternativ dato for stenging av hensyn til kalvingsområder og/ eller senvinterbeiter. Ingen nye momenter.
120	«Saanti sijte stiller seg ikke helt avvisende til opprettelse av turløyper til lystkjøring med snøscooter. Om det skal være muligheter for å anlegge en snøscooterløype til lystkjøring i vårt reinbeiteområde må det være på reindriftens premisser. Reindriften må ha medbestemmelsesrett, når en løype kan åpnes, om den overhode kan åpnes og ved stenging i en periode eller stenges for sesongen. Det er Selbu kommune som må kontakte reindriften for å høre om når det er muligheter for å åpne løypa. Forskriften om kommunalt løypenett for rekreasjonskjøring med snøscooter må endres i tråd med det Saanti sijte mener. Saanti sijte bruker og har behov av å bruke dette område hvert år. Det må ikke stå slik som nå i forskriften §4a åpnes tidligst 1. des uten at Saanti sijte er blitt kontaktet og godkjent en åpning. Saanti sijte er med rein i området og Saanti sijte krever dagen derpå at løypene skal stenges. Det vil være til vesentlig ulempe for	Vurdering som punktene 94, 95 og 109. Se også punktene 111 og 113. Ingen vesentlige nye momenter. Merknadene (se til venstre) underbygger vurderingene som er gjort ovenfor.

	reindrifta dersom det legges opp til at vi i stor grad må be om stenging av løyper. Nei det må stå klart i forskriften at kommunen må kontakte reindriften før en eventuell åpning av løypene kan skje.»	
121	«Forslag rekreasjonsløype for snøscooter fra Selbuskogen skisenter E01 – Vekta E07 Saanti sijte er et helårsdistrikt som betyr at vi kan beite i området hele året uten noen form for tidsbegrensing. Området er viktig som vårbeiteland for okserein, sensommer og tidlig høstbeiteland, sen høst, tidlig vinter og vinterbeiteland for vår rein i Saanti sijte. Området fra Selbuskogen skisenter til Vekta der traseen er tenkt anlagt vil berøre særs viktige særverdi og minimumsområder som sen høst og tidlig vinterbeiteland. Reindriften har behov hvert år og har en sterk bruksrett til å bruke dette området, slik har det alltid vært. Med mere forandringer i klima som mindre med snø kan også dette område bli et særs viktig beiteområde under hele vinteren. Traseen vil også berøre en del trekkveier for reinen. Saanti sijte krever at denne løypa blir tatt bort og ut av forskriften om ikke Saanti sijte får full medbestemmelse når gjelder åpning og stenging. Om Selbu kommune endrer forskriften slik at vi får full medbestemmelsesrett når det gjelder åpning og stenging, kan Saanti sijte godta at denne løype blir anlagt i et gitt tidsrom 15. januar til 15. april. Saanti sijte mener det er konfliktsgrad -2 på hele denne strekningen i forhold til reindriften. Når det gjelder å vurdere konsekvensene denne scooterløype vil innvirke på reinen og dens bruk er ikke utført av kommunen, men kommunen legger til grunn konsekvensanalysen fra 2017 og som ikke riktig berører denne løypa. Konsekvensanalysen i 2017 ble gjort av saksbehandleren av snøscooterløypene i kommunen, en fremgangsmåte som var meget beklagelig og som burde vært utført av en uhildet person. På den måten kommer ikke konsekvensene av løypene fram i forhold til ulempene for reindriften og konfliktforholdet til reindriften kjem ikke fram godt nok, ej heller tidlig nok i prosessen. Selbu kommune må føre en bedre dialog med reindriften i fremtiden»	Vurdering som punktene 94, 95 og 109. Se også punktene 111 og 113, samt punkt 34 og 85 om medvirkning. Løypa som går fra Selbuskogen skisenter E01 – Vekta E07 (inkluderer ikke grenen ned Langlisdalen til Innbygda; E08, E09, E10, E11 og E12, som er vurdert i neste punkt 122), er i konflikt med reindriften, og angis av Saanti sijte til konfliktnivå -2. Ellers ingen vesentlige nye momenter. Merknadene (se til venstre) underbygger vurderingene som er gjort ovenfor.
122	«Forslag rekreasjonsløype Myran i Innbygda	Obs: E08 og E09 kan ikke etableres.

<u>E 10 – Langsetmyran E – 08</u> Området som løypa vil berøre er vårbeiteland for okserein, høst og tidlig vinterbeiteland for vår rein i Saanti sijte. Om Selbu kommune endrer forskriften slik at vi får full medbestemmelsesrett når det gjelder åpning og stenging, kan Saanti sijte godta at denne løype blir anlagt i et gitt tidsrom 15. januar til 15. april.»	Varsel om påklaging. Se vurdering ved Statsforvalterens høringsuttalelse nedenfor (fra punkt 97, men oppsummert i punkt 113). Av hensyn til reindrift, isolert sett, kan rekreasjonsløypa ned Langlisdalen til Innbygda etableres (E08, E09, E10, E11 og E12), under forutsetning av medbestemmelse om åpning og stenging og begrenset åpningstid 15/1-15/4. Traseene i området har høyt konfliktnivå av av andre årsaker (se egne vurderinger ovenfor og i saksutredningen). Se også vurdering om reindrift i punktene 94, 95 og 109. Se også punktene 111 og 113, samt punkt 34 og 85 om medvirkning. Saanti sijte vurderer at rekreasjonsløypa ned Langlisdalen til Innbygda kan etableres, under forutsetning av medbestemmelse angående åpning og stenging, og begrenset åpningstid 15/1-15/4. Administrasjonen bemerker at Statsforvalteren/Fylkesmannen har en strengere vurdering.
<u>«Forslag rekreasjonsløype Vekta E13 – Gråvatnet E14, E15 til Stentjenna, TE14N01 til Eidemsvollen, TE13N02 til Langåsvollen og Te13N01 til Tuva.</u> Området som alle disse løypene vil berøre er vårbeiteland, sensommer, høst, tidlig vinter og vinterbeiteland for vår rein i Saanti sijte. Alle disse løypene vil berøre flyttleia til og fra områdene rundt Gråvatnet. Løypene vil virke sterkt inn på våre særverdi og minimumsområder og vil være til vesentlig skade og ulempe for vår rein og vår drift. I planleggingen av disse løypene har ikke kommunen vært i dialog med Saanti sijte, ei heller vurdert, analysert konsekvensene for reindriften av å foreslå å anlegge rekreasjonsløyper for snøscooter i dette område. Saanti sijte mener det er konfliktsgrad – 3 på alle disse løypene i forhold til reindriften. Sist saken om	Vurderes som punktene 94, 95 og 109. Se også punktene 111 og 113, samt punkt 34 og 85 om medvirkning. Obs: Kan ikke etableres. Varsel om påklaging. Se vurdering ved Statsforvalterens høringsuttalelse nedenfor (fra punkt 97, men oppsummert i punkt 113). Vekta E13 – Gråvatnet E14 (samt traseene som ikke er saksutredet og ikke var på høring: E15 til Stentjenna, TE14N01 til Eidemsvollen, TE13N02 til Langåsvollen og TE13N01 til Tuva): Saanti sijte mener det er konfliktsgrad -3 på alle disse løypene ovenfor reindriften.

rekreasjonsløyper for snøscooter var oppe til behandling i 2017 som angikk dette område, krevde Saanti sijte at alle løyper skulle tas ut. Det ble også gjort. Saanti sijte forstår ikke formålet med å anlegge ei løype ned til Gråvatnet og som slutter der i ingenting. Er det et mål om forbindelsesløype til Stjørdal og Ytteråsen. Det blir ikke aktuelt i fra vår side å godta noen løype dit heller. Saanti sijte godkjenner ikke disse løypene og krever at alle disse løypene blir tatt ut av løypekartet og ut av forskriften .»	
«<u>Retningslinjer.</u> I generelle merknader for alle traseer er det et punkt som omhandler retningslinjer. Selbu kommune sier i brevet at det vil bli utarbeidet nye retningslinjer, der ulike hensyn, prioriteringer, ønsket kanalisering o.l vil bli vurdert, samt hvordan en skal gå fram for å etablere nye tilførselsløyper. Saanti sijte krever å få delta i behandlingen av retningslinjer som angår bl. annet tilførselsløyper innom våre beiteområder. Saanti sijte krever at alle forslag til planlagte tilførselsløyper blir tatt ut inntil videre til nye retningslinjer er godkjent. Selbu kommune må involvere reindriften som er en sterk bruksrettinnehaver av området i arbeidet for utarbeidelse av prinsippene til nye retningslinjer. Om det eksisterer gamle retningslinjer så har ikke Saanti sijte fått delta i utarbeidelsen av disse. Man kan spørre seg om lovligheten av tilførselsløyper, om de er hjemlet i Motorferdselloven. Det kan ikke være slik at om man blir enige om en rekreasjonsløype for snøscooter, så plover det opp fullt av tilførselsløyper i ettertid som man ikke har kontroll med. Det må være avklart med reindriften hva slags kriterier som skal ligge til grunn. Det er ikke bare å se til Lierne hvordan de praktiserer det der. Alle tilførselsløyper må godkjennes av reindriften og ut på høring til alle parter.»	Kommunen sørger for god medvirkning i forbindelse med utarbeidelsen av retningslinjer for etablering av tilførselsløyper, herunder også med reindriften. Viser ellers til punkt 34 og 85 om medvirkning. Til nærmere vurdering: • Enten: Det etableres ikke tilførselsløyper før retningslinjene er vedtatt. • Eller: Det etableres ikke <i>flere</i> tilførselsløyper før retningslinjene er vedtatt. Administrasjonen understreker at tilførselsløyper vurderes juridisk likt som øvrige traseer i rekreasjonsløypenettet, og skal saksutredes, ut på høring og innarbeides i forskrift, noe som også skal sikre medvirkning. Det eksisterer ingen retningslinjer fra før. Saanti sijte krever at alle forslag til planlagte tilførselsløyper blir tatt ut inntil videre til nye retningslinjer er godkjent.

Vedlegg:

Statistikk 20210118 - utvalg til utskrift A3

Statistikk 20210118

brev-av-20-oktober-2017-om-planlegging-av-snoscooterloyper-og-hensynet-til-reindriften

Sametingets planveileder

Avstandskrav sensitive arter - Naturmangfold og planlegging av snøskutertraseer -

Miljødirektoratet - 2016

Trasé nummer	Km	Tilstand	Type	Svakeste konsekvensverdi	Ny vurdering etter høringsinnspill	Årsak endring, av hensyn til:	Tiltak trasé	Påklaging varslet
TA01N01	0,68	Ny	Tilførsel	-1	Uendret			
TA01N02	1,21	Ny	Tilførsel	-1	Uendret			
A02E01	1,08	Endring	Ordinær	-1	Uendret			
A02N01	1,02	Ny	Ordinær	-2	-3	Friluftsliv fra -2 til -3.	Ikke etablere, tiltak kanskje mulig	
A04N01	1,39	Ny	Ordinær	-3	-3 for flere tema	Friluftsliv fra -2 til -3. (Naturmangfold uendret -3.)	Ikke etablere	
TA04N01	0,22	Ny	Tilførsel	-3	Uendret		Kan delvis etableres sørfra hvis A04N01 over Rensjøen utgår.	
TA04N02	0,46	Ny	Tilførsel	-1	Uendret			
TA04N03	0,85	Ny	Tilførsel	-3	Uendret		Kan delvis etableres sørfra hvis A04N01 over Rensjøen utgår.	
A05E01	0,19	Endring	Ordinær	0	Uendret			
A05E02	5,32	Endring	Ordinær	0	-3	Friluftsliv og landskap fra -2 til -3 (og usikkerhet naturmangfold)	Ikke etablere, tiltak kanskje mulig	
A06E01	0,25	Endring	Ordinær	0	Uendret			
A07E01	4,75	Endring	Ordinær	0	Uendret			
A07N01	1,03	Ny	Ordinær	-2	Uendret		Kan etableres, men det bør gjøres tiltak	
A08N01	0,36	Ny	Ordinær	-3	Uendret		Kan etableres hvis én eller flere parallelle traseer utgår. Sikkerhet bør forbedres.	
TA08N01	0,69	Ny	Tilførsel	-3	Uendret		Kan etableres hvis én eller flere parallelle traseer utgår.	
TA08N02	1,69	Ny	Tilførsel	-2	Uendret		Én eller flere parallelle traseer bør utgå for å redusere konflikt.	
A09E01	0,41	Endring	Ordinær	-1	Uendret			
B08E01	2,71	Endring	Ordinær	-2	-3	Naturmangfold fra -2 til -3.	Begrenset åpningstid skal være som de andre i B-området	Statsforvalteren
TB10N01	0,65	Ny	Tilførsel	-2	Uendret		Sikkerheten bør kartlegges bedre og forbedres.**	
TB10N02	1,18	Ny	Tilførsel	-2	Uendret		Sikkerheten bør kartlegges bedre og forbedres.**	
TB10N03	0,83	Ny	Tilførsel	-2	Uendret		Sikkerheten bør kartlegges bedre og forbedres.**	
B15E01	1,83	Endring	Ordinær	-1	-3	Naturmangfold fra -2 til -3.	Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)	Statsforvalteren
TB15N01	0,07	Ny	Tilførsel	-1	Uendret			
TB15N02	0,57	Ny	Tilførsel	-1	Uendret			
TB15N04	0,25	Ny	Tilførsel	-1	-3	Naturmangfold fra -2 til -3.	Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)	Statsforvalteren
B18	4,47	Ny	Ordinær	-2	-3	Friluftsliv og hyttefelt fra -1 til -3 (og usikkerhet naturmangfold)	Ikke etablere, tiltak mulig	
TB18N01	0,71	Ny	Tilførsel	-1	-3	Friluftsliv og hyttefelt fra -1 til -3 (og usikkerhet naturmangfold)	Ikke etablere, tiltak mulig	
B19	5,67	Ny	Ordinær	-1	-3	Friluftsliv, naturmangfold og reindrift fra -1 til -3	Kan ikke etableres.	Statsforvalteren
TB19N01	0,44	Ny	Tilførsel	-1	-3	Naturmangfold fra -2 til -3.	Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)	Statsforvalteren
TD03N01	0,37	Ny	Tilførsel	-1	Uendret			
TD06N01	0,23	Ny	Tilførsel	-1	Uendret			
TD06N02	0,13	Ny	Tilførsel	-1	Uendret			
TD06N03	0,09	Ny	Tilførsel	-1	Uendret			
TD06N04	0,46	Ny	Tilførsel	-1	Uendret			
TD06N05	0,21	Ny	Tilførsel	-1	Uendret			
TD06N06	0,08	Ny	Tilførsel	-1	Uendret			
TD06N07	0,41	Ny	Tilførsel	-2	Uendret		Redusere antall traseer til én.	
TD06N08	0,32	Ny	Tilførsel	-1	Uendret			
TD06N09	0,47	Ny	Tilførsel	-1	-3		Ikke etablere, tiltak mulig	
E01	2,79	Ny	Ordinær	-1	-3	Naturmangfold fra -2 til -3.	Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold). Grunneier har også krevd justering.	Statsforvalteren
E02	2,99	Ny	Ordinær	-3	-3 for flere tema		Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)	Statsforvalteren
E03	3,03	Ny	Ordinær	-2	-3	Naturmangfold fra -2 til -3.	Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)	Statsforvalteren
E04	5,53	Ny	Ordinær	-2	Uendret		Ikke etablere, fordi den mister forbindelse til løypenettet.	
E05	0,38	Ny	Ordinær	-2	-3	Naturmangfold fra -2 til -3.	Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)	Statsforvalteren
E06	0,64	Ny	Ordinær	-1	-3	Naturmangfold fra -2 til -3.	Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)	Statsforvalteren
E07	5,16	Ny	Ordinær	-3	-3 for flere tema	Naturmangfold fra -2 til -3.	Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)	Statsforvalteren
E08	1,15	Ny	Ordinær	-2	-3	Naturmangfold fra -2 til -3.	Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)	Statsforvalteren
E09	1,89	Ny	Ordinær	-3	-3 for flere tema	Naturmangfold fra -2 til -3.	Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)	Statsforvalteren
E10	3,32	Ny	Ordinær	-3	Uendret		Vurdere hensikt når den er uten forbindelse til løypenettet.	
E11	0,21	Ny	Ordinær	-2	-3	Naturmangfold fra -2 til -3.	Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)	Statsforvalteren
E12	0,14	Ny	Ordinær	-2	-3	Naturmangfold fra -2 til -3.	Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)	Statsforvalteren
E13	3,44	Ny	Ordinær	-2	-3	Reindrift -3	Kan ikke etableres.	Statsforvalteren
E14	4,10	Ny	Ordinær	-2	-3	Reindrift -3	Kan ikke etableres.	Statsforvalteren
B17K	-	Kortere	Ordinær					
D6	-	Etablert	Ordinær		-2	Naturmangfold vurdert til -2	Anbefalt ny åpningstid: 15/1-15/4	
D7		Etablert	Ordinær		-2	Naturmangfold vurdert til -2	Anbefalt ny åpningstid: 15/1-15/4	

* Alle tilførselsøyper er nye.

** Sikkerheten er sterkt anbefalt å kartlegge bedre for alle traseer, ikke bare disse som har fått høyt konfliktnivå i kommunens egen utredning.

Trasé nummer	Km	Tilstand	Type	Svakeste konsekvensverdi	Ny vurdering etter høringsinnspill	Årsak endring, av hensyn til:
TA01N01	0,68	Ny	Tilførsel	-1	Uendret	
TA01N02	1,21	Ny	Tilførsel	-1	Uendret	
A02E01	1,08	Endring	Ordinær	-1	Uendret	
A02N01	1,02	Ny	Ordinær	-2	-3	Friluftsliv fra -2 til -3.
A04N01	1,39	Ny	Ordinær	-3	-3 for flere tema	Friluftsliv fra -2 til -3. (Naturmangfold uendret -3.)
TA04N01	0,22	Ny	Tilførsel	-3	Uendret	
TA04N02	0,46	Ny	Tilførsel	-1	Uendret	
TA04N03	0,85	Ny	Tilførsel	-3	Uendret	
A05E01	0,19	Endring	Ordinær	0	Uendret	
A05E02	5,32	Endring	Ordinær	0	-3	Friluftsliv og landskap fra -2 til -3 (og usikkerhet naturmangfold)
A06E01	0,25	Endring	Ordinær	0	Uendret	
A07E01	4,75	Endring	Ordinær	0	Uendret	
A07N01	1,03	Ny	Ordinær	-2	Uendret	
A08N01	0,36	Ny	Ordinær	-3	Uendret	
TA08N01	0,69	Ny	Tilførsel	-3	Uendret	
TA08N02	1,69	Ny	Tilførsel	-2	Uendret	
A09E01	0,41	Endring	Ordinær	-1	Uendret	
B08E01	2,71	Endring	Ordinær	-2	-3	Naturmangfold fra -2 til -3.
TB10N01	0,65	Ny	Tilførsel	-2	Uendret	
TB10N02	1,18	Ny	Tilførsel	-2	Uendret	
TB10N03	0,83	Ny	Tilførsel	-2	Uendret	
B15E01	1,83	Endring	Ordinær	-1	-3	Naturmangfold fra -2 til -3.
TB15N01	0,07	Ny	Tilførsel	-1	Uendret	
TB15N02	0,57	Ny	Tilførsel	-1	Uendret	
TB15N04	0,25	Ny	Tilførsel	-1	-3	Naturmangfold fra -2 til -3.
B18	4,47	Ny	Ordinær	-2	-3	Friluftsliv og hyttefelt fra -1 til -3 (og usikkerhet naturmangfold)
TB18N01	0,71	Ny	Tilførsel	-1	-3	Friluftsliv og hyttefelt fra -1 til -3 (og usikkerhet naturmangfold)
B19	5,67	Ny	Ordinær	-1	-3	Friluftsliv, naturmangfold og reindrift fra -1 til -3
TB19N01	0,44	Ny	Tilførsel	-1	-3	Naturmangfold fra -2 til -3.
TD03N01	0,37	Ny	Tilførsel	-1	Uendret	
TD06N01	0,23	Ny	Tilførsel	-1	Uendret	
TD06N02	0,13	Ny	Tilførsel	-1	Uendret	
TD06N03	0,09	Ny	Tilførsel	-1	Uendret	
TD06N04	0,46	Ny	Tilførsel	-1	Uendret	
TD06N05	0,21	Ny	Tilførsel	-1	Uendret	
TD06N06	0,08	Ny	Tilførsel	-1	Uendret	
TD06N07	0,41	Ny	Tilførsel	-2	Uendret	
TD06N08	0,32	Ny	Tilførsel	-1	Uendret	
TD06N09	0,47	Ny	Tilførsel	-1	-3	
E01	2,79	Ny	Ordinær	-1	-3	Naturmangfold fra -2 til -3.
E02	2,99	Ny	Ordinær	-3	-3 for flere tema	
E03	3,03	Ny	Ordinær	-2	-3	Naturmangfold fra -2 til -3.
E04	5,53	Ny	Ordinær	-2	Uendret	
E05	0,38	Ny	Ordinær	-2	-3	Naturmangfold fra -2 til -3.
E06	0,64	Ny	Ordinær	-1	-3	Naturmangfold fra -2 til -3.
E07	5,16	Ny	Ordinær	-3	-3 for flere tema	Naturmangfold fra -2 til -3.
E08	1,15	Ny	Ordinær	-2	-3	Naturmangfold fra -2 til -3.
E09	1,89	Ny	Ordinær	-3	-3 for flere tema	Naturmangfold fra -2 til -3.
E10	3,32	Ny	Ordinær	-3	Uendret	

E11	0,21 Ny	Ordinær	-2	-3	Naturmangfold fra -2 til -3.
E12	0,14 Ny	Ordinær	-2	-3	Naturmangfold fra -2 til -3.
E13	3,44 Ny	Ordinær	-2	-3	Reindrift -3
E14	4,10 Ny	Ordinær	-2	-3	Reindrift -3
B17K	- Kortere	Ordinær			
D6	- Eksisterer	Ordinær		-2	Naturmangfold vurdert til -2
D7	Eksisterer	Ordinær		-2	Naturmangfold vurdert til -2

* Alle tilførselsløyper er nye.

** Sikkerheten er sterkt anbefalt å kartlegge bedre for alle traseer, ikke bare disse som har fått høyt konfliktnivå i kommunens egen utredning.

Tiltak trasé

Ikke etablere, tiltak kanskje mulig
Ikke etablere
Kan delvis etableres sørfra hvis A04N01 over Rensjøen utgår.

Kan delvis etableres sørfra hvis A04N01 over Rensjøen utgår.

Ikke etablere, tiltak kanskje mulig

Kan etableres, men det bør gjøres tiltak
Kan etableres hvis én eller flere parallelle traseer utgår. Sikkerhet bør forbedres.
Kan etableres hvis én eller flere parallelle traseer utgår.
Én eller flere parallelle traseer bør utgå for å redusere konflikt.

Begrenset åpningstid skal være som de andre i B-området
Sikkerheten bør kartlegges bedre og forbedres.**
Sikkerheten bør kartlegges bedre og forbedres.**
Sikkerheten bør kartlegges bedre og forbedres.**
Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)

Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)
Ikke etablere, tiltak mulig
Ikke etablere, tiltak mulig
Kan ikke etableres.
Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)

Redusere antall traseer til én.

Ikke etablere, tiltak mulig
Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold). Grunneier har også krevd justering.
Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)
Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)
Ikke etablere, fordi den mister forbindelse til løypenettet.
Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)
Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)
Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)
Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)
Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)
Vurdere hensikt når den er uten forbindelse til løypenettet.

Påklaging varslet

Statsforvalteren

Statsforvalteren

Statsforvalteren

Statsforvalteren
Statsforvalteren

Statsforvalteren
Statsforvalteren
Statsforvalteren

Statsforvalteren
Statsforvalteren
Statsforvalteren
Statsforvalteren
Statsforvalteren

Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)
Ikke etablere, tiltak mulig (kartlegging naturmangfold)
Kan ikke etableres.
Kan ikke etableres.

Statsforvalteren
Statsforvalteren
Statsforvalteren
Statsforvalteren

Anbefalt ny åpningstid: 15/1-15/4
Anbefalt ny åpningstid: 15/1-15/4

Statens vegvesen

SELBU KOMMUNE
Gjelbakken 15
7580 SELBU

Behandlende enhet:
Transport og samfunn

Saksbehandler/telefon:
Jan-Kristian Janson / 9041 2554

Vår referanse:
20/188880-2

Deres referanse:
2016/318-
248/K01/ERIBRE
Dok: 11516/2020

Vår dato:
20.10.2020

Tilbakemelding på høring og offentlig ettersyn – Revidering av rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu kommune – ny lokal forskrift 2020

Viser til deres brev av 09.10.2020.

Statens vegvesen har ansvar for å påse at føringene i Nasjonal transportplan, statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, vegnormalene og andre nasjonale og regionale arealpolitiske føringar blir ivaretatt i planleggingen. Vi uttaler oss videre som forvalter av riksveg og som faglig sektormyndighet for vegtransport.

Statens vegvesen har ingen merknader til revidering av lokal forskrift. Vi forutsetter at kryssing av fylkesveg avklares med Trøndelag fylkeskommune.

Vurderinger av trafiksikkerhet og framkommelighet knyttet til fylkesveg er fra årsskiftet Trøndelag fylkeskommunes ansvarsområde, jf. vårt brev til kommunene av 9. desember i fjor *Opphør av sams vegadministrasjon – viktig informasjon til våre samarbeidspartnere*. Statens vegvesen vil imidlertid fortsatt kunne bistå kommunene med vår kompetanse i lys av vårt sektoransvar for vegtrafikk.

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Prinsensgate 1
7013 TRONDHEIM

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

Transportforvaltning midt i
Med hilsen

June Stubmo
seksjonsleder

Jan-Kristian Janson

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi

FYLKESMANNEN I TRØNDELAG, Postboks 2600, 7734 STEINKJER

TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE, Fylkets hus Postboks 2560, 7735 STEINKJER

Selbu kommune
Gjelbakken 15
7580 SELBU

Vår dato: 22.10.2020
Vår ref.: 202012719-2
Arkiv: 323
Deres dato: 09.10.2020
Deres ref.: 2016/318/248/K01/ERIBRE

Saksbehandler:
Finn Herje

Offentlig ettersyn - Revidering av rekreasjonsløyper for snøscooter / snøskuter, med ny lokal forskrift 2020 - Selbu kommune

Vi viser til ovennevnte sak.

Generelt

Det tilsendte forslaget til rekreasjonsløyper innehar et betydelig antall dokumenter og et omfattende bakgrunnsmateriale. Etter det vi kan se legges det opp til et ganske omfattende løypenett. NVE har dessverre hverken tilstrekkelig lokalkunnskap eller kapasitet til å kunne vurdere enkelttraseer. Vår uttalelse vil derved være av mer generell og prinsipiell karakter.

NVE har følgende kommentarer til saken:

Sikkerhetskrav- lov og forskrift

Vi minner om at for løyper/traseer hvor det er nødvendig med en viss grad av terrenginngrep må det kunne godtgjøres at disse vil kunne oppfylle kravene i PBLs § 28-1 og TEK17, kap. 7.

Sikkerhet i fjellet

Været kan skifte brått i fjellet vinterstid og det må forventes at også ikke-fjellvante folk, herunder barnefamilier, vil benytte scooterløypene. Det påhviler derfor kommunen et særlig ansvar å tilrettelegge for tryggest mulig løyper. Kommunen er kjent med den internasjonale skredskalaen og det er viktig at det ikke bare planlegges for finvær og de laveste faregradene men at det lages et løypenett som er robust nok til også å kunne benyttes i ruskevær uten at dette går på bekostning av sikkerheten. Hvis dette ikke

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

er mulig å oppnå må kommunen vurderer å opprette et system for varsling og stenging av løyper under dårlige værforhold.

Skredfare

19. juni 2015 ble det vedtatt ny forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag. I § 4a, sies det at *kommunen skal ta hensyn til sikkerheten for de som kjører og andre*. For å ivareta denne forskriften må traseene vurderes opp mot faren for snøskred. Nedenfor er forholdene rundt temaet beskrevet nærmere.

- I forbindelse med snøskred nyttes begrepet «bratt terreng» for terreng brattere enn 30° , mens det med «moderat bratt terreng» menes også terreng med helning $25 - 30^\circ$.
- «Skredutsatt terreng» (når det gjelder snøskred) er både terrenget der skred kan løsne og alt terreng som ligger innenfor mulig utløp av skred. Begge disse er avhengig av de aktuelle stabilitetsforholdene i snødekket, noe som gjør definisjonen av «skredutsatt terreng» problematisk når ikke akseptkriterier er angitt. Dette er nærmere forklart i punktene nedenfor.
- Selv om bratt terreng ($>30^\circ$) normalt er nødvendig for utløsning av snøskred, er det dokumentert tilfeller der snøskred har startet i moderat bratt terreng ($25 - 30^\circ$). Slike tilfeller gjelder særdeles dårlige vær- og stabilitetsforhold, det som tilsvarer faregrad 5 - meget stor (på den internasjonale skredfareskalaen). Slike dårlige forhold utgjør erfaringsmessig ca. 1 % av vinterdagene
- Utløpet av snøskred, og dermed omfanget av terreng som er skredutsatt, er også avhengig av snøforholdene, slik det er illustrert i figurene nedenfor. Ved de høyeste to faregradene (ca. 3 % av vinterdagene) kan det gå skred ved steder der dette ikke er vanlig og mange skred kan få så stort utløp at de kan gå helt ned til dalbunnen.

Allerede ved stabilitetsforholdene som tilsvarer faregrad 3 (vanlig i relativt mange av vinterdagene), er det mulig å «fjernutløse» skred ved å belaste snøen i områder som i seg selv ikke er bratte nok til at skred kan starte akkurat der (vist med punkter i de siste tre illustrasjonene). I og med at en snøscooter med (evt. med passasjer og henger) utgjør en betraktelig større belastning for snødekket enn for eksempel en skiløper, er også muligheten for

fjernutløsning av skred større. Forskriften spesifiserer ikke om det er tilstrekkelig at snøscooterløypene skal unngå terreng som er skredutsatt under «vanlige» vinterforhold, eller også terreng som er skredutsatt under spesielt dårlige og ustabile forhold. Dersom en skal akseptere løyper som kan være skredfarlige under særlig ustabile forhold, vil det være behov for å gjøre snøscooterførere kjent med faren når slike forhold oppstår. Dette vil kreve overvåking og varsling, stengning, skilting eller generelle advarsler. Dersom en helt skal unngå terreng som er skredutsatt ved

særlig dårlige og ustabile forhold, vil det mange steder være vanskelig å finne arealer som er skredsikre. I mangel på føringer til hvordan forskriften skal tolkes, mener NVE likevel at snøskredfaren må vurderes strengt ved forsøke å unngå alt potensielt skredutsatt terreng. I dag finnes det ikke kartverktøy som på en sikker måte kan brukes for å identifisere alt terreng som kan være skredutsatt under spesielt dårlige forhold. Aktsomhetskartene som brukes i arealplanarbeidet er ikke beregnet for et slikt bruk ettersom terrenget på mellom 25 - 30° ikke betraktes som løснеområder, samt at løśnieområder med høydeforskjell opptil 30 - 40 m (som kan representere en fare ved scooterkjøring) ofte ikke fanges opp.

Ved utarbeidelse av alle planer som inkluderer snøscooterløyper, anbefaler vi derfor sterkt at snøskredfaglig kompetanse kontaktes for å vurdere sikkerheten for foreslåtte løyper i forhold til momentene oppsummert ovenfor. Konsulenten vil eventuelt kunne foreslå justeringer også for å ta hensyn til lokale forhold som kan representere en fare for scooterkjøring, eks. lokale brattheng, terrengfeller og lignende. Vi er usikre på hvorvidt kommunen har tilknyttet seg slik skredfaglig kompetanse.

Traseer over regulerte magasin/kryssing av vassdrag

I framtida må det forventes flere og større regnflommer, tidligere snøsmelteflommer, hyppigere vinterisganger og økt snøskred- og sørpeskredfare. Disse endringene innebærer at det må utvises økt varsomhet både ved planlegging av- og ferdsel i snøscooterløypene. Særlig varsomhet må utvises ved kryssing av regulerte magasiner og kryssing av vassdrag hvor kryssingspunktene ikke består av faste kryssingspunkter som bruer eller kulverter samt i områder i- eller i nærhet til bratt terreng. Vann og bekker som tidligere kunne krysses trygt hele vinteren og langt ut over våren ser mange steder allerede ut til å være mer usikre enn tidligere pga varmere klima. Dette er en trend som bare vil fortsette- og øke. I tillegg kjøres i dag mange kraftverk med hyppigere variasjoner i tråd med raskere endringer i kraftprisene (effektkjøring), noe som skaper grunnlag for mer usikre isforhold. Vi anbefaler derfor kommunen om i størst mulig grad å unngå å legge løypene over regulerte magasin og vassdrag uten faste kryssingspunkter.

Med hilsen

Kari Øvrelid
Regionsjef

Finn Herje
Senioringeniør

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Notat

Til:

Erik Brenna

Fra:

Erik Brenna

Sak nr:

2016/318-253/K01/ERIBRE Dok:13028/2020

Dato:

04.11.2020

Henvendelse telefon - rekreasjonsløypenettet - spørsmål - høringsinnspill - pakking av snø og is på vei

En innringer, Ivar Skaugstad, som vurderer å kjøpe hytte var bekymret for at veien ved E09 får hardpakket snø og isdekke grunnet scootertraseen, og at veien om våren kanskje ikke blir farbar før kanskje et par uker senere enn normalt. De må eventuelt bruke penger på å få bort isen med traktor/skrape, noe som vil være en urimelig ekstra kostnad. Vedkommende skulle høre også med andre hytter i området om problemstillingen, og vurderer å levere et skriftlig høringssvar. Innringer vurderer også at også skeptisk til støy fra løypa som ligger ca. 350 meter fra hytta kan bli et problem. Selger av hytta hadde annonsert med at området er uforstyrret og svært stille, og både selger og potensiell kjøper var nå skuffet over at det likevel ikke er tilfelle hvis traseen blir vedtatt. Vedkommende er likevel generelt positiv til selve rekreasjonsløypa, og ønsker selv å bruke den, men ser at traseen helst bør legges utenom veien.

Siden innringer ikke hadde bestemt seg for om det skal leveres høringssvar, behandles innspillet som en generell merknad som ikke knyttes til hans navn.

Innspillet vurderes som generelt relevant for større deler av rekreasjonsløypenettet. Momentet er ikke tidligere vurdert, men kan være noe negativt for folk som vil kjøre bil fram til hytta om våren. I slike tilfeller bør en vurdere om konsekvens for traseen skal settes til -2 under «Hensyn til bolig- og hytteområder, og samfunn for øvrig» i tabelloversikten (konsekvensanalysen for hver trasé). Det kan være aktuelt for enkelthytter og grupper av hytter, eller kun for større hyttefelt.

At rekreasjonsløyper legges på vei, kan også medføre konflikt med de som ønsker den brøytet, slik at rekreasjonsløypa vil opphøre å eksistere.

Fra: Gertrude Mulders <gmulders@online.no>
Sendt: lørdag 14. november 2020 16:32
Til: Postmottak Selbu kommune
Kopi: sorungenhytteforening@gmail.com
Emne: Re: privat høringsuttalelse til "rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu"
Vedlegg: Snøscooterløyper Selbu, høringsuttalelse 20201114.pdf

Vår uttalelse følger vedlagt. Sørungen hytteforening på kopi til orientering.

mvh

Gertrude Mulders og Pål-Ander Brønstad

Høringsuttalelse «Rekreasjonsløyper snøscooter Selbu»

Gjennom Sørungen hytteforening er vi gjort kjent med nytt forslag til rekreasjonsløyper. Vår interesse dreier seg selvsagt om hva som skjer ved Sørungen, siden det er der vi har hytte og tilbringer mye tid for å nyte naturen og stillheten, ta turer i en flott natur og samle krefter til hektiske hverdager.

Det har vært etablert snøscooterløyper i området, og vi kan ikke forstå annet enn at disse har fungert godt, med parkering ved startpunktene, og så langt vi kan se, godt skjermet i fht. hytter i området. Vi ser at det foreslås en ny trase over Sørungen, over Morsetkjølen og med tangering av hyttefeltet ved Djupåosen (Thomas Angell-feltet). Vi klarer ikke se hensikten med en trase over sjøen ut over at den vil fungere som en mulig "snarvei" tilbake til et startpunkt.

Løypa over sjøen vil være mye mer framtrедende enn løypene innover i marka. Det viktige her er lyden som bærer på en helt annen måte over et stort åpent islagt vann enn inne i skogen hvor terrengformer virker både skjermende og dempende. Både åpenheten og at isen over vannet er en hard flat flate bidrar til at lyden bærer lenger. Et annet forhold er farten. Åpne flater med god sikt innbyr til større fart, det gjelder vel all motorisert ferdsel. Det er satt en fartsgrense i forskriften, men vil det være mulig å ha kontroll med at denne grensen blir overholdt? Totalt sett oppfatter vi denne traseen som langt mer forstyrrende enn de allerede etablerte traseene. Når man ønsker å "lytte til stillheten" er ikke lyden av snøscootere svaret.

Vi synes også det er underlig at det legges en løype for rekreasjonskjøring som krysser Morsetkjølen. Da Sørungen hytteforening søkte om å få kjøre tilførselsløype mellom Skjeftesosen og Djupåosen, ønsket kommunen en trase mest mulig langs Sørungveien av hensyn til fuglelivet på Morsetkjølen. Løsningen ble til slutt å krysse myra og følge høydedraget på østsiden av myra. Ut fra forslaget er det visst akseptabelt med rekreasjonsløype for snøscooter i det samme området, dvs nord på Morsetkjølen. Hvor er hensynet til fugleliv og biologisk mangfold?

I forskriften er det satt en grense på 15.04 for løypene ved Sørungen. I vedtaket som ble fattet om tilførselsløypa for ski, ble det satt en begrensning på 31.03. Det betyr at det med forskriften vil være lov til å kjøre snøscooter over Morsetkjølen lenger ut over våren enn å kjøre opp skiløype. Er rekreasjonskjøring med snøscooter mindre skadelig for fuglelivet enn skigåing? For oss harmonerer dette dårlig.

Forskriften angir også tidsbegrensninger i døgnet, dvs. at det ikke er lov å kjøre mellom kl. 23:00 og kl. 07:00. For alle praktiske formål er dette at det alltid er lov å kjøre snøscooter. Hva er behovet og nødvendigheten til dette? Det er tross alt snakk om rekreasjonskjøring, ikke nyttekjøring. Det burde være mulig å snevre inn tidsrommet med flere timer.

Vi er ikke imot at det skal være rekreasjonsløyper, men er av den krystallklare oppfatning at løypa over Sørungen vil ha en negativ påvirkning for hyttene mot sjøen i form av støy. Og snøscooterfolket vil ha et godt tilbud med løypene med tilførsel fra Sandbukta og veien opp til Gammelvollen.

Vår henstilling til Selbu kommune er å ta de nye traseene ut av planen og vurdere tidspunktene for når kjøring er tillatt på nytt.

Med vennlig hilsen

Pal-Anders Brøntal *Gustav Huldén*

Kopi til Sørungen hytteforening

Fra: Warmdal Bjørn <bjorn.warmdal@caverion.com>
Sendt: torsdag 19. november 2020 22:54
Til: Postmottak Selbu kommune
Emne: Innspill til utvidelse av eksisterende snøscooter løyper på Sørungen

Emne: Innspill til utvidelse av eksisterende snøscooter løyper på Sørungen

Det har i lang tid vært mye ulovlig snøscooterkjøring rundt Sørungen og tilførselsløype over Sørungen mot Sand vil trolig medføre at ulovlig kjøring øker, ettersom hytteiere med snøscooter kjører fra hytta og inn på tilførselsløypa. Hytteiere på Djupåkjølen får en urimelig støybelastning og ulempen for hytteiere vil være større en gevinsten tilførselsløypa medfører for relativt få brukere med hytte på Sørungen. Her må Selbu Kommune foreta en objektiv vurdering og se om ulempene er større en gevinsten. Registerer at broene som skal benyttes i tilførselsløypen allerede er bygd ferdig og Selbu Kommune kan ved befaring selv se dette. hytteiere langs løypen vil få en urimelig høy støybelastning fordi terrenget er flatt og ingenting demper støyen. Å anlegge en tilførselsløype gjennom et stort hyttefelt samt løype over Sørungen virker urimelig da det finnes fullgode alternativer for nå eksisterende løypenett ved Sand. Ved å lage tilførselsløype vil trafikken øke mye ettersom tilførselsløypa vil bli sett på som en utvidelse av eksisterende løypenett og snøscootere som ikke hører hjemme på Sørungen bruker løypa for å komme seg opp i Rensfjellet. De med tilhørighet på Sørungen som løypa er til for vil trolig stå for en liten del av trafikken. Foreslår å undersøke muligheten for å etablere en parkeringsplass for avlossing av Snøscootere på Sand og sløyfe tilførselsløypen. Med vennlig hilsen Bjørn Warmdal.

Sendt fra min iPhone

Fra: Sørungen Hytteforening <surungenhytteforening@gmail.com>
Sendt: torsdag 19. november 2020 20:34
Til: Postmottak Selbu kommune
Emne: Høringsinnspill snøscooterløyper
Vedlegg: Høringsuttalelse til rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu.docx

Hei!

Ble en feil på forrige dokument. Slett det, og bruk det som ligger vedlagt.

Her kommer innspill fra Sørungen hytteforening til høringen om utvidelse av løyper.

Ønsker en bekreftelse på mottatt mail.

Mvh

Ståle Stavrum

Høringsuttalelse til rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu

Sørungen hytteforening vil gjerne komme med en høringsuttalelse angående utvidelse av eksisterende løyper for snøscooterkjøring.

Vi er en hytteforening med 113 betalende medlemmer, og forslaget om løype over Sørungen samt tilførselløype berører mange av våre medlemmer. I synet på om medlemmene er positive eller negative til forslaget, så viser det at vi er delt. 21 hyttemedlemmer er negative og 20 er positive til forslaget.

De som er positive mener dette at utvidelse av løypene bidrar til:

- en positiv effekt for fisk i Sørungen og vann langs eksisterende scooterløype (kultivering)
- at flere kommer seg ut i marka
- det sikrer at kjøring foregår i ordnede former
- folk med dårlig helse har mulighet til å komme seg ut i naturen
- bedre med tilførselløyper enn å bruke vei med tanke på støy og sikkerhet

De som er negative til forslaget mener at utvidelse av løypene fører til:

- mer trafikk
- mer støy og lys forringer friluftsopplevelsen (lyd og lys bærer langt på åpne områder som Sørungen)
- ødeleggende for vilt og dyreliv (spesielt over Morsetkjølen)
- vanskelig å håndheve lover og regler
- redd for at tilførselløyper blir forlenget helt til Bønnkjølen

I vedtak fra årsmøtet, står det at vi skal jobbe for at bruken av snøscooter er til minst mulig ulempe for hytteiere, friluftsliv, naturmangfold og nærmiljø generelt. Vi ønsker derfor at dere tar hensyn til dette i vurderingen av nye løyper.

Hvis forslaget skulle bli gjeldende, er det viktig at følgende taes med:

- en fartsbegrensning på 20 km/t langs de nye løypene
- parkering skal foregå ved P7 (ikke ved parkeringsplass ved innkjøring Djupåfeltet)
- prøveordning, med evaluering etter ett år
- tillit til at kommunen ivaretar naturmangfoldet som beskrevet i utredningen for høringen

Mvh

Styret Sørungen hytteforening

Fra: Einar jonny Langli <einarjonnylangli@gmail.com>
Sendt: torsdag 19. november 2020 10:25
Til: Postmottak Selbu kommune
Emne: Rekreasjonsløyper ved Erik Brenna.

Anmerkning på rekreasjons løype ca 1 km øst for selbuskogen skisenter, ved enden av Elvervollveien.

Jeg oppdaget at rekreasjons løypa for skuter var oppmerket over / igjennom lunneplass ved enden av Elvervollveien. Grunneiere i området som bruker veien sommer og vinter i forbindelse med tømmerdrift. Veitraseen brukes som brøytet eller ubrøytet vei, der endepunktet av veien er en stor plass som blir benyttet til lundeplass /lagerplass for tømmer eller annet virke. sommer og vinter som kan bli liggende i lang tid. Det vil da bli konflikter mellom skuter og de som driver i skogen eller med annen næringsvirksomhet. Skuter løypa må trekkes vekk fra lundeplass /snuplass i god avstand. (Det er mulig ens plass på vestsida av det aktuelle området?).

Grunneier i området og andelseier i Elvervollveien.

Hilsen Einar jonny Langli.

AVTALE OM DRIFT OG VEDLIKEHOLD AV TUR- OG ISFISKELØYPER FOR SNØSCOOTER

Mellom Selbu utmarksråd (tilrettelegger)

og

Selbu kommune (løypeeier)

Selbu kommune har eierskap til løypenettet gitt i lokal forskrift om kommunalt løypenett for rekreasjonskjøring med snøscooter.

Selbu Utmarksråd har eierskap til grunneieravtalene som er inngått langs løypenettet, med unntak av tillatelsene gitt av Statens Vegvesen iht. fylkesveiene.

1. AVTALENS OMFANG

- 1.1. Avtalen gjelder tilrettelegging og drift av løypenett for bruk av snøscooter i utmark i Selbu kommune.
- 1.2. Avtalen omfatter løypetraseene gitt i Forskrift om kommunalt løypenett for rekreasjonskjøring med snøscooter, Selbu kommune.

2. Skilting/Merking

- 2.1. Tilretteleggeren gis det fulle ansvaret for en forsvarlig merking og skilting av løypene. Løypene skal være ferdig merket hvert år før de kan åpnes.
- 2.2. Tilrettelegger står selv for alt innkjøp av materiell, skilt og utforming av skilt ved sentrale parkeringsplasser og langs løypenettet.
- 2.3. Skilting og merking vurderes fortløpende og evalueres årlig etter endt sesong. Kommunen kan kreve annen skilting/merking ved behov.
- 2.4. Tilrettelegger skal så fort som mulig etter endt sesong, foreta nedtaking av stikker, merking/skilting. Fastmerking kan vurderes i enkelte områder, men da etter nærmere avtale med kommunen.

3. Snøforhold:

- 3.1. Tilretteleggeren har ansvaret for å påse at scooterløypene er snødekt når de er åpne. Løype som ikke er snødekt må umiddelbart stenges (jf. Forskr. §4 a.)

4. Forholdet til grunneiere:

- 4.1. Tilretteleggeren har ansvaret for kontakt og oppfølging av alle grunneieravtaler knyttet til løypenettet.
- 4.2. Det er forutsetning at det til enhver tid, foreligger gyldige grunneieravtaler før løyper kan ryddes, merkes og driftes.
- 4.3. Tilrettelegger har ansvar for oppfølging av avkjørselstillatelser m.m. gitt av Statens Vegvesen, gitt Selbu kommune. Løyper/deler av løyper kan ikke åpnes før forhold rundt avkjørsler er ordnet.

5. Sikkerhet:

- 5.1. Tilrettelegger plikter å påse i løpet av sesongen at løypenettet er forsvarlig å bruke.

6. Løypeavgift:

- 6.1. Løypeavgifter skal godkjennes av Selbu kommune.
- 6.2. Inntektene av løypeavgiften kreves inn av-, og tilfaller tilrettelegger.

7. Løypetrase, parkeringsplasser/bruer/klopper/terreng:

- 7.1. Selbu kommune har myndigheten til å endre trase maksimalt 30 meter til hver side av fastsatt trase, dersom terreng eller kjøreforhold tilsier at dette er nødvendig (jfr. §10 i lokal forskrift)
- 7.2. Tilrettelegger gis rett til å etablere små bruer og klopper over bekker, etter særskilt samtykke av grunneier.
- 7.3. Tilrettelegger er kjent med at opparbeidelse av løypene ikke skal medføre terrenginngrep. Etablering av faste nye parkeringsplasser kan utløse krav til reguleringsplan og er søknadspliktig. Etablering av større bruer må avklares i samråd med kommunen.
- 7.4. Investeringer som er gjort i forbindelse med drift og opparbeidelse av løypenettet bæres av tilrettelegger. Fysiske tiltak etablert i traseer som blir permanent stengt, skal fjernes og opprydding foretas.

8. Informasjonsarbeid/Kunngjøringer

- 8.1. Tilretteleggeren skal drive informasjonsarbeid knyttet til regler og forhold rundt løypenettet, for brukerne gjennom sine egne sosiale medier og evt. gjennom andre kanaler.
- 8.2. Tilrettelegger plikter å kunngjøre åpning/stenging ved løypenes startpunkt ved bruk av skilt.
- 8.3. Selbu kommune har ansvaret for dialog knyttet til reindriftas behov for stenging av løypene.
- 8.4. Begge avtaleparter har gjensidig informasjonsplikt for forhold som gjelder åpning/stenging av løypenettet. Kommunen kunngjør åpning/stenging.

9. Evaluering:

- 9.1. Tilrettelegger plikter å bidra i evalueringen av løypenettet, løpende og etter endt sesong.

10. Nødvendige driftsoppgaver

- 10.1. Tilrettelegger gis rett til å utføre nødvendige driftsoppgaver, for å sette i stand og klargjøre løypenettet før det åpnes. Tilsvarende gjelder for nødvendig nedstenging/opprydding like etter endt sesong.

11. Avtalens varighet

- 11.1. Avtalen gjelder i 3 sesonger, til utløpet av sesongen 2020. Etter dette fornyes avtalen for en sesong om gangen, dersom ingen av partene har sagt opp avtalen. Frist for oppsigelse av avtalen settes til innen 1.august før sesongstart.

12. Tvist

- 12.1. Eventuelle tvister om forståelsen av denne avtalen skal søkes løst i minnelighet. Dersom minnelig løsning ikke oppnås, legges tvistelovens bestemmelser til grunn.

SELBU, 2 / 12 2017
SELBU UTMARKSRÅD
Lars Olav Moystad Leder.
tilrettelegger
for Selbu kommune

Mottatt henvendelse

☒ pr. telefon

☐ oppmøte

Til:

Fra:

Erik Brenna

Sak nr:

2016/318-255/K01/ERIBRE Dok:13950/2020

Dato:

19.11.2020

Henvendelse telefon - rekreasjonsløypenettet - høringsinnspill - lunneplass Blisjmyra - grunneiertillatelse - merking

Henvendelse på telefon fra Einar Jonny Langli, tlf. 48130428, som melder:

- Traseen E01 er ikke lagt der det var avtalt. Den skulle lenger vest/sør, på andre siden av trærne. Her er det en lunneplass for tømmer. Lagring og snuplass. Det er også adkomstvei ut og inn for tømmerbiler i sørøst.
- Det er også skiløype vest og sør i området.
- Det er allerede merket med rødt kryss på stolpe.
- Hvordan fungerer det med grunneiertillatelser – og skal de være skriftlige?

Saksbehandlers merknader:

- Jeg noterte meg merknadene og laget et kart. *Med forbehold om feil/unøyaktigheter.*
- Jeg ba om at han også sender inn merknadene som skriftlig høringsinnspill.
- Jeg svarte at det ikke skal merkes før traseene eventuelt blir godkjent.
- Jeg leste fra avtalen mellom kommunen og Selbu Utmarksråd om forholdet til grunneierne:

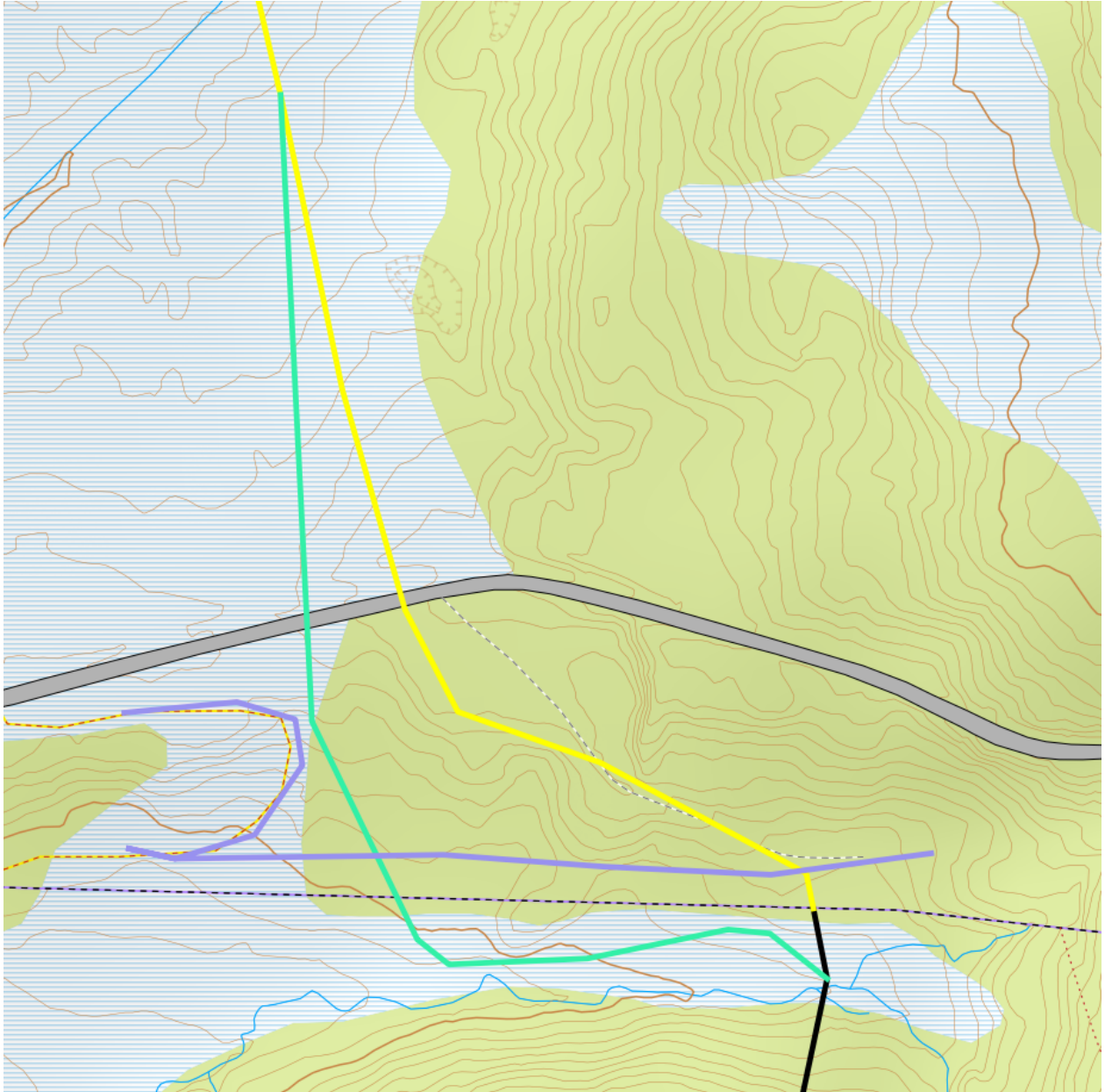
4. Forholdet til grunneiere:

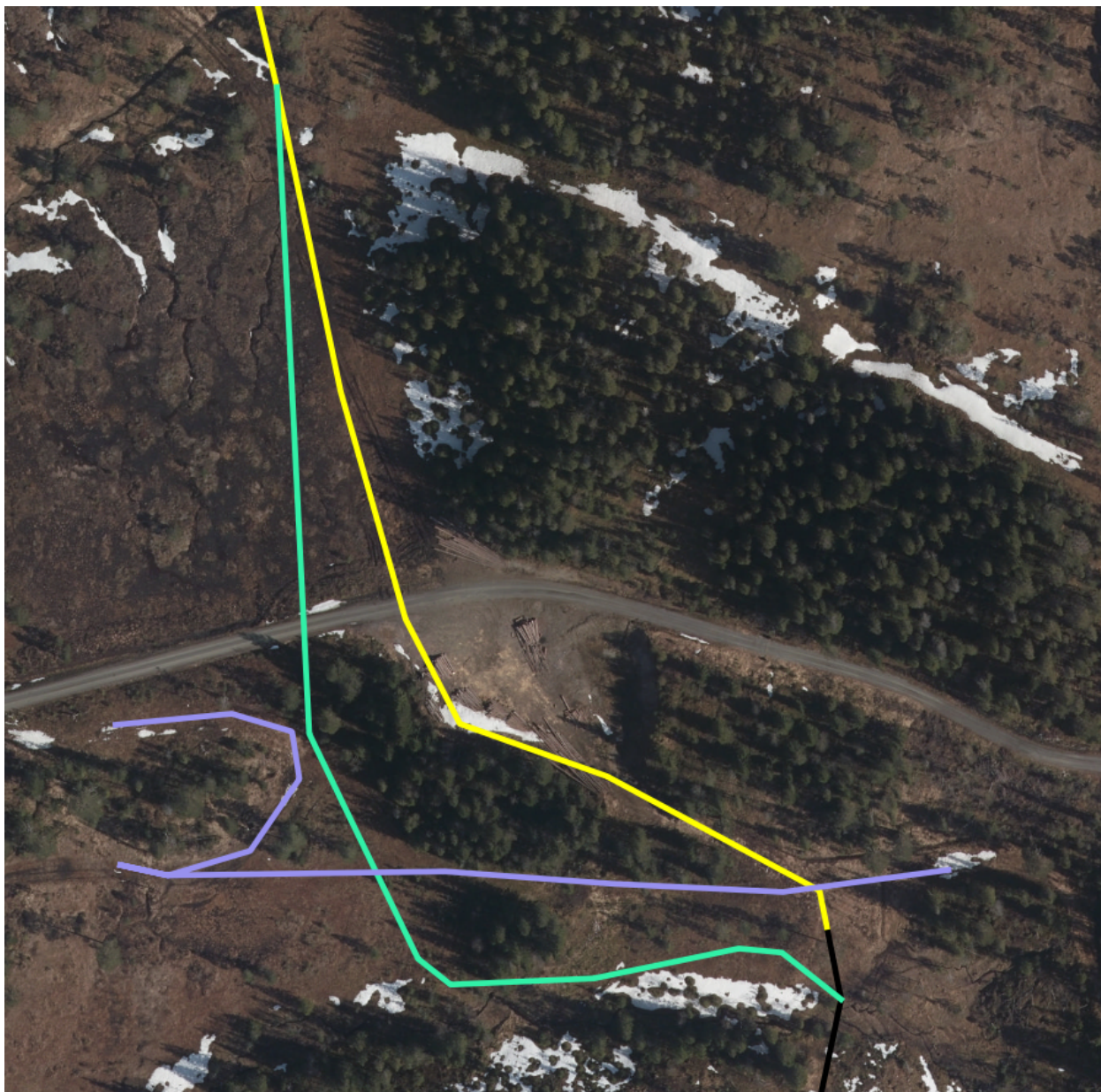
- 4.1. Tilretteleggeren har ansvaret for kontakt og oppfølging av alle grunneieravtaler knyttet til løypenettet.
- 4.2. Det er forutsetning at det til enhver tid, foreligger gyldige grunneieravtaler før løyper kan ryddes, merkes og driftes.
- 4.3. Tilrettelegger har ansvar for oppfølging av avkjørselstillatelser m.m. gitt av Statens Vegvesen, gitt Selbu kommune. Løyper/deler av løyper kan ikke åpnes før forhold rundt avkjørsler er ordnet.

Kart og flyfoto:

Skisse laget av saksbehandler

- Gul er foreslått trasé E01 som er på høring. (Svart er litt av E02.)
- Lilla er omtrentlig hvor relevante deler av skiløypa går
- Grønn er mulig omlegging av trasé E01 utenfor lunneplassen, men den vil påvirke mer av skiløypenettet.

Vedlegg:

Avtale om drift og vedlikehold av tur- og isfiskeløper for snøscooter

Fra: Torbjørn Guldseth <torgseth@online.no>
Sendt: fredag 20. november 2020 17:22
Til: Postmottak Selbu kommune
Emne: Høring om skuterløyper

Avd for Plan, Areal og Teknikk
Selbu kommune

HØRINGSUTTALELSE OM SKUTERLØYPER

Guldseth utmarkslag har ingen løypetraseer på sitt område. Men i vinter hadde vi på nordsida løypa fra Bønnkjølen til Eggjafjellet, og på sørsida løypa gjennom Morsetmarka til Djupåttjern. Vi opplevde ferdsel over vårt område mellom løypene, og kjøring fra hytter til løypene.

Generelt vil vi henstille til Selbu kommune om å endre praksis slik at skutereier må innhente grunneiertyllatelse **før** vedkommende søker og kommunen innvilger løyve til å kjøre. Slik det er nå, så tror skutereierne at det er fritt fram når kommunen har gitt dem løyve.

Det er faktisk bare en som har spurt om lov (og det fikk han).

7580 Selbu 20. 11. 2020

For Guldseth utmarkslag

Torbjørn Guldseth
(formann)

Fra: Una Dahlen-Kvalvaag <una.dahlen-kvalvaag@FNF-nett.no>
Sendt: mandag 23. november 2020 09:59
Til: Brenna Erik
Emne: Antall km med rekreasjonsløyper i dag?

Bare et lite spm: Vet du hvor mange km dere har med rekreasjonsløyper i dag?

Med vennlig hilsen

Una Dahlen-Kvalvaag
Koordinator

Forum for natur og friluftsliv Trøndelag

Mobil: 92 60 27 12 | <https://fnf-nett.no/trondelag/> | trondelag@fnf-nett.no
Kjøpmannsgata 12, 7500 Stjørdal

Fra: Brenna Erik
Sendt: mandag 23. november 2020 12:40
Til: Una Dahlen-Kvalvaag
Emne: SV: Antall km med rekreasjonsløyper i dag?

Hei,

da har jeg fått sett på også de justerte traseene.

Det gjelder altså de traseene vi allerede har i dag, men der det er foreslått endringer. En av disse utgår helt, og erstattes ikke med ny (Mosletta, langs offentlig vei) ved P13.

For justerte traseer så går det ut 20,26 km og det går inn 14,65 km. Det vil si at det samlet blir 5,61 km mindre traseer blant de som justeres.

Foreløpig estimat av hvor stort løypenettet blir dersom høringsforslaget vedtas som det ble sendt ut blir derfor:

$$183,54 - 5,61 = 177,93 \text{ km}$$

Det er derfor $205,72 - 177,93 = 27,79$ km kortere enn opprinnelig løypenett vedtatt i 2017 fram til 24. februar 2020.

Det er derfor også $177,93 - 134,84 = 43,09$ km lengre enn «minimum» da Settefylkesmannen tok ut løyper i klageavgjørelsen i februar.

Med store forbehold om at dette kun er estimater gjort kjapt her og nå.

Jeg oppdaget nettopp at i statistikkfilen jeg sendte på høring, var det to celler som manglet i summeringen, slik at 1,89 km nye tilførselsløyper manglet i summen (påvirker også tabellen i fila med generelle merknader). Men det heldigvis en ganske ubetydelig feilregning. Tabellen skal da se slik ut:

Totalt	78,48
Tot. nye	61,94
Tot. endrede*	16,54
Tot. ordinære	65,24
Tot. tilførsel (alle nye)	13,24
Tot. nye ordinære	48,70

* Alle tilførselsløyper er nye.

Vennlig hilsen
Erik Brenna
Fagansvarlig miljø
Selbu kommune
Telefon: 40 40 84 36

Fra: Una Dahlen-Kvalvaag <una.dahlen-kvalvaag@FNF-nett.no>
Sendt: mandag 23. november 2020 11:01
Til: Brenna Erik <Erik.Brenna@selbu.kommune.no>
Emne: SV: Antall km med rekreasjonsløyper i dag?

Tusen takk! Du står på 😊

Med vennlig hilsen

Una Dahlen-Kvalvaag
Koordinator

Forum for natur og friluftsliv Trøndelag

Mobil: 92 60 27 12 | <https://fnf-nett.no/trondelag/> | trondelag@fnf-nett.no
Kjøpmannsgata 12, 7500 Stjørdal

Fra: Brenna Erik <Erik.Brenna@selbu.kommune.no>
Sendt: mandag 23. november 2020 10:33
Til: Una Dahlen-Kvalvaag <una.dahlen-kvalvaag@FNF-nett.no>
Emne: SV: Antall km med rekreasjonsløyper i dag?

Lite spørsmål, men stort svar... Det er ikke så enkelt å svare på, for vi har ikke formelt laget noe statistikk for hva som ble igjen etter at settefylkesmannen klagebehandlet ferdig saken i februar, fordi vi visste vi skulle behandle nye løyper allerede fra i vår og fram til denne høringen.

Men jeg har gjort et overslag, med forbehold om feil.

Hva vi hadde opprinnelig, før klagebehandlingen 24. februar 2020:

Vi hadde 205,72 km fram til 24. februar.

Estimat hva vi hadde igjen etter klagebehandlingen 24. februar 2020:

Såvidt jeg kan se tok Settefylkesmannen ut 70.88 km i klagebehandlingen (med forbehold om feil, da jeg ikke er kartansvarlig i kommunen, og ikke nødvendigvis har eksakt samme kartdata som ham). Da gjenstod formelt sett 134,84 km fra 24. februar til nye løyper er behandlet (samme forbehold). Vi har imidlertid ikke endret forskriften enda etter avgjørelsen. Vi har derfor heller ikke brukt tid på å regne eksakt hvor mange km som forsvant grunnet vedtaket, siden vi lager ny løype, forskrift og kart i forbindelse med høringen, der målet var å få dette på plass allerede innen neste sesong.

Har heller ikke regnet eksakt på hva som er på høring, siden vi regner med at høringen resulterer i en del flere endringer, slik at statistikken først er klar etter høringen, og som jeg skrev i statistikkfila som følger

høringen: «Eksisterende løypenett er ikke medregnet. Statistikk for totalt ferdig behandlet løypenett lages først etter endelig vedtak.»

Estimat hva det *kan bli* etter denne høringen:

Endringene medfører ikke spesielt mye lengre eller kortere traseer, mens nye traseer utgjør 48,70 jf statistikken som fulgte med høringen. Så det blir jo da ca. $134,84 + 48,70 \pm$ justeringene = $183,54 \pm$ noen få km grunnet justeringer av eksisterende.

Vennlig hilsen
Erik Brenna
Fagansvarlig miljø
Selbu kommune
Telefon: 40 40 84 36

Fra: Una Dahlen-Kvalvaag <una.dahlen-kvalvaag@FNF-nett.no>
Sendt: mandag 23. november 2020 09:59
Til: Brenna Erik <Erik.Brenna@selbu.kommune.no>
Emne: Antall km med rekreasjonsløyper i dag?

Bare et lite spm: Vet du hvor mange km dere har med rekreasjonsløyper i dag?

Med vennlig hilsen

Una Dahlen-Kvalvaag
Koordinator
Forum for natur og friluftsliv Trøndelag
Mobil: 92 60 27 12 | <https://fnf-nett.no/trondelag/> | trondelag@fnf-nett.no
Kjøpmannsgata 12, 7500 Stjørdal

Fra: Solfrid Bedin <solfrid6354@gmail.com>
Sendt: mandag 23. november 2020 22:19
Til: Postmottak Selbu kommune
Emne: Høringsuttalelse – Rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu kommune
Vedlegg: Høringsuttalelse – Rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu kommune.pdf

Hei,
Høringsuttalelse - Rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu kommune følger vedlagt.

Mvh
Solfrid Bedin og Ragnar Lyngen

Høringsuttalelse – Rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu kommune

Fra Solfrid Bedin og Ragnar Lyngen – hytteeiere Skjeftesosen I

Med bakgrunn i at vi har hytte ved Sørungen, er det naturlig nok den foreslåtte utvidelsen av løypenettet for snøscooter i dette området, som berører oss mest.

Vi er imot en utvidelse av løypenettet i sin helhet, men spesielt at den foreslåtte løypa over Morsetkjølen og Sørungen, ikke må bli en realitet.

Det er et rikt fugleliv med mye orrfugl i området fra Morsetkjølen og i retning Skjeftesosen. På Morsetkjølen er det en stor orrfuglleik hvert år i mars/april. Det er ingen tvil om at en snøscooterløype i dette området med stor sannsynlighet vil føre til nedgang i bestanden av orrfugl. Vitenskapelige undersøkelser viser nettopp dette, at forstyrrelser som bl.a. snøscooterkjøring, vil føre til mer stress/høyere energiforbruk for vilt, som da igjen vil ha negativ påvirkning på bestanden av fugl. Det er også foreslått at snøscooterkjøring skal være tillatt i tidsrommet 07.00 – 23.00, og det vil helt klart føre til forstyrrelser i leiken, som igjen vil føre til at leiken blir «ødelagt». Fugl på spillplass setter seg inn på «nattkvist» allerede tidlig på kvelden, og de fleste holder seg i nærområdet hele døgnet.

Når det gjelder støy, så er hytta for oss et sted hvor stillheten nytes, både ved hytta, og på turer i nærområdet. Det var nettopp dette som var viktig, da vi for fire år siden valgte oss hyttetomt i Skjeftesosen, Vi er ivrige skigåere, og de flotteste turene på vinteren, er turer i nærområdet, på fjellski uten oppkjørte skispor. Vi tror at ved utvidelse av løypenettet, vil slike turer på fine vinterdager forringes i opplevelser og verdi.

Når det gjelder snøscooterkjøring i åpent terreng/ute på islagt vann, så viser vi til Gertrude Mulders og Pål-Anders Brønstad`s høringsuttalelse om støy på åpne flater, og slutter oss fullstendig til denne.

Vi kan heller ikke forstå at den foreslåtte løypa har annen hensikt, enn at den skal være en «snarvei» tilbake til ett «startpunkt». Og med tanke på at det er

lovlig å kjøre snøscooter langs Sørungveien, så er det mulig å knytte de eksisterende løypene sammen, uten å måtte legge ut nye løyper.

Vår henstilling til Selbu kommune er at de nye foreslåtte traseene, tas ut av planen.

Solfrid Bedin
sign.

Ragnar Lyngen
sign.

Fra: Evy K. Loekaas <evy-k-lo@online.no>
Sendt: mandag 23. november 2020 12:01
Til: Postmottak Selbu kommune
Emne: Vedrørende forslag til nye snøscooterløyper ved Sørungen

Vedrørende forslag til nye snøscooterløyper ved Sørungen.

I forbindelse med høring om utvidelse av snøscooterløyper ved Sørungen har vi meddelt Sørungen Hytteforening vårt syn på saken og er med blant de 21 medlemmer som har stemt negativt til forslaget.

Dette begrunner vi med følgende forhold:

Støy og lysforurensning.

Negativt for dyrelivet og orrfuglbestanden som for tiden er meget stor i området. Orrfugl spiller overalt på myrene mellom Bønnkjølen og Skjeftesosen.

Økt trafikk etter Sørungvegen, både med snøscooter fra tilgrensende hyttefelt og bil med henger fra bygda m. flere.

Det førstnevnte begrunnes med at det er lovlig å kjøre bomfritt med snøscooter etter Sørungvegen.

Det er en tidsbegrensning for kjøring med snøscooter mellom kl 07:00 og 23:00. Dette er jo både tidlig og seint. For alle som bruker Sørungvegen til spaserturer, vil økt trafikk etter vegen virke både hemmende og utrygt.

Dette er våre sterkeste argumenter mot forslaget om utvidelse av snøscooterløyper ved Sørungen.

Med hilsen

Evy Kristin Løkås og Morten Westgård

Hytteiere

Gnr 148 bnr 18

Til:

Selbu kommune
Plan, areal og teknikk

postmottak@selbu.kommune.no

Trondheim/Stjørdal 23.11.2020

Utfyllende kommentarer til forslag om rekreasjonsløyper for snøscooterkjøring på og rundt Sørungen

Vi ønsker som langvarige hytteeiere i Selbu og medlemmer av Sørungen hytteforening (SHF) i mange år, å komme med det vi anser som sentrale supplerende innspill til forslaget om de utvidede rekreasjonsløyper for snøscooterkjøring på og rundt Sørungen spesielt.

Felles for hytteeierne rundt Sørungen, som vel er det største og ett av de viktigste hytte- og rekreasjonsområde i Selbu for mange utenbygdsboende, er at vi søker rekreasjon og friluftsliv i og rundt den relativt urørte naturen rundt våre hytter. Vinterfriluftsliv vil av flere trekke fram som den mest attraktive og helsebringende aktiviteten av å ha hytte ved Sørungen. Mange er opptatt av å kunne starte skituren fra egen hytte, og søker fred og ro, der dyreliv langs ruta øker opplevelsen.

Nå har Selbu kommune et forslag om å legge både en utvidet rekreasjonsløype over Sørungen, innimellom vårt hytteområde og en såkalt tilførselsløpe inn mot våre hytter. Dette vil selvfølgelig berøre mange hytteeiere, og de kvalitetene som vi aktivt har søkt oss til rundt Sørungen. Rekreasjonsløyper med snøskuter vekker følelser hos mange i Sørungen hytteforening. Vi er inneforstått med at det er etablerte rekreasjonsløyper som trolig vil fortsette. Slik de til nå er etablert, så starter de relativt langt ifra vårt nærområde, og går bort fra nærturterrenget vårt.

Flertall er imot de utvidete løypene

En fersk spørreundersøkelse blant medlemmene i hytteforeningen i regi av styret rett før høringsuttalelsen fra SHF, viste at det fortsatt var flertall (riktignok knapt) imot både den nye forslåtte traseen over Sørungen og tilførselsløypa fra Djuposen. Dette begrunnes bl.a. med hensynet til naturmangfoldet (forstyrrelse av flere arter), økt støy- og lysforurensing som forringer friluftslivsopplevelsen. Flere frykter også en stykkevis og delt utbygging av løypenettet for rekreasjonskjøring med snøskuter (enda kortere å knytte sammen med videre fra Bønnkjølen).

SHF har også et enstemmig årsmøtevedtak (fra 2019) om at foreningen skal jobbe for at snøskuterbruk skal bli til minst mulig ulempe for hytteeiere, friluftsliv, naturmangfold og nærmiljøet generelt. Dette harmonerer dårlig med flere sammenhengende skuterløyper svært nært og innimellom hytter i vårt nedslagsfelt. Vi er blant dem som har valgt Sørungen som hyttegrennd nettopp fordi det tidligere var lite inngrep og aktiviteter som forstyrret det klassiske friluftslivet, og mener det hviler et tung ansvar på beslutningstakerne i Selbu om å verne om disse naturmangfoldskvaliteter.

Nullalternativet og mangelfull nytt

I saksframlegget fra kommunen savner vi noen tydeliggjøring av nytteverdien med de foreslåtte rekreasjonsløypene rundt Sørungen, som ikke er ivarettatt ved at snøskutere kan benytte Sørungveien sammen med andre motorkjøretøy (nullalternativet). Skal friluftslivsverdier som flere av oss verdsetter svært høyt ofres bare fordi noe har moro med å kjøre snøskuter eller "*for mange et etterlengtet aktivitetstilbud vinterstid*"? Vi ber Selbu kommune revurdere om dette er rett avveining av brukerinteresser i sitt største hytteområde. Hytteeiere som har kjøpt hytte her, gjorde det i forvisning om at det ikke skulle følge skuterstøy med "i pakken", mens de som er avhengig av hytte med rekreasjonsløype for snøskuter veldig nært finner det andre steder.

Manglende brukerinvolvering

Kommunen har et ansvar for å legge godt til rette for tilstrekkelig brukarmedvirkning. Vi anser Sørungen hytteforening som en sentral interesseorganisasjon i denne saken, som såvidt oss bekjent i

liten grad har blitt trukket med i prosessen. Dette ble også etterspurt fra SHF ved forrige høring av rekreasjonsløyper for snøskuter sommeren 2017.

Regulering av rekreasjonsløyper

Med forlengede sammenhengende løyper, og større nedslagsfelt for løypene rundt oss, så frykter vi mer ulovlig kjøring (som flere rapporterer om at er betydelig også foregående vintre). Det er uklart i saksframlegget hvordan Selbu tenker å gjøre tiltak for bedre håndheving av de reguleringene som er satt på de enkelte løypene. Dersom Selbu allikevel skulle lande på å tillate rekreasjonsløyper så tett innimellom vårt hyttefelt, så må de selvsagt få de strengeste restriksjonene, med tydeliggjøring av hvordan redusert fartsgrenser og nedkortet sesong/brukstid pr døgn skal håndheves.

Kort oppsummert

Medlemmene i Sørungen hytteforening (SHF) har gjennom flere spørreundersøkelser, årsmøtevedtak og tilbakemeldinger på lukket Facebook-gruppe, synliggjort at det er en overvekt av medlemmer imot de nye foreslåtte snøscooterløypene nært Sørungen. Vi oppfordrer derfor Selbu kommune om å **skrinlegge både den foreslått rekreasjonsløype på og rundt Sørungen og tilførselsløypa fra Djuposen** i særdeleshett. Dette fordi vi ikke kan se at nytten overstiger ulempen for oss og naturmangfoldet. Vi er av den oppfatning at vi også har flertallet av medlemmene i SHF bak oss i dette standpunktet, noe som var utdeliggjort i uttalelsen sendt av styret datert 19.11.2020.

Med vennlig hilsen

Asbjørn Johnsen

Formann i SHF (2015 - 2019)

Stjørdal

Bjørn Warmdal

Formann i SHF (2009 - 2015)

Trondheim

Jo Halvard Halleraker

Ex. Naturutvalgsmedlem i SHF

Trondheim

Fra: Jo Halvard Halleraker <jhaller@online.no>
Sendt: tirsdag 24. november 2020 19:59
Til: Postmottak Selbu kommune
Kopi: 'Asbjørn Johnsen'; 'Warmdal Bjørn'
Emne: Supplerende høringsuttalelse til foreslått utvidede rekreasjonsløyper på og ved Sørungen
Vedlegg: Felles supplerende uttalelse_høringa_innsendt 241120.pdf

Vedlagt følger en utfyllende høringsuttalelse på vegne av undertegnede samme ned Asbjørn Johnsen og Bjørn Warmdal, som vi ber kommunen legge til i saken. Så ser vi fram til at Selbu kommune lander denne saken på en god måte.

Vi er alle tilgjengelig for supplerende opplysninger dersom kommunen har behov for dette.

Mvh

Jo Halvard Halleraker
Bynesveien 70
N-7018 Trondheim
jhaller@online.no
+47 92045281

Fra: Egil Evensen <egil.helmer@gmail.com>
Sendt: tirsdag 24. november 2020 12:06
Til: Postmottak Selbu kommune
Emne: Høringsuttalelse: Rekreasjonsløyper snøscooter Selbu.
Vedlegg: Høringsuttalelse til rekreasjonsløyper for snøscooter Selbu..docx

Hei Selbu kommune.

Vedlagt min høringsuttalelse til rekreasjonsløyper for snøscooter Selbu.

Med hilsen

Egil Helmer Evensen

Harald Torps veg 23

7091 Tiller

23. november 2020.

Høringsuttalelse til «Rekreasjonsløyper snøscooter Selbu».

Jeg har hytte ved Sørungen i Selbu og oversender hermed min høringsuttalelse som privatperson. Jeg er også medlem i Sørungen hytteforening som har sendt egen høringsuttalelse.

Jeg kjøpte hytta ved Sørungen i 1991 og familien min har vært en ivrig bruker av hytta i alle år. Vi setter stor pris på å reise fra et aktivt støyende liv i byen, Trondheim, til rolige dager med friluftsliv ved Sørungen.

For noen år siden ble det opprettet rekreasjonsløyper for snøscooter i området ved Sørungen. Disse løypene ble plassert godt utenfor hytteområdene. Vår erfaring var at opprettelsen av disse løypene medførte redusert ulovlig bruk av snøscooter ved Sørungen. Totalt sett ble altså ulempen med scooterkjøring redusert. Det vesentlige var selvsagt at scooterløypene ble plassert godt utenfor de sentrale hytteområdene.

I dag er Sørungen et prioritert område for Selbu kommune til videre utbygging av frilufteiendommer. Det pågår en omfattende hyttebygging stort sett rundt hele Sørungen. En vesentlig forutsetning for å opprettholde naturopplevelser med fine skiturer og stillheten ved hytteveggen er selvsagt at nye rekreasjonsløyper for scooter legges utenom hytteområdene.

Det nye forslaget til scooterløyper har imidlertid en vesentlig forskjell i forhold til de eksisterende scooterløypene ved at de legges inn i de sentrale hytteområdene. Forslaget omfatter følgende:

- En scooterløype over Sørungen. En slik løype blir veldig synlig og hørbar for mange av hyttene ved Sørungen og vil også passere nær mange hytter.
- En tilførselløype fra Djupå hyttefelt til eksisterende løype ved P7 starter midt inne i et sentralt hyttefelt med tilhørende ulemper for mange nærliggende hytter.

Jeg er ikke negativ til rekreasjonsløyper for snøscooter men mener at disse må legges utenom eksisterende og nye hytteområder. Jeg er derfor imot de foreslåtte plasseringene til nye scooterløyper.

Med hilsen

Egil Helmer Evensen

Harald Torps veg 23

7091 Tiller

Innspill til høring om snøscooterløyper

I utredning av trase E07 vises det til miljøprinsippene §§ 8-12.

Der fremkommer påstander om hekkeplass for rovfugl, to spillplasser for orrfugl, større arealer med kalkrik myr og påvirkning på elgforekomst, samt at arealet i stor grad er uforstyrret fra før.

Som grunneier av gnr 66 bnr 1, kjenner jeg meg ikke igjen i beskrivelsen. Opplysningene bygger på gamle utredninger som er flere titalls år gamle og er ikke representativt for dagens situasjon.

Fra mitt ståsted kan jeg ikke se noen problemer med en scootertrase.

Mvh

Haldor Kvello

Fra: Jo Halvard Halleraker <jhaller@online.no>
Sendt: tirsdag 24. november 2020 00:01
Til: Postmottak Selbu kommune
Emne: Høringsuttalelse mot utvidede skuterløyper rundt og på Sørungen
Vedlegg: Leth_Olsen& Halleraker_uttalelse_snøskuterhøringa_231120.pdf

Vedlagt vår høringsuttalelse i saken om høring av forskrift om bruk av snøskuter i utmark.

Mvh

Jo Halvard Halleraker
Bynesveien 70
N-7018 Trondheim
jhaller@online.no
+47 92045281

Til: Selbu kommune
Plan, areal og teknikk

postmottak@selbu.kommune.no

Trondheim, 23.11.2020

Høringsuttalelse mot rekreasjonsløyper for snøscooterkjøring på og rundt Sørungen

Vi ønsker som hytteeiere ved Sørungen siden våren 2010, å komme med våre synspunkter til de foreslåtte utvidelsene av rekreasjonsløyper for snøscooterkjøring på og rundt Sørungen spesielt, som nå er omfattet av forskriften som er på høring.

Vi hadde ikke noen tilknytning til Selbu, før vi forelsket oss i hytta ved vakre Sørungen. Kvaliteter som vi særlig la vekt på, var nærhet til innsjø og mye herlig urørt natur i fjell og heiene innover mot Rensfjellet. Vi har etterhvert lagt ned mye flid og omsorg i hytta, og stortrives med hytta som et sted for avkobling, ski, trugetur, badstu, fiske og sanking. Om vi skal trekke fram en årstid som er helt spesiell der oppe, så er det vinterseongen, med tidlig og langt snødekke og stabilt skiføre. Helt spesielt er det også å også gå måneskinnstur med/uten hodelykt, og følge dyrespor med hytta som utgangspunkt.

Vi har altså aktivt søkt rekreasjon og friluftsliv i og rundt den relativt urørte naturen rundt vår hytte, og valgt bort hytteområder med alpinbakker/puber eller skuterløyper tett innpå oss. Stillhet og fravær av støy eller lysforurensing settes høyt, og således oppfatter vi at snøskuterløyper ut over skispor for fellesskapet som forstyrrende. Lys og støy bærer ekstra langt på åpne områder som Sørungen. Forslag om å legge både en utvidet rekreasjonsløype over Sørungen, innimellom vårt hytteområde og en såkalt tilførselsløype inn mot våre hytter vil være tap av kvaliteter med å ha hytta ved Sørungen.

Vi er også opprørt over uttalelsen fra Sørungen Hytteforening, som ikke i særlig grad grunngir eller reflekterer flertallet av medlemmenes motstand mot de nye løypene nær oss. Dette er et demokratisk problem, særlig for oss utenbygdsboende. En potensielt stykkevis og delt utvidelse til et lengre sammenhengende løypenettet for rekreasjonskjøring med snøskuter uroer oss. Tilstrekkelig med kontroller og en god regulering av skutertrafikken er viktig, særlig kommende vinter når skuterfolk trolig vil ha begrenset adgang til skuterturer i Sverige.

I saksframlegget fra kommunen savner vi tydeliggjøring av nytteverdien med de foreslåtte nye rekreasjonsløypene rundt Sørungen. Hvorfor trengs de, og hvorfor er ikke dette ivare tatt med at snøskutere kan benytte Sørungveien sammen med andre motorkjøretøy? Skal friluftslivsverdier som flere av oss verdsetter svært høyt ofres bare fordi noen har moro med snøskuter eller "*for mange et etterlengtet aktivitetstilbud vinterstid*", som ikke ivaretas med dagens løypenett? Om dette er Selbus bidrag til det grønne skifte, så vil vi påstå det er lite framtidsrettet.

Vi ber Selbu kommune revurdere om dette er rett avveining av ulike brukerinteresser i sitt største hytteområde. Hytteeiere som har kjøpt hytte her, gjorde det i forvisning om at det ikke skulle følge skuterstøy med "i pakken", mens de som er avhengig av hytte med rekreasjonsløype for snøskuter finner det veldig nært andre steder.

Kort oppsummert

Vi oppfordrer Selbu kommune om å skrinlegge både den foreslått rekreasjonsløype på og rundt Sørungen og tilførselsløypa fra Djuposen. Dette fordi vi ikke kan se at nytten overstiger ulempen for oss og naturmangfoldet.

Med vennlig hilsen

Agnes Leth-Olsen og Jo H. Halleraker

Hytteiere ved Sørungen i Selbu, Gnr 148/19.

Adresse; Bynesveien 70, 7018 Trondheim

Asbjørn Johnsen
Dullumsvegen 44
7509 Stjørdal
Tlf. 970 14730

23.11.2020

Selbu kommune
postmottak@selbu.kommune.no

Kommentarer og innspill til forslag om endring av løypenett for rekreasjonskjøring med snøscooter i Selbu kommune

Viser til saksframlegg fra Selbu kommune hvor det er fremmet forslag om revidering av rekreasjonsløyper for Selbu kommune. Som hytteeier i Djupåsfeltet ved Sørungen vil mine innsigelser i hovedsak knytte seg til områdene på og ved Sørungen.

Generelle kommentarer.

Begrunnelsene for utvidet løypenett er meget generelle og fremmes uten at det legges fram relevant dokumentasjon eller vises til konkrete behov. Det ville vært naturlig om det blant annet ble vist til en evaluering av allerede gjennomført prøveordning med rekreasjonsløypene etablert i 2017. I stedet fremmes forslaget med begrunnelsen om at man skal «- *fortsatt tilrettelegge for nye brukergrupper i utmarka, med snøscooterløyper for rekreasjonskjøring frem til isfiskevann/turhytter m.m. Dette er for mange et etterlengtet aktivitetstilbud vinterstid*». Næringspotensialet for mer snøscooterbruk i kommunen er dessuten ikke synliggjort ut over å vise til mulig øket omsetning for service- og serveringsvirksomheter: «*Rekreasjonsløypene kan skape positive ringvirkninger for næringsliv og servicebedrifter*».

Selbu kommune har i mange år markedsført seg som en kommune med flott natur og gode friluftsmuligheter for å oppleve ro og stillhet. Mange har derfor etablert seg med hytte i kommunen som et utgangspunkt for nettopp slike kvaliteter. Utstrakt snøscooterbruk og støy i nærområdet lar seg vanskelig kombinere med disse verdiene.

Klima- og miljødepartementet har gitt føringer som tilsier at kommunene ikke bør legge løyper i friluftslivsområder som er kartlagt som svært viktige eller viktige for vinterfriluftslivet. Store sammenhengende vinterfriluftsområder bør også holdes fri for snøskuterløyper. Er plutselig Sørungen og områdene omkring ikke lenger viktige for vinterfriluftslivet? Det er mange hundre hytter i området som eies og brukes av folk som verdsetter områdene til friluftsliv både sommer og vinter. Ingen av disse har blitt spurt eller vært inne i prosessen om hva de mener om de drastiske endringene som vil komme dersom tilførselsløyper tillates over Sørungen og helt opp mot etablerte hytteområder.

Leder av Sørungen Hytteforening som har godt over 100 medlemmer, var også ukjent med disse planene fram til 2 uker etter framleggelsen av høringen til offentlig ettersyn. Dette har preget foreninga sitt arbeid og dialog med medlemmene. I tillegg til at løypeutvidelsene vil ødelegge ro og stillhet for mange hytteeiere, er dessuten løypene mot Djupåa foreslått lagt gjennom områder med viktige viltbiotoper og allerede forskuttert gjennom ulovlig oppførte bruer for kryssing av elva. Forslagene til nye løyper og ulovlig brubygging utfordrer forvaltningsmessig troverdighet og forutsigbarhet!

Konsekvenser av løypeutvidelser ved Sørungen.

Trafikk, støy og forurensning.

Foreslått ny tilførselsløype over Sørungen fra P7-P8 vil berøre mange hytter og hytteområder i og omkring den sørlige delen av vatnet. Generelt vil støy ved kjøring på islagt vann bære langt og være plagsom. På grunn av topografiske forhold i området vil denne virkningen forsterkes. Der løypa kommer inn på land ved Morsetkjølen, gjør den en støyskapende, lang og unaturlig bue som strekker seg nordover mot hytteområdet i Djupåosfeltet. Ulovlig anlagt bru over Djupåa inngår i denne sløyfa og får denne traseen til å framstå enda mer unaturlig dersom tilførselsløypa er tenkt som en forbindelse mellom P7 og P8.

Videre er det foreslått at tilførselsløypa skal ha en «avstikker» bort til veggen som fører fra Sørungveien og ut til hyttene i Djupåosfeltet. Her er det verd å merke seg at Sørungen Hytteforening gjorde innsigelse i 2017 til plassering av parkeringsplass og start av rekreasjonsløype i dette krysset. Da ble det vist til støy som ville forstyrre nærliggende hyttebebyggelse. Innsigelsen ble tatt til følge slik at planlagt start og parkeringsplass P7 ble flyttet til oppkjøringen mot Gammelvollan. Støyplager vil ikke bli mindre om man nå benevner samme trase som tilførselsløype og den må derfor avvises. Det må fortsatt være mulig å parkere der Gammelvollvegen starter for å benytte allerede etablert løypetrase med oppstart for videre kjøring i eksisterende trase til fisketomme Djupåtjøna. Sannsynligheten for ulovlig kjøring mellom hytter og løypenett blir neppe mindre ved å anlegge slike tilførselsløyper. Tilførselsløyper både mellom løypetraser (P7-P8) og inn mot hytteområder, legger til rette for langt større terrengbruk av snøscooter, både lovlig og ulovlig, og vesentlig mer belastning med støy og forurensning.

Vilt og naturmangfold.

Tilførselsløypa som foreslås lagt over sårbare myrområder ved Morsetkjølen og mot Djupåkjølen, har klare innvirkninger på vilt og viltbiotoper. Dette framgår også av naturmangfoldsvurderinger i saksframlegget. Ulemper og skadepotensial av ferdsel i foreslått løypetrase er gradert til -2: «Ut fra miljøprinsippene §§ 8-12, vurderes det til at ny trasé B18 kan medføre vesentlig skade eller ulempe for naturmiljøet. Hovedvekt på forstyrrelse av spillplass og at traseen går over store arealer med relativt kalkrik myr. Det er også noe forstyrrelse av område med elg, og mer trafikk til tilknyttede hytter». Det er derfor underlig at ei rekreasjonsløype foreslås etablert i dette området. Her kan også nevnes at Sørungen Hytteforening i 2017 søkte om tillatelse til å kjøre opp skispor på myrene mellom Skjeftesosen og Djupåosen. Kommunen ønsket da en trase mest mulig langs Sørungveien av hensyn til fuglelivet på Morsetkjølen. Dette ble løst ved at traseen kunne krysse myra og følge høydedraget på østsiden av denne. Det oppleves som en inkonsekvens når det nå foreslås rekreasjonsløype for snøscooter i det samme området. Hvorfor ser man plutselig bort fra hensynet til fugleliv og biologisk mangfold?

I framlagt forskriftsforslag er det satt siste dato for kjøring til 15.04 for løypene ved Sørungen. Da hytteforeninga fikk tillatelse til å kjøre skispor i området, ble det satt en sluttdato 31.03 av hensyn til spillplasser. Betyr dette at det er mindre skadelig for naturmangfoldet med ei trafikkintensiv scooterløype enn sporadiske turer for oppkjøring av skispor og ferdsel av tilfeldige skigåere? Viltbestander kan ikke bevares ved kosmetiske tidsavgrensninger i aktuell spillperiode. De må også trives og leve i sin habitat resten av året, uten at de skal forstyrres av intens snøscootertrafikk i den mest krevende årstiden for sin overlevelse.

Virkning og hensikt med begrensninger

Fartsreduksjon foreslås som mulige tiltak for å begrense ulempene ved støy fra snøscooter. Sett ut fra kontrollmuligheter og eventuelle sanksjoner, er dette en ukontrollerbar adferd uten sanksjonsmuligheter. Lokal forskrift som kommunen vedtar, blir derfor bare illusorisk ved å angi fartsbegrensninger og bidrar generelt til å svekke respekten for lover og forskrifter. Fristelsen til å kjøre raskere enn 40 km/t (av Sørungen Hytteforening foreslått til 20) over islagt vann, vil ikke kunne tøyles gjennom en forskrift.

Sluttkommentar og sammendrag.

Det vil være et stort feilgrep om foreslåtte tilførselsløyper ved Sørungen blir tillatt. Hytteeiere vil med dette bli frastjålet stillhet og naturopplevelser gjennom mye støy og forurensning som vil følge av stort trafikkomfang med snøscooter. Naturmangfold vil gå tapt da viltbestander på Morsetkjølen ikke vil tåle presset med den omfattende snøscootertrafikken som vil være konsekvensen dersom foreslått tilførselsløype blir etablert.

Med hilsen

Asbjørn Johnsen
hytteeier i Djupåosfeltet

Fra: Asbjørn Johnsen <asbjorn_johnsen_5@hotmail.com>
Sendt: tirsdag 24. november 2020 09:54
Til: Postmottak Selbu kommune
Emne: Høringsinnspill snøscoterløyper Selbu kommune 24.11.2020
Vedlegg: Høringsinnspill snøscoterløyper Selbu kommune 23.11.2020.pdf

Hei,

Vedlagt følger uttalelse til høring om nye snøscooterløyper for Selbu kommune.

Med hilsen

Asbjørn Johnsen
hytteeier Djupåosen ved Sørungen
Tlf. 97014730

Selbu kommune
Gjelbakken 15
7580 SELBU

AAMHTESE/SAK
17/2681 - 14

MIJ VUESUEHT./VÅR REF.
20/30663

DIJ VUESIEHT./DERES REF.

BIEJJIE/DATO
24.11.2020

Uttalelse til høring - Revidering av rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu kommune

Vi viser til Deres brev av 9.10.2020.

Sametinget har utarbeidet en planveileder som konkretiserer hensyn som bør tas i planarbeidet for å sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv, jf: Lov om planlegging og byggesaksbehandling (Plan- og bygningsloven LOV-2008-06-27-71) § 3-1. I veilederen er det beskrevet hvilke hensyn Sametinget mener må ivaretas i planarbeid etter plan- og bygningsloven. Sametingets planveileder finnes på vår hjemmeside:
<https://sametinget.no/areal-klima-og-miljo/sametingets-planveileder/>

Vi viser også til brev av 20.10.2017 fra Miljødirektoratet til kommunene om planlegging av snøskuterløyper og hensynet til reindriften.

Snøscooterløyper har konsekvenser for reindriften. Fra Sametingets side forutsetter vi en reell og nær dialog med reindriften i området. Dette både i forhold til vedtak av løypenettet og de enkelte løypetraséene, og i forhold til utforming og vedtak av løypeforskrift.

Heelsegh/Med hilsen

Sten Olav Heahtá
fágajođiheadđi/fagleder

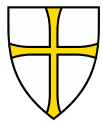
Pål Nilsen
seniorráđđeaddi/seniorrådgiver

*Tjaatsege lea elektrovneles jááhkesjamme j̄ih seedtesávva vuelietjaalegaph/
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Æjviedáastoje / Hovedmottaker:
Selbu kommune

Gjelbakken 15

7580 SELBU

SELBU KOMMUNE
Gjelbakken 15
7580 SELBU

Vår dato:	24.11.2020	Vår referanse:	202032436-2	Vår saksbehandler:
Deres dato:	09.10.2020	Deres referanse:	2016/318- 248/K01/ERIBRE Dok:11516/2020	Tore Forbord

Fylkeskommunens uttalelse - revidering av rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu kommune - Med ny lokal forskrift - oktober 2020

Vi viser til deres oversendelse av 09.10.2020.

Selbu kommune ønsker å revidere og forbedre gjeldende nettverk av rekreasjonsløyper for snøscooter, for å fortsatt tilrettelegge for nye brukergrupper i utmarka, med snøscooterløyper for rekreasjonskjøring.

Selbu kommunes vedtak av forskrift om kommunalt løypenett for rekreasjonskjøring med snøscooter (nov. 2017) ble påklaget. Fylkeskommunen er kjent med behandlingen av klagene, og vedtaket fra settefylkesmann i Nordland, datert 24.2.2020, med oppheving av kommunens vedtak på flere av løypetraseene, med følgende begrunnelse: «..Løypene vil være til vesentlig skade eller ulempe for reindrifta, og det er ikke tatt tilstrekkelig hensyn til friluftsliv og naturmangfold..».

Høringsforslaget er svært omfattende med mange vedlegg. Saken fremstår uferdig og er krevende å ta stilling til. Bruken av fargekoder, bokstavkoder og tallkoder gjør det svært vanskelig å få oversikt og se sammenhengen mellom det som er vist på kart, i bestemmelser og øvrige vedlegg/høringsdokumenter. Det gjør det også vanskeligere for andre som ønsker å medvirke/ involvere seg (innbyggere, hytteiere m.fl.).

Høringsforslaget er kun oversendt sektormyndigheter og nabokommuner, det er ikke avholdt folkemøter eller annen form for medvirkning i forkant av høringen. Forslaget er sendt på høring uten kommunens vurdering.

Trøndelag fylkeskommune går ut fra overnevnte ikke detaljert inn i saken, men gir en mer generell tilbakemelding. Formålet med motorferdselloven er ut fra et samfunnsmessig helhetssyn å regulere motorferdselen i utmark og vassdrag med sikte på å verne om naturmiljøet og fremme trivselen. Loven gir også kommunene myndighet til i forskrift å fastsette løyper for kjøring med snøscooter på vinterføre.

Kulturminner eldre tid - automatisk fredete kulturminner

Trøndelag fylkeskommune har gjennomgått løypetraseene i forhold til automatisk fredete kulturminner. Etter hva vi kan se, innebærer det nye forslaget ingen konflikt med nye kulturminner, vurdert ut fra vårt svarbrev i 2017. De aktuelle områdene ble da sjekket opp mot den nasjonale kulturminnedatabasen Askeladden. Askeladden gir en oppdatert status for registrerte automatisk fredete kulturminner i kommunen, og en gjennomgang av Askeladden mot de nye traseene ga ingen nye anmerkninger. En må imidlertid være oppmerksom på at Askeladden ikke kan oppfattes som en fullstendig oversikt over kommunens kulturminneressurser. Det er heller et uttrykk for nåværende kunnskapsstatus. Endret kunnskap og nye registreringsmetoder gjør at det stadig blir gjort nye funn.

I 2017 ga vi uttrykk for at vi ikke ser direkte konflikt med kulturminner på det foreslåtte løypenettet i Askeladden, men at det er registrert automatisk fredete kulturminner nær traseene flere steder. Kulturminnene er i all hovedsak utmarks kulturminner som fangstgroper, kullgroper og jernframstillingsanlegg. Noen av disse kulturminnene er synlig på overflaten, mens andre er vanskeligere å observere. Vi henviser derfor til kulturminnedatabasen Askeladden i videre arbeid for oversikt over dagens status mht. automatisk fredete kulturminner. Dette er spesielt viktig hvis det skulle bli behov for endringer av løypetrase eller i forbindelse med merking av løypenettet.

Når det gjelder merking er det viktig at merkestikker og skilt ikke blir plassert i allerede kjente kulturminner og deres sikringssone.

Vi viser til tidligere innspill på noen kulturminner man må være spesielt oppmerksom på som ligger nær eller i planlagt løypenett. Det henvises til Id nr. i Askeladden.

ID 218598 – jernvinneanlegg – automatisk fredet

ID 217250 - jernvinneanlegg – automatisk fredet

ID 177618 – kullgrop - automatisk fredet

Id 121626 – kullmile - automatisk fredet

Ifølge høringsutkastet skal det ikke gjøres noen fysiske inngrep av noe slag og løypene skal gå over frossen og snødekt mark. Ut ifra dette vil det ikke være behov for å gjennomføre arkeologiske registreringer. Skulle det imidlertid oppstå endringer i arealbehov ber vi om at det tas kontakt med Trøndelag fylkeskommune for å avklare forholdet til eventuelle kulturminner. Vi forutsetter at kulturminnedatabasen Askeladden brukes i det videre arbeidet. Vi gjør oppmerksom på at denne uttalelsen kun gjelder Trøndelag fylkeskommune og henviser til egen uttalelse fra Sametinget.

Vilt

Fylkeskommunen har regionalt forvaltningsansvar for høstbare viltarter og uttaler seg i denne sammenheng stort sett knyttet til vurderinger som er gjort på skogsfugl (i hovedsak storfugl og orrfugl) og elg. Selbu kommune har gjort vurderinger etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 for hver løype, men også ei samla vurdering av alle løyper. Hvor stor samla belastning løypenettet vil ha med tanke på naturmangfold, er som kommunen skriver i sin vurdering, vanskelig å si noe om.

Fylkeskommunen er skeptisk til en del av forslagene. Særlig for området med traseer merket med bokstav E. Vurderinger etter naturmangfoldloven er stort sett vektet

negativt for alle løypene i området. Disse vurderingene har ei forutsetning at løypenettet stenges 1. mai. Negativ påvirkning kan bli enda større ved at løypenettet er åpent til 5. mai slik det forslås i høringsdokumentet. Dette på grunn av parringstidspunkt for skogsfugl som gjerne starter i månedsskiftet april/mai.

Flere av traseene berører eller ligger nært spillområder for skogsfugl. Fylkeskommunen forventer at disse traseene legges til områder som ikke forstyrrer spillplasser eller fjernes i sin helhet. Alternativt bør løyper som berører spillplasser stenges mye tidligere enn 5. mai. Traseer som går gjennom viktige vinterbeiteområder for elg, bør også unngås.

Friluftsliv og folkehelse

Friluftslivet risikerer å bli skadelidende når snøskuterløyper er etablert, ikke minst som følge av eventuell ulovlig kjøring med utspring i løypene. Det er et viktig nasjonalt mål å skjerme natur- og friluftslivsinteresser mot unødvendig støy og andre belastninger ved motorisert ferdsel. Det betyr at kommunen ved fastsetting av løypene skal ta *særskilt hensyn* til støy og andre ulemper for friluftslivet.

Støy er et økende og alvorlig problem for store deler av befolkningen i dagens samfunn, som på landsbasis medfører store negative helseproblemer. Mange kjøper seg hytte for rekreasjon samt muligheten til å utøvelse av tradisjonelt friluftsliv i omgivelser med stillhet og ro. Slik vil det være svært uheldig med økt støy ved hyttebebyggelse og tilhørende friluftsområder.

Naturopplevelser som er knyttet til fred og ro, kan forringes ved snøscootertrafikk. Utfartsområder som i dag er godt etablert for skigåing bør skjermes for valg av scootertraser, dette er områder som blir mye brukt av innbyggere som ønsker ta seg fram i friluftsområder ved hjelp av egen kraft.

Kommunene bør ikke legge løyper i svært viktige eller viktige friluftslivsområder, og de bør søke å holde store sammenhengende vinterfriluftslivsområder fri for snøscooterløyper.

Dersom kommunen likevel velger å vedta løyper som berører viktige friluftslivsområder må kommunen synliggjøre vurderingene som er gjort, og vise hvordan dette er vektet opp mot kommunens plikt til å ta særskilt hensyn til friluftsliv ved fastsetting av løyper. Dette må komme frem i selve saksutredningen, ikke kun i konsekvensutredningen. Dermed er vi i tvil om utredningsplikten er oppfylt her.

Tilknytningsløyper

I høringsforslaget er det svært mange nye tilknytningsløyper. Ifølge Selbu kommune åpnes det for å søke om ytterligere tilknytningsløyper, i tillegg til de som er vist i kartene.

Det er i den sammenheng vist til retningslinjer fra Lierne kommune for behandling av søknad om etablering av tilknytningsløype: «*..Tilknytningsløyper kan etableres fra områder med minimum 5 boenheter/hytter. Avstandskrav: Tilknytningsløypenes utstrekning skal ikke overstige 1000 meter i luftlinje fra startpunktet til koblingspunktet på hovedløypen.*

Tilknytningsløyper kan som hovedregel ikke tilknyttes enkeltbolig/enkelthytte. Det kan imidlertid gis tilknytningsløype over kortere avstand fra enkeltbolig/- hytte der avstanden ikke overstiger 100 m..».

Det er store forskjeller på Selbu og Lierne, i areal og befolkning.

Lierne kommune utgjør 2961 km² og har 1355 innbyggere

Selbu kommune utgjør 1234 km² og har 4062 innbyggere

Forskjellene innebærer bl.a. at langt flere vil kunne søke om tilknytningsløype i Selbu med påfølgende større trafikk til hyttefelt og setervoller og trolig et høyere konfliktnivå. Ut fra overnevnte bør evt. retningslinjer vurderes uavhengig av hva Lierne kommune legger til grunn i sitt område. Retningslinjer bør også omhandle avbøtende tiltak, som f.eks. gjennomkjøring forbudt og redusert hastighet.

Vi oppfatter at det foreslås nye løyper på islagte vann. Dette er løyper der lyden bærer godt og som appellere til høy hastighet. For å unngå fremtidige konflikter bør det ikke legges løyper på islagte vann der det er fritidsbebyggelse rundt vannet.

Oppsummering:

Utforming av traséer og bestemmelser ved fastsetting av forskrift om løypenett for snøscooter bør ta sikte på å redusere konfliktnivået i forhold til allmenne friluftsinnteresser.

I Selbu ser ønsket om snøscooterløyper i stor grad ut til å vektlegges tyngre enn både friluftsliv og naturmangfold.

Det er særlig scooterløyper ved store vinterutfartsområder og ved hytte- og setergrender at konflikten mellom scootertrafikk og friluftslivet synes uforholdsmessig stor. Dette er forhold som kommunen må utrede konsekvensene av bedre, i samarbeid med tur- og friluftslivsinteressene.

Fylkeskommunen er skeptisk til en del av forslagene også ut fra vilthensyn. Særlig for området med traseer merket med bokstav E. Flere av traseene berører eller ligger nært spillområder for skogsfugl. Disse traseene bør legges til områder som ikke forstyrrer spillplasser eller fjernes i sin helhet. Traseer som går gjennom viktige vinterbeiteområder for elg, bør også unngås. Jfr kommentarene under avsnitt om vilt.

- Tilknytningsløyper bør ha tydelige retningslinjer.
Det er foreslått et stort antall nye tilførselsløyper uten at det er angitt egne retningslinjer. Disse løypene vil bidra til et nytt og mer omfattende nett av skuterløyper, også inn til hytter og setervoller. Disse tilførselsløypene vil være krevende å følge opp, både i forhold til sikkerheten for brukerne, fartskontroller og kjøretillatelse. Fylkeskommunen ber om at retningslinjer for evt. nye tilknytningsløyper utarbeides sammen med revidert løypekart og lokal forskrift.
- Kommunens egen vurdering bør komme klarere frem.
Forslaget er sendt på høring/offentlig ettersyn uten annen vurdering enn at: «*Selbu kommune ønsker å revidere og forbedre gjeldende nettverk av rekreasjonsløyper for snøscooter, for å fortsatt tilrettelegge for nye brukergrupper i utmarka, med*

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Kommunal

snøscooterløyper for rekreasjonskjøring frem til isfiskevann/turhytter m.m. Dette er for mange et etterlengtet aktivitetstilbud vinterstid».

- Det bør legges opp til en langt bredere involvering enn det som er tilfellet så langt. Ut fra mottakerliste er ikke interesseorganisasjoner (idrettslag, turlag og andre miljø- og friluftslivsorganisasjoner), hytteforeninger m.m. involvert. Trøndelag fylkeskommune gjør oppmerksom på at manglende involvering/medbestemmelse, ved en klage, kan medføre feil saksbehandling. Det vises til forvaltningsloven § 37. (utredningsplikt, forhåndsvarsling og uttalelser fra interesserte).

Med hilsen

Anne Caroline Haugan
Seksjonsleder

Tore Forbord
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Kontaktpersoner:	Kulturminner:	David Berg Tuddenham tlf 74174238
	Viltforvaltning:	Runar Myrvang tlf 74175543 / 48070556
	Friluftsliv:	Oddveig Bredesen tlf 74175089

Kopimottakere:
FYLKESMANNEN I TRØNDELAG

Fra: Inge Danielsen <i.e.danielsen@gmail.com>
Sendt: tirsdag 24. november 2020 23:36
Til: Postmottak Selbu kommune
Kopi: riast-hylling reinbeitedistrikt
Emne: Rekreasjonsløyper snøscooter Selbu
Vedlegg: Dok2.pdf

Gåebrien sijte
Postboks 236
7374 Røros
g.sijte@gmail.com

Røros 24.11.2020

Selbu kommune
Gjelbakken 15
7580 Selbu
postmottak@selbu.kommune.no

Høring og offentlig ettersyn-Revisjon av rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu kommune-Med ny lokal forskrift 2020.11.23

Gåebrien sijte viser til brev med deres ref: 2016/318-248/K01/ERIBRE av 09.10.2020.

Gåebrien sijte viser til vårt innspill av 07.08. 2017 vedrørende forslag til forskrift for løyper for rekreasjonskjøring for snøscooter Selbu kommune og vår klage på vedtak av 16.11.2017 i samme sak.

I nevnte innspill og klage på vedtak argumenterte Gåebrien sijte for at flere av de foreslått løypene ville komme i konflikt med viktige beite og særverdiområder for reindriften, og ville være negativ for vår utøvelse av reindrift.

Gåebrien sijte anfører de samme argumenter mot opprettelse av løype B19 og vil gå mot at den godkjennes.

Når det gjelder de andre løypene som distriktet kommer i berøring med ber vi om at:

- Åpning av løypa skal avklares med reinbeitedistriktet på forhånd. Kommunen er ansvarlig for å ta kontakt med distriktet.
- Reinbeitedistriktet skal ha rett til å stenge løypa, dersom distriktet ber om det.

Gåebrien sijte vil også gjøre kjent at vi er tvilende til om motorferdselloven hjemler opprettelse av tilførselsløyper for de som ligger inntil 1 km fra godkjente løype for rekreasjonskjøring med snøscooter.

Med hilsen

Inge E. Danielsen

Fra: Una Dahlen-Kvalvaag <una.dahlen-kvalvaag@FNF-nett.no>
Sendt: mandag 23. november 2020 15:10
Til: Postmottak Selbu kommune
Kopi: fmtlpost@fylkesmannen.no; postmottak@trondelagfylke.no
Emne: Høringsuttalelse vedr rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu kommune
Vedlegg: Høringsuttalelse Selbu FNF nov 2020.pdf

Hei.

Jeg sender dere herved vår høringsuttalelse på vegne av Naturvernforbundet i Trøndelag, Nord-Trøndelag Turistforening, Trondhjems Turistforening og Norsk Ornitologisk Forening avd. Trøndelag.

Med vennlig hilsen

Una Dahlen-Kvalvaag
Koordinator

Forum for natur og friluftsliv Trøndelag

Mobil: 92 60 27 12 | <https://fnf-nett.no/trondelag/> | trondelag@fnf-nett.no

Kjøpmannsgata 12, 7500 Stjørdal

Selbu kommune

postmottak@selbu.kommune.no

Stjørdal, 23. november 2020

Dette brevet sendes på vegne av Naturvernforbundet i Trøndelag, Nord-Trøndelag Turistforening, Trondhjems Turistforening og Norsk Ornitologisk Forening avdeling Trøndelag.

Høringsuttalelse:

Rekreasjonsløyper for snøscooter

Revidering av løyper og ny lokal forskrift i Selbu kommune

Bakgrunn

Vi viser til vedtak i Hovedutvalg for samfunnsutvikling i Selbu kommune 01.10.2020 sak 58/20 om å legge revidering av rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu kommune – med ny lokal forskrift i 2020, ut til offentlig ettersyn og offentlig høring.

I dag er det om lag 135 kilometer med rekreasjonsløyper i Selbu kommune¹. Dette forslaget innebærer 78,5 kilometer med nye rekreasjonsløyper. Altså en utvidelse på over 50%. Herav er 62 kilometer helt nye rekreasjonsløyper og om lag 16,5 kilometer endrede rekreasjonsløyper². I tillegg medfører forslaget et uklart antall kilometer med kjøring internt i hyttefelt som får tilførselsløype.

Sammendrag

Vårt primære standpunkt er at det av hensyn til naturmangfold og friluftsliv ikke bør vedtas flere nye snøscooterløyper i Selbu kommune.

¹ Jfr. epost fra saksbehandler Erik Brenna i Selbu kommune, 23.11.2020.

² Generelle merknader for alle traseer, Selbu kommune. Side 5.

Vi mener kommunen har basert sin konsekvensvurdering på en mangelfull kartlegging av friluftsliv og naturmangfold. Vi mener ny kartlegging og konsekvensanalyse må foretas før kommunen behandler dette forslaget til revisjon av scooterløyper.

Dersom kommunen likevel ønsker å behandle forslaget slik det nå foreligger, mener vi at løypene med konfliktgrad -3 (uakseptabel konflikt) ikke kan vedtas og at løypene med konfliktgrad -2 (konflikt) bare kan vedtas dersom det gjøres vesentlige endringer på løypene slik at de får konfliktgrad -1 (akseptabel konflikt).

Vi er enig i kommunen sin vurderingen av «høyeste konfliktgrad» for disse løypene:	Vi er uenig i kommunen sin vurderingen av «høyeste konfliktgrad» for disse løypene:
A02E01 (-1) A04N01 (-3) A05E01 (0) A06E01 (0) A07N01 (-2) A08N01 (-3) A09E01 (-1) E01 (-3) E02 (-3) E07 (-3) E09 (-3) E10 (-3)	A02N01 (-3) A05E02 (-3) A07E01 (kartlegges bedre) B08E01 (kartlegges bedre) B15E01 (kartlegges bedre) B18 (-3) B19 (-3) E03 (-3) E04 (kartlegges bedre) E05 (kartlegges bedre) E06 (kartlegges bedre) E08 (-3) E11 (-3) E12 (-3) E13 (-3) E14 (-3)
Tilførselsløypene er ikke nevnt i tabellen fordi vi er imot etablering av samtlige tilførselsløyper.	

Lokal kommunal forskrift bør endres slik at åpningstiden for samtlige løyper reduseres til 0900-1800 og at samtlige løyper stenges senest 15. april eller 2. påskedag.

Overordnet perspektiv

Vi mener det er viktig å begrense motorferdsel i utmark til det som er nødvendig ut fra et nytte- og næringsperspektiv. Et så omfattende løypenett som Selbu kommune her foreslår har store negative konsekvenser for friluftsliv, natur og reindrift.

Vi ser en uheldig utvikling hvor kommuner etablerer scooterløyper som kan koples til nabokommunen sine løyper. Dette gir interkommunale, -ja til og med regionale løypenett. Både Holtålen og Melhus er i gang med å behandle forslag til slike løyper nå. Det er altså realistisk å se for seg en utvikling hvor løypa til Gråsjøen kan bli forlenget ved hjelp av Stjørdal kommune og hvor løypene i Eggjafjellet og Rensfjellet koples til løyper fra Melhus og kanskje også gjennom Midtre-Gauldal videre mot Holtålen og dermed Tydal.

- Det er et bredt flertall for at vi støtter snøscooterløype i Flåmarka, og vi ønsker at den skal forlenges slik at den kan kobles sammen med snøscooterløypa i Selbu og Tydal, og med løypa i Midtre Gauldal når den kommer, sier ordfører Jorid Jagtøyen (Sp) til Trønderbladet (reportasje bak betalingsmur).

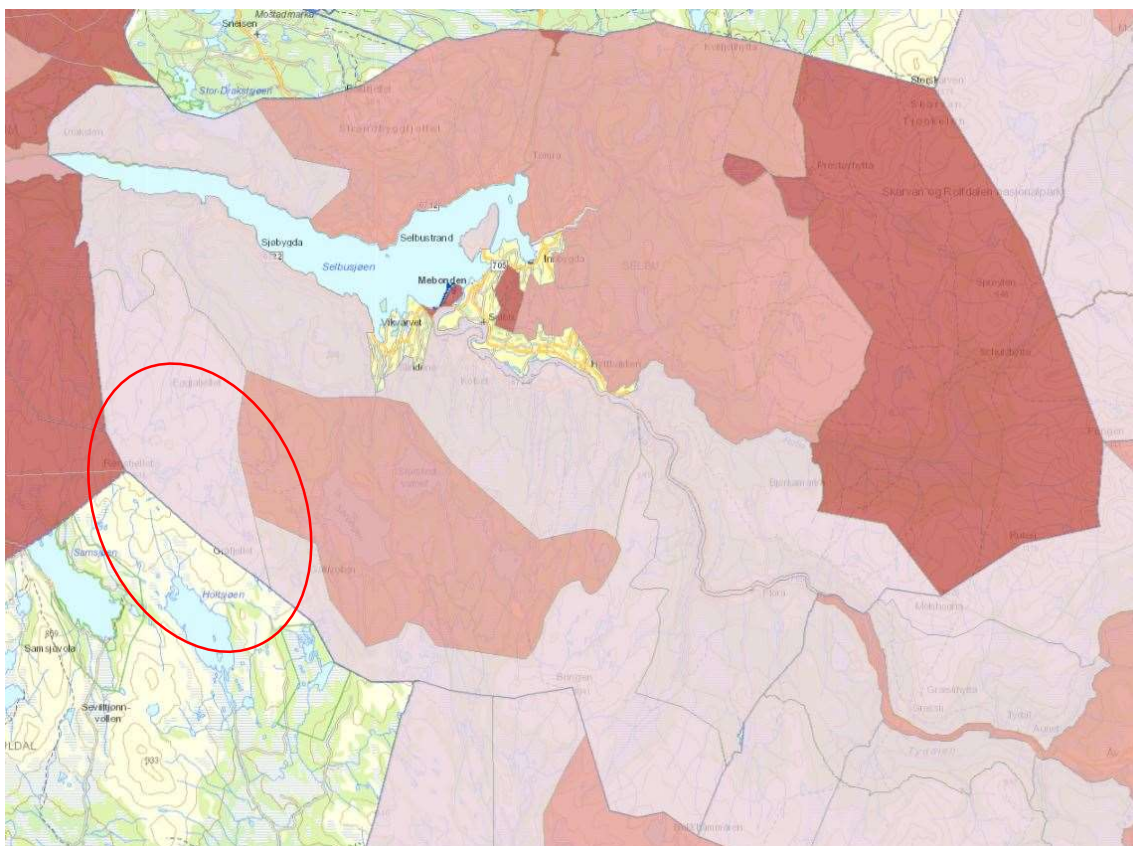
Figur 1: Sitat fra nettsiden til Snøscooterimportørenes forening sin nettside (www.snoscooter.no)

Det er viktig at hver enkelt kommune ser sin rolle i dette store bildet. **Det å legge til rette for et løypenett som stimulerer til at mange flere vil anskaffe sin egen snøscooter vil kunne gi en dramatisk trafikkvekst og vi vil kunne få scooterløyper som nærmest blir som «motorveier».**

Saker om motorisert ferdsel i utmark er normalt svært konfliktfylte. I denne saken er forslaget fra scootermiljøet sendt videre på høring uten noen endringer fra kommunen sin side. Konsekvensene er utredet, men faktagrunnlaget er etter vår mening for svakt og det gjør at virkningen av forslaget ikke belyses tilstrekkelig. Kommunen burde senket terskelen for involvering og tilrettelagt for god medvirkning gjennom å invitere hytteforeninger til informasjonsmøter og presentert forslaget sammen med kart som viser berørt naturmangfold og berørte skiløyper. Dette forslaget får store konsekvenser for friluftsfolk, naturelskere og hytteeiere som også bor utenfor kommunen. Vi antar at politikerne i kommunen også er interessert i å lytte til deres syn i saken.

Friluftsliv

Vi mener kartleggingen av friluftslivsområdene fra 2014 både er for grovmasket og at den er basert på det friluftslivet som utøves om sommeren (kartet er inntatt nedenfor). Det blir åpenbart feil når kommunen legger denne kartleggingen til grunn for konsekvensvurdering for friluftsliv i Selbu om vinteren. Flere steder i kommunen har friluftslivet et sterkere fotfeste enn denne kartleggingen viser. Eksempel: Hvordan kan store deler av det regionalt viktige skiområdet mellom Rensfjellet/Grøvelskardet og Sørungen være verdsatt som et ikke viktig friluftsområde? Her ligger Rensfjellet som er et regionalt turmål som både Midtre-Gauldal, Melhus, Trondheim og Selbu kommune grenser til. Her gikk traseen for Reinsfjellrennet, her er det trimkasser og det prepareres skiløyper. Det fremstår etter vår mening som helt fundamentalt feil å ikke verdsette dette området. Slike feilvurderinger gjør at områder som har stor verdi ikke blir hensyntatt gjennom rett konsekvensverdi. Ansvar for å opplyse i saken er skjøvet over på publikum. Vi mener derfor at det bør foretas en revisjon av kartleggingen og konsekvensanalysen før det tas beslutning om så store utvidelser og endringer av snøscooterløypene i denne kommunen.

Figur 2: Utsnitt av friluftskartleggingen til Selbu kommune med anmerkning av friluftslivsområdet øst for Rensfjellet

Vi mener skiløypene som ligger i www.skisporet.no burde vært presentert i det samlede kartet for scooterløypene. Det er åpenbart at flere av de foreslåtte snøscooterløypene er i konflikt med turfolkets interesser og disse konfliktene er en av de viktige interesseavveiningene som må foretas i slike saker. Det er krevende å forstå konsekvensene av forslaget når en selv må tegne inn skiløypene fra www.skisporet.no på kommunens kart over scooterløypene. Vi mener det er kommunen sin oppgave å presentere et forslag på en slik måte at terskelen for å medvirke blir lav.

Selbu kommune mener minsteavstanden fra scooterløype til viktig friluftslivsområde på 450 meter ikke er relevant når scooterløypa allerede er lagt i et slikt viktig friluftslivsområde³. Vi mener det er en feil vurdering. Formålet med denne minsteavstanden er å redusere ulempene med støy til under anbefalt grenseverdi på 40 dB. Vi mener det burde vært utarbeidet et støysonekart med buffer på 450 meter for alle de nye løypene som er foreslått i svært viktige og viktige friluftslivsområder.

Vi mener det er mangelfullt at det i konsekvensutredningen ikke er differensiert mellom løypene som brukes til tur/trening og de som kvistes av turistforeningene og som inngår i deres nettverk med turisthytter. Dette forslaget berører både vinterløypa til den velkjente «Norge på tvers»-traseen og Vekta, som en av de mest brukte innfallsportene til Skarvan og Roltdalen nasjonalpark. De kvistede løypene til turistforeningene er løyper som tiltrekker seg både nasjonale og internasjonale besøkende og hvor opplevelsen av urørt og stille natur er spesielt viktig.

³ Generelle merknader for alle traseer, side 8.

Figur 3: Markedsføring av løypa "Norge på tvers" til Turistforeningen

Det er også en stor svakhet at konsekvensutredningen ikke tar hensyn til skiløypene som hytteforeningene kjører opp. For en turgåer er det uvesentlig om løypa preppes av et skilag eller ei hytteforening. Når kommunen ikke har vurdert hytteforeningene sine løyper kan mange av ulempene for friluftslivet bli oversett.

Det er i forslaget lagt opp til at scooterne skal fraktes til oppgitte parkeringsplasser. Enkelte av disse har allerede liten kapasitet på populære utfartsdager. Det kan medføre økt konflikt mellom brukergruppene når en scootertransport opptar 2-3 ordinære parkeringsplasser og krever ekstra stor snuplass. Vi er spesielt negative til at Vekta er foreslått som en slik parkeringsplass for scooterbrukere (P11). Dette er som nevnt innfallsporten til Skarvan og Roltdalen nasjonalpark og har mange langveisfarende som trenger parkeringsplass for flere lengre perioder.

Naturmangfold

Vi er imot økt motorisert trafikk i skog og fjell fordi det fører til forstyrrelser og det er en belastning for dyrelivet. Snøscootere medfører at forstyrrende menneskelig aktivitet fraktes lengre inn skogen og lengre opp i fjellet enn før. Artene og individene som har tilpasset seg livet her vil bli forstyrret av motorer og mennesker på en mer skadelig måte enn de artene og individene som lever nærmere områder med menneskelige aktivitet.

Vi mener naturmangfoldet i Selbu kommune er for dårlig kartlagt og at det må foretas systematisk kartlegging av arts mangfoldet i de områdene hvor det nå søkes om nye og endrede traseer.

Observasjonene i Artskartet er i all hovedsak fra områder hvor folk ferdes. Det er ikke gjort systematiske registreringer utenfor «allfarvei» hvor sannsynligheten for å finne arter som krever hensyn og vern er større. Spesielt nord og vest i kommunen burde det vært kartlagt bedre i forhold til reirlokalteter for både kongeørn og hubro.

I konsekvensanalysen er virkningene vurdert for de artene en har kjennskap til i områdene. Vi kan ikke av saksframlegget vite hvilke arter som for eksempel er i nærheten av E07- E12, men bemerker at:

- Kongeørn starter egglegging allerede i slutten av mars og kurtisering og parring før det igjen. Fram til ungene klekkes i begynnelsen av mai er kongeørna svært sårbar for forstyrrelser på og i nærheten av hekkeplassen. Det skal lite til for at ørna skyr reiret og avbryter hekkingen i denne perioden. Løyper som legges nær hekkeplass for kongeørn må unngås. Gjelder også isfiske på vann som ligger i nærheten av hekkeplasser. Lengre opphold på isen kan være fatalt. Minimumsavstand bør være 1 km.

- Jaktfalk starter egglegging i midten av april eller noe før det. Den er også svært sårbar for forstyrrelser av menneskers nærvær i tiden fra før selve eggleggingen til ungene er klekket. På samme måte som for kongeørn må scooterløyper legges i god avstand fra hekkeplass.
- Kalkrike myrer er spesielt verdifulle. Snøscooterløyper kan danne harde spor og isete flater som skader artsmangfoldet.

Vi mener kommunen må legge vekt på «føre-var-prinsippet» i Naturmangfoldloven §9 og forsikre seg om at de løypene de vedtar har en konsekvensverdi som er -1 eller høyere på temaet «naturmangfold» (akseptabel konflikt).

Vintermørket med lange og kalde netter medfører at næringsbehovet for både pattedyr og fugler er stort. Forstyrrelser vil øke energiforbruket og redusere dyrenes tid til å få i seg næring. Dyr kan også bli tvunget til å forlate sine foretrukne beiteområder og isteden benytte områder med mindre mattilgang. En enkelt forstyrrelse gir kanskje ingen målbar negativ effekt, men flere forstyrrelser kan være fatalt for en art. Ideelt sett skulle løypene vært stengt i skumringstiden, for det er da viltet søker til beiteområdene sine og trenger matro. Vi antar at det er vanskelig å praktisere en slik bestemmelse, men mener at løypenes åpningstid må begrenses til kl 9-18 for å verne om viktig beitetid for dyrelivet.

Vi bemerker at hekke-/yngletiden er særlig sårbar periode av året for fugl. Det er yngletidsfredning i perioden fra april til juni⁴. Kjøring med scooter vil kunne forstyrre fuglenes forberedelse til spill og hekking. Vi mener derfor at det er viktig at alle løypene stenges senest 15. april eller senest 2. påskedag.

All motorferdsel basert på fossilt drivstoff bidrar negativt i klimaregnskapet til kommunen. Vi mener det er svært lite fremtidsrettet av Selbu kommune å legge til rette for mer motorferdsel som gjør det enda vanskeligere for kommunen å nå sine egne klimamål og mål om bærekraft.

Tilførselsløyper

Forslaget inneholder 25 nye tilførselsløyper på til sammen litt over 13 kilometer⁵. Dette er juridisk sett samme type løype som det øvrige rekreasjonsløypenettet, men de er ment å knytte hus og hytter til rekreasjonsløypene. De er bare delvis tegnet inn i kartet med røde streker. Kommunen mener at brukerne skal kunne kjøre fra enden av disse løypene og frem til hvert enkelt hus og hytte. Dette er noe kommunen ønsker å etablere for de som har ytret ønske om det.⁶ Videre sies det «Avstand til øvrige fritidsboliger/boliger tilstrebes å være mer enn 60 meter (...)».

Vi er imot etablering av samtlige tilførselsløyper.

Vi kan ikke se noe reelt behov for slike løyper. De som har dispensasjon til å kjøre scooter kan starte turen fra parkeringsplassen sin. Dersom rekreasjonsløypa ikke tangerer denne parkeringsplassen, kan de frakte scooteren til den godkjente parkeringsplassen for den aktuelle rekreasjonsløypa – slik alle andre brukere av rekreasjonsløypa må gjøre.

Vi ser følgende ulemper med tilførselsløyper:

⁴ Naturmangfoldloven §15 første ledd.

⁵ Epost fra Erik Brenna, Selbu kommune, 23.11.2020.

⁶ Generelle merknader for alle traseer, Selbu kommune, side 9.

- Det er ikke utformet et konkret forslag til samlet regelverk som skal gjelde for alle tilførselsløyper. En risikerer nå at det blir ulike regler for løypene avhengig av etableringstidspunkt.
- Dersom hytteeiere innen 1 kilometer fra rekreasjonsløypene skal kunne søke om tilførselsløyper, vil det kunne medføre en enorm utvidelse av løypenettet.
- Traseene er ikke regulert frem til den enkelte hytte/hus. Det betyr at det kan kjøres på kryss og tvers i hele hytteområdet. Det vil bli tilnærmet umulig å kontrollere kjøring i hytteområdene fordi det er ikke noe krav til at kjørerne skal følge en spesifikk trase.
- Løypene vil være tilgjengelig for alle og enhver. Det er ikke mulig å begrense adgangen. Det kan medføre stor trafikk bort til områder med hytter og hus.
- Det er ikke krav om tilhenger bak scooteren (vanlig krav når hytteeier får dispensasjon). Dette kan friste til mer ulovlig fartslek med scooterne.
- Barnas lek og det enkleste friluftslivet utøves nær hytter og hus. Dersom det blir en uregulert anledning til å kjøre snøscootere i det samme området kan vi ende opp med at det begrenser barnas lek med aking, skihopp, «orgeltramp» osv. mellom hyttene.
- Tilførselsløyper som er åpne mellom 7-23 vil forstyrre opplevelsen av ro og fred på hyttene.
- Det er ingen etablert juridisk inndeling av områder/hyttefelt i kommunen. Hyttene er spredt i terrenget og det vil være vanskelig å fastslå/avgjøre hvilke hytter som sogner sammen til et «område». Et krav om minimum 5 hytter er lavt og vil gjøre at svært mange «hytteområder» vil kunne søke, særlig dersom det er opp til søker å definere «området».
- Det aktuelle «området» må gjennomføre en avstemming for å avklare om det er flertall for å søke om tilførselsløype. Normalt er det vedtekter som regulerer krav til innkalling, hvem som har stemmerett, krav til flertall osv. Disse «områdene» har i få tilfeller egen organisering og vedtekter. I saker som kan få store konsekvenser for de stemmeberettigede er det normalt med kvalifisert flertall (2/3) for å gi mindretallet et særskilt vern. Vi mener simpelt flertall ikke ivaretar mindretallet og vi frykter at saker om tilførselsløyper vil gi svært mange konflikter i hytteområdene.

Merknader til forskrift om kommunalt løypenett rekreasjonskjøring

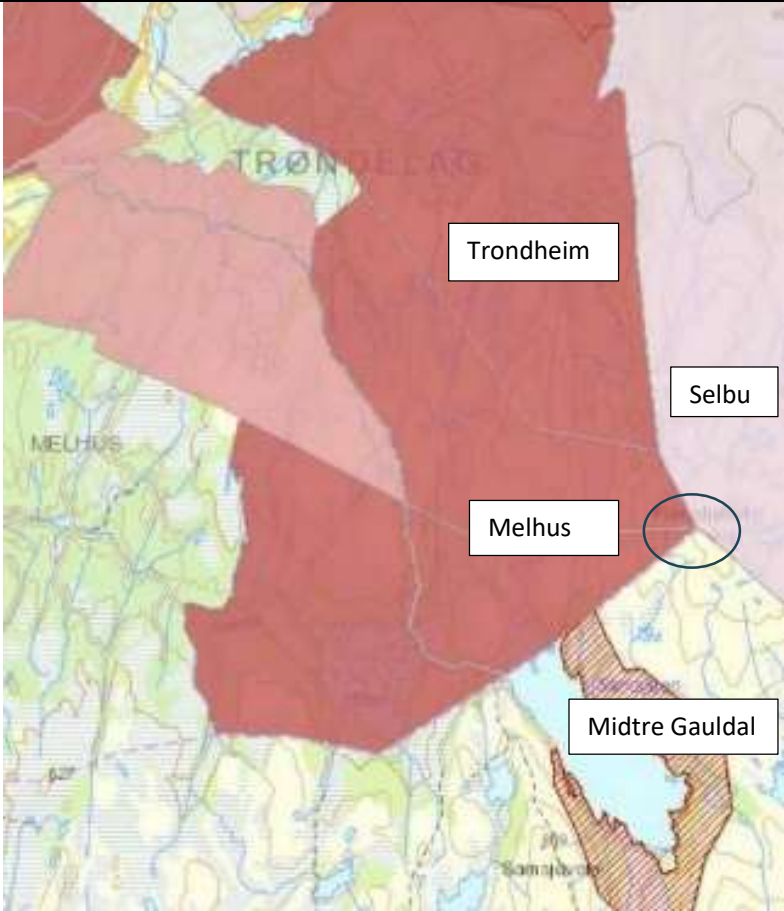
Vi samtykker til de generelle fartsgrensene og poengterer hvor viktig det er at disse skiltes svært tydelig for å holde ulempene på det nivå som ligger til grunn for konsekvensanalysen.

Ut over dette mener vi:

- Løypene kan tidligst åpnes 1. desember og skal senest stenges 15. april eller senest 2. påskedag. *Begrunnelse: Begrense skade og ulempe for naturmiljøet i overgangen mellom sen vinter og tidlig vår.*
- Løypene er åpne for kjøring fra kl 0900-1800. *Begrunnelse: Begrense forstyrrelsene med støy og lys i mørket.*
- Dersom E13 og E14 mot formodning vedtas, må løypene være stengt på søndager. *Begrunnelse: De to interessegruppene deler helgas to fridager mellom seg.*

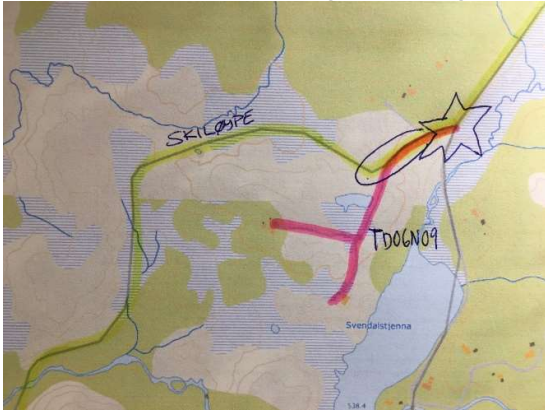
Merknader til det enkelte løypeforslag

TA01N01	Svartåsen
Konklusjon	Vi er imot samtlige tilførselsløyper og mener de ikke bør vedtas.
TA01N02	Tortsjøen
Konklusjon	Primært: Vi er imot samtlige tilførselsløyper og mener de ikke bør vedtas. Sekundært: Dersom løypene likevel skal behandles, mener vi naturmangfoldet i området først må kartlegges og ny konsekvensanalyse utarbeides.
A02E01	Vallibakken-Kjøsnesbekken
Konklusjon	Enig i innstillingen.
A02N01	Brenntopp-Vallidalen
Friluftsliv	Konsekvensverdi bør være -3: Her er scooterløypa lagt sammen med skiløypa. Dette er svært uheldig. Området er etter vår mening et viktig friluftslivsområde siden det nå er bindeleddet mellom skiarenaen på Gullsetsaga og Vikvarvet alpinanlegg og det omfattende løypenettet mellom Sørungen og Rensfjellet. Dette tilsier at skiløypa og scootertraseen ikke bør legges i lag.
Konklusjon	Uenig i innstillingen. Løypa bør ha konflikt -3 og ikke vedtas.
A04N01	Rensjøen
Friluftsliv	Konsekvensverdi bør være -2: Løypa går ut på Rensjøen og vil gi stor negativ støyeffekt i et område med mange skiløyper og turgåere.
Konklusjon	Enig i innstillingen. Løypa kan ikke vedtas pga. konflikt -3.
TA04N01	Smålian
Konklusjon	Primært: Vi er imot samtlige tilførselsløyper og mener de ikke bør vedtas. Sekundært: Enig i innstillingen.
TA04N02	Rensjøen S
Konklusjon	Primært: Vi er imot samtlige tilførselsløyper og mener de ikke bør vedtas. Sekundært: Enig i innstillingen.
TA04N03	Rensjøen Ø
Konklusjon	Primært: Vi er imot samtlige tilførselsløyper og mener de ikke bør vedtas. Sekundært: Dersom løypene likevel skal behandles, mener vi naturmangfoldet i området først må kartlegges og ny konsekvensanalyse utarbeides.
A05E01	Nyvollen
Konklusjon	Enig i innstillingen.
A05E02	Nyvollen-Eggjafjellet
Friluftsliv	Konsekvensverdi bør være -3: Løypa er flyttet høyere og på sørsiden av Eggjafjellet slik at støy fra scootertrafikken vil forurense hele det omfattende og høyfjellspregede området mellom Rensfjellet, Fjellvatna og Eggjafjellet. Kartet nedenfor viser at nabokommunene Trondheim og Melhus vurderer sin del av Reinsfjellområdet som <u>svært viktig</u> friluftslivsområde, mens det i Selbu er vurdert som <u>ikke viktig</u> . Kommunene må samarbeide for å bevare områdets funksjon som viktig regionalt turmål og området bør klassifiseres som vært viktig friluftslivsområde også i Selbu kommune.

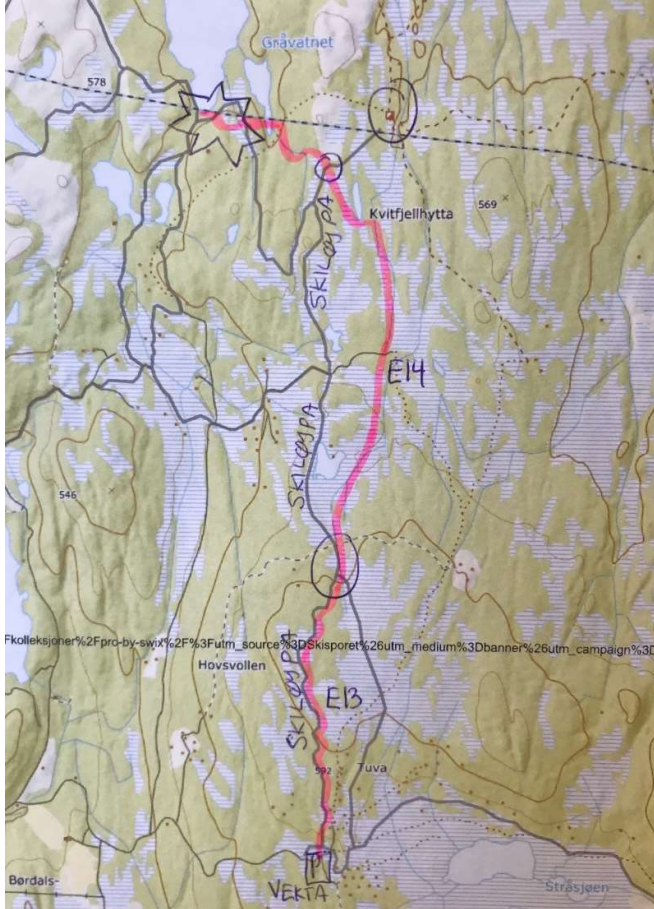
	
Landskap	Konsekvensverdi bør være -3: Løypa går vesentlig høyere til fjells og ligger nå hovedsakelig på sørsiden av vannskillet på Eggjafjellet. Scootersporene i terrenget vil være svært godt synlig fra Rensfjellet som er et svært mye besøkt turmål med stor regional betydning.
Naturmangfold	Konsekvensverdi bør være -3: Vi er spørrende til kommunen sin vurdering på +1 Det er kongeørn i området, men hekkeplass er uklar. Vi henstiller om at naturmangfold kartlegges.
Konklusjon	Uenig i innstillingen. Løypa bør ha konflikt -3 og ikke vedtas.
A06E01	Eggjafjellet
Konklusjon	Enig i innstillingen.

A07E01	Eggjafjellet-Rundfjellet
Naturmangfold	Vi er spørrende til kommunen sin vurdering her og henstiller om at naturmangfold kartlegges, ref. kongeørn og annen rovfugl.
Konklusjon	Uenig i innstillingen. Naturmangfoldet i området må først kartlegges og ny konsekvensanalyse utarbeides før traseen kan behandles.
A07N01	Rundfjellet-Hornsjøen
Konklusjon	Enig i innstillingen.
A08N01	Hånnsjøan-Kvennhuskjølen
Naturmangfold	Vi henstiller om at naturmangfold kartlegges.
Konklusjon	Enig i innstillingen.
TA08N01	Hånnsjøan-Renaaen Nordre
Konklusjon	Primært: Vi er imot samtlige tilførselsløyper og mener de ikke bør vedtas. Sekundært: Dersom løypen likevel skal behandles er vi enig i innstillingen.
TA08N02	Hornsjøen-Kvennhuskjølen
Konklusjon	Primært: Vi er imot samtlige tilførselsløyper og mener de ikke bør vedtas. Sekundært: Dersom løypen likevel skal behandles, mener vi naturmangfoldet i området først må kartlegges og ny konsekvensanalyse utarbeides.
A09E01	Postrya-Småvatna NV
Konklusjon	Enig i innstillingen.
B08E01	Sørungen Ø-Vargkjølen
Naturmangfold	Vi er spørrende til kommunen sin vurdering på -2 her. Området har lite ferdsel og vi henstiller om at naturmangfold kartlegges.
Konklusjon	Uenig i innstillingen. Naturmangfoldet i området må først kartlegges og ny konsekvensanalyse utarbeides før traseen kan behandles.
TB10N01	Østrungen-Uthus Søndre
Konklusjon	Primært: Vi er imot samtlige tilførselsløyper og mener de ikke bør vedtas. Sekundært: Dersom løypen likevel skal behandles er vi enig i innstillingen.
TB10N02	Østrungen-Høstvollen
Konklusjon	Primært: Vi er imot samtlige tilførselsløyper og mener de ikke bør vedtas. Sekundært: Dersom løypen likevel skal behandles er vi enig i innstillingen.
TB10N03	Østrungen-Høstvollvika
Konklusjon	Primært: Vi er imot samtlige tilførselsløyper og mener de ikke bør vedtas. Sekundært: Dersom løypen likevel skal behandles er vi enig i innstillingen.
B15E01	Østrungen hyttefelt-Østrungen felleseter
Naturmangfold	Vi er spørrende til kommunen sin vurdering her og henstiller om at naturmangfold kartlegges.
Konklusjon	Uenig i innstillingen. Naturmangfoldet i området må først kartlegges og ny konsekvensanalyse utarbeides før traseen kan behandles.
TB15N01	Moen-Vassmyrvollen
Konklusjon	Primært: Vi er imot samtlige tilførselsløyper og mener de ikke bør vedtas. Sekundært: Dersom løypen likevel skal behandles er vi enig i innstillingen.
TB15N02	Østrungen Ø-Mosletten Østre
Konklusjon	Primært: Vi er imot samtlige tilførselsløyper og mener de ikke bør vedtas. Sekundært: Dersom løypen likevel skal behandles er vi enig i innstillingen.
TB15N04	Østrungen felleseter
Konklusjon	Primært: Vi er imot samtlige tilførselsløyper og mener de ikke bør vedtas. Sekundært: Dersom løypen likevel skal behandles er vi enig i innstillingen.

B18	Sørungen Ø-Sørungen V
Friluftsliv	Konsekvensverdi bør være -3: Løypa går over Sørungen som er et svært mye brukt område for skiturer og isfiske. Støyen fra kjøretøy vil bre seg ut over vannet og rekke svært langt.
Landskap	Konsekvensverdi bør være -2: Det vil bli visuell forurensing gjennom synlige scooterspor som vil kunne sees fra skiløypenettet som går mellom Bønnkjølen, Sotstugguveien og rundt Gråfjellet.
Naturmangfold	Konsekvensverdi bør være -3: Vi er spørrende til kommunen sin vurdering. Berører kalkrik myr med stort arts mangfold.
Konklusjon	Uenig i innstillingen. Løypa bør ha konflikt -3 og ikke vedtas.
TB18N01	Hånnåkmyra – Djuoåosen veikryss
Naturmangfold	Konsekvensverdi bør være -3: Berører område med stort arts mangfold som bør kartlegges.
Konklusjon	Uenig i innstillingen. Løypa bør ha konflikt -3 og ikke vedtas.
B19	Østrungen felleseter - Bringtjennin
Friluftsliv	Konsekvensverdi bør være -3: Dette er et svært viktig friluftsområde og mye brukt turmål. Nå som Eggjafjellet har fått snøscooterløyper og Stokkfjellet er nedbygd av vindmøller, er konsekvensen at Storrøffjellet-Bringen er et av få områdene med uberørt høyfjell i denne delen av bygda. Løypa går delvis over tregrensa og vil kunne gi vidtrekkende støyforurensing i det åpne fjellandskapet ved Bringtjennin.
Naturmangfold	Konsekvensverdi bør være -2: Dette er et kalkrikt område som er rikt både ornitologisk og botanisk. Bør kartlegges med tanke på rovfugl. Fylkesmannen har karakterisert det som et artsrikt område.
Konklusjon	Uenig i innstillingen. Løypa bør ha konflikt -3 og ikke vedtas.
TB19N01	Østrungen Ø-Mosletten Østre
Konklusjon	Primært: Vi er imot samtlige tilførselsløyper og mener de ikke bør vedtas. Sekundært: Dersom løypen likevel skal behandles er vi enig i innstillingen.
TD03N01	Dalen/Høgda
Konklusjon	Primært: Vi er imot samtlige tilførselsløyper og mener de ikke bør vedtas. Sekundært: Dersom løypen likevel skal behandles er vi enig i innstillingen.
TD06N01	Myrmo SØ
Konklusjon	Primært: Vi er imot samtlige tilførselsløyper og mener de ikke bør vedtas. Sekundært: Dersom løypen likevel skal behandles er vi enig i innstillingen.
TD06N02	Myrmo NV
Konklusjon	Primært: Vi er imot samtlige tilførselsløyper og mener de ikke bør vedtas. Sekundært: Dersom løypen likevel skal behandles er vi enig i innstillingen.
TD06N03	Myrmo NØ
Konklusjon	Primært: Vi er imot samtlige tilførselsløyper og mener de ikke bør vedtas. Sekundært: Dersom løypen likevel skal behandles er vi enig i innstillingen.
TD06N04	Olemstjønna
Konklusjon	Primært: Vi er imot samtlige tilførselsløyper og mener de ikke bør vedtas. Sekundært: Dersom løypen likevel skal behandles er vi enig i innstillingen.
TD06N05	Haugli/Skardøra
Konklusjon	Primært: Vi er imot samtlige tilførselsløyper og mener de ikke bør vedtas. Sekundært: Dersom løypen likevel skal behandles er vi enig i innstillingen.
TD06N06	Haugli/Svenndalen
Konklusjon	Primært: Vi er imot samtlige tilførselsløyper og mener de ikke bør vedtas. Sekundært: Dersom løypen likevel skal behandles er vi enig i innstillingen.

TD06N07	Svendalstjenna
Friluftsliv	Konsekvensverdi bør være -2: Skiløypa fra Høgda til Gammelvollstoggo/Vardebu ligger like øst for Svendalstjenna og har regional tilstrømning. Dagens scootertrafikk langs Svendalstjønna er svært merkbar og omfanget bør ikke økes. Tilførselsløypa har kraftige motbakker og terrenget sender støyen over mot skiløypa. Farten bør reduseres for å redusere støyulempene.
Naturmangfold	Enig i innstillingen: En av traseene bør fjernes for å redusere ulempene.
Konklusjon	Primært: Vi er imot samtlige tilførselsløyper og mener de ikke bør vedtas. Sekundært: Dersom løypene likevel skal vedtas er vi enig i innstillingen.
TD06N08	Svendalstjenna
Friluftsliv	Konsekvensverdi bør være -2: Skiløypa fra Høgda til Gammelvollstoggo/Vardebu ligger like øst for Svendalstjenna og har regional tilstrømning. Dagens scootertrafikk langs Svendalstjønna er svært merkbar og omfanget bør ikke økes. Tilførselsløypa har kraftige motbakker og terrenget sender støyen over mot skiløypa. Farten bør reduseres for å redusere støyulempene.
Konklusjon	Primært: Vi er imot samtlige tilførselsløyper og mener de ikke bør vedtas. Sekundært: Dersom løypene likevel skal vedtas er vi uenig i innstillingen. Løypa bør ha konflikt -2.
TD06N09	Grøtem Øvre/Svendalstjenna NV
Friluftsliv	Konsekvensverdi bør være -3: Viktig friluftslivsområde. Tilførselsløypa er i et åpent terreng like vest for Svendalstjønna og tett på skiløypa - delvis samme trase. Her skal det tilstrebes 450 meter avstand. Som nevnt ovenfor bærer motorstøyen langt i dette området og kjøring bør begrenses til østsiden av tjønna. Krysningpunktet mellom skiløypa og etablert scooterløype like nord for Svendalstjenna er svært uoversiktlig med bratte bakker og stor risiko for ulykker. Stedet bør ha redusert fart og fareskilting. Økt trafikk her er svært uønsket.
Konklusjon	Primært: Vi er imot samtlige tilførselsløyper og mener de ikke bør vedtas. Sekundært: Dersom løypene likevel skal vedtas er vi uenig i innstillingen. Løypa bør ha konflikt -3 og ikke vedtas.
E01	Selbuskogen skisenter – Blisjimyra
Naturmangfold	Vi er spørrende til kommunen sin vurdering her og henstiller om at naturmangfold kartlegges.
Konklusjon	Enig i innstillingen. Løypa kan ikke vedtas pga. konflikt -3.
E02	Merkesdalen-Tømmervollen
Konklusjon	Enig i innstillingen. Løypa kan ikke vedtas pga. konflikt -3.
E03	Tømmervollen-Såmmårvollen
Naturmangfold	Konsekvensverdi bør være -3: Området er svært viktig for rovfugl. Området har biltrafikk sommerstid (etter klekking), men rovfugl er mer var for trafikk

	vinterstid, - som kan medføre at de avbryter hekkingen. Vi henstiller om at naturmangfold kartlegges bedre.
Konklusjon	Uenig i innstillingen. Løypa bør ha konflikt -3 og ikke vedtas.
E04	Såmmårvollen-Krokstaden
Friluftsliv	Konsekvensverdi bør være -2: Vil påvirke skiløypa nord for Stor-Ånvatnet veldig negativt. Terrenget består av åpen vannflate og høye heier rundt. Det vil gi en «gryte-effekt» på støyen. Sammen med forslaget om løype ut på vannet blir dette en kraftig reduksjon av turopplevelsen i dette området. Forslaget til led er lagt sammen med skiløypa like øst for vannet. Dette er uheldig løsning som bør endres.
Naturmangfold	Vi er spørrende til kommunen sin vurdering her og henstiller om at naturmangfold kartlegges ref. rovfugl, hekkeplass for sangsvane og artsrik myr.
Konklusjon	Uenig i innstillingen. Naturmangfoldet i området må først kartlegges og ny konsekvensanalyse utarbeides før traseen kan behandles.
E05	Stor-Ånvatnet
Friluftsliv	Konsekvensverdi bør være -2: Vil påvirke skiløypa nord for Stor-Ånvatnet veldig negativt. Terrenget består av åpen vannflate og høye heier rundt. Det vil gi en «gryte-effekt» på støyen. Sammen med forslaget om løype ut på vannet blir dette en kraftig reduksjon av turopplevelsen i dette området. Forslaget til led er lagt sammen med skiløypa like øst for vannet. Dette er uheldig løsning som bør endres.
Naturmangfold	Vi er spørrende til kommunen sin vurdering her og henstiller om at naturmangfold kartlegges ref. rovfugl.
Konklusjon	Uenig i innstillingen. Naturmangfoldet i området må først kartlegges og ny konsekvensanalyse utarbeides før traseen kan behandles.
E06	Børsjøen
Naturmangfold	Vi er spørrende til kommunen sin vurdering her og henstiller om at naturmangfold kartlegges ref. rovfugl i området.
Konklusjon	Uenig i innstillingen. Naturmangfoldet i området må først kartlegges og ny konsekvensanalyse utarbeides før traseen kan behandles.
E07	Krokstaden-Vekta
Friluftsliv	Konsekvensverdi bør være -3: Vekta er hovedporten inn til Skarvan og Roltdalen nasjonalpark og startpunkt for turfolk som også skal inn i Selbuskogen skisenter sitt løypenett. Naturopplevelsen blir forringet med scooterløype fra samme sted. Stor sannsynlighet for parkeringsproblem pga. stor utfart hit. Avstandskrav 450 meter ikke overholdt i dette viktige friluftslivsområdet
Naturmangfold	Konsekvensverdi bør være -3: Vi er enig i vurderingen, men henstiller samtidig om at naturmangfold kartlegges.
Konklusjon	Enig i innstillingen. Løypa kan ikke vedtas pga. konflikt -3.
E08	Langsetmyran-Litjsjøen
Naturmangfold	Konsekvensverdi bør være -3: Området er svært viktig for rovfugl. Vi henstiller om at naturmangfold kartlegges bedre.
Konklusjon	Uenig i innstillingen. Løypa bør ha konflikt -3 og ikke vedtas.
E09	Litjsjøen – Storsjøen
Naturmangfold	Konsekvensverdi bør være -3: Området er svært viktig for rovfugl. Området har biltrafikk sommerstid (etter klekking), men rovfugl er mer var for trafikk vinterstid, - som kan medføre at de avbryter hekkingen. Vi henstiller om at naturmangfold kartlegges bedre.
Konklusjon	Enig i innstillingen. Løypa bør ha konflikt -3 og ikke vedtas.

E10	Storsjøen-Innbygda
Naturmangfold	Konsekvensverdi bør være -3: Området er svært viktig for rovfugl. Området har biltrafikk sommerstid (etter klekking), men rovfugl er mer var for trafikk vinterstid, - som kan medføre at de avbryter hekkingen. Vi henstiller om at naturmangfold kartlegges bedre.
Konklusjon	Enig i innstillingen. Løypa bør ha konflikt -3 og ikke vedtas.
E11	Litjsjøen
Naturmangfold	Konsekvensverdi bør være -3: Området er svært viktig for rovfugl. Vi henstiller om at naturmangfold kartlegges bedre
Konklusjon	Uenig i innstillingen. Løypa bør ha konflikt -3 og ikke vedtas.
E12	Storsjøen
Naturmangfold	Konsekvensverdi bør være -3: Området er svært viktig for rovfugl. Vi henstiller om at naturmangfold kartlegges bedre
Konklusjon	Uenig i innstillingen. Løypa bør ha konflikt -3 og ikke vedtas.
E13	Vekta - Stentjenna
Friluftsliv	Konsekvensverdi bør være -3: Vekta er hovedporten inn til Skarvan og Roltdalen nasjonalpark. Det er startpunktet for turistforeningens løyper til Kvitfjellhytta, Prestøyhytta og Schulzhytta. Turfolk i løypa Vekta-Kvitfjellhytta vil få naturopplevelsen dramatisk forringet. Scooterleden bør ikke ligge sammen med skiløypa pga. faren for personulykker. Avstandskrav 450 meter ikke overholdt i dette viktige friluftslivsområdet. Dersom løypa vedtas må den stenges på søndager slik at de to interessegruppene deler helgas to fridager mellom seg. The map shows a topographic view of a mountainous area. A red line marks a ski route (E14) starting from Vekta at the bottom and going up towards Kvitfjellhytta. Another route (E13) is marked in blue. Various geographical features are labeled, including 'Gråvatnet', 'Kvitfjellhytta', 'Hovsvollen', 'Tuvva', 'Børdals-', and 'Stråsjoen'. Elevation points like 578, 546, 569, and 992 are also indicated.
Naturmangfold	Konsekvensverdi bør være -3: Vi henstiller om at naturmangfold kartlegges. Det er flere indikasjoner på at området kan være artsrikt.

Konklusjon	Uenig i innstillingen. Løypa bør ha konflikt -3 og ikke vedtas. Sekundært: Friluftsliv og naturmangfold må kartlegges. Løypa må være stengt på søndager.
E14	Stentjenna – Gråvatnet
Friluftsliv	Konsekvensverdi bør være -3: Turfolk i løypa Vekta-Kvitfjellhytta vil få naturopplevelsen dramatisk forringet. Det er også risiko knyttet til måten løypa krysser skiløypa på flere steder. Ved Gråsjøen er det stor kollisjonsfare mellom scooter og skiløpere (mange på treningstur med svært høy fart i skisporet). Enveis løype til kommunegrensa ved Gråsjøen legger uheldig press på Stjørdal kommune. Vil gi trafikk i begge retninger og større belastning pga. blindløype. Avstandskrav 450 meter ikke overholdt i dette viktige friluftslivsområdet! Dersom løypa vedtas må den stenges på søndager slik at de to interessegruppene deler helgas to fridager mellom seg.
Naturmangfold	Konsekvensverdi bør være -3: Lite forstyrret område i dag hvor naturmangfold bør kartlegges først. Kalkrik grunn indikerer artsrikdom.
Konklusjon	Primært: Uenig i innstillingen. Løypa bør ha konflikt -3 og ikke vedtas. Sekundært: Friluftsliv og naturmangfold må kartlegges. Løypa må være stengt på søndager.

Oppsummering

Vårt primære standpunkt er at det av hensyn til naturmangfold og friluftsliv ikke bør vedtas flere nye snøscooterløyper i Selbu kommune.

Dersom det likevel skal etableres nye scooterløyper i Selbu må det foretas oppdatert kartlegging av friluftsliv og naturmangfold slik at en kjenner konsekvensene bedre enn det som nå foreligger i saken.

Kopi av denne uttalelsen sendes til: Fylkesmannen i Trøndelag (fmtlpost@fylkesmannen.no) og Trøndelag fylkeskommune (postmottak@trondelagfylke.no).

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Trøndelag ved

Magne Vågsland

(elektronsik godkjent)

Leder

Naturvernforbundet i Trøndelag

Emil Krokan

(elektronsik godkjent)

Leder

Norsk Ornitologisk Forening avd. Trøndelag

Nina Pettersen

(elektronsik godkjent)

Daglig leder

Nord-Trøndelag Turistforening

Frode Støre Bergrem

(elektronsik godkjent)

Daglig leder

Trondhjems Turistforening

Una Dahlen-Kvalvaag
Koordinator og sekretær
FNF Trøndelag

Selbu kommune

Plan, areal og teknikk

ESSAND REINBEITEDISTRIKT/SAANTI SIJTE

Postboks 236

7361 RØROS

Att. ved fungerende leder Lars Aage Brandsfjell

Deres ref:

Vår ref: (må oppgis ved svar)

2016/318-284/K01/ERIBRE Dok: 14365/2020

Dato:

30.11.2020

Utsatt høringsfrist og svar på innsynsforespørsel

Viser til telefonhenvendelse i dag, 30.11.2020, der du ba om utsatt høringsfrist ut denne uka, samt din forespørsel om innsyn i Turistforeningens høringssvar. Dette er innsendt som en samleuttalelse fra fire foreninger via Forum for natur og friluftsliv (FNF) i Trøndelag, i dokument 14100/2020 datert 23.11.2020.

Det gis utsatt høringsfrist til mandag 7. desember kl. 08.00, og dokumentet du ba om er vedlagt. Klageadgangen nedenfor gjelder innsynsforespørselen.

Klageadgang

I henhold til Offentleglova § 32 jf. Forvaltningslovens kapittel VI kan vedtaket påklages. Klagefristen er 3 uker fra mottakelse av dette brevet. Klagen må være skriftlig og skal nevne hvilket vedtak det klages over. Klagen sendes Selbu kommune, Gjelbakken 15, 7580 Selbu.

Med hilsen

Erik Brenna
Fagansvarlig miljø

Dette brevet er godkjent elektronisk i Selbu kommune og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Høringsuttalelse vedr rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu kommune

Følgemail - Høringsuttalelse vedr rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu kommune

Kopi til:

Essand reinbeitedistrikt ved fungerende leder

Essand reinbeitedistrikt v/leder

Postadresse
Gjelbakken 15, 7580 SELBU
E-post
postmottak@selbu.kommune.no

Besøksadresse

www.selbu.kommune.no

Telefon
73816700
Telefaks

Bank
4285.07.00103
Org.nr

Fra: Kvernmo, Håvard <fmtlhkv@fylkesmannen.no>
Sendt: fredag 4. desember 2020 15:51
Til: Brenna Erik; Postmottak Selbu kommune
Kopi: Tangen, Anne Sundet
Emne: Uttalelse til kommunalt løypenett - fornøyelsesløyper i Selbu
Vedlegg: Uttalelse til kommunalt løypenett - fornøyelsesløyper i Selbu.pdf

Vi viser til utsatt frist. Vedlagt følger Fylkesmannens uttalelse.

Med vennlig hilsen

Håvard Kvernmo
rådgiver

Fylkesmannen i Trøndelag

Trööndelagen fylhkenålma

74

16

81

37

[fmtlhkv](mailto:fmtlhkv@fylkesmannen.no)

[hkv](mailto:fmtlhkv@fylkesmannen.no)

[@fyl](mailto:fmtlhkv@fylkesmannen.no)

Telefo

[kes](mailto:fmtlhkv@fylkesmannen.no)

n:

[man](mailto:fmtlhkv@fylkesmannen.no)

E-post:

[nen.](mailto:fmtlhkv@fylkesmannen.no)

Web:

[no](http://www.fylkesmannen.no)

[www](http://www.fylkesmannen.no)

[.fylk](http://www.fylkesmannen.no)

[esm](http://www.fylkesmannen.no)

[anne](http://www.fylkesmannen.no)

[n.no](http://www.fylkesmannen.no)

[/tl](http://www.fylkesmannen.no)

Selbu kommune
Gjelbakken 15
7580 SELBU

Saksbehandler, innvalgstelefon

Håvard Kvernmo, 74 16 81 37

Uttalelse til revidering av snøscooterløyper i Selbu kommune med ny lokal forskrift

Vi viser til forslag om revidert forskrift datert 09.10.2020. Kommunen ønsker å revidere og forbedre gjeldende løypenettverk og tilrettelegge for kjøring frem til isfiskevann, hytter m.m. Dette er gjort gjennom behandling av forslag utarbeidet av Selbu utmarksråd.

Det er fremmet forslag for et stort antall nye løyper, endringer i eksisterende løyper, samt tilførselsløyper rundt om i kommunen, i varierende omfang og lengde. Vi registrerer at det ikke har vært lagt opp til medvirkning i forkant av denne høringen. Dette er uheldig. Vi oppfordrer kommunen å legge til rette for en bred og aktiv medvirkning i slike saker, i tråd med forvaltningslovens kap. VII samt anbefalingene i forskrift om bruk av motorkjøretøyer etc. § 4a, tredje ledd. Dette kan redusere konfliktnivået på mange av løypene i tillegg til at man unngår at prosessen stopper opp som følge av mangelfulle utredninger etc.

Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 4 a gir kommunen hjemmel til å opprette lokale forskrifter om bruk av snøscooter til fornøyleskjøring. Bestemmelsen setter imidlertid enkelte ufravikelige krav, i tillegg til det som skal utredes. Et krav til løypene er at de ikke skal legges i verneområder, kommunen har med andre ord ikke hjemmel til å legge løypene i slike områder. Løypene skal heller ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindrifta. Dette må avklares med reindriftsforvaltninga og berørte beitedistrikt. Kommunen plikter også å ta hensyn til sårbare arter.

Forskrift for motorkjøretøy i utmark, § 4a, 5. og 6. ledd lister videre opp flere forhold som kommunen skal utrede, vurdere og ta hensyn til. Disse reglene setter ikke klare grenser for hvor kommunen kan opprette løyper, men krever at kommunen gjør en grundig vurdering av uttalelsene til høringsforslaget før forskrift og løypekart vedtas.

Tidligere høringer og klager i Selbu kommune sitt vedtak viser at det er sterke interesser både for og mot opprettelsen av slike løyper. Etter klage på kommunens vedtak ble noen strekninger tatt ut eller tilpasset med særbestemmelser, bl.a. på grunn av konflikt med viktige verneområder, friluftsområder og områder av vesentlig betydning for reindrifta. Sett i lys av dette er vi overrasket over at man ikke har lagt mer arbeid i en aktiv medvirkning blant berørte interesser, slik at man kan komme frem til en løsning som er akseptabel ut ifra de som er berørt. Det er også mangelfulle utredninger på deler av strekningene, særlig de nye, både mtp. støy og naturmangfold.

Saken er forelagt Fylkesmannens fagavdelinger som har gått gjennom forslagene til endringer og nye løyper i rapporten som kommunen har sendt over, og også kontrollert disse opp mot Miljødirektoratets base med data om sensitive arter. Fagavdelingene har følgende merknader til forskriften.

Landbruk

Traseene er lagt langs dyrka jord enkelte steder. Løyper og parkeringsplasser som legges på dyrka jord vil kunne medføre isbrann og påfølgende skader/ulempen for grasproduksjon. Vi ber om at det tilstrebes å legge alle tiltak utenom dyrka jord.

I den grad traseene ligger på skogsbilvegnettet er vi opptatt av at framtidig skogsdrift og utnytting av vegnettet i denne sammenheng må sikres. Dette vurderes ikke tilstrekkelig ivarettatt gjennom forskriftens § 4. Løyper, eller deler av løyper, må kunne stenges av kommunen dersom traseen skal brukes i forbindelse med hogst og tømmertransport. Sambruk av traseer i terrenget av snøscooter og skogsmaskiner kan skape livsfarlige situasjoner. Det kan dermed bli behov for å stenge deler av løypa for snøscooterkjøring i perioder. Kommunen bør derfor vurdere å ta inn i forskriften at løypenettet kan stenges for en begrenset periode i forbindelse med hogst og tømmertransport. Det er videre viktig at rydding/hogst i traseer ikke skjer i nøkkelbiotoper.

Klima og miljø

Vi slutter oss til kommunedirektørens vurdering om at det med hensyn til friluftsliv, naturmangfold og verneområder bør tas ut en del løyper som nå er foreslått. Dette omfatter i sin de som er vurdert til å ha -3 og -2 i konsekvens. Vi har utover det, følgende merknader med hensyn til støy, naturmangfold og friluftsliv:

Støy og hensyn til friluftsliv

Hensyn til støy er viktig både mtp. stillhet og ro i bolig- og hytteområder, samt stillhet og ro som kvaliteter for friluftslivet. Kommunene skal ved fastsetting av løypene ta særskilt hensyn til støy og andre ulemper for friluftslivet. I Stortingsmelding nr. 21 (2004-2005) – Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand, har regjeringen definert et strategisk mål om at alle skal ha mulighet til å drive friluftsliv som helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig aktivitet i nærmiljøet og i naturen for øvrig. Støy er et av våre store gjenværende miljøproblemer. Fred og ro handler både om fravær av plagsom støy og om den positive opplevelsen av stillhet. I samme stortingsmelding er det poengtert at det derfor er viktig både redusere støyen som omgir oss til daglig og å sikre stille områder for friluftsliv og rekreasjon.

I forhold til kartlagte friluftslivsområder er det en del løyper som vil ha betydelige konsekvenser for friluftslivet, sett i lys av avsnittet ovenfor. Etter forskriften § 4, bør løyper ikke legges i viktige (B) og svært viktige (A) friluftsområder. Etter det vi kan se er det lagt ut løyper både i A- og B-områder i forslaget som nå fremmes. De viktigste friluftsområdene i Selbu er iht. kartleggingen fra 2014; Sørungen/Østrungen (1 - viktig), Selbustrand (2 - viktig), Hersjøen/Børsjøen (3 - viktig) og Skarvan og Roltdalen (4 - svært viktig), samt Selbuskogen (5 - svært viktig). Dette utgjør få områder med hensikt å tjene denne typen friluftsliv, men til gjengjeld er det også snakk om forholdsvis store områder, med unntak av Selbuskogen.

Det er etablert snøscooterløyper i to av i alt tre viktige områder for friluftsliv i kommunen gjennom eksisterende forskrift. Skarvan/Roltdalen er vernet, og det vil derfor ikke være aktuelt med løyper her. Det søkes nå en omfattende tilrettelegging i det tredje og siste området klassifisert som viktig i kommunen. Dette berører i tillegg Selbuskogen som er klassifisert som svært viktig og et felles utfartsområde av regional betydning, hvor det er høy grad av tilrettelegging med direkte tilknytning til Hersjøen/Børsjøen. Dersom et løypenett i det siste viktige friluftsområdet blir vedtatt, vil det være i strid med hensynet bak forskriftens adgang til å etablere snøscooterløyper. Selv om det ligger innenfor kommunens skjønn å vurdere hensynet til slike områder, mener vi at dette betinger at hensynet til viktige og svært viktige friluftsområder må bli vektlagt i særlig grad når de berøres. Etter vår vurdering må det prioriteres hvilke områder som skal tilrettelegges med en kombinasjon av fornøylesløyper og tradisjonelt vinterfriluftsliv, noe vi ikke kan se er gjort. Vi mener også at konsekvensene opp mot de kartlagte friluftsverdiene i dette området er for dårlig vurdert. Kommunen må gå mer i detalj om hvilke kvaliteter som gir området høy verdi og vurdere løypens virkning opp mot disse kvalitetene, ettersom det vil være forskjell mellom bruken om vinteren og sommeren.

Med bakgrunn i ovenfornevnte og at flere av løypene går utover andre hensyn enn friluftsliv (Langlisdalen og Vekta/Gråsjøen), tilrår vi at kommunen unngår tilrettelegging av snøscooterløyper i dette området.

Vi vil til slutt minne om at åpne områder til fjells og på islagte vann bærer støyen mye lengre enn om i skogen. Kommunen bør innarbeide dette som et hensyn i løypeforslaget og vurdere dette opp mot eksisterende bebyggelse, friluftsområder og naturområder.

Andre merknader tilknyttet registrerte friluftsområder – Eggjafjellet/Rensfjellet

Løypene som ble videreført gjennom settesfylkesmannens klagebehandling, samt de som opprinnelig ble vedtatt med begrensninger, blir gjennom forslag til ny forskrift og løypekart, endret på - både mtp. beliggenhet, åpningstid og tillatt hastighet. Dette er vi kritiske til ettersom det vil være en gradvis lemping på kravene av det som er bestemt i lys av de opprinnelige avveiningene og hensynene som er gjort ved første gangs etablering av løypene.

Vi registrerer også et avvik mellom verdisettingen i kommunegrensen mellom Selbu, Melhus og Trondheim kommune. Verdivurderingen av det samme området blir avskåret i kommunegrensen

mellom Selbu, Melhus og Trondheim, hvor det går fra å være svært viktig friluftsområde (A-verdi) til et registrert friluftsområde (C-verdi). Dette indikerer at området ikke er vurdert helhetlig på tvers av kommunegrensene, noe vi vurderer som en mangel ved kunnskapsgrunnlaget i området. Vi presiserer at vi likevel ikke vil gå imot løypenettet i dette området, ettersom vedtaket fra settesfylkesmannen er endelig og løyper her er tillatt etter den vurderingen kommunen gjorde opprinnelig.

Vi tilrår kommunen å vurdere kunnskapsgrunnlaget ytterligere, og gir faglig råd om å ikke vedta løypenett i disse fjellområdene av hensyn til natur- og friluftsverdiene i området.

Tilførselsløyper og støy

Det er viktig å presisere at lovverket ikke åpner for en etablering av rene tilførselsløyper, men kun snøscooterløyper for fornøyleseskjøring. Det er en premiss at disse skal holdes åpne og tilgjengelige for alle som har tilgang og kjøpt løypekort, og som benytter seg av løypenettet.

Fylkesmannens utgangspunkt i diskusjonen om tilførselsløyper som flere kommuner nå har, er at disse må utredes, fastsettes og hensynta de samme verdiene som det øvrige løypenettet. Vi er også uenig i at det kan etableres slike løyper frem til enkelthytter. Det er vist til en tilsvarende praksis i Lierne kommune. Vi presiserer her at Lierne kommune har vedtatt fornøylesesløyper fra innmark og vinterbrøytet veg og at det ikke er åpnet for tilførselsløyper gjennom kommunale retningslinjer, ettersom disse ikke er juridisk bindende. Samtidig har Lierne kommune kommet frem til at en gruppering på minimum 5 hytter vil være nødvendig, basert på vurderinger av samlet belastning og av hensyn til kommunal saksbehandling.

Nytt siden forrige vedtak av eksisterende løypenettet, er at det har kommet veiledning for støy, jf. [Miljødirektoratets veileder](#) fra 2018. Det finnes ikke støygrenser for kilden «fornøyleseskjøring med snøscooter», men 60 dB (tilsvarende motorsportbaner) er anbefalt benyttet ved etablering av snøscooterløyper. Det er flere traseer hvor det forventes å skapes støy og forstyrrelser. Dette er belyst i forslaget som er oversendt. Minsteavstanden til boliger, hytter og annen støyfølsom bebyggelse er satt til 60 meter i Miljødirektoratets veileder. Eksisterende løypenett ligger stort sett utenfor den angitte minsteavstanden. Basert på kart over nytt løypenett og kommunens gjennomgang, vil det bli en del liggende innenfor 60 meter. Vi nevner her bl.a. Kjøsnesvollen (A02E01), men poengterer at det vil være flere løyper hvor dette forventes å bli et problem. Som avbøtende tiltak har kommunen her lagt inn en bestemmelse som begrenser hastigheten til 20 km/t. Alternativsvurderinger og lokale betraktninger som topografiske variasjoner etc. bør gå frem av denne vurderingen, slik at man synliggjør mer nøyaktig hvorfor en fartsreduksjon vil være tilstrekkelig for å ivareta hensynet til bebyggelsen i området.

Regelverket åpner ikke for etablering av rene tilførselsløyper. Vi tilrår at kommunen ikke åpner opp for løyper frem til enkelthytter, sett i lys av samlet belastning, gradvis utvidelse og presedens over tid.

På spørsmål fra kommunen, når det kommer til endringer av løypenettet og om hvorvidt dette krever behandling eller ikke, viser Fylkesmannen her til at det er grenser for avvik i veiledningen. Dersom løypen flyttes utenfor det som går frem av breddekriteriene i veiledningen, vil dette forutsette en endring i forskriften og løypens plassering i kartet. Det vil være en forventning her som i likhet med det øvrige løypenettet, at endringene utredes og ivaretar de samme hensynene som ellers.

Kartlegging av sensitive arter

Det er ikke gjennomført kartlegginger av tidlighekkende sensitive arter i kommunen og man har i vurderingen etter prinsippene i naturmangfoldloven § 8 fremhevet at området virker å være lite kartlagt for naturmangfold. Eksisterende kunnskapsgrunnlag baserer seg på kommunens viltkart og kjente lokaliteter gjennom sensitive artsdata samt lokalkunnskap, men det er ikke gjort systematiske vitenskapelige kartlegginger som del av kommunens kunnskapsgrunnlag. Dette underbygges av at man har kjennskap til registreringer i kommunen der løypen allerede er godkjent og som berører hekkelokaliteter som hittil ikke er lagt inn i kart, jf. vår merknad om hensynet til sensitive arter. Kommunens viltkart inneholder i tillegg mange gamle registreringer, så langt som tilbake på 90-tallet. Gamle registreringer vil ikke være tilstrekkelig for å ivareta hensynet til hekkende rovfugl, rovvilt og spesielt sårbar natur isolert sett, men gir imidlertid sammen med nye kartlegginger et verdifullt kunnskapsgrunnlag om utbredelsen av slike arter over tid og potensielle fremtidige hekkelokaliteter. Jf. faktum om at rovfugltreir – særlig i bergvegger, kan ligge brakk i perioder, for å så bli tatt i bruk igjen. En kartlegging vil også gi et bedre beslutningsgrunnlag, og videre kunne benyttes som en del av kunnskapsgrunnlaget for plansaker og øvrige forvaltningssaker i ettertid. Kartleggingene og utredningene vil også med fordel kunne brukes til å sikre en bedre forvaltning av disse artene på sikt.

Vi tilrår kommunen å gjennomføre en kartlegging av rovfugl og tidlighekkende arter langs hele løypenettet, inkludert det som er vedtatt fra før, ettersom dette ikke har vært gjort tidligere. For følgende nye løyper anser vi kunnskapsgrunnlaget til å være for dårlig for å kunne si for sikkert hvordan løypene vil påvirke rovfugl og tidlighekkende arter;

- TB19N01, TB15N04, B15E01 og B19. Vi tilrår samtidig at man ved kartlegging i dette området, også gjennomgår Sørungen-Østrungenområdet.
- E01, E02, E03, E05, E06, E07, E08, E09, E11, E12, E13 og E14.

Fylkesmannen fraråder en etablering av løypene nevnt ovenfor uten at det er gjennomført en kartlegging av rovfugl og tidlighekkende arter i området. Vi vil vurdere å påklage vedtaket dersom dette ikke blir ivare tatt i det videre arbeidet.

Hensynet til naturverdier og sensitive arter

Det er lagt ved en grundig gjennomgang av kjente naturverdier i området og kunnskapsgrunnlaget er gjort rede for. Vi savner imidlertid en kortfattet oppsummering rundt de mest krevende områdene og de viktige verdiene som utfordres. Dette bør gjøres i slutten av dokumentet og øke lesbarheten, selv om dokumentet i sin helhet er dekkende. Det er ellers positivt at man sikrer en åpningstid fra tidligst 15/1 til senest 15/4 på løype B02 – B19. Dette er i tråd med

settesfylkesmannens vedtak. Løype E02, B08E01 må stenges tilsvarende B02 og B19, av hensyn til sensitive arter i området. Dette må også vurderes opp mot det oppdaterte kunnskapsgrunnlag etter endt kartlegging. Fylkesmannen vil vurdere å påklage kommunens vedtak dersom dette ikke ivaretas.

Vi gjør oppmerksom på at det er sensitive arter i nærområdet langs følgende løyper; E10 (Langlisdalen), A07B01, A08N01, TA08N01, TA08N02. Disse vil ikke bli tilstrekkelig ivaretatt med en justert åpningstid og må derfor utgå i sin helhet. Fylkesmannen fraråder at disse godkjennes og varslers at vi vil vurdere å påklage et eventuelt positivt vedtak, slik de foreligger nå.

Løype D6 og D7 ligger tett inntil en sensitiv artsregistrering. Denne innehar ingen tidsbegrensning. Vi anbefaler kommunen her å enten legge om løypen, slik at man ivaretar avstandskravet eller at man legger inn en tidsbegrensning om at løypen må stenges senest 15. april.

Reindrift

Konklusjon

Reindriftsavdelingen vil fraråde opprettelse av løype B19, E13, E14 og E15, med tilhørende tilførselsløyper. Et eventuelt positivt vedtak må forventes påklaget av reindriftsavdelingen. Avdelingen vil gi faglig råd om at de resterende løyper innenfor områder hvor reindriften har beiterett, kan opprettholdes dersom følgende vilkår tas med i forskriften.

1. Åpning av løypa skal på forhånd avklares med reinbeitedistriktet. Kommunen er ansvarlig for å ta kontakt med distriktet.
2. Reinbeitedistriktet skal ha rett til å stenge løypa, dersom det er nødvendig av hensyn til reindriften.

Vurdering

Alle de fire løypene B19, E13, E14 og E15 med tilhørende tilførselsløyper, berører kalvingsområder og senvinterbeiter i henholdsvis Gåebrien sijte og Saanti sijte. Løypene E13, E14 og E15 berører i tillegg til dette to viktige flyttleier hos Saanti sijte. Dette er områder som er definert som særverdiområder for reindrifta. Løyper som påvirker slike områder vil ifølge Miljødirektoratets veileder om fastsetting av snøscooterløyper, normalt anses å være til vesentlig skade og ulempe for reindriften. Slike løyper bryter dermed med Motorferdsellovens § 4a tredje ledd, andre punktum «Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften».

Løypene E01 – E12 ligger alle innenfor områder hvor Saanti sijte har beiterett. Disse områdene benyttes ifølge NIBIOs kartdatabaser til høstbeite, høstvinterbeite, tidlig vinterbeite og vårbeite for okserein. Områdene brukes slik at løypene her ikke anses å være til vesentlig skade og ulempe for reindriften, dersom vilkårene skissert i konklusjonen innarbeides i forskriften.

De resterende løyper har reindriftsavdelingen ingen merknad til.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Ingen merknad.

Fylkesmannens konklusjon

Fraråding med klagevarsel

Vi vil påklage vedtaket dersom følgende ikke oppfylles:

1. B19, E13, E14 og E15 må tas ut i sin helhet av hensyn til reindrift.
2. Løype E02, B08E01 må stenges tilsvarende B02 og B19, av hensyn til sensitive arter i området. Dette må også vurderes opp mot det oppdaterte kunnskapsgrunnlag etter endt kartlegging.
3. Følgende løyper må ikke etableres uten at det er gjennomført en kartlegging av rovfugl og tidlighekkende arter i området: TB19N01, TB15N04, B15E01 og B19, E01, E02, E03, E05, E06, E07, E08, E09, E11, E 12, E13 og E14. Resultatene av kartleggingen avgjør om evt. hvilke løyper som kan realiseres.

Faglige råd

Vi tilrår følgende:

1. Kommunen bør vurdere å ta inn i forskriften at løypenetttet kan stenges for en begrenset periode i forbindelse med hogst og tømmertransport. Det er videre viktig at rydding/hogst i traseer ikke skjer i nøkkelbiotoper.
2. Resterende løyper innenfor områder hvor reindriften har beiterett, kan opprettholdes dersom følgende vilkår tas med i forskriften.
 - Åpning av løypa skal på forhånd avklares med reinbeitedistriktet. Kommunen er ansvarlig for å ta kontakt med distriktet.
 - Reinbeitedistriktet skal ha rett til å stenge løypa, dersom det er nødvendig av hensyn til reindriften.
3. Vi tilrår at kommunen gjennomfører en helhetlig rovfuglkartlegging og systematisert kartlegging av tidlighekkende arter i influensområdet av eksisterende løypenettt i tillegg til den øvrige kartleggingen som gjøres. Dersom dette ikke gjøres, anbefaler vi at kommunen utvider områdene som kartlegges langs nye løypetraseer, slik at man sikrer seg mest mulig informasjon om et så stort område som mulig for fremtiden. Eksempler på dette kan være at man kartlegger Østrungen- og Sørungenområdet samtidig med Storrøfjellet.
4. Regelverket åpner ikke for etablering av rene tilførselsløyper. Kommunen bør ikke åpne opp for løyper frem til enkelthytter, sett i lys av samlet belastning på natur og friluftsområder, samt muligheten for gradvis utvidelse og uheldig presedens over tid.
5. Kommunen bør vurdere kunnskapsgrunnlaget om friluftsområdene ytterligere, ettersom det er et vesentlig avvik i verdivurderingen mellom kommunene i sørvest. Vi gir faglig råd

om å ikke vedta løypenett i disse fjellområdene av hensyn til natur- og friluftsverdiene i området.

6. Av hensyn til samlet belastning på friluftsinnteressene nord for Fv. 705, tilrår vi at det ikke vedtas løypenett i denne delen av kommunen. Dette innebærer løypene E01- E014.

Med hilsen

Anne Sundet Tangen (e.f.)
seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Håvard Kvernmo
rådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Saksbehandler

Landbruksavdelingen: Aino Holst Oksdøl, 74 16 82 00

Reindriftsavdelingen: Simen Olafsen, 73 19 93 91

Samfunnssikkerhet og beredskap: Lars Petter Løkken, 74 16 81 76

Klima og miljø: Håvard Kvernmo, 74 16 81 37

Fra: Lars Aage Brandsfjell <saantisijte@gmail.com>
Sendt: mandag 7. desember 2020 02:18
Til: Postmottak Selbu kommune
Emne: Høring og offentlig ettersyn-Revidering av rekreasjonsløyper for snøscoote i Selbu. - Med ny lokal forskrift 2020
Vedlegg: Høring og offentlig ettersyn-Revidering av rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu-Med ny lokal forskrift 2020.pdf

Vennlig hilsen for
Saanti Sijte

Saanti Sijte
postboks 236
7361 Røros

Saanti sijte

Hagavika 30.11.2020

Boks 236

7361 Røros

Selbu kommune

Plan, areal og teknikk

Gjelbakken 15

7580 Selbu

Deres ref:2016/318-248/K01/ERIBRE Dok:11516/2020

Høring og offentlig ettersyn – Revidering av rekreasjonsløyper for snøscooter i Selbu kommune - Med ny lokal forskrift 2020.

Saanti sijte ba om utsatt høringsfrist og fikk innvilget utsettelse til mandag 7 desember 2020 kl. 08.00

Saanti sijte henviser også til tidligere uttalelser i brev angående rekreasjonsløyper i Selbu kommune den 09.07.2017 og den 19.11.2017.

Saanti sijte vil innledningsvis minne om utfallet av Selbusaken en plenumsdom i Høyesterett 21. juni 2001(Rt 2001 s 769), der våre hevdvunne bruksrettigheter ble stadfestet innenfor områdene våre i Selbu kommune og der blant annet snøscooterløypene er planlagt.

Videre vil vi henvise til Motorferdselsloven § 10: (forholdet til grunneiere o.a). Denne lov innskrenker ikke den adgang grunneier og bruker har etter gjeldende rettsregler til å forby eller begrense motorferdsel på sin eiendom. I følge lov om motorferdsel i utmark § 10 kan tillatelse til snøscooterløyper ikke begrense bruksrettshavers rettigheter. Tillatelse til snøscooterløyper må ikke begrense Saanti sijtes rettigheter i området. Snøscooterløyper i området kan bare anlegges i forståelse med Saanti sijte.

Videre vil vi minne om brev den 24.02.2020 fra Fylkesmannen i Nordland sin behandling av Selbu kommunestyre sitt vedtak i sak 49/2017 angående løyper for snøscooterkjøring i Selbu.

Fylkesmannen i Nordland opphever kommunens vedtak om å fastsette snøscooterløypene C1 – C5 i Saanti sijte sine beite og bruksområder. Løypene vil være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften.

I utgangspunktet er Saanti sijte imot at Selbu kommune og andre kommuner prøver å tilrettelegge og åpne for rekreasjonskjøring med snøscooter i løyper på vår arbeidsplass og i våre reins beiteområder. Det er for oss et nytt stort inngrep i tillegg til alle andre inngrep som daglig innskrenker våre reins beiteområder. Rekreasjonsløyper for snøscooter i områder der det er beitende rein er ikke gjennomførbart. Under vinterhalvåret da reinen tærer på sine fettreserver og prøver å gå i ro mest mulig for å finne mat, er det meget viktig at reinen ikke blir forstyrret og skremt slik at de må forlate sine beitegroper. Slik er det jo med alle dyr som lever ute i naturen hele året. Rekreasjonsløyper for snøscooter vil føre til økt ferdsel i naturen og økte forstyrrelser for reinen og være til vesentlig skade og ulempe for vår drift. Saanti sijte har ikke ekspansjons muligheter som å ta i bruk andre beiteområder.

Det er en forutsetning og krav fra Saanti sijte at om det overhode skal kunne opprettes snøscooterløyper innenfor våre beiteområder skal vi ha full medbestemmelsesrett. Av hensynet til reinen som er et frittlevende dyr som beiter ute hele året til tider under vanskelige beiteforhold og spesielt om vinteren, er det meget viktig at det er på reinen og reindriften premisser. Selbu kommune har hverken politisk eller administrativt vært i kontakt med Saanti sijte om det er muligheter for å etablere snøscooterløyper innenfor Saanti sijte sine beiteområder. Saanti sijte mener det er sterkt beklagelig at ikke Selbu kommune inviterer til møte og dialog før de legger ut nye forslag til snøscooterløyper til høring. Reindriften som en sterk bruksrettsinnehaver blir ikke involvert tidlig nok i prosessen. Selbu kommune vet godt hvor konfliktfylt slike saker er og hvor tidkrevende dette kan være. Det gjelder ikke bare reindriftsinteressene. Selbu kommune tar ikke hensyn til det som står i merknadene til forskriften § 4a som Fylkesmannen i Nordland henviser til i brev den 24.02.2020. Motorferdselloven § 4a sier at løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften. Saanti sijte er enig med Fylkesmannen i Nordland at ved fastsetting av snøscooterløyper i reinbeiteområder kan det ikke være underlagt kommunens frie skjønn å vurdere om det er av vesentlig skade eller ulempe for reindriften. Det er reindriften selv som vet det best med sin spisskompetanse om reindrift og beiteforhold.

Videre sies det i merknadene til forskriften § 4a, løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindrift jf. fjerde ledd andre punktum. Kommunene må vurdere konsekvensene for reindriften når den starter arbeidet med planlegging av snøscooterløyper. Løyper som virker inn på reindriften særvardiområder og minimumsområder vil normalt anses for å være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften. Med særvardiområder menes flyttlei, brunstland, kalvingsland, sentrale luftingsområder, samt områder i og ved anlegg til merking, skilling og slakting. Minimumsbeiter er det årstidsbeitet som begrenser distriktets reintall. Kommunene skal spesielt ta hensyn til viktige vinterbeiteområder. Kommunen må så tidlig som mulig i prosessen ta kontakt med fylkesmannen for å få en vurdering av mulige reindriftsinteresser som vil kunne bli berørt og om løypene vil kunne komme i konflikt med reindriften. Dersom det er reindriftsinteresser i området må kommunen ta kontakt med det berørte reinbeitedistrikt for å sikre seg utfyllende informasjon om reindriftsinteressene i de aktuelle arealer. Gjennom å etablere en tidlig og god dialog vil unødige konflikter med reindriftsinteressene unngås.

I forskrift om kommunalt løypenett for rekreasjonskjøring med snøscooter Selbu kommune § 4 åpning og stenging av løypenettet. Traseer som berører kalvingsområder og/ eller servinterbeiter for rein, åpnes tidligst 1 desember og stenges senest 25. april. I de enkelte år reinen har behov for området innen disse datoene, kan reindriftnæringa ta kontakt med kommunen for ev. stenging av løypene tidligere enn 25. april.

Saanti sijte stiller seg ikke helt avvisende til opprettelse av turløyper til lystkjøring med snøscooter. Om det skal være muligheter for å anlegge en snøscooterløype til lystkjøring i vårt reinbeiteområde må det være på reindriften premisser. Reindriften må ha medbestemmelsesrett, når en løype kan åpnes, om den overhode kan åpnes og ved stenging i en periode eller stenges for sesongen. Det er Selbu kommune som må kontakte reindriften for å høre om når det er muligheter for å åpne løypa. Forskriften om kommunalt løypenett for rekreasjonskjøring med snøscooter må endres i tråd med det Saanti sijte mener. Saanti sijte bruker og har behov av å bruke dette område hvert år. Det må ikke stå slik som nå i forskriften §4a åpnes tidligst 1. des uten at Saanti sijte er blitt kontaktet og godkjent en åpning. Saanti sijte er med rein i området og Saanti sijte krever dagen derpå at løypene skal stenges. Det vil være til vesentlig ulempe for reindriften dersom det legges opp til at vi i stor grad må be om stenging av løyper. Nei det må stå klart i forskriften at kommunen må kontakte reindriften før en eventuell åpning av løypene kan skje.

Forslag rekreasjonsløype for snøscooter fra Selbuskogen skisenter E01 – Vekta E07

Saanti sijte er et helårsdistrikt som betyr at vi kan beite i området hele året uten noen form for tidsbegrensing. Området er viktig som vårbeiteland for okserein, sensommer og tidlig høstbeiteland, sen høst, tidlig vinter og vinterbeiteland for vår rein i Saanti sijte. Området fra Selbuskogen skisenter til Vekta der traseen er tenkt anlagt vil berøre særs viktige særverdi og minimumsområder som sen høst og tidlig vinterbeiteland. Reindriften har behov hvert år og har en sterk bruksrett til å bruke dette området, slik har det alltid vært. Med mere forandringer i klima som mindre med snø kan også dette område bli et særs viktig beiteområde under hele vinteren. Traseen vil også berøre en del trekkveier for reinen. Saanti sijte krever at denne løypa blir tatt bort og ut av forskriften om ikke Saanti sijte får full medbestemmelse når gjelder åpning og stenging. Om Selbu kommune endrer forskriften slik at vi får full medbestemmelsesrett når det gjelder åpning og stenging, kan Saanti sijte godta at denne løype blir anlagt i et gitt tidsrom 15. januar til 15. april. Saanti sijte mener det er konfliktsgrad -2 på hele denne strekningen i forhold til reindriften. Når det gjelder å vurdere konsekvensene denne scooterløype vil innvirke på reinen og dens bruk er ikke utført av kommunen, men kommunen legger til grunn konsekvensanalysen fra 2017 og som ikke riktig berører denne løypa. Konsekvensanalysen i 2017 ble gjort av saksbehandleren av snøscooterløypene i kommunen, en fremgangsmåte som var meget beklagelig og som burde vært utført av en uholdt person. På den måten kommer ikke konsekvensene av løypene fram i forhold til ulemperne for reindriften og konfliktforholdet til reindriften kjem ikke fram godt nok, ej heller tidlig nok i prosessen. Selbu kommune må føre en bedre dialog med reindriften i fremtiden

Forslag rekreasjonsløype Myran i Innbygda E 10 – Langsetmyran E – 08

Området som løypa vil berøre er vårbeiteland for okserein, høst og tidlig vinterbeiteland for vår rein i Saanti sijte. Om Selbu kommune endrer forskriften slik at vi får full medbestemmelsesrett når det gjelder åpning og stenging, kan Saanti sijte godta at denne løype blir anlagt i et gitt tidsrom 15. januar til 15. april.

Forslag rekreasjonsløype Vekta E13 – Gråvatnet E14, E15 til Stentjenna, TE14N01 til Eidemsvollen, TE13N02 til Langåsvollen og Te13N01 til Tuva.

Området som alle disse løypene vil berøre er vårbeiteland, sensommer, høst, tidlig vinter og vinterbeiteland for vår rein i Saanti sijte. Alle disse løypene vil berøre flyttleia til og fra områdene rundt Gråvatnet. Løypene vil virke sterkt inn på våre særverdi og minimumsområder og vil være til vesentlig skade og ulempe for vår rein og vår drift. I planleggingen av disse løypene har ikke kommunen vært i dialog med Saanti sijte, ei heller vurdert, analysert konsekvensene for reindriften av å foreslå å anlegge rekreasjonsløyper for snøscooter i dette område. Saanti sijte mener det er konfliktsgrad – 3 på alle disse løypene i forhold til reindriften. Sist saken om rekreasjonsløyper for snøscooter var oppe til behandling i 2017 som angikk dette område, krevde Saanti sijte at alle løyper skulle tas ut. Det ble også gjort. Saanti sijte forstår ikke formålet med å anlegge ei løype ned til Gråvatnet og som slutter der i ingenting. Er det et mål om forbindelseløype til Stjørdal og Ytteråsen. Det blir ikke aktuelt i fra vår side å godta noen løype dit heller. Saanti sijte godkjenner ikke disse løypene og krever at alle disse løypene blir tatt ut av løypekartet og ut av forskriften.

Retningslinjer.

I generelle merknader for alle traseer er det et punkt som omhandler retningslinjer. Selbu kommune sier i brevet at det vil bli utarbeidet nye retningslinjer, der ulike hensyn, prioriteringer, ønsket

kanalisering o.l vil bli vurdert, samt hvordan en skal gå fram for å etablere nye tilførselsløyper. Saanti sijte krever å få delta i behandlingen av retningslinjer som angår bl. annet tilførselsløyper innom våre beiteområder. Saanti sijte krever at alle forslag til planlagte tilførselsløyper blir tatt ut inntil videre til nye retningslinjer er godkjent. Selbu kommune må innvolvere reindriften som er en sterk bruksrettinnehaver av området i arbeidet for utarbeidelse av prinsippene til nye retningslinjer. Om det eksisterer gamle retningslinjer så har ikke Saanti sijte fått delta i utarbeidelsen av disse. Man kan spørre seg om lovligheten av tilførselsløyper, om de er hjemlet i Motorferdselloven. Det kan ikke være slik at om man blir enige om en rekreasjonsløype for snøscooter, så plover det opp fullt av tilførselsløyper i ettertid som man ikke har kontroll med. Det må være avklart med reindriften hva slags kriterier som skal ligge til grunn. Det er ikke bare å se til Lierne hvordan de praktiserer det der. Alle tilførselsløyper må godkjennes av reindriften og ut på høring til alle parter.

Med hilsen for

Saanti sijte

Lars Aage Brandsfjell leder

Fra: Kvernmo, Håvard <fmtlhkv@fylkesmannen.no>
Sendt: torsdag 10. desember 2020 09:09
Til: Brenna Erik
Emne: SV: Uttalelse til kommunalt løypenett - fornøylesløyper i Selbu

Det stemmer at dette gjelder A07N01 og ikke A07B01. Dett må sees i sammenheng med de øvrige løypene vi nevner i uttalelsen i samme område.

Med vennlig hilsen

Håvard Kvernmo
rådgiver

Fylkesmannen i Trøndelag

Trööndelagen fylhkenålma

74

16

81

37

[fmtl](mailto:fmtlhkv@fylkesmannen.no)

[hkv](mailto:fmtlhkv@fylkesmannen.no)

[@fyl](mailto:fmtlhkv@fylkesmannen.no)

Telefo

[kes](mailto:fmtlhkv@fylkesmannen.no)

n:

[man](mailto:fmtlhkv@fylkesmannen.no)

E-post:

[nen.](mailto:fmtlhkv@fylkesmannen.no)

Web:

[no](http://www.fylkesmannen.no)

[www](http://www.fylkesmannen.no)

[.fylk](http://www.fylkesmannen.no)

[esm](http://www.fylkesmannen.no)

[anne](http://www.fylkesmannen.no)

[n.no](http://www.fylkesmannen.no)

[/tl](http://www.fylkesmannen.no)

Fra: Brenna Erik <Erik.Brenna@selbu.kommune.no>
Sendt: tirsdag 8. desember 2020 18:36
Til: Kvernmo, Håvard <fmtlhkv@fylkesmannen.no>
Emne: SV: Uttalelse til kommunalt løypenett - fornøylesløyper i Selbu

Hei,

bekreft gjerne skriftlig det du sa på telefonen i dag om at du mener A07N01 på 1,029 km ved sørligste Hornsjøen (ikke «A07B01»).

Vennlig hilsen
Erik Brenna
Fagansvarlig miljø

Selbu kommune
Telefon: 40 40 84 36

Fra: Brenna Erik
Sendt: fredag 4. desember 2020 16:16
Til: Kvernmo, Håvard <fmtlhkv@fylkesmannen.no>
Emne: SV: Uttalelse til kommunalt løypenett - fornøylesløyper i Selbu

Hei,

det er en skrivefeil i oversendelsen. Det står «A07B01» på side 6. Mener du A07E01 eller A07N01?

Vennlig hilsen
Erik Brenna
Fagansvarlig miljø
Selbu kommune
Telefon: 40 40 84 36

Fra: Kvernmo, Håvard <fmtlhkv@fylkesmannen.no>
Sendt: fredag 4. desember 2020 15:51
Til: Brenna Erik <Erik.Brenna@selbu.kommune.no>; Postmottak Selbu kommune <Postmottak@selbu.kommune.no>
Kopi: Tangen, Anne Sundet <fmtlata@fylkesmannen.no>
Emne: Uttalelse til kommunalt løypenett - fornøylesløyper i Selbu

Vi viser til utsatt frist. Vedlagt følger Fylkesmannens uttalelse.

Med vennlig hilsen

Håvard Kvernmo
rådgiver

Fylkesmannen i Trøndelag

Trööndelagen fylhkenålma

74
16
81
37

Telefo fmtl
n: hkv
E-post: @fyl
Web: kes
man
[nen.](http://nen)
no
www

[.fylk](#)
[esm](#)
[anne](#)
[n.no](#)
[/tl](#)

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Trondheim, 20.10.2017

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/11233

Saksbehandler:
Marit Johanne Birkeland

Planlegging av snøskuterløyper og hensynet til reindriften

Motorferdselloven § 4a og forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 4a gir kommunene adgang til å fastsette snøskuterløyper for fornøyleskjøring. Lov og forskrift gir rammer for hvor løyper kan legges, hvilke hensyn kommunen plikter å ta i planleggingen, samt krav til prosess fram mot fastsetting av løyper.

Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 4a fjerde ledd, fastslår følgende: *"Løypene skal ikke legges i verneområder, foreslåtte verneområder eller nasjonale villreinområder. Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften eller kreve terrenginngrep."*

Reindrift er en arealavhengig næring. Naturforhold og reinens behov varierer gjennom året, og dette gjør det nødvendig å flytte reinen mellom ulike beiteområder i de ulike deler av beitesesongen. Reindriften arealer er reindriften viktigste ressurs, og i henhold til reindriftsloven § 1 er det et nasjonalt ansvar å sikre reindriften arealer. Dette ansvaret påhviler både innehavere av reindriftsretten, øvrige rettighetshavere og myndighetene.

Snøskuterløyper kan komme i konflikt med hensynet til reindriftnæringen. Motorisert ferdsel kan medføre forstyrrelser for reinen, herunder påvirke reinens forflytninger og beiteadferd. På vinteren trenger reinen ro for å begrense tapene av energi, protein og mineraler.

Dette brevet vil gi kommunene veiledning til hvordan interesser knyttet til reindrift skal ivaretas i prosessene knyttet til planlegging av snøskuterløyper. Brevet gjelder både for planlegging av nye snøskuterløyper og prosesser for å få fastsatt eksisterende løyper etter nytt regelverk. I de tilfeller kommunene utreder for å videreføre eksisterende løyper vil trolig kommunene allerede ha et kunnskapsgrunnlag om hvordan løypene fungerer i forhold til reindriftnæringen.

Hva menes med "vesentlig skade og ulempe" for reindriften?

Motorferdselloven har et absolutt krav som tilsier at snøskuterløypene ikke skal være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften.

Løyper som virker inn på reindriften særverdiområder og minimumsområder vil normalt anses for å

være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften. Med særverdiområder menes flyttlei, brunstland, kalvingsland, sentrale luftingsområder, samt områder i og ved anlegg til merking, skilling og slakting. Minimumsbeiter er det årstidsbeitet som begrenser distriktets reintall. Kommunen skal ta hensyn til viktige vinterbeiteområder.

Overnevnte føringer framkommer av Klima- og miljødepartementets merknader til § 4 a fjerde ledd i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag, og det er forutsatt at kommunene følger disse.

Ivaretaking av reindriften

Etablering av snøskuterløyper krever medvirkning, samarbeid, offentlighet og informasjon. Det er viktig at kommunen tidlig i prosessen tar kontakt med fylkesmannen og aktuelle sektormyndigheter som Vegvesenet, NVE, politiet med videre, for å finne mulighetsrommet for hvor løyper kan legges uten at de kommer i konflikt med de hensyn kommunene plikter å ta.

Kommunene må vurdere konsekvensene for reindriften allerede ved oppstart av planarbeidet. Så tidlig som mulig skal kommunen innhente et kunnskapsgrunnlag om reindriftsinteressene gjennom å:

- sjekke reindriftskart
- innhente informasjon fra Fylkesmannen om mulige reindriftsinteresser som vil kunne bli berørt
- kontakte berørte reinbeitedistrikt for å sikre seg utfyllende informasjon om reindriftsinteressene i det aktuelle arealet.

Reindriftens arealbrukskart kan være et nyttig verktøy ved oppstart av planarbeidet. Kartet viser beitebruken med en inndeling i 5 årstidsbeiter; vår-, sommer-, høst, høstvinter/førjuls- og vinterbeite, og er også kategorisert etter hvor intensiv bruken er. Kartene viser også områder for samling, flytting og trekkleier, plasseringen av reindriftsanlegg, samt de administrative grensene for reinbeiteområdene og reinbeitedistriktene.

Reindriftskartene er likevel utarbeidet som oversiktskart og i stor målestokk. Informasjonen i reindriftskartene må derfor brukes med forbehold om at denne er veiledende. Det er i denne sammenhengen viktig at supplerende informasjon om bruk av områdene innhentes fra reindriftsforvaltningen hos den enkelte Fylkesmann og hos reinbeitedistriktene. Tidlig dialog med reindriftsinteressene vil bidra til å hindre unødige konflikter.

Kommunens planlegging av løyper etter nytt regelverk skal skje i samråd med berørte reinbeitedistrikter. Kommunene må være oppmerksomme på at reindriftens arealbruk ofte foregår på tvers av kommune- og fylkesgrenser, og at de ulike årstidsbeitene ofte er i ulike kommuner. Samtidig er det viktig å være bevisst at reindriftens arealbruk ikke er statisk, og at endringer i beitetilgang, snøforhold med videre kan medføre store endringer i arealbruk i enkelte år eller over tid. Ved utredning av løypene må det avklares hva som er å anse som normaltilstand, men også ha fleksibilitet til å møte spesielle situasjoner.

Gjennom tidlig dialog med Fylkesmann og reinbeitedistriktene bør kommunen avklare:

- Områder i kommunen der det ut fra reindriftshensyn vil være uaktuelt å legge snøskuterløyper, og der snøskuterløyper med stor sannsynlighet vil utløse klage fra

reindriftsinteressene, jf. kravet om at løyper ikke skal være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften.

- Områder i kommunen der snøskuterløyper kan legges på vilkår. Dette kan være områder som er viktige for reindriften i kortere perioder og der tiltak som ivaretar reindriften kan iverksettes. Kommunen kan for eksempel gi bestemmelser i løypeforskriftene om at løypene stenges på forlangende av reinbeitedistriktet, i perioder der dette ansees som nødvendig av reindriftshensyn. Dette kan for eksempel være aktuelt i forbindelse med flytting av rein. Kommunen vil være ansvarlig for at stengning blir gjort kjent. For å redusere behovet for stengning kan kommunen også fastsette bestemmelser om tidspunkt for åpning og stengning av løyper som erfaringsmessig og etter innspill fra reindriftsnæringen vil kunne komme i konflikt med reindriftsinteressene i gitte tidsrom.
- Områder i kommunen der det ut fra reindriftshensyn vil være uproblematisk å fastsette snøskuterløyper.

Kunnskap om reindriftsinteressene, sammen med kunnskap om de øvrige interessene som regelverket skal ivareta, må danne grunnlaget for vurdering av eventuelle snøskuterløyper og hvor disse kan lokaliseres. Etter utarbeiding av konkrete forslag til løypetraseer, samt bestemmelser om bruk, skal kommunen sende sitt forslag på høring jf. forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 4a, 3. ledd. Det er en forutsetning at berørte interessegrupper gis anledning til å uttale seg i høringsprosessen, herunder også reindriftsnæringen.

Kommunen kan i sine forskrifter sette vilkår som sier at løypen vil stenges etter behov fra reindriften. Dette kan være et resultat av en dialog med reindriftsnæringen som ivaretar flere hensyn samtidig.

Uavhengig av en slik bestemmelse vil fylkesmannen også ha adgang til å forby motorferdsel i løypene. Dette følger av § 9 i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag, som gir fylkesmennene adgang til å forby motorferdsel når det ansees nødvendig for å ivareta reindrifts- eller viltinteresser, eller andre interesser som motorferdselloven skal ivareta.

Miljødirektoratet vil samtidig oppfordre kommunene til å ha løpende dialog og godt samarbeid med reindriftsnæringen også etter at løypene er fastsatt.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust
avdelingsdirektør

Terje Qvam
seksjonsleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Fylkesmannen i Finnmark / Finnmárkku Fylkkamánni	Statens hus	9815	Vadsø
Fylkesmannen i Troms / Romssa Fylkkamánni	Postboks 6105	9291	Tromsø
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	Bodø
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag / Noerhte-Trööndelagen fylhkenålma	Postboks 2600	7734	Steinkjer
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Postboks 4710 Sluppen	7468	Trondheim
Fylkesmannen i Hedmark	Postboks 4034	2306	Hamar
Fylkesmannen i Oppland	Postboks 987	2626	Lillehammer
Fylkesmannen i Buskerud	Postboks 1604	3007	Drammen
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	Njøsavegen 2	6863	Leikanger
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	Molde
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Norske reindriftssamers landsforbund			
Sametinget			

Sametingets planveileder

1. Formål

Planveilederens formål er å legge forholdene til rette for å sikre naturgrunnlaget for, og vern og videreutvikling av samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv ved statlig, regional og kommunal planlegging og enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven eller annen lovgiving, jf. plan- og bygningsloven § 3-1 første ledd, bokstav c).

2. Virkeområde

Planveilederen gjelder for planlegging og vedtak som kan få virkninger på naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv i det tradisjonelle samiske området på land og i sjø ut til en nautisk mil utenfor grunnlinjen. Det tradisjonelle samiske området er Troms og Finnmark og Nordland samt kommunene som faller inn under reindriftsloven og trollheimenloven, og kommunene Engerdal, Flatanger, Folldal, Frosta, Grong, Holtålen, Høylandet, Inderøy, Indre Fosen, Leka, Levanger, Lierne, Meråker, Midtre Gauldal, Namsskogan, Namsos, Nærøysund, Oppdal, Orkland, Os, Osen, Overhalla, Rendalen, Rennebu, Rindal, Røros, Røyrvik, Selbu, Snåsa, Steinkjer, Stjørdal, Sunndal, Surnadal Tolga, Tydal, Tynset, Verdal, Ørland og Åfjord.

Sametinget skal legge planveilederen til grunn for sin veiledning og deltakelse i planprosesser og kan for planlegging og vedtak som ikke er i samsvar med planveilederen, om nødvendig, fremme innsigelse, klage og krav om at regional plan blir bragt inn for departementet.

Kommunene skal legge planveilederen til grunn i den kommunale planleggingen, planbehandlingen og behandlingen av dispensasjonssøknader. Fylkeskommunene skal legge planveilederen til grunn i den regionale planleggingen. Statlig planmyndighet skal legge planveilederen til grunn ved utarbeidelse av statlig arealplan.

3. Krav til planprosess og beslutningsgrunnlag

I planlegging og enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven og forskrift om konsekvensutredninger skal:

- a. Virkningene for naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv være så godt utredet og opplyst som mulig, og bygge på tradisjonell og vitenskapelig kunnskap. Vurderingene skal være skriftlig tilgjengelig for berørte rettighetshavere, interesser og allmenheten.
- b. Representanter for samiske interesser konsulteres. Konsultasjoner skal gjennomføres med full informasjon om relevante forhold på alle stadier av en sak og foretas i god tro med formål om å oppnå enighet. Sametinget skal konsulteres kun for saker det ikke har innsigelsesadgang til etter plan- og bygningsloven § 5-4.
- c. De samlede virkningene av tiltak innenfor det aktuelle bruksområdet vurderes slik at det tas hensyn til allerede gjennomførte, vedtatte eller godkjente planer eller tiltak.
- d. Vilkår med sikte på å motvirke at planer og tiltaket får uheldige følger for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv vurderes og fastsettes hvor det foreligger muligheter for dette. Herunder vurderes mulighetene for å fastsette vilkår om gjenoppretting, restitusjon og tilbakeføring av arealer og ressurser etter avsluttet tiltak.

e. Hensynet til naturgrunnlaget gis vesentlig vekt. f. Planlegging og enkeltvedtak etter en samlet vurdering ikke kunne virke til nekting eller vesentlig krenking av naturgrunnlaget for fortsatt samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv i bruksområdet. g. Det legges til rette for at samisktalende parter kan benytte samisk både skriftlig og muntlig.

4. Viktige hensyn å ta for næringsutøvelse

Planleggingen og enkeltvedtak skal:

- a. Sikre areal- og ressursgrunnlaget til samebyer, medlemmer av samebyer, reinbeitedistrikt, siidaer, siidaandeler og reineiere ved å ta hensyn til lokale og regionale virkninger, herunder unnvikelseeffekt.
- b. Ikke stenge reindriftas flyttleier. Side 115 av 185
- c. I nødvendig utstrekning sikre arealene til tradisjonelle fiskeplasser og gyteområder av vesentlig betydning for fiske i samiske kyst- og fjordområde, herunder at lokaliteter for oppdrettsanlegg for torsk ikke etableres i gyteområder for vill torsk. Virkningen skal heller ikke medføre irreversibel skade eller ødeleggelse av lokalt fiske av vesentlig betydning for befolkningen i et bestemt område.
- d. Sikre arealer for tradisjonell utmarksbruk som jakt, fangst, fiske, vedhugst, sanking, bærplukking og uttak for virke til duodji.
- e. Ivareta kontinuiteten i ferdsel og tilgang til ferdselsårer knyttet til tradisjonell utmarksbruk.
- f. I nødvendig utstrekning sikre dyrka og dyrkbar jord for jordbruksproduksjon og beiteområder til husdyr for så stor buskap som bruket kan vinterføre.

Virkningene av planlegging og enkeltvedtak må vurderes for enkeltpersoner og grupper av personer som helt, delvis eller gjennom ulike kombinasjoner av utmarksbruk og næringsveier har sitt livsgrunnlag knyttet til utnyttelsen av naturgrunnlaget.

5. Viktige hensyn å ta for kultur og samfunnsliv

Planlegging og enkeltvedtak:

- a. Skal virke til bærekraftig bruk og ivaretagelse av naturen som grunnlag for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv.
- b. Bør legge til rette for å opprettholde sosiokulturelle forhold som bruk av språk, sosial praksis, overføring av tradisjonell kunnskap og generasjoners tilhørighet til landskap, bosted og lokalsamfunn slik at det bidrar til kontinuitet i bruken av naturgrunnlaget.
- c. Bør i barn sine nærmiljø sikre arealer og anlegg som gir mulighet for samhandling med andre barn for opprettholdelse og utvikling av sin samiske kultur og identitet. Tiltak som viderefører kontakt og overfører kunnskap mellom generasjonene bør vies oppmerksomhet.
- d. Bør virke til at utbygging for hytter og hytteområder som hovedregel skjer etter reguleringsplan der også aktuelle infrastrukturtiltak til slike hytteområder inngår i planen. Hyttebebyggelse bør være mest mulig samlet for å konsentrere belastningen på naturgrunnlaget. Større utbygginger bør styres gjennom kommuneplanens arealdel.

e. Skal verne kulturminner og kulturmiljøer, herunder steder det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til, slik at deres historiske verdier og bruksverdier aktiviseres i samtiden og for framtidige generasjoner.

Kommentarer til de enkelte punkt i veilederen

Punkt 1. Formål

Punkt 1 bygger på plan- og bygningsloven § 3-1 bokstav c) som sier at planer innenfor rammen av lovens formålsbestemmelse skal sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv. Plan- og bygningslovens § 3-1 og formålsbestemmelsen i planveilederen angir ikke bare at sikringen av det samiske naturgrunnlaget er et hensyn som skal ivaretas ved planlegging, men også at loven skal være et aktivt redskap for å løse denne oppgaven.

Plan- og bygningsloven skal med andre ord også være et virkemiddel der det kan fastsettes positive tiltak for å ivareta oppgaven med å sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv. Slike positive tiltak kan eksempelvis være at kommuner i sin arealplanlegging for bruk, vern og utforming av arealer aktivt tar stilling til å sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv. Dette kan for eksempel gjøres ved å angi aktuelt arealformål for nærmere bestemte, egnede områder, jf. plan- og bygningsloven § 12-5, eller fastsette hensynsområder etter plan- og bygningsloven § 11-8. Etablering av slike områder kan også bidra til oppnåelse av FNs bærekraftsmål. Regjeringen har bestemt at FNs 17 bærekraftsmål, som Norge har sluttet seg til, skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer, også i Norge. Det er derfor viktig at bærekraftmålene blir en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen, jf. Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023 s. 3.

Som følge av formålsbestemmelsen vil planveilederen gjelde også for sektorlover hvor planer etter Side 116 av 185 disse vil falle innunder rammen av plan- og bygningslovens formålsbestemmelse og samvirke med plan- og bygningsloven § 3-1 bokstav c).

Det er først og fremst Sametinget som har myndighet til å identifisere og uttrykke de samiske interessene i plansammenheng.

Planveilederens formålsbestemmelse er videre i samsvar med Finnmarkslovens formålsbestemmelse hvor det heter at: «Lovens formål er å legge til rette for at grunn og naturressurser i Finnmark forvaltes [...] særlig som grunnlag for samisk kultur, reindrift, utmarksbruk, næringsutøvelse og samfunnsliv». Et slikt vern følges også av Grunnlovens § 108 og folkerettslige bestemmelser som ILO-Konvensjonen nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater (ILO 169), FNs urfolkserklæring og FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter, jf. plan- og bygningsloven § 3-1 fjerde ledd.

I plan- og bygningsloven og denne planveilederen benyttes begrepene «samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv» eller «samisk kultur eller næringsutøvelse». I grunnlovens § 108 benyttes begrepene «Språk, kultur og samfunnsliv», i Finnmarksloven og mineralloven benyttes «samisk kultur, reindrift, utmarksbruk, næringsutøvelse og samfunnsliv», mens det i naturmangfoldsloven bare benyttes formuleringen «samisk kultur». Disse litt ulike formuleringene dekker det samme. Kulturbegrepet i grunnlovens § 108 omfatter alle elementer av den samiske kulturen og dermed også språk, næringsutøvelse og samfunnsliv. I NOU 1984:18 la Samerettsutvalget også til grunn at kulturbegrepet skal tolkes dynamisk slik at det også rommer den utvikling som

finner sted. Samisk kultur må forstås i vid forstand, derfor har bruken av tilleggsbegreper som «næring», «næringsutøvelse», «reindrift», «utmarksbruk», «språk» og «samfunnsliv» i litt ulik grad i forskjellige lover for å presisere den vide forståelsen av kulturbegrepet. I denne planveilederen er kulturbegrepet nærmere konkretisert i forhold til hensyn og oppgaver som må ivaretas i plansammenheng.

Formålet om at planveilederen skal sikre «vern og videreutvikling av samisk kultur (..)» understreker at samisk kultur ikke er statisk, men at kunnskapen om bruk av naturgrunnlaget og praksis er dynamisk og i utvikling, påvirket av naturen og omgivelsene. Ordet videreutvikling skal sikre kulturell kontinuitet, skal ikke tolkes som en mulighet til å avvike og redusere det materielle kulturgrunnlaget for samene.

Punkt 2. Virkeområde

Planveilederen punkt 2 første ledd angir det saklige og geografiske virkeområdet. Det saklige virkeområde for planveilederen er behandling av alle saker etter plan- og bygningsloven som planvedtak, enkeltvedtak og dispensasjonsvedtak plansaker, herunder dispensasjonssaker. Videre omfatter det utforming av planstrategi, planprogram og utredningsprogram etter plan- og bygningsloven og etter forskrift om konsekvensutredninger.

Det saklige virkeområde til planveilederen er delvis overlappende med virkeområdet til Sametingets retningslinjer om endret bruk av utmark. Virkeområdet for retningslinjene for endret bruk av utmark omfatter, som denne planveilederen, også konsekvensutredninger, kommuneplanens arealdel, reguleringsplaner og dispensasjoner fra arealplaner, men ikke regionale planer og kommuneplanens samfunnsdel.

Det geografiske virkeområdet er identisk med det som forstås som det tradisjonelle samiske området. Området er definert i merknadene til plan- og bygningsloven § 5-4 tredje ledd om Sametingets innsigelsesmyndighet. Fylkes- og kommunebenevnelsene i planveilederen er i samsvar med de endringer av kommunestrukturen som gjelder fra 2020.

Det geografiske virkeområdet omfatter også havet utenfor samiske områder ut til en nautisk mil utenfor grunnlinjen, jf. plan- og bygningsloven § 1-2. Tradisjonelle samiske kyst- og fjordområder foreligger det ingen entydig definisjon av. Som utgangspunkt vil det måtte omfatte de kystkommuner som inngår i det tradisjonelle samiske området.

Innenfor det tradisjonelle samiske området vil nødvendigvis ikke all planlegging ha direkte betydning for samisk kultur. Dette må imidlertid vurderes for det enkelte område, og den enkelte planlegging og vedtak.

Etter punkt 2 andre ledd har Sametinget det generelle ansvaret for oppfølging, utvikling og veiledning i Side 117 av 185 forhold til planveilederen. Planveilederen etablerer også grunnlaget for Sametingets pliktige deltaking i planleggingen som Sametinget har etter plan- og bygningsloven § 3-2 tredje ledd. Sametinget har innsigelsesrett etter plan- og bygningslovens § 5-4 tredje ledd mot kommunale arealplaner og reguleringsplaner som tilsidesetter eller ikke ivaretar interesser av vesentlig betydning for samisk kultur. Sametinget kan også fremme innsigelse ved behandling av konsesjonssaker etter energiloven § 2-1, vassdragsreguleringsloven § 6 nr. 1 og vannressursloven § 24. Videre har Sametinget anledning til å kreve at regionale planer bringes inn for departementet om vesentlige samiske interesser ikke ivaretas på tilstrekkelig måte, jf. § 8-4. Hva som kan få virkninger for naturgrunnlaget for samisk kultur konkretiseres nærmere i planveilederens punkt 4 og 5. Sametinget

vil kunne fremme innsigelse til planer eller tiltak som alene, eller sammen med, tidligere planer og tiltak i området vil gjøre det umulig eller vesentlig vanskeligere for samene å fortsette med å utnytte aktuelle områder. Selv om planveilederen nærmere konkretiserer hvilke virkninger som skal vurderes og hensyn som skal ivaretas vil de nødvendigvis ikke alltid være presise i forhold til de enkelte situasjoner. Planveilederen gir planmyndigheten et stort handlingsrom til selv å utforme planer ut fra lokale forhold. Det avgjørende er at vesentlige samiske interesser ikke blir tilsidesatt.

Etter punkt 2 tredje ledd skal planveilederen legges til grunn i all planlegging. Det ligger i saken at planveilederen ikke er juridisk bindende for planmyndigheten eller å forstå som en instruks som planmyndighetene er pliktig til å følge. De enkelte punktene i planveilederen er likevel konkretiseringer av de plikter som følger av plan- og bygningsloven § 3-1 bokstav c og forpliktelser som følger av andre lover samt Norges folkerettslige forpliktelser. De ulike punktene vil slik være veiledende for den innsigelsesmyndighet Sametinget kan utøve etter lovens § 5-4 for kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner, for klage på konsesjonsvedtak etter energiloven, vassdragsreguleringsloven og vannressursloven, og for muligheten til å bringe regionale planer inn for departementet etter lovens § 8-4. Tilsvarende som for punkt 1 vil planveilederen som følger av formålsbestemmelsen til plan- og bygningsloven gjelde også for sektorlover hvor planer etter disse vil falle innunder rammen av plan- og bygningslovens formålsbestemmelse og samvirke med plan- og bygningsloven § 3-1 bokstav c).

I planleggingen må det også tas høyde for hva som følger av FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter artikkel (SP 27), jf. menneskerettsloven §§ 2-3. Av SP 27 følger det at virkningene for urfolks kultur skal tillegges vesentlig vekt og at det aldri kan tillates inngrep i det samiske naturgrunnlaget som medfører en nekting eller vesentlig krenking av en person tilhørende urfolket eller en gruppe av urfolket i å utøve sin næring og kulturutøvelse. For tradisjonell næringsutøvelse innebærer det at inngrep ikke kan resultere i at virksomheten ikke lenger er regningssvarende (HR2017-2428-A avsnitt 71, 87, 94; NOU 2007:13 Den nye sameretten s. 203). For vurderingen av om en slik grense risikeres å bli overgått vil kriteriene a) tilstrekkelig utredningsgrunnlag, b) konsultasjoner, c) sumvirkninger, d) avbøtende tiltak og e) kvalifisert interesseovervekt måtte inngå. Disse kriteriene følger derfor også av § 3 i retningslinjen.

Punkt 3. Krav til planprosess og beslutningsgrunnlag

Denne regelen klargjør kravene til hvordan og hva som må inngå i planarbeidet.

Planveilederens punkt 3 bokstav a skal sikre opplysnings- og utredningsplikten. Dette følger også av plan- og bygningslovens utredningskrav, forvaltningslovens opplysningsplikt, naturmangfoldlovens prinsipper for offentlige beslutninger og statens utredningsinstruks. For at det skal være mulig å ta stilling til vurderingene for rettighetshavere, interesser og allmenheten samt å kunne avgjøre om det ikke har blitt foretatt en saksbehandlingsfeil må vurderingene foreligge skriftlig før vedtak fattes. Regelen sier også at vurderingene av virkningene skal bygge på vitenskapelig og tradisjonell kunnskap. Dette prinsippet følger av naturmangfoldloven § 8, jf. § 7 slik at det gjelder ved utøving av all offentlig myndighet ved forvaltning av fast eiendom. Innholdet i og omfanget av utredninger skal tilpasses den aktuelle planen og være relevant for de beslutninger som skal tas, jf. forskrift om konsekvensutredninger § 17 første ledd siste punktum.

Planveilederens punkt 3 bokstav b ivaretar prinsippet om at representanter for samiske interesser skal konsulteres om planprogram, utredningsprogram, planforslag og beslutninger. Konsultasjonsplikten kan gjelde ovenfor både Sametinget og overfor andre samiske interesser. Det

presiseres at konsultasjonsplikten vil også gjelde for samiske rettighetshavere som administrativt sorterer inn under våre naboland, og som på bakgrunn av alders tid bruk bedriver sin virksomhet i områder som faller inn Side 118 av 185 under planveilederens geografiske virkeområde. Slik konsultasjonsplikt følger av ILO 169, særlig artikkel 6, FNs urfolkserklæring artikkel 19 og SP 27. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har nylig hatt på høring lovforslag om konsultasjoner og utkast til veileder om konsultasjonsplikten for fylkeskommuner og kommuner. Det vises derfor til disse dokumentene for nærmere gjennomgang av hvordan konsultasjoner skal gjennomføres. I merknaden til plan- og bygningsloven § 5-1 heter det at det er en særlige medvirkningsplikten for grupper av den samiske befolkningen og at dette følger av ILO 169. Medvirkningsformen i ILO 169 er konsultasjoner.

Konsultasjonsplikten følger av folkeretten og ovennevnte lovforslag er dermed en lovfesting av gjeldende rett. Sametinget vil påpeke at alle konsultasjoner skal forholde seg til de rammer forvaltningsloven og utredningsinstruksen setter. De forslag og løsninger som diskuteres vil derfor alltid ha vært gjenstand for høringer i forkant av konsultasjoner. Konsultasjoner er derfor et supplement og ikke noe som kommer til erstatning for de øvrige demokratiske beslutningsprosessene. Det understrekes at involvering, konsultasjon og medvirkning bør skje så tidlig som mulig i prosessene.

Sametinget har etter plan- og bygningslovens § 5-4 innsigelsesmyndighet. Denne myndigheten sikrer Sametingets deltakelse i planbeslutningene tilsvarende hovedelementene for konsultasjoner. Konsultasjonsplikten i den kommunale planbehandlingen gjelder derfor ikke overfor Sametinget. Ved statlige arealplaner etter plan- og bygningsloven § 6-4 er det ikke anledning til å fremme innsigelser etter plan- og bygningsloven § 5-4. I slike tilfeller vil statens konsultasjonsplikt overfor Sametinget gjelde.

Planveilederens punkt 3 bokstav c ivaretar prinsippet om at sumvirkningene av tidligere og planlagte tiltak i et bruksområde skal vurderes i alle saker etter plan- og bygningsloven og forskrift om konsekvensutredninger. Dette er svært viktig fordi et enkelttiltak som i seg selv ikke trenger være stort vil kunne utgjøre en avgjørende forskjell for muligheten til fortsatt tilgang og kontinuiteten i den tradisjonelle bruken av naturgrunnlaget. Av merknaden til plan- og bygningsloven § 3-1 framkommer det også at der reindriftsinteresser blir berørt skal de samlede effektene av planer og tiltak innenfor det enkelte reinbeitedistriktet/samebyen vurderes. Dette følger også av forskriften til konsekvensutredninger § 21 tredje ledd (KU-forskriften). I KU-forskriften skal slike samlede virkninger vurderes for alle miljø og samfunnstema. Etter SP artikkel 27 er heller ikke slike sumvirkningsvurderinger begrenset til en eksklusiv og kulturspesifikk samisk bruk som reindrift. Disse vurderingene må derfor også foretas for annen tradisjonell bruk av naturgrunnlaget, jf. menneskerettsloven §§ 2-3.

Planveilederens punkt 3 bokstav d viser til at det skal vurderes avbøtende tiltak der det er mulig for å motvirke uheldige virkninger for den tradisjonelle bruken av naturgrunnlaget. Slike avbøtende tiltak må ha en reell og tilstrekkelig effekt for at de skal kunne ha en funksjon. Vurderinger av slike tiltak må gjøres ved medvirkning og konsultasjoner med de direkte berørte samiske interessene. Det er ikke tilstrekkelig at planmyndigheten på egenhånd fastsetter vilkår om avbøtende tiltak for med det å godtgjøre et vedtak uten egentlig å vite om tiltakene vil ha tilsiktet effekt. Tilsvarende skal mulighetene for å fastsette vilkår om gjenoppretting, restitusjon og tilbakeføring av arealer og ressurser etter avsluttet tiltak vurderes. Dette følger av FNs erklæring om urfolks rettigheter artikkel 28. Artikkel 28 stiller opp en forpliktelse til gjenoppretting, restitusjon og tilbakeføring av landområder, territorier og ressurser urfolk tradisjonelt har eid eller på annen måte har befolket eller brukt, og som er konfiskert, okkupert eller på annen måte fratatt dem uten at de selv har gitt sitt frie

og informerte forhåndssamtykke. Høyesterett forankrer også en slik gjenopprettelsesplikt i ILOkonvensjon nr. 169 artikkel 14 (1), jf. HR-2018-456-P (Nesseby) avsnitt 173.

Planveilederens punkt 3 bokstav e ivaretar prinsippet om at hensynet til naturgrunnlaget for samisk kultur mv. gis vesentlig vekt. Også dette er et krav som følger av SP 27. Slike bestemmelser er også innarbeidet i miljø- og ressurslovgivingen, som naturmangfoldsloven (§ 14), mineralloven (§ 17), havressursloven (§ 7 bokstav g) og havenergiloven (§1-5). Dette innebærer at hensynet til naturgrunnlaget ikke bare inngår som ett forhold på linje med mange andre. Om tiltaket har sterkt innskrenkende virkninger for naturgrunnlaget til den tradisjonelle samiske naturbruken så skal andre hensyn ikke ha en klar interesseovervekt.

Planveilederen bokstav f ivaretar prinsippet om at etter en samlet vurdering kan det ikke tillates et slikt Side 119 av 185 inngrep i naturgrunnlaget som virker til nekting eller vesentlig krenking av samisk kultur, næringsutøvelse eller samfunnsliv. Dette er en absolutt terskel for hva som kan tillates etter SP 27. Dersom et inngrep resulterer i at en samisk tradisjonell næringsutøver ikke lenger kan drive regningssvarende med bruk av naturgrunnlaget i området kan tiltaket ikke tillates (HR-2017-2428-A avsnitt 71, 87, 94; NOU 2007:13 Den nye sameretten s. 203; Geir Ulfstein 2013). I den samlede vurderingen inngår de forhold som følger av planveilederens punkt 4 bokstav a til e. Der samisk kultur med språk, samfunnsliv og næringsutøvelse allerede er sterkt presset vil dette også utgjøre en viktig faktor i den samlede vurderingen.

Planveilederens punkt 3 bokstav g understreker at samisktalende parter kan få benytte samisk skriftlig og muntlig. For kommunale, regionale og statlige organ i forvaltningsområdet for samisk språk følger dette av sameloven §§ 3-2 og 3-3. Utenfor språkforvaltningsområdet er det ikke en direkte rett å benytte samisk i møte med offentlig organ. Det er likevel vesentlig at det legges til rette for dette om saken skal bli tilstrekkelig opplyst og konsultasjoner skal ha tilsiktet effekt.

Punkt 4. Viktige hensyn å ta for næringsutøvelse

Planveilederen punkt 4 bokstav a klargjør hvilke virkninger som skal vurderes for reindriften ved endret bruk av utmark.

Areal- og naturgrunnlaget er reindriftas viktigste ressurs. Det er selve forutsetningen for reindrift som næring og kultur. Offentlige myndigheter og andre rettighetshavere har derfor sammen med reindrifta selv et ansvar for å sikre reindriftsarealene. Dette følger også av reindriftsloven § 1. Reindriftras driftsform gjør næringen svært arealavhengig, noe som har sin bakgrunn i marginale beiteområder og reinens behov for ulike sesongbeiter og flyttleier mellom dem. I planbehandlingen skal virkningene for reindriftras areal- og ressursgrunnlaget vurderes. Virkningene må vurderes for de ulike organiseringsog rettighetsnivå i reindrifta. Dette er nødvendig fordi inngrep som har konsekvenser slik at én reineier ikke lenger kan drive regningssvarende i sin siida og distrikt ikke vil kunne tillates, jf. planveilederen punkt 3 bokstav f.

Sametinget har et helhetlig ansvar for å sikre grunnlaget for reindrifta og har derfor også innsigelsesmyndighet i planer med vesentlig virkning for reindrifta. Reindriftsforvaltningen hos Fylkesmannen er statens myndighet i reindriftssaker og er derfor ikke reindriftras representant i plansaker. Sametinget som folkevalgt organ representerer det samiske folk, men er ikke representant for de enkelte samiske rettighetshavere. Reindrifta med distriktsstyret eller siida har derfor krav på å representere seg selv i planarbeidet, jf. planveilederen punkt 3 bokstav b. Fylkesmannen har, som Sametinget, innsigelsesmyndighet for vern av reindriftras areal- og ressursgrunnlag. Selv om

Sametinget og Fylkesmannen skulle vurdere spørsmålet om innsigelser ulikt vil ikke dette ha noen betydning for om innsigelse kan fremmes, men vil inngå som en del av avveiningen departementet må gjøre i saken når den skal avgjøres av departementet.

Det følger videre av planveilederen punkt 4 bokstav a at både de lokale og regionale virkninger av endret bruk skal vurderes, herunder unnvikelseeffektene. Inngrep vil kunne ha direkte konsekvenser for arealgrunnlaget, men reindrifts driftsform med kalvings-, beite- og trekkområder med passasjer er et gjensidig og samlet system som kan falle sammen ved inngrep. Reinene vil unngå områder med inngrep og aktivitet noe som vil innskrenke dets muligheter for bruk av større områder enn selve det konkrete fysiske inngrepet. Dette innebærer at de indirekte og regionale effektene ofte kan være minst like alvorlige ved endret bruk av utmark som de lokale og direkte virkningene. Det er derfor avgjørende at virkningene for hele driftssystemet blir vurdert ved planer og tiltak.

Planveilederen punkt 4 bokstav b ivaretar reindriftslovens bestemmelser om at flyttleier ikke kan stenges, jf. reindriftsloven § 22. En flyttlei vises på kart med en bredde på 1,5 km. Denne plasseringen av flyttlei kan variere betydelig avhengig av vær og føreforhold. Flyttlei angir derfor bare hovedretning, en må derfor regne med at flytting må kunne skje over et betydelig bredere felt. I en situasjon hvor reindriften ikke fritt og uhindret kan flytte med sin rein etter en tradisjonell flyttlei, anses flyttleien for å være stengt. Dette innebærer at ikke bare en fullstendig blokkering av leien omfattes, men også innsnevring av og bygging like ved leien, samt forstyrrelser som bygging av tiltaket medfører, kan omfattes av bestemmelsen. Dette må vurderes i det konkrete tilfellet. Flyttleiene har et særlig sterkt vern nettopp fordi de er av helt sentral betydning for en fortsatt reindrift. Det er derfor viktig at planer og tiltak konkret vurderer virkningene i forhold til vernet av flyttleiene etter reindriftslovens § 22. Med til Side 120 av 185 flyttlei regnes også faste inn- og avlastingsplasser for transport av reinen.

Planveilederens punkt 4 bokstav c knytter seg til arealer for og tiltaks virkninger på kyst- og fjordfiske. For ny arealbruk ut til en nautisk mil utenfor grunnlinja bør oppdrettsanlegg, vind- og bølgekraftsutbygging, deponering ved mineralvirksomhet, petroleumsaktivitet med skipstrafikk, rørlegging og kabling mv. vurderes opp mot virkningene for eksisterende fiskeplasser og gyteområder. Denne bestemmelsen retter seg derfor mot den faktiske arealbruken, som vil kunne virke til fortrengsel for fortsatt i fiske i disse områdene. Virkningene av slik endret arealbruk bør særlig vurderes i forhold til muligheten til fortsatt lokal bruk og bosetting, og dens betydning for samisk kultur. I akvakulturloven følger det at det skal foretas en avveining av arealinteresser ved plassering av lokaliteter til akvakultur, og at det blant annet særlig skal legges vekt på andre arealinteresser, jf. §§ 6 og 16. I Forskrift om tillatelse til akvakultur av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret heter det i § 7 første ledd bokstav a andre punktum at: «Lokaliteter for torsk skal ikke etableres i gyteområder for vill torsk». Det er det samme forholdet som er nedfelt i denne planveilederen. For avklaringen av gyteområder vil innhenting av tradisjonell kunnskap om dette være viktig.

Punkt 4 bokstav c knytter seg også til virkningene tiltak kan ha utover det konkrete fysiske tiltaket i sjø. Dette omfatter tiltak som kan forurense, endre isdannelser, strømmen, vannsammensetning og -temperatur i fjordene. Dette kan for eksempel gjelde petroleumsrelatert aktivitet, oppdrettsanlegg, fjorddeponering eller vassdragsreguleringer som medfører at beitegrunnlag og gyteforhold for fisk endres, forstyrres eller ødelegges. Når slike tiltak medfører at et geografisk begrenset fiske som i det alt vesentlige har vært drevet av befolkningen i et bestemt område faller bort, bør de etter ikke tillates. Dette følger også av Høyesteretts dom i Kåfjord-saken (Rt. 1985 s. 247) hvor Høyesteretts fant at en vassdragsregulering som hadde medført økt isdannelse i fjorden medførte erstatningsplikt for tapt fiske for 50 fjordfiskere som drev hjemmefiske i Kåfjorden. Dette ble begrunnet med at

fjordfiskernes bruk hadde vært så konsentrert og særpreget at den langt på veg kunne betegnes som eksklusiv, og utad hadde fremtrådt på vesentlig samme måte som utøvelsen av en rettighet.

Punkt 4 bokstav c legger også til grunn at mangel på kunnskap ikke kan brukes som begrunnelse for å gjennomføre tiltaket. Tilsvarende prinsipp følger også av naturmangfoldsloven § 9.

Planveilederen punkt 4 bokstav d ivaretar prinsippet om at naturgrunnlaget for tradisjonell utmarksbruk som jakt, fangst, fiske, sanking, bærplukking og uttak av virke til duodji skal sikres. Oppstillingen av former for utnyttelse av fornybare ressurser i utmarka er ikke uttømmende, og kan for eksempel også omfatte plukking av lav i reindrifta der dette er lovlig, jf. reindriftsloven § 64. Etter reindriftslovens § 26 har den som har rett til å utøve reindrift også rett til å drive jakt, fangst og fiske i statsallmenning, i ikke særskilt matrikulert statseiendom og på Finnmarkseiendommens grunn innenfor det reinbeitedistrikt hvor reindriften foregår. Også på privateid grunn kan reindriftsberettigede ha ervervet rettigheter til jakt, fangst og fiske med grunnlag i hevd eller alders tids bruk, jf. reindriftsloven § 4.

Personer og grupper av personer som ikke er knyttet til reindrifta vil også kunne ha ervervet rett til utnyttelse av fornybare ressurser etter hevd og alders tids bruk. Punkt 4 bokstav d konstaterer at enkeltpersoner og grupper av personer sin bruk av naturgrunnlaget, som jakt, fangst, multeplukking mv., vil kunne være viktig for sikring og utvikling av samisk kultur. Dette punktet i planveilederen legger opp til at planmyndigheten må sikre arealer for dette. Gjennom konsultasjoner og bruk av tradisjonell kunnskap bør særlig sentrale og viktige områder for slik utnyttelse av ressursene ivaretas i planleggingen. Det vil for eksempel være mulig å fastsette hensynssoner etter plan- og bygningslovens § 11-8 for vårfjakt på ender, snarefangst av ryer, innlandsfiske med garn, viktige multemyrer mv.

Planveilederen punkt 4 bokstav e sier at det i planleggingen skal søkes å ivareta kontinuiteten og tilgangen til ferdselsårer knyttet til tradisjonell utmarksbruk. Fortsatt praktisk adgang til utmarksressursene er en forutsetning til opprettholdelse av tradisjonell bruk og kunnskapen om denne bruken, jf. Konvensjonen om biologisk mangfold art. 8j og 10 (c) og naturmangfoldloven § 1. Tradisjonell bruk er ikke en statisk bruk. Både kunnskapen om bruk og selve praksisen er dynamisk og i utvikling, påvirket av naturen og omgivelsene. Muligheten til fortsatt bruk av ferdselsårer for jakt, fangst og høsting er derfor viktig for lokalbefolkningen. En endret bruk som hindrer en slik kontinuitet i og tilgang til ferdselsårer vil innskrenke tradisjonell bruk av naturgrunnlaget. Bruken av ferdselsårer må likevel være forenelig med bevaringen av det biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfoldet, jf. retningslinjen § 7 bokstav a. Det er derfor den lokale og tradisjonelle bruken av ferdselsårene som må søkes sikret.

Punkt 4 bokstav f knytter seg til vern av dyrka og dyrkbar jord som følger av jordlova § 9. Ved vurdering av unntak fra jordlovas bestemmelse om at dyrka jord ikke må brukes til formål som ikke tar sikte på jordbruksproduksjon må det foretas en samlet vurdering hvor hensynet til tradisjonell samisk næringsutøvelse vektlegges i henhold til veiledningspunkt 3 bokstav a til f.

Planveilederens punkt 4 andre ledd sier at arealplaners virkninger må vurderes for enkeltpersoner og grupper av personer som helt, delvis eller gjennom kombinasjoner av utmarksbruk og næringsveier har sitt livsgrunnlag knyttet til utnyttelsen av naturgrunnlaget. Bestemmelse klargjør at det både kan være enkeltpersoner og grupper av personer som utnytter fornybare ressurser, og som må sikres arealer til dette. Dette tilsvarer også Finnmarksloven § 24 om at kommunen kan tildele en særskilt rett til å utnytte fornybare ressurser på områder nærmere angitt etter tradisjonell bruk. Det er ikke noe krav om at denne utnyttelsen må være i form av næringsvirksomhet av en viss inntektsbringende størrelse. Utnyttelsen kan gjerne skje i kombinasjon med annen virksomhet som gir grunnlag for

livsopphold. Ofte vil slik utnyttelse være virksomhet som gir et bidrag til en husholdsøkonomi, og slik også begrense behovet for direkte inntektsbringende arbeid eller virksomhet.

Punkt 5. Viktige hensyn å ta for kultur og samfunnsliv

Planlegging og vedtak skal virke til en mest mulig bærekraftig bruk og med det ivaretagelse av naturen som grunnlag for kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv slik det også følger av naturmangfoldloven § 1. De hensyn og virkninger som etter planveilederen må søkes ivare tatt for samisk kultur generelt og samisk samfunnsliv er naturens bærekraft, sosiokulturelle forhold, barns oppvekstmiljø og kulturminner og kulturmiljøer.

Etter planveilederen punkt 5 bokstav a bør planer gi mulighet til en bærekraftig bruk og ivaretagelse av naturen som grunnlag for samisk kultur. I dette ligger at det skal vurderes om virkningen av planer sikrer at behovene for dagens samiske kultur og samfunn uten å redusere mulighetene for framtidens samiske samfunn får dekket sine behov. Tas det ikke vare på naturens biologiske mangfold, landskapsmessige geologiske mangfold og økologiske prosesser vil grunnlaget for samisk kultur innskrenkes. Dette følger også av naturmangfoldloven §§ 1 og 4. Virkningene av endret bruk på det biologiske mangfoldet, det landskapsmessige geologiske mangfoldet og de økologiske prosessene skal derfor vurderes.

Etter planveilederen punkt 5 bokstav b må virkningene på sosiokulturelle forhold vurderes. Planers virkninger på samisk språk skal vurderes og tas hensyn til. En kan se for seg at tiltak kan virke til tilkomst av samiskspråklig kompetanse eller at den samiske språksituasjonen ivaretas. Situasjoner der samisk kultur er presset og språket står svært svakt kan og tilsi at et tiltak i naturgrunnlaget som innskrenker tradisjonell samisk bruk der språket også benyttes virker til ytterligere svekkelse av samisk språk. Sosial praksis og overføring av tradisjonell kunnskap er viktige elementer for kulturen. Om tilflytting og eller innpendling ikke skjer gjennom en integrering i det lokal samiske kulturelle fellesskapet kan det virke til å svekke sosiale praksiser som ellers er med å opprettholde samisk kultur i lokalsamfunnet. Forutsetningen for en slik integrering er likevel gjerne at den samiske kulturen står sterkt og ikke er presset i et område. Disse sidene må vurderes i planleggingen.

Virkninger for bosted, lokalsamfunn og generasjoners tilhørighet er også noe som må vurderes i planleggingen. Bosettingsmønsteret ofte er formet av slekts- og stedstilknytning og flyttemønstre. Også i dag preger slekter de samiske bosettingene, og slekt kan derfor være lesbart i det bygde landskapet. Slekta spor etter arbeid og tilstedeværelse skaper også tilknytting til stedene i dag. Når boplasser blir fraflytta blir slekta ikke lenger det samme tilknytningspunktet. Gården, bygninger og landskap blir da gjerne tilsvarende viktig. En slik tilknytting blir derfor for mange en viktig begrunnelse for å holde fast ved slekta tidligere bosted eller boplass, og å bruke det til fritidsbolig og fritidsområde. Slik bruk vil også kunne uttrykke en endret eller fornyet måte å oppfatte stedene som sesongboplasser, tilpasset moderne levemåter og inntektsbringende virksomhet. Dette gir kontinuitet i tilhørighet og bruk av bosted og landskap. Slike hensyn må vurderes. Utarbeiding av planbestemmelser og -retningslinjer i kommuneplanens arealdel for spredt bebyggelse i LNFR-soner bør ta hensyn til dette. I dette punktet påpekes det at dette også vil gjelde i kyst- og fjordområder. I plan- og bygningslovens § 11-4 nr. 5 bokstav b, jf. § 11-11 gis det anledning til å sette av areal til spredt bolig-, fritids- og næringsbebyggelse. Bestemmelsen er ikke ment å åpne for en spredt bolig- og hyttebygging i større grad enn hittil, og skal bare benyttes for reelt spredt utbygging i LNFR-sonen. Muligheten for spredt bolig- og fritidsbebyggelse, som ikke anses som en del av landbruket og reindriften, er ment som et styringsredskap for enkeltsaksbehandling.

Punkt 5 bokstav c konkretiserer nærmere hvordan en gjennom planlegging kan sikre gode oppvekstmiljø for barn og gi dem mulighet til å opprettholde og utvikle samisk kultur og identitet. Dette punktet utfyller de statlige planretningslinjene for å styrke barn og unges interesser i planleggingen. Samiske barn må trygges gode og tilgjengelige utearealer for daglig aktivitet i nærmiljøet. I større byer og tettsteder kan det være aktuelt med leke- og møteplasser hvor samiske barn lett kan møtes og samhandle. Også i områder hvor det kan være lange avstander mellom barn, vil tiltak som gir mulighet for felles frilek og selvstyrt aktivitet være viktig. I enkelte lokalsamfunn har barns lekeområder vært i bruk i lang tid, kanskje generasjoner. Det vil være av betydning at planleggingen skal ta hensyn til dette og sørge for at slike områder beholdes for barns lek og aktivitet. Leke- og uteområder bør tilrettelegges og utformes med tanke på gjenkjennelse og samiske kulturtrekk.

Punkt 5 bokstav c andre punktum framhever at planutformingen bør vurdere muligheten for kontakt mellom generasjoner. Ett sentralt trekk i samisk kultur er at overføring av kunnskap og tradisjoner ofte skjer i praktisk samhandling mellom generasjonene. Planleggingen bør legge til rette for at dette fortsatt skal kunne skje. Dette kan for eksempel dreie seg om hvor barnehager og boliger for eldre eller eldresentre lokaliseres i forhold til hverandre, og hvordan de er plassert i forhold til historiske spor som gammetufter, fangstplasser og bruksområder som fiskeplasser og lignende.

Planveilederens punkt 5 bokstav d gir en føring på at utbygging av nye hytteområder som hovedregel bør skje etter reguleringsplan. Infrastrukturtiltak som veg, vann, kloakk og strøm som er aktuelt for slike hytteområder bør inngå i reguleringsplanene. Om slike infrastrukturtiltak kommer aktualiseres etter at reguleringsplan er vedtatt og hytteområde er etablert, bør regelen være at tiltakene bare iverksettes etter reguleringsendring, og ikke etter dispensasjon. Dette punktet er tatt inn på bakgrunn av erfaringer fra ulike områder der særlig veger til hytter og hytteområder har blitt opparbeidet uten plan og i mange tilfeller uten tillatelse etter plan- og bygningslovens bestemmelser. En mest mulig samlet utbygging vil konsentrere belastningen på utmarksbruken enten det er knyttet til reindrift, jordbruk eller jakt og fangst. At alle større utbygginger bør styres gjennom kommuneplanens arealdel sikrer både bred medvirkning, helhetlige vurderinger og god forutsigbarhet.

Planveilederens punkt 5 bokstav e viser til at det i planleggingen tas hensyn til samiske steder av særskilt kulturhistorisk betydning både for dets historiske verdi, men og for dets bruksverdi i dag og for framtidige generasjoner. Av kulturminneloven § 3 følger det at det ikke skal settes i gang tiltak som på en utilbørlig måte vil kunne skjemme automatisk freda kulturminne etter kulturminnelovens § 4. Den lokale oppfatningen av hvordan ulike tiltak virker på kulturhistoriske viktige steder skal tas tilsvarende hensyn til. Selv om et tiltak ikke medfører at det skjer direkte fysiske inngrep i stedet, vil effekten av det kunne oppleves skjemmende på kulturminnene.

Notat av 7. januar 2016 fra Miljødirektoratet.
(Revidert 27. april 2016)

Naturmangfold og planlegging av snøskutertraseer

Kommunene skal ta hensyn til naturmangfold når de skal fastsette løyper for snøskuterkjøring. Dette følger av [motorferdselloven § 4a](#), tredje ledd. Det er en forutsetning at kommunene utreder virkningene løypene vil ha for naturmangfold i influensområdet til snøskuterløypene.

Kunnskapsgrunnlaget og vurdering av virkninger for naturmangfold

For å kunne ta hensyn til naturmangfold er det viktig med et godt kunnskapsgrunnlag som grunnlag for de utredninger og vurderinger kommunene skal foreta. Utredningene bør tilpasses omfanget av løypene og områdene de går gjennom. Utredningen skal ta utgangspunkt i kunnskap som er tilgjengelig. Der slik kunnskap ikke foreligger om viktige forhold må det i nødvendig grad innhentes ny kunnskap. Utredningen bør gjennomføres i henhold til anerkjent metodikk og utføres av personer med relevant faglig kompetanse. Det bør i utredningen redegjøres for undersøkelser eller tiltak som kan iverksettes for å unngå skader eller ulemper for naturmangfold.

Her finner du veiledning som du kan bruke når du skal vurdere følgende spørsmål:

1. Hvordan berøres naturmangfoldet?
2. Hvordan natur kan forstyrres og tas hensyn til?
3. Eksempler på arter som bør tas hensyn til
4. Informasjon om leveområder for arter i offentlige databaser

Naturmangfoldloven

Kommunen skal ta hensyn til naturmangfoldet når de vurderer å etablere snøskuterløyper. Her er naturmangfoldloven viktig, med blant annet disse bestemmelsene:

Forvaltningsmål for arter, § 5

- opprettholde levedyktige bestander i naturlige utbredelsesområder
- ivareta artenes økologiske funksjonsområder

Kunnskapsgrunnlaget, § 8

- beslutninger skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger

Føre-var-prinsippet, § 9

- når det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger en beslutning kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet

Økosystemtilnærming og samlet belastning, § 10

- den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for skal vurderes

Hvordan berøres naturmangfoldet?

Det er spesielt større, ville dyr og fugler som kan forstyrres av skuterkjøring på snødekt mark. Slike arter bruker gjerne store områder. Man må derfor vurdere hvor i terrenget skuterløypa skal gå for å ivareta artene på best mulig måte.

Vinterstid er mange arter relativt sårbare grunnet dårlig tilgang på mat og harde værforhold. I tillegg reproducerer mange arter i slutten av skutersesongen. Snøskuterkjøring vil derfor forstyrre dyrelivet mer i sårbare perioder.

Det finnes relativt lite kunnskap om den konkrete effekten snøskuterkjøring har på artenes overlevelse og reproduksjon. Når man skal vurdere snøskutertraser og regler for kjøring, må man derfor ofte legge vekt på føre-var-prinsippet.

Hvordan dyr kan forstyrres og tas hensyn til?

Snøskuterkjøring kan påvirke ville dyr og fugler direkte eller indirekte gjennom

- redusert tid til leting etter og inntak av mat
- forhøyet energikostnad grunnet flukt
- forstyrret eller avbrutt hekking
- unnviker områder der løypa ligger
- fragmentering- og barriereeffekter som reduserer leveområdet til arten

Å ta hensyn til naturmangfold og ville dyr kan gjøres på ulike måter

- Unngå skuterløyper i enkelte områder.
- Kanalisere skuterløyper slik at de forstyrrer minst mulig.
- Begrense tidsrommet snøskuterkjøring er tillatt i sårbare områder.
 - Vær oppmerksom på at vinter- og påskeferie er typiske utfartsperioder som ofte sammenfaller med sårbare perioder for dyr. På sen vinteren har dyrene gjerne lite kroppsreserver å tære på, og de gjerne sårbare grunnet reproduksjon på denne tiden av året.

- Påvirke kjøremønsteret.
 - Relativt lav fart skremmer dyr mindre.
 - Jevn hastighet skremmer dyr mindre, rusing og ujevn kjøring kan oppleves mer forstyrrende.
 - Stopping og aktivitet rundt skutere kan være like eller mer forstyrrende enn gjennomkjøring i et område.
- Informasjon og veiledning til allmennheten.

Eksempler på arter som bør tas hensyn til

God planlegging av traseer krever kunnskap om funksjonsområder for vilt og hvordan disse skal tas hensyn til. Tabellen under viser eksempler på funksjonsområder som er relevante å ta hensyn til for et utvalg av arter. Tabellen er veiledende. Det kan finnes andre arter som også er viktige å ta hensyn til. Dette vil variere mellom kommuner.

Artenes status på Rødlista finner du her <http://www.artsportalen.artsdatabanken.no/>.

Art	Funksjonsområde	Sårbar periode	Varsomhetssone i radius
Fjellvåk	Hekkeplass	mars-april	1000 meter
Vepsevåk	Hekkeplass	mars-juni	500 meter
Havørn	Hekkeplass	januar-mai	1000 meter
Kongeørn	Hekkeplass	januar-mai	1500 meter
Fiskeørn	Hekkeplass	mars-juni	1000 meter
Hubro	Hekkeplass	januar-mai	1000 meter
Snøugle	Hekkeplass	januar-juli	2000 meter
Lappugle	Hekkeplass	april-juni	500 meter
Slagugle	Hekkeplass	april-juni	500 meter
Hønsehauk	Hekkeplass	februar-april	500 meter
Sivhauk	Hekkeplass	april-juni	500 meter
Myrhauk	Hekkeplass	april-juni	500 - 1000 meter
Jaktfalk	Hekkeplass	februar-april	1500 meter
Lerkefalk	Hekkeplass		
Vandrefalk	Hekkeplass	februar-april	500 meter
Sædgås	Rasteområde, Hekkeplass	mars-juni	1000 meter
Lappfiskand	Hekkeplass		
Andefugl generelt	Åpent, næringsrikt vann	november-april	500 meter
Storfugl	Spillplass	Mars-April	500 meter
Orrfugl	Spillplass	Mars-April	500 meter
Fjellrev	Yngleplass	mars-juli	300 meter
Bjørn	Hiplass	november-mai	1500 meter
Jerv	Yngleplass	januar-mai	2000 meter
Villrein	Leveområde	november-juni	1000 meter

Tabell 1: Veiledende oversikt over arter det må tas ekstra hensyn til ved planlegging av snøskuterløyper. Tabellen er ikke uttømmende, og behovet vil variere mellom områder. Tabellen er laget med utgangspunkt i

oversikten over arter som bør unntas offentlighet i retningslinjer for håndtering av stedfestet informasjon om biologisk mangfold.

Varsomhetssonen for ulike arter kan vurderes i forhold til terreng, for eksempel kan forstyrrelse oppleves ulikt i tett skog kontra åpent fjell. Formasjoner i terrenget som skiller vilt og skutertrase kan for eksempel legge grunnlag for en kortere varsomhetssone. I områder hvor lyd bærer godt, og hvor skuterkjøring kan observeres på lange avstander, kan kreve en større varsomhetssone. Slike tilpasninger kan variere med art.

Vurder om løypa tilrettelegger for økt menneskelig ferdsel inn i sårbare områder. Dette kan for eksempel være hvis løypa skaper et godt utgangspunkt for en bestemt toppstur hvor turløypa vil gå gjennom hekkeområder for rovfugl eller kalvingsområder for villrein.

Fugler

Fugler kan avbryte hekkingen hvis de blir forstyrret eller hvis næringstilgangen er knapp. Det er derfor viktig å legge skutertraseen utenom hekkeplasser i sårbare perioder fram til ungene har blitt mer robuste for forstyrrelse. Hekketid kan variere mellom arter, mellom ulike områder i Norge og mellom år, og kan derfor avvike noe fra tabellen.

Åpne næringsrike vann som ikke fryser igjen på vinterstid er viktige områder å ta hensyn til for andefugler, det samme gjelder spillplasser for skogsfugl. Kommunen bør også vurdere å ta hensyn til lokalt kjente, og særlig gode leveområder for rype, ved trasevalg.

Rovdyr

For å unngå å forstyrre bjørn i vintersøvn bør skutertrasser legges utenom områder med lokalt kjente bjørnehi. Binner kan føde unger i hiet i januar til februar.

For jerv og fjellrev bør skutertrasser legges utenom hilokaliteter eller yngleplasser. Jerv- og fjellrevhi kan bestå av et omfattende gangsystem. Hvis tispa blir forstyrret, kan hun flytte med seg ungene til et nytt hi, eller i verste fall forlate ungene. Hilokalitetene kan variere noe mellom år, men er for disse to artene svært godt kartlagt i Norge. En oversikt finnes i Rovbasen som Fylkesmannen har tilgang til.

Villrein

Villrein er sårbar for forstyrrelser. Det er et forbudt å etablere løyper i nasjonale villreinområder, jamfør [motorferdselloven § 4a](#), tredje ledd. Kommunen må også vurdere forbud i randområdene til de nasjonale villreinområdene, der ferdsel kan påvirke leveområdet til villrein. Kalvingsområder eller vinterbeiter er spesielt viktige å ta hensyn til.

Kommunene må gjøre tilsvarende vurderinger for de 13 villreinområdene som ikke er utpekt som nasjonale. Disse kan også være svært sårbare for motorferdsel, fordi mange av dem er

små. Miljødirektoratet oppfordrer kommunen til å søke råd hos villreinnemda eller Fylkesmannen i forbindelse med avgrensningen. Kart som viser leveområder for villrein finnes i [Naturbase](#).

Her finner du informasjon om artene

I utgangspunktet er all tilgjengelig informasjon som finnes hos miljøforvaltningen offentlig. Nøyaktig stedfestet informasjon om sensitive arter er likevel unntatt offentlighet i mange tilfeller, blant annet for å redusere sjansen for faunakriminalitet. Ved planlegging av skuterløyper må kommunen kontakte Fylkesmannen for å få informasjon. Fylkesmannen kan ikke gi ut eksakte lokaliteter for alle arter, men kan informere om områder som må unngås av hensyn til sårbare arter. Fylkesmannen kan kontakte Miljødirektoratet for å sikre at de har et best mulig oppdatert kunnskapsgrunnlag.

Kartlegging av og kunnskap om naturmangfold som ikke er unntatt offentlighet ligger tilgjengelig for alle i [Naturbase](#) og [Artsdatabankens Artskart](#).